Beløbet skulle ydes, naar de faste Leverandører skulle svige? Tilige mente han, at det burde tillades Borgerne under paadragende Omstændigheder at besørge selv store Reparationer.

Hjortshøi fremhævede, at efter hans Forslag skulde man altid accordere, og altsaa ikke behøvede at tage Hensyn til hvo av bestemt, hvilket navnlig var af Betydning ved pludselig Skade paa Kirkerne.

O. L. Efferø kunde ikke stemme for Hjortshøis Forslag til Punkt 2.

Hansen gik ud fra, at Leverandørerne forpligtede sig til at levere Varerne til billigste Dagspriser.

# Indhold.

Side.

Lagtingets Mødeaar


I. Ang. Udvidelse til Gyldighed af Lovene af 1 April 1892 . . . . . 1
II. Ang. Udvidelse til Gyldighed af Lovene om Forældelse af 12 April 1892 . . 17.
III. Ang. Udvidelse til Gyldighed af Sikkerhedsstillelseslovene af 1 April 1892 . . . . . 35.
IV. Forslag til Folketingslov for Færøerne . . . . . 51.
V. Ang. Udvidelse til Gyldighed af Lægdsrulleloven af 12 April 1892 . . . 95.
VI. Indragende om Oprettelse af en Forligsmyndighed i Kirkebø . . . 113.
VII. Ang. Udvidelse til Gyldighed af Udspantningsloven af 29 Marts 1873 . . . . . 143.
VIII. Forslag til Lov om Beskyttelse af Mærkninger . . . . . 183.
IX. Forslag til Valglov for Færøerne . . . . . 189.
X. Indragende om Statstilskud til en Forsikringsforening for Fiskerfartøjer til Fiskeribrug . . . . . 265.
XI. Indragende om Oprettelse af Klippefisk . . . . . 273.
XII. Indragende om Statstilskud til Skolebygninger . . . . . 285.
XIII. Forslag til Lov om Oprettelse af Politiretsteder . . . . . 289.
XIV. Ang. Forbud imod Indførsel af skadelige Dyr . . . . . 311.
XV. Ang. Indsigelse af en Regnskabs og Bøgers Opbevaring af en Lagtingsbestyrelsesregning . . . . . 319.
XVI. Tillæg til Tingets Forretningsorden . . . . . 327.
XVII. Skattelovforslag . . . . . 337.
XVIII. Henstillinger for Afholdelse af Møderne af Kirkekommissionen . . 341
XIX. Indst. om Forandring i Karantænelovgivningen vedr. fremmede Fiskeri . . . . . 355.
XX. Lov om Anbringelse i offentlig Tjeneste . . . . . 363.
XXI. Overtagelse af Kongen til de kommunale Forpligtelser . . 367.
XXII. Andre Vedtagelser:
1. Indgående Forandring i den gamle Matrikelbog . . . . . 397.
2. Indbydelse til Deres Majestæter Overværelse af Kalmarsøen . . . . 398

5. Aug. Ordning af d. Kammerske Regal. - - - - 349.
6. Aug. Plankagen ved Thorshavn - - - - - - - 400.

Tillæg.

A. Lovbrudsbøder - - - - - - -

I. Forhandling angaaende Udvidelse til Færøerne af Sloven af 1ste April 1892.

Ved Lagtingets Skrivelse af 4de Maj 1892 fremlagdes nedenfølgende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet
Kjøbenhavn den 4de Maj 1892.

Med Hensyn til, at det ved § 31 i den under 1ste f. M. emanerede Lov er bestemt, at der for Færøerne vedkommende ved Kongelig Anordning kan fastsættes, saadanne Lempelser i Undtagelsesvis ikke bemeldte Lov, der i Følge samme § træder i Kraft den 1ste Januar 1893, som i Følge de stedlige Forhold anskues fornødne, skulde Justitsministeriet ved Forlæg af fremsendte et Antal Exemplarer af Loven hjemlig anmode Dem, Amtmanden over Færøerne, om ved det i den Kommende Sommer sammentrædende Lagting at ville indhente en Udtalelse om de Modifikationer i bemeldte Lov, hvortil der efter dennes Skjøn maatte findes Grund, hvorhos anmodes tilføjet, at Lagtingets Indstilling tilligemed Deres egne skriftlige Yttringer over Sagen af Hensyn til det ovenn.

vare at indlevere Forhl. med det paaanevnte dem 20de September d. A. Fordi anbefaler Overlægepost.

J. Hellemann

Joh. Simon
Ass.

Til

Fuldmægtigen over Færøerne.

Sammen med denne Skrivelse fremtager vi for Overretsraad Hansen indkaldt Forklaring vedlagende:

Færøernes Fogedkontor
Thorshavn den 27de Juni 1894.

Forklaring af det ved Skr. dette af 20de f. M. har begæret min Forklaring om med hvilke Foranstaltninger Politiet skulde udvides til Færøerne, tillader jeg mig ærbødigst at yttre, at jeg ikke finder anledning til at bemærke andet end at § 35 formentlig bør gives følgende Affattelse:

"Paa ethvert Skib skal føres en Vagtbog - - - Kongen. Vagtbogen skal - - - forevises Landfogden for Thorshavns Vedkommende og Fogedmyndighederne paa Færøerne. Vagtbog behøves dog ikke for Skibe, som kun gaa paa Fiskefangst eller i Passagerfart mellem Færøerne naar Skibet ikke føre videre end som bemeldte Øerne beliggende Havne.

H. Andersen.

Ærbødigst.

---

Den 1ste August fortsatte Sagens 1ste Behandling

at det Udvalg, til hvilket Sagen nærmere skulde henvises, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes (efter Formandens Forslag i samme Stilling) C. Clausen, Hjorthøy, J. C. Hvidtfeldt, Olsen og Schrøder.

Den 20de August fremlagdes saalydende

## Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af, at Justitsministeriet har forlangt Lagtingets Udtalelse om de Modificationer i den under 1ste April d. A. emanerede Lov, hvorfra der efter Tingets Skjøn maatte findes Grund, tillader sig, efter at have gjennemgaaet Loven og den Sagen ledsagende Forklaring fra Stiftamtets Forenskriveri, at andrage:

ad. § 5. Under Hensyn til den mangelfulde Forbindelse med Omverdenen foreslaas:

1. I § 5, 1ste Stykke forandres „4 Maaneder" til „8 Maaneder".

ad. § 20. Af samme Grund foreslaas:

2. I § 20, 3die Stykke forandres „3 Maaneder" til „6 Maaneder".

ad. § 35. I de Regler om Lagtingets Forhold til denne 3 fastsatte af Kongen, bør fornemlig bestemmes, at Autorisation af Lagtinget foretages af Landfogden og udenfor Thorshavn af vedkommende Sysselmand. I Følge Lov af 22 November 1858, § 4 kunne Lagtinget ved Tilladelse fra Stiftamtet at forrette for Landfogden eller vedkommende Sysselmand udenfor

Skibshavn. Da en Ordning i denne Retning [illegible] gaar og ei Skib kan afgaa fra en Havn, hvor hverken Landfoged eller Fyrbetjent bo, synes denne Bestemmelse unødvendig.

Af Hansen. Udvalget foreslaar:

3. a. at Stedet for „Toldopsigt" indsættes „Havnekontrolopsigt".

b. at Stedet for 2det Stykke, der sidstnævnte, indsættes:

„Dagbøgen føres dog ikke for Skibe, der kun fare i den farvide vestpreussiske Fart, jfr. Forordningen af 25 Marts 1892."

ad. § 38, 2det Stykke. Det foreslaas, at Tilføjelsen eller til den samme Bestemmelse, som anbefaler Dagbøgen.

ad. § 40, 2det Stykke. Det foreslaas, jfr. Punkt 1 i Udvalgets indledende Bemærkninger angaaende Forslagets Forhold til Lovgivningen i andre Lande,

at Kjøbenhavn, Aalborg og Esbjerg

4. a. Esbjerg, Stedets Navn, indskydes: „for Fiskeriets og Nordsøfarens Vedkommende paagjældende Fyrskibsmand."

at Skibet

b. Esbjerg „Stedets Navn" indskydes: „eller Fyrskibsmand."

at Fiskeren

c. Esbjerg „Stedets Navn" indskydes: „For Fiskeriets Vedkommende paagjældende Fyrskibsmand".

ad. § 45. Flere Medlemmer af Udvalget have udtalt, at den af Stangen bliver at udføre de Reglementer for Mandskabets Forsyning med Kost og om Skibsrummet om Bord. I Anledning heraf foreslaar Udvalget til Vedtagelse:

1. ad § 45. At Reglen, som hidtil kun vedrørte gjældende for Mandskabs Forsyning med Kost og med

have ikke kunnet anvendes paa Fiskerskibe, med Hen-
syn til hvilke, Regler i denne Henseende helt have
manglet. Det Reglement, som i Henhold til denne
Lovs § 45 bliver udfærdiget, vil formentlig ogsaa kom-
me til at omfatte Fiskerskibe. Man gaar imidlertid
ud fra, at de samme Bestemmelser, i alt Fald for
saa vidt angaar Kosten, ikke komme til
Anvendelse paa Handelsskibe og Fiskerskibe. Under
Hensyn hertil, og da de farøske Fiskere ere vante
til en anden Kost end Fiskerne i det øvrige Konge-
rige, skiltaden Ønsket sig at foreslaa, at det anbend-
te Reglement ikke maa komme til at gjælde for
farøske Fiskerskibe, førinden det har været forelagt
Lagtinget til Behandling.

---

ad §§ 71 og 72. Hidtil har man paa Færøerne ikke
havt Bestemmelser med Hensyn til Skibsmandskabs
Forhyring og Afmønstring. Lov af 12te Maj 1871 om
Forhyring af Søfolk og Lov af 28de Februar 1872 om
Afmønstring af Skibsmandskab gjælde ikke her. Det har
været i Brug vedkommende at lade Til- og Afgang
paa Skibsmandsrullerne for Handelsskibe foretages
af Landfogden eller vedkommende Sysselmand, og
ligeledes har man for disse Autoriteter indgaaet
Overenskomster imellem Mandskab paa Fiskerskibe
og Skipper eller Rhederi. Mandskabet paa Fiske-
skibe antages næsten altid imod en vis Part (1/3)

af Handelsregistret af 8 April, og den foreskrevne
en særskilt skriftlig Overenskomst herom. Før at
man kan opnaa Garanti for, at Mandskabet paa
Fiskerskibe til Enhver Tid forsaavidt Forholdet af disse Kon-
trakter, der er hemmelig omfattende, og for at
dømme, om det ønskes at indføre Ændringer, kan
faa disse formulerede, anbefaler Udvalget, at det
bestemmes, at Forbygningskontrakter for Fiskerskibe,
forsaavidt Mandskabet antages imod Part i Ud-
bytte, kun oprettes for en offentlig Myndighed.
(Udkast af en af de almindelig benyttede Former,
kunde til en saadan Kontrakt vedlægges Betænk-
ningen.) Under Hensyn til disse særlige Forhold har
man fundet det uhildrabelig, at den indgaaede
Overenskomst i dette Tilfælde blot godkjendes for
en offentlig Myndighed, samt at denne er pligtig
til paa Forlangende at yde Bistand ved Affattelsen.
Selve den skriftlige Overenskomst kan, som mærk,
indgaaes for den offentlige Myndighed.

I Henseende til Skibsførers Paa- og Afmønstring er ingen Regler nødvendige, da de ere fore-
skrevne alene af Hensyn til Værnepligten. — I
Forbindelse hermed henvises til S. 100.

Udvalget tillader sig at foreslaa:

6. ad § 71 a. at Stedet for Ordet „Mønstringsbestyrer"
i 2det Stykke indsættes „Ligningsmanden eller
for Thorshavn samt for Lensfogden."

I Lov af 8 April 1881 til Ændring af Mønstrings-

„ Fiskeriskibe inund Andel i Udbyttet, Hører skadn
Overretsmanden desangaaende at afgive Skriftlig for
Landfogden eller vedkommende Sysselmand i denne
Thorshavn"

ad. § 72 foreslaar:

7. a. Ordene „godkjendes - - - - Kirkeværn" i 1ste
Stykke udgaa og i Stedet indsættes: „for saa vidt
det ikke allerede med Forbygningen er sket, god-
kjendes for Landfogden eller vedkommende Syssel-
mand i denne Thorshavn".

b. Ordet „Omindringsbestyrelsen" i 1ste Stykke, Linie
7, forandres til „Landfogden og vedkommende Syssel-
mand i denne Thorshavn".

c. Ordet „Administrationen" i 1ste Stykke, Linie 11
udgaar og i Stedet indsættes: „Skibet er afregnet".

d. Stk. 2det i Stykket udgaar.

8. ad § 100, 1ste Stykke. Ordene „den Myndighed,
der forestaar Afmindringen" forandres til „Landfog-
den eller i denne Thorshavn af vedkommende Syss-
elmand.

ad. § 260. Af Hensyn til den mangelfulde Overens-
stemmelse med Omverdenen foreslaas:

9. Tidsfristerne 1 Maaned og 6 Maaneder forandres
til henholdsvis 2 Maaneder og 9 Maaneder

ad. § 314. Med Henvisning til Punkterne 2 og 7 i
Betænkningen angaaende Lovene om Værdier m.m.
foreslaas at et Mindretal (Müller og Schrøter):

1ste September 1893.

Udvalget angaaende Tilbudets Udvidelse til Fuldmægtige.

Thorshavn den 19de August 1893.

Olivier Effersøe  J. H. Schröter  C. Olsen
Odgaard
E. Müller  J. C. Gunnarsen.

---

Den 25te August foretoges Sagens 2den Behandling:

O. Effersøe (Referenten) refererede Betænkningen og gjorde særlig opmærksom paa, at den i § 26 indeholdes en Bestemmelse med Hensyn til nødvendige Skibe m. v., men der var ikke foreskrevet noget særligt Tilsyn; kun en Over-tradelse af 8de, den straffes strengt, endvidere paa-lale af det offentlige. Om fornødent, kan der admi-nistrativt ordnes et saadant Tilsyn, h. Ex. ved at gjøre Sysselmanden og Landfogden Ordre til en Gang aarlig, eventuelt med dagtegning Kontrahenco, at afholde et saadant Syn.

Hvilket ovenstaaende Sagen til 3die Behandling.

---

Den 30te August foretoges Sagens 3die Behandling.

Udvalgets 1ste Forhandlingspunkt ad 1, 1ste Stykke vedtoges uden Diskussion med 4 - 0.

Udvalgets 2det Forhandlingspunkt ad § 20,

Udvalgets 3die Indstillingspunkt ad § 35a & b lige. ledes med 12 Kr. - ø.

Udvalgets 4de Indstillingspunkt ad § 40. 2det Stykke. Punkt b (Kullen Forslag) sattes først under Afstemning og nedstoges med 12 Kr. - ø, hvorved Forslagets Punkt a & c bortfaldt som bortfaldne.

Udvalgets 5te Indstillingspunkt ad § 43 nedstoges uden Afstemning med 18 Kr.

Udvalgets 6te Indstillingspunkt ad § 71.

O. Pettersen motiverede Udvalgets Forslag i Henhold til Betænkningen.

Schrøder var glad over den fremsatte Tilføjelse til 5te, hvilken han betegnede som det rigtigste Punkt i Loven. Det var i højeste Grad nødvendigt, at der blev lagt alvorlig Haand i Værket med Rhederierne, hvad Gjennemførelsen af Kontrakter med Fiskerne angik. Som Forholdet nu var ordnet, vidste Mandskabet mangen Gang ikke hvad det var, det skrev under paa, og efter disse Kontrakterne underskrevne af en Del af Mandskabet i en mere eller mindre berusket Tilstand. Afskrifter fik Mandskabet i Regelen ikke, og mente man, at den fra Rhederens Side skete Brud paa en Kontrakt, skal Mandskabet paagribes, hvis Arbejdsdagen hvilede i Kjøbmandens Sæk og blev vedbørligt ikke fremvist under saadanne Forhold. Vilde alvorsa en Fisker, der mente sig forurettet, lave Anmeldelse, maatte han først føre Sagen om

de kan komme til at lage under Omregelse, hvorfor
der var Grund for dem til at forstaa sin Ret eller
ikke. Men man kunde ved forskaa, at en Fisker heller
gav Afkald paa sin Ret end gik en saa omhandelig
Vej... Det var af Fiskerne blevet gange forrigt at have
en Mand, de kunde stille til, til Stede for at varetage
deres Interesse ved Kontraktens Oprettelse; men dette
var altid blevet negtet af Rhederne, som ikke ville
saale nogen saadan, og Mandskabet fik da Valget
mellem at gaa hjem igjen og rømme eller at underskrive
de Kontrakten, saaledes som den var opsat af Rhe-
derne. Faderen vilde paa det bedste anbefale dette Forslag om,
at Kontrakten mellem Rhederi og Mandskab paa Fiskeri skibe
blev oprettet for en offentlig Myndighed, men han samtykte,
at dette vilde kunne til Følge, at Mandskabet vilde være be-
tænkeligt til at have en Mand, som det kunde stole til,
til at møde sammen med sig for den Autoritet, for hvilke
den Mandskabet indgik Kontrakterne, for at varetage dets
Interesse ved dens Indgaaelse.

O. Offersøe var ret godt kjendt paa Stedet, og han
kjendte bl. a. ret godt Folk kom og fortalte mærk det ene og
mærk det andet, som efter hver dags for gode Varer. Man
raadde vore Fisker imidlertid for at komme bedøm-
me, hvorvidt fremmede Betydninger vare begrundede.
Faderen kunde kort en lille Del af den Slags og dagen at
for meget for gode Varer. Faderen kunde ikke tilbrede

Afskrift af Kontrakten. Til Sysselmanden var ingen Kundskab skrevet. Det bemærkedes ofte, at Sysselmanden overvarede Opfyldelsen af Kontrakten, og Fiskerne havde mange Gange forgæves paa Sysselmandens Vegne ved saadanne Lejligheder og virkede følgelig Bortfald. Man kunde afgive, at naar der var Uenighed mellem Rhederi og Mandskab om en saadan Kontrakts Affattelse, og Rhederiet ingen Forhindring havde villet gjøre, var ens Skade af Mandskabet gaaet deres Vej. Derfor kunde det alligevel være overkrigt, om Fiskerne havde en Medkommand — enten denne maatte være en Øvrighedsperson — for at forebygge, at de senere Skulde komme med Klager.

Loelsen holdt fra, at Kontrakterne blive oprettede for Øvrigheden. Han gik ud fra, at Sysselmanden gav Mandskabet al den Vejledning, han kunde, og at han i det Hele taget hjalp Fiskerne til Rette, hvis det var nødvendigt.

Schröder skulde oplyse, at det nekrop var paa Søndre, at det Tilfælde var indtruffet, at Mandskabet ikke kunde faa fat i Kontrakten, hvor den var bleven fra Rhederens Side. I Regelen forstod Mandskabet heller ikke Indholdet af en saadan Kontrakt. Han kjendte Tilfælde, hvor Kontrakten sagde, at Mandskabet kunde forlange 1/3 af Fisken og dog følge derefter selge den, hvor den blev bedst betalt, medens

var det ogsaa Tilfældet, at Forsamlingen ikke forstod at skjælne mellem Kontrakt og Lov Afdøde. Regnskabet ved Afsindelsen forelagdes ligesaa omstændig af Rhederen selv, idet han kun afgav sin enkelt af Mandskabet, som skort Beløb; der blikkem kom, uden at man kunde se, hvilke Beregningen Rhederen havde fulgt for at komme til sit Resultat. Talerem skulde indrømme, at saa Ledet vare Rhederierne meget humane mod Mandskabet, men de arbejdede alligevel og mere for at faa Befolkningen til at staa i et større og større Afhængighedsforhold af den. De ønskede heldt, at Befolkningen skulde leve af deres Raade.

O. Efterskr. bemærkede, at der i Loven ikke var bestemt noget om, at Sysselmanden skulde have en Gjenpart af Kontrakten. Dette kunde vel ordnes administrativt, men han ønskes, at det vilde ske ved middelbar; og, da dennem Kontrakten indeholder i Afregningsbogen, overflødigt.

Sekretæren bad Ordføreren om at forklare i Enkeltbetydningen, at det var i højeste Grad nødvendigt, at Forholdet mod Oprettelsen af Kontrakter mellem Rhederierne for Fiskeriet og Mandskabet blev ordnet paa en saadan Maade, at det tilkodes Mandskabet at have en Mand til Stede, som kunde varetage dets Interesser.

O. Efterskr. bemærkede, at hvad Enkeltheden angik, da fulgte han den Regel, at Enkeltheden måtte henvende sig til Afdelingen.

Udvalgets 7de Indskillingspunkt ad § 72, a-d med-
føges uden Distinction enstemmig med 18 St.

Udvalgets 8de Indskillingspunkt ad § 100, 1ste Stykke
ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 9de Indskillingspunkt ad § 260 ligeledes
med 16 St — 0.

Udvalgets 10de Indskillingspunkt ad § 317 (fra
Mindretallet) ligeledes med 16 St. — 0.

Efter at den 3die Behandling af Lovforslaget
saaledes var tilendebragt, sattes Forslaget til Endringer
i Loven i dets Helhed under Afstemning ved Navne-
opraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Med-
lemmer stemte "Ja" (fraværende var Restorff og Petersen),
og saa Forslaget i dets Helhed enstemmig vedtoges med
18 Stemmer.

---

Den 7de September afsluttes og underskreves
følgende Indskrivelse til Ministeriet:

Det høje Ministerium har den 4de Maj gjen-
nem Indenrigsdepartementet overs Forslag til Lov om
de Modificationer i den under 1ste April d. A. emanerede
Lov, hvorved den ifølge Tingets Skjøn mindre fuldstændige Grund-
Det i Anledning af denne Sag indvundne Votum har
afgivet en Betænkning, hvilken herlagt medfølger, tilligemed
med 1 Bilag, en Fortegnelse til Sammenligning med Manuskriptet
fra Trykkeriet. Votum har gjennemgaaende været enig

1 i Udvalgets Forslag angaaende Loven om Forbrydelser m. v. er
dette Betænkningen fremsat ved forskjellige Forslag vedkom-
mende Tilvejebringelse af Skjøde, samt et Mindretalsfor-
slag lidt 8314 om, at Loven først skulle i Kraft den
1ste September 1893. Ved den endelige Afstemning i Tinget
vedtoges i Overensstemmelse med de vedtagne Enkeltbestemmelser
i 1 og 7 angaaende Loven om Forbrydelser m. v. tidligere
Forslag samt det i Udvalgsbetænkningen under Punkt 4 b
anførte Mindretalsforslag henholdsvis med 16 og 17 Stemmer
mod ingen. Øvrige ikke Udvalgets Enkeltbestemmelser
vedtoges vedtagne af Tinget, Punkt 1 og 7 med 15 Stem-
mer mod 1, Punkt 3 med 12 Stemmer, Punkterne 5-8 med
18 Stemmer mod 1 og Punkt 9 med 16 Stemmer. Ingen
Stemme afgaves imod. Særlig tiltraadte man sig at frem-
hæve den foreslaaede Ændring Punkt 6 b lidt 571 om
at der, naar Mandskab anlages til Tjeneste om Bord i
Fiskerfartøi imod Andel i Udbyttet, bør indtages,
at Overenskomsten sluttes for en Sprogkyndig person.
Denne Bestemmelse vil formentlig vare heldig for Ud-
viklingen af vort Fiskeri, da man herefter kan und-
gaa, at Fiskerne beklage sig over, at de ikke have
forstaaet Kontrakten eller vanskeligt ved af Mand lidt at
affatte Ændringer lidt denne, som de anse for ønske-
lige. Efter Forholdene har Tinget fundet det utilrå-
delig ved, at den ikke alene aabner Mandskab Adgang
til Vejledning af en Sprogkyndig person, men at den fo-
reskriver, at Tilstedeværelsen af Kontrahenten eller hans

foreslaa for det Nærmere.

Lagtingets Beslutninger med Hensyn til ovennævnte Lov, hvilke med Undtagelse af dens Helhed overlades Landsthinget med 19 Stemmer, ere saalydende:

1. Til § 5, 1ste Stykke, foreslaaes „4 Maaneder" i Stedet for „8 Maaneder".
2. Til § 20, 3die Stykke, foreslaaes „3 Maaneder" i Stedet for „6 Maaneder".
3. Ad § 35.
   a. I Stedet for „Toldopsynet" indsættes „Forretningsmanden".
   b. I Stedet for 2det Stykke, der udgaar, indsættes:
   „Tiltræder Hvervet ikke for Skibet, den kan fare i den foreskrevne indskrænkede Fart, jfr. Lov om Ændringer af 26de Marts 1892.
4. Efter „Stedet kommer" indskydes „eller Tjenestemanden".
5. Ad § 45.

De Regler, som hidtil have været gjældende for Mandskabets Forpleining med Kost og med Hensyn til dets Opbevaring om Bord i Handelsskibe, have ikke kunnet anvendes paa Fiskerskibe, med Hensyn til hvilke Regler i denne Henseende lide ikke saa mange. Det Reglement, som i Henhold til denne Lovs § 45 skulde ekspederes, vil formentlig ogsaa komme til at omfatte Fiskerskibe. Man gaar imidlertid ud fra, at de samme Bestemmelser, i alt Fald for saa vidt angaar Kosten, ikke komme til Anvendelse paa Handelsskibe og Fiskerskibe. Under Hensyn hertil, og da de forskjellige Fiskerier ere vante til en anden Kost end Fiskeren i det øvrige Sømandsliv, skulde Tinget sig at foreslaa, at den omhandlede Reglement ikke maa komme til at gjælde for forskjellige Fiskerskibe, forinden den herom foreligger Tinget til Betænkning.

6. ad § 71.

udenfor Thorshavn skand hos Landfogden."

b. Som ny 4de Sykkte tilføjes 2den Stadning: "Dem Mandtskabet omfages til Tjeneste om Bord i Fiskerskibe med Handel i Forbindelse, skiver skedte Overeenskomsten desangaaende at oprette skriftlig for Landfogden eller vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn."

7. ad § 72, 1ste Sykkte foreslaaes:

a. Ordene "gothjendes - - - Mortdom udgaa og i Stedet indsattes "saa vidt ikke andet allerede ved Forbrydelsen er bestemt, gothjendes for Landfogden eller vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn, saafremt Sagen gaar til Behandling for Landsretten beliggende Sted, ellers ved Stedet, hvor Retten agtes holdt."

b. Sidste "Maaneds-Bekjendtgjørelse" i 1ste Sykkte, Linie 7 forandres til "Landfogden eller vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn."

c. Sidste "Maaneds-Bekjendtgjørelsen" i 1ste Sykkte, Linie 11 udgaar og i Stedet indsattes "Stedet er afgjørende."

d. 5te Linie 2den Sykkte udgaar.

8. ad § 100, 1ste Sykkte. Ordene "den Omstændighed, der foretages Afmeldelsen" forandres til "Landfogden eller udenfor Thorshavn vedkommende Sysselmand."

9 ad § 260. Fængsel i 4 Maaneder og 6 Maaneder forandres til Fængsel i 4 Maaneder og 9 Maaneder.

10. ad § 314. Den føjes til § 314.

"Denne Lov træder i Kraft for Færøerne den 1ste September 1893.

Lagtingssalen i Thorshavn
den 2den September 1892.

L. H. Bagh Waldh

Oliver Effersøe

Jens Paulsen

Til

Landfogdembedet.

II. Forhandling angaaende Udvidelse til Personer af Lovens af 12te April 1892 om Gjættelse af Hønetider m.v.

---

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, d. 4 Maj 1892.

Med Henvisning til, at det ved § 16 i den under 12 f. M. emanerede Lov om Gjættelse af Hønsker uden for Kjøbenhavn samt om Skjødtslaaninger og Skjødtør er bestemt, at der for Kvinder fremmende ved kongelig Anordning kan fastsættes saadanne Tilpasninger i Indholdet af bemeldte Lov, der træder i Kraft den 1 Januar 1893, som i Følge de stedlige Forhold maatte anses fornødne, skulde Justitsministeriet ved herlagt at fremsende et Antal Exemplarer af Loven tjenstlig anmode Dem. Anmodningen om fra det i den kommende Sommer sammentrædende Lagting at ville indhente en Udtalelse om de Modifikationer i bemeldte Lov, hvortil der efter sammes Stiftelse maatte findes Grund, hvorhos man tilføjer, at Lagtingets Indstilling tilligemed dertil egnet behagelige Yttringer over Sagen af Hensyn til det ovennævnte Tidspunkt for Lovens Ikrafttræden vil være at indsende herfra med

mente Postdampskib.

Hellemann.

Johs. Lauesen
Sec.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

Sammen med den Skrivelse fremlagdes en fra Sorenskriveren indhentet Erklæring saalydende:

Færøernes Sorenskriveri.
Thorshavn, den 27. Juni 1894.

I Anledning af det ærede Amts ved Skrivelse af 20 f. M. har begæret min Erklæring over, med hvilke Forandringer Loven om Søforklaringer og Søforhør kunde udvides til Færøerne, tillader jeg mig ærbødigst at yttre, at jeg ikke har andre Bemærkninger end
ad §5, at der tilkommer Sorenskriveren, naar han gives Bil over ¼ Mil fra dets Sted, hvor de bo, 4 Kr. i Dagpenge samt Befordring efter Skydsloven dette Udgiftens ----- Regnskab.
ad §7. Da Færøerne, v. Reskr. 8 Septbr. 1815, jfr. Canc. Skr. 21 Septbr. 1847, udgjøre 6 Jurisdictioner, kan 8 Lodsholdere ikke dog at der ikke kan findes, end den, hvor Retsted findes.

N. Andreasen.

Til

Ved Sagens 1ste Behandling, dertil 1ste Assessor vedtoges efter Forslag af Sekretær at henvise denne Sag til det Udvalg, der var nedsat i forgaaende Sag (ang. Sölovens).

Dertil 19de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg, som er nedsat i Anledning af Sölovens Udvidelse til Færøerne, er henvist af en Skrivelse af 4 Maj d. A. fra Justitsministeriet til Amtmanden over Færøerne om at undersøge paa Lagtinget en Udtalelse om de Modificationer i Lov om Ophævelse af Sörettet udenfor Kjöbenhavn, samt om Söforklaringer og Söforhör af 12 April d. A., hvortil der efter Tingets Skrivelse maatte findes Grund, tilligemed af en Skrivelse fra Færøernes Secretariat til samme indeholdende en Erklæring over Sagen. Man tillader sig, efter at have gjennemgaaet Loven at udtale:

ad 31. Paa Færøerne findes kun en almindelig Underret i Thorshavn. Skulde alle de Forretninger, som i Stedet Loven bliver at udføre af Sörettet, nemlig: Optagelse af Söforklaringer, Foranstaltning af Bevisligelse m.m. jfr. Sölovens, udføres af denne Ret, vil man paa visse Steder, der findes fjernt fra Thorshavn, fornemlig Sudarö og Klaksvig, især forbindelsen, være höjst ubehelpig stillet. Som Exempel kan anføres: En Skib, som er bestemt til Trangisvaag paa Sudarö og paa Reisen støder af nogen Nödvendighed, der gör Söforklaring eller Bevisligelse nödvendig, jfr. Sölovens §§ 40 og 41, Lovens om Sörettet m.v. 38, er det aldeles umuligt at henvise

til Thorshavn. Hvis et Skib maatte være strandet eller betydelig beskadiget i Trangisvaag, vilde det være forbundet med altfor stor Bekostning og Ulejlighed at bringe Skipper og Mandskab til at rejse til Thorshavn eller eventuelt foranledige Forretningerne hertil. Heller ikke kan det i Reglen være Sagen ved at udsætte Efterretninger om et indtil Skibet kommer til en anden Havn i Riget, hvor en almindelig Underretning findes.

Man har hittil paa Suderø, hvor en forholdsvis betydelig Skibsfart findes, afgivet forskjellige Efterretninger for Sysselmanden uden at nogen egentlig Ret er sat, hvorfor Sysselmanden har paatvivlet Mandt til Besørgelsen. Paa ligesaadant Maade har man forholdt sig i Klaksvig.

Man maa imidlertid ske en Forandring, og Udvalget finder, at der bør gives paagældende Sysselmand Bemyndigelse til eventuelt i Forbindelse med de forordnede sökyndige Mænd, i Tilfælde af at Forholdene gøre det nødvendigt, at iværksætte de Undersøgelser, der paakræves ved almindelige Undersøgelse, jfr. § 9, sidste Stk.

Et Mindretal i Udvalget (Hjørtnæs, Olsen og Efferøe) mener, at man kan indskrænke sig til at give Sysselmanden paa Suderø (i Trangisvaag) og Sysselmanden paa Norderøerne (i Klaksvig) en saadan Bemyndigelse, medens et Mindretal, S. Müller, foreslaar, at indskrænke Bemyndigelsen til samtlige Sysselmænd undtagen Thorshavn og et Mindretal, Schrøder, foreslaar at indskrænke Bemyndigelsen til Sysselmanden paa Suderø alene, hvorimod ikke her gaa videre end til, hvad der strengt Nødvendighed fordrer.

I Henhold hertil fremsatte følgende

Forslag

af Herredet.

1. at de Sager og Forretninger, som forefalde henholdsvis i Sudre og i Nordre Fjerdens Fogderi og henhøre under Skiftets, blive, for saa vidt de ikke efter Lovs Bestaffenhed maatte at ophæves at behandles af en Ret, hvori Skiftets Fogderiets samt Forvalter

af S. Müller.

by Sand Herredsforslaget, kun at den i Stedet for Ordene, henholdsvis i Sudre og i Nordre Fjerdens Fogderi udbytte, siden for Thorhave.

af Schrøder.

og Sand Herredsforslaget, kun at Ordene henholdsvis og i Nordre Fjerdens Fogderi udgaa.

---

at 32. Bestemmelsen om, at Erklæringene skulle indhentes fra vedkommende Amtsraad ved Anvendelse af Skiftemedlemmer, er ikke efter sin Art og anvendelig paa Forholdene. Vil man sætte Lagtinget i Stand for vedkommende Amtsraad, kan Loven ikke sættes i Kraft til Fastsættelsen, den 1 Januar 1893, da Tinget ikke vil være samlet til den Tid, dets Erklæring skal indhentes og at foranstalte en overordentlig Samling af Rigsdagen herfor, vilde være meningsløst. Samtidig maatte Hensyn for Sælgerne tages.

Et Flertal i Udvalget (Gjørtnitz, Olsen og Efferøe) mener, at man bør forandre Stedet saaledes, at vedkom

mente Kommunalbestyrelser have at afgive Erklæring i Sager for Amtsraadet, mener vi ikke finde nogen Grund til for Lovens Fuldkommende at forandre Bestemmelsen om, at Amtmanden har Beskikkelsesret og heller ikke kunne se nogen Grund for Lagtinget til at ændre sig om saadan Ret, hvis Mindretallets forslag derom skulde vinde, at Tinget bør forlanges for at afgive Erklæring til Amtmanden i disse Forhold. Kommunalbestyrelserne ville ikke have Vanskelighed ved at afgive disse Erklæringer, og Hensyn kan ikke lægges.

Mindretallet (S. Müller og Schiøtz) finder, at ligesom Lagtinget vælger Landvæsenskommissionens Medlemmer, der have lignende Myndighed, samt derimod vælger Retsvidner, Mellemmænd af Valgforhandlerskabene m.m. bør Tinget vælge Skifteretsdommer. For saa vidt man dertil vil henregne, at Skifteretsdommer forlange af Amtet, bør de omhandlede Erklæringer afgives af nærmeste Kommunalbestyrelser. Det er uforeneligt med Tingets Stilling, at det skal afgive Erklæringer til Amtet, og saadant er heller ikke noget Slags Forestrømmelse. Hvis Lagtinget skal afgive nogen Erklæring, bør den være til Justitsministeriet, der i saa Fald foretager Beskikkelsen, jfr. iøvrigt nedenfor Punkt 7.

Til Mindretallet henvise i øvrigt nedenfor Punkt 7.

Forslag

2. af 32. af Mindretallet.

af Ordene: Amtsraad og Kjøbstæderne samt Handelspladsers udgaa.

af Mindretallet:

b/ Odense, Amtmanden ..... Kommunalbestyrelsen udgaa. I Stedet indsættes: Faderens Lagting.

---

Af 33. Bestemmelsen i 3die Stk. om, at Kommunen, naar der i en Sag ikke kan faas det fornødne Antal Sideh. nedlemmer af de paa Amtets Forhandlinger opførte, har at henvende sig til Amtmanden i et andet Amt for der at erholde de fornødne Medlemmer, kan ikke faa Betydning paa Faderens. Da en derhenhørende Bestemmelse er nødvendig, fremsættes følgende

Forslag

3 at 33, 3die Stk. af Hovedtallet (Gjørlev; Olsen og Efterød) af Odense, i et andet Amt ..... et saadant Kald udgaa, og i Stedet indsættes: der for paagældende Sag be. stemmer det fornødne Antal nye Medlemmer.

af Mindretallet (Müller og Schrøder)

b/ Odense, Amtmanden ..... et saadant Kald udgaa og i Stedet indsættes: Lagtinget, eller, for saa vidt dette ikke maatte være samlet, til dets Formand, der for paagældende Sag bestemmer det fornødne Antal nye Medlemmer.

---

af 35. Odense, fra den By ..... Landet" som Forretningerne have foreslaaet indsat, kommer formentlig ikke til at, fra den By" forindsættes at kunne anvendes paa Thorshavn.

I overensstemmelse med Forretningernes For.

Rejsegodtgørelsen forandres.

I Henhold hertil fremsatte følgende

Forslag

4. at § 5. Stk. 3 Kr. og . Bevogtede ..... bliver Ord: ikke udgaar og istedet. kr. med Henholdsvis „ 4 Kr. og . ikke Stegestakes"

---

at § 6, 2det Stk. da Sandse Lov skal være at gældende for Færøerne fremsatte følgende

Forslag

5. at § 6, 2det Stk. „ L. L. 1-13. 12. og . L. L. 1-4-1" omskrives med „ L. L. 1-13-13" og „ L. L. 1-4-1"

---

at § 7. I Overensstemmelse med Forestaaende Ytring herom fremsattes følgende

Forslag

6. at § 7. Til § 37 føjes Ordene „ undtagen, hvor Rettelse har ikke Sted "

---

af Overensstemmelse med Mindretallets Forslag Punkt 2, 2, fremsattes af Mindretallet følgende

Forslag

7. Der føjes til § 16.

„ Loven træder i Kraft paa Færøerne, den 1 September 1893"

I Udvalget angaaende Sölovene.

Thorshavn, den 19 August 1892.

Oliver Effersøe J. M. Schröter E. Müller G. Olsen

Chr. Joensen J. C. Djurhuus

Den 25. August fortsatte Dagens 2. Behandling.

O. Efferøe (Ordfører) refererede Betænkningen samt fremhævede som sædvanligt, at Justits- og Politiminister har mundtlig tilkendegivet, at medlem Sysselmandens Konstitution for hvert enkelt Tilfælde. Dette vilde ikke være fyldestgørende for Sysselmanden, maatte have en almindelig Konstitution. Hensigten er, at Sysselmanden skal fortsætte sit Forretningsarbejde ved Fraværelse eller Forfald, med øvrigt uændret Sysselmandens Forretningsgang, og dennes afsiges af Forretningen alene. Det ønskedes herom kunde ordnes administrativt. —

Herpaa ovegik Dagen til 3die Behandling.

---

Den 30. August fortsatte Dagens 3die Behandling.
Udvalgets 1ste Indstillingspunkt, jf. St. 1ste Stk.

O. Efferøe: Da der mellem 2den og 3die Behandling ikke var fremkommet noget Ændringsforslag, var der ingen Anledning for Hans til at forlange nummereret indtil hvert Udvalgets Enkelt. heder. Hans gjorde opmærksom paa, at ved det første Punkt var Udvalget ikke enigt.

S. E. Müller mente, at naar det overhovedet blev givet nogen Sysselmand Tilladelse til at udføre de her omhandlede Forretninger, saa burde den gives til alle Sysselmænd. Sysselmandens paa Øerne sad gennem vist mange Aar og de andre Sysselmænd og Udvalgets Forslag var ogsaa begrundet heri, men

om de andre Sysselmænd fik lige samme Ret.

Schrøder: Det forekom ham, at vi efterhaanden kom ind paa en Bane, hvorved der blev lagt mere og mere under Sysselmandene. Til vidst kom det ved til at se ud, som om disse Embeder vare saa vigtige, at de kun kunde besættes med juridiske Kandidater. Og forekom det ham, at en saadan Bestemmelse, som foreslaaet, var nødvendig for Øster- og Vesterrisernes Vedkommende, paa Nordstrand eller i de andre Øsler var en saadan Bestemmelse ikke nødvendig; ideel mildigvis i ganske enkelte Tilfælde f. Eks. hvis et Skib strandede ved Nygaard. Sandsynligvis ville det ikke ske saa mange Gange, indtil Risers blev en Jurisdiktion for sig selv, hvilket gjorde de Betænkeligheder, han ellers kunde have ved at give Sysselmanden den Myndighed til at optage Sørforklaringer m. v., mindre.

Olsen meddelte som Bevis for Nødvendigheden af, at det blev givet Sysselmanden paa Nordstrand Ret til at optage Sørforklaringer m. m., at i Forordningen af 1871 for de Vestindiske Øer havde Sysselmanden fået Konstitution i den Slags Forretninger. Dette var ogsaa nødvendigt, thi sagt, at et Skib strandede i Aarmeerne, saa kunde det vare længe, inden Forretningsføreren kunde komme til Strandingsstedet eller Skipperen og Mandskabet til Thorshavn og desuden kunde det ofte være ufornødent, at lade Mandskabet fare Skibet.

Hansen sluttede sig til Møllers Forslag. Han huskede ogsaa, at det Tilfælde kunne komme, da vi fik flere Jurisdiktioner, men indtil dat Tid var det nødvendigt, at Sysselmandene bleve bemyndigede til at udføre disse Forretninger. Han fandt det ønskeligt, at

kommende, Hvi der kunde tænkes Tilfælde, navnlig paa Vaagø, hvor det kunde være nødvendigt at sejle til Thorshavn for at afgive Stemmeforklaringer.

Mindretallets S. E. Müllers Forslag (6) satte Forsk under Afstemning og vedtoges med 12 St. for og ingen imod, hvorved saavel Flertallets (a) som det af et andet Mindretal, Schröter, stillede Forslag (c) bortfaldt.

Udvalgets 2det Indstillingspunkt af § 2.

O. Effersøe: Til denne § var der stillet Ændringsforslag af et Flertal og et Mindretal i Udvalget. Flertallets Forslag gik ud paa, at Medlemmerne til Sysselrådet skulde beskikkes af Amtmanden efter Kommunalbestyrelsens Indstilling, medens Mindretallet foreslog, at de skulde beskikkes af Lagtinget. S. E. Müller havde sammen med Schröter indstillet Forslaget nu, at Lagtinget skulde vælge Sysselmedlemmerne, hvilket forekom ham at være konsekvent, da det i lignende Tilfælde, navnlig ved Valget af Landstingskommissionærerne var Lagtinget, som foretog dette Valg.

Schröter kunde tilbrede Müllers Udtalelser. Hvis Forslaget skulde vedtages, maatte Valget foregaa paa Tórshavn, hvor der var 3 Forslagsstillere, hvilket af dem skulde have den Fortrinlighed fremfor de andre at vælge Medlemmerne til Sysselrådet.

O. Effersøe mente, at der ikke var noget i Vejen for, at

Grunden, hvorfor han holdt paa, at Bestikkelsen skulde
foreslages af Amtet, var for saa vidt umulig at følge den
danske Lovs Bestemmelse og han fandt ikke, at Lagtinget
havde Grund til at ønske sig et saadant Hverv.
Hansen sluttede sig til Mindretallets Forslag og mente, at
det var rigtigt, at Lagtinget foreslog Bestikkelsen i Amtet
til de af S. E. Müller fremsatte Grunde. Og vilde han fore-
slaa, at det første Punktum i Paragrafen blev standset
og at dertil blev føjet: Paa Færøerne bestikkes Dommerne
ernes af Færøernes Lagting.
Hansen indleverede følgende Ændringsforslag:
Efter 1ste Punktum tilføjes:
„Paa Færøerne bestikkes Dommerne af Færøernes Lagting."
Gjørtler hørte til Flertallet. Grunden, hvorfor Flertallets
Forslag var stillet, var den, at man vilde holde sig saa nær
til den danske Lov som muligt, da Ministeriet havde
udtalt Ønske i den Retning; men ellers var det ham
personlig ligegyldigt enten Lagtinget, ~~saa var det~~
~~ham personlig ligegyldigt, enten Lagtinget~~ eller Amtmanden
den bestikkede Dommerne af Dørene.
O. Effersøe anbefalede et nyt af Udvalget stillet Ændrings-
forslag indeholdende en Redaktionsændring.
Dette Ændringsforslag var saalydende:
32. 1ste Punktum affattes saaledes:
„Amtmanden bestikkes efter indhentede Erklæ-
ringer fra vedkommende Kommunalbestyrelser af Fjeldsmænd,
Storen nævnede bestemte Antal i Amtet bosiddende Mænd som

Hansens Ændringsforslag sattes først under Afstemning, men da kun 9 stemte for og ingen imod forlangtes Navneopraab med følgende Udfald: Ja. stemte: Poulsen, Isaksen, Pedersen, H. C. Müller, Hansen, Jacobsen, Nielsen, Johannesen, Wejhe, S. C. Müller, C. P. Efferøe og Schrøder; nej stemte: Hougaard, Gjerluff og Olsen, Danielsen, C. Efferøe og Commandeur stemte ikke, medens Rostoff og Petersen vare fraværende; og var Forslaget saaledes vedtaget med 12 St. mod 3, hvorved Mindretallets oprindelige Forslag, sammen Ændringsforslag og Mindretallets Forslag bekjendtes som bortfaldne.

Udvalgets 3die Indstillingspunkt af §3.

Mindretallets Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 11 Stemmer for og ingen imod, hvorved Flertallets Forslag bekjendtes som bortfaldet.

Udvalgets 4de Indstillingspunkt af §5.

C. Efferøe anbefalede kun af det samlede Udvalg foreslaaede Ændring til denne §.

Schrøder mente, at vi dog en Gang kunde vise, at vi ikke spare paa Skibskassens Penge, som vi ellers lagde saa stor Beslag paa denne Gang ville vi dele med Os til ikke at modtage hvad man tilbød os.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og ved-

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets 6te Indstillingspunkt ad 37.

Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets 7ende Indstillingspunkt (fra Mindretallet) ad § 16.

O. Efferøe bemærkede paa, at Ministeriet vilde anse sig berettiget til at udbetale Lønne Fraftrædelse til 1 September 1893.

Sekretæren bemærkede ikke heroimod, men at det kunde lade sig gjøre, at udvide Loven med denne Bemyndigelse ligesaavel med de øvrige.

Forslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

Efter at den 5te Behandling og Afstemning saaledes var tilendebragt, sattes Forslaget til Ændringer i Loven i dets Helhed under Afstemning ved Navneopraab med det Tilføie, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemte ja (Restorff og Petersen vare fraværende) og vedtoges Forslaget i dets Helhed saaledes enstemmig vedtaget med 18 Stemmer.

---

Den 2den September oplæstes og underskreves saalydende Indstilling i Sagen.

Det høje Ministerium har under 4 Maj
l. A. gennem Amtmanden over Thisted begært, Ting-
valget paa de Motiveringer, der under 12 April
l. A. ere indsendte fra Sognerådet i Lov og Sørvig
til den efter Tingets Skrivt maatte finde Grund.

Vedkommende Udvalg har afgivet en Be-
tænkning, der herlagt medfølger. Af Betænkningen fre-
gaar, at Udvalget i visse Henseender har været enigt,
men med Hensyn til nedennævnte Punkter har der her-
imod været Uenighed.

Et Mindretal foreslaar, at de Sager og
Forretninger, som forefalde henhørende i Søndre og i
Nordre Thisted Syssel og henhøre under Sørvig, blive, for
saa vidt de ikke skulle afgjøres, at behandle af en
Ret, hvori Stedets Sysselmand fungerer som Formand.
Et Mindretal foreslaar, at denne Regel kun skal gælde
for Søndre Syssel, medens et andet Mindretal foreslaar
Reglen anvendt i alle Sysler.

Ved den endelige Afstemning i Tinget
blev ovennævnte Forslag (Fundats-Tillægsparagraf 1) vedtaget
med 14 Stemmer mod ingen.

Endvidere blev af et Mindretal i Udvalget
foreslaaet, at Bestemmelsen af Forhenstemmer skal
foretages af Amtmanden efter Erklæring fra vedkom-
mende Kommunalbestyrelser, medens Mindretallets For-
slag gik ud paa, at Forhenstemmer bestemtes af

Ved Sagens 3die Behandling i Tinget fremkom fra Udvalgets Flertal et Ændringsforslag, der hovedsagelig medfølger, indeholdende en noget ændret Affattelse af det oprindelige Forslag, samt fra et af Tingets Medlemmer et Ændringsforslag, der ligeledes medfølger, hvilket sidstnævnte sig til Mindretallets Forslag.

Sidstnævnte Ændringsforslag (Indstillingspunkt 2) blev vedtaget ved den endelige Afstemning i Tinget med 62 Stemmer.

I Forbindelse med Mindretallets sidstnævnte Forslag havde samme stillet Forslag om Ændring i Lovens §3, 3die Stk. og §16 (Indstillingspunkterne 3 og 7) hvilke blev vedtagne af Tinget med henholdsvis 11 og 14 Stemmer mod ingen.

Forøvrigt blev Udvalgets Indstillingspunkter 4-6 vedtagne af Tinget, førstnævnte med 14 Stemmer og de to sidstnævnte med 16 Stemmer mod ingen.

Lagtingets Afstemninger med Hensyn til nærværende Lov, hvilken ved Afstemningen i dens Helhed vedtoges enstemmig med 18 Stemmer, er saaledes:

I. af §1. Til 8 ere 1ste Stk. følgende:

De Sager og Forretninger, som forfalde uden for Thorshavn og henhøre under Dømmeren, blive, for saavidt de ikke efter deres Beskaffenhed maale afgjøres, at behandle af en Ret, hvori Stedets Sysselmand fungerer som Dommer.

4. til § 54. efter 1ste Punktum tilføjes:

Paa Færøerne bestikkes Forhandlerne af Færøernes Lagting.

3. til § 33, 3die Stk.

Ordene „Arvingerne — — — — — — — et saadant Skøde ikke udgaar og i Skødet indsættes: „Lagtinget, eller, for saa vidt dette ikke maatte være samlet, til dets Formand, der for den paagældende Sag bestikkes det fornødne Antal nye Medlemmer.

4. til § 55.

Ordene „8 Kr." og „efter — — — — 100 Mil" udgaar og indsættes med Undtagelse med „4 Kr." og „efter Skydsstakets

5. til § 56, 2det Stk.

„N. L. 1-13-12" og „N. L. 1-4-1" omskrives med „N. L. 1-13-13" og „N. L. 1-4-1".

6. til § 57. Til § 57 føjes Ordene:

„med den, hvem Retten har sat Sagen."

7. Der føjes til § 16:

„Loven træder i Kraft paa Færøerne den 1 September 1893."

Lagtingssalen i Thorshavn,
den 2 September 1892.

L. H. Bjørnvadt. Oliver Effersøe.

Joen Poulsen.

Til

III. Forhandling angaaende Udvidelse til Færøerne af Loven af 1ste April 1892 om danske Skibes Registrering m. v.

---

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet.

Justitsministeriet
Kjøbenhavn, den 4 May 1892.

Med Kongen bil ab. lob ved 3/5 i den under 1ste f. M. emanerede Lov om danske Skibes Registrering m. m. bestemmes at den for Færøernes Vedkommende ved kongelig Anordning kan fastsættes saadanne Lempelser i Forholdet af bemeldte Lov, der findes i Kraft den 1 Januar 1894, som i Følge de stedlige Forhold maatte anses fornødne, skulde Justitsministeriet ved herlagt at fremsende et Udkast dertil af Loven hjemlige Anmodning til Amtmanden over Færøerne om paa det i den kommende Sommer sammenkaldende Lagting at ville indhente og med dertil egnet behagelige Yttringer herfra indsende en Udtalelse med de Modifikationer i bemeldte Lov, hvortil den efter samme Skrivelse maatte findes Grund.

J. Kellemann.

Johs. Simonsen
Aas.

Til
Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, der 1ste Augusti vedtoges efter Forslag af Sekretæren at henvise den til det Udvalg, der var nedsat i Sagen No. I (ang. Sölvend)

---

Den 13 Augusti fremlagdes følgende fra Lensmanden indhentede Erklæring i Sagen:

Lensmanden
paa
Fanø.
Thorshavn d. 10. Augusti 1892.

Det ærede Amt har ikke sig mindst Erklæring med Hensyn til hvilken Lensmandsbetjent i Loven af 1 April d. A. om Landets Stedlige Registrering m. m. maatte anses fornøden for at den kan overdrages til Fanø, i hvilken Anledning jeg ærbødigst skal tillade mig at bemærke følgende:

Ved Loven af 13 Marts 1867 angaaende Landets Stedlige Maaling og Registrering, er saavel Registreringen som Stedsmaalingsforretningerne overdragne Landfogden for Færøerne Vedkommende med Undtagelse af for Suderø Syssel, hvor Maalingsforretningerne forrettes af Byfogden. Den samme Ordning maatte formentlig ligeledes ved den ny Anordning. Ligeledes forekommer det mig hensigtsmæssigt at beholde en Bestemmelse som den i Loven af 13 Marts 1867 angaaende Landets Stedlige Registrering § 11 omhandlede, at Landfogden for Færøerne Vedkommende kan udstede mislerhidige Nationalitetscertifikater

sidst. Skibe, som kalder her paa Færøe fra Udlandet, hvis saadan Bemyndigelse mangler, maa henligge ubenyttede, indtil Certifikatet ankommer fra Bureauet, hvad der paa Grund af den lange Afstand fra Kjöbenhavn og den sjeldne Postgang let kunde medtage et Par Maaneder. — Tidsfristerne i §§ 21, 22, 39, 40 og 44 maatte formentlig forlænges f. Eks. til 2 à 3 Maaneder af Hensyn til Afstanden mellem Kjöbenhavn og Færøerne.

Forøvrigt formener Loven at kunne tilstrides til Færøerne uden væsentlige Ændringer.

Holm.

Til

Justitsraad Bruun.

---

Den 22te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning

Til undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af Skrivelse af 4 Maj d. A. fra Justitsministeriet til Amtmanden over Færøerne om at udtænke paa Lejlighed til Udfærdigelse af Motivationen i Lov om Handel med Skibe, Regjstrering m. m. af 1 April d. A., hvorhos der efter Ønske skulde søges fundet Grund, tilligemed Skrivelse af 10 f. M. fra Landfogden paa Færøerne til samme, indeholdende en Erklæring over Sagen.

Have tilladet sig, efter at have gjennemgaaet

Loven, at ütale følgende, samt at stille nedenanførte

Forslag

1. ad §5. efter. Konsulen i 2det Stk. indsættes, og Landfogedkontoret paa Færøerne, jfr. nedenfor Punkt 5 og 13.

Forslag

2. ad §6. den tilføje 2det Stk.: Landfogedkontoret er Registreringskontor for Færøernes Vedkommende.

ad §6, 3die Stk. I Følge Skibsmaalingsloven af 13 Marts 1867 §7 har Skibsmaalingen været udført af Landfogden undtagen for Suderø Syssel, hvor den udføres af Sysselmanden. Denne Lov 3 er ikke forandret. At henvise alle vedkommende, der i Følge denne Lov have at afgive Anmeldelser m.v. til Landfogedkontoret i Thorshavn, kan af Hensyn til de langvarende og den vanskelige Kommunikation ikke forsvares. Dette gælder ikke for de fjernere Steder, saaledes Suderø, men man mener at det overhovedet bør tilstræbes, at Anmeldelser m.v. afgives til vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn, saa de vil have at indsende dem til Landfogedkontoret de samme Grunde, som have medført, at Hjemmel-Anmeldelser kunne afgives til Sysselmandene, er formentlig til Stede her.

Forslag

3. ad §6, 3die Stk. efter Certifikatets Bevilgelse" føjes: Paa Færøerne udfærdiges vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn paa Vedkommendes Begjæring Certifikatet.

Efter Anmeldelsen og Overensstemmelsen

efter "vedkommende Registreringskontor" føjes: eller Sysselmand udenfor Thorshavn.

af 39, 3de Stk. jfr. Punkt 3.

af 39, 4de Stk. Af Hensyn til den forholdsvis ejendm. Forh. foreindelse med Kjøberhavn er det formentlig rettest at forslage nedenanførte Ændring.

Forslag

I 4. af 39, 4de Stk., hvor Maaned forandres til: hvert Kvartal.

---

af 510. Paa Færøerne foregaar ingen saadan Udklarering, somm i 3die forudsat. Undtagelsen vil fremkaldes af Nationalitetsbeviset, efter Omstændighederne kunne blive for langvarig.

Forslag

5. af 510. Ordet: Toldkammer udbyttes med: Skibsjer saavel som Rhederen, hvorhos tilføjes 3die Stykning: I fornødent Fald meddeles et midlertidigt Nationalitetsbevis af Registreringskontoret i Thorshavn.

---

af 512. Der bestemmes, at den afgaaende i Udlandet for længere Reise bygget eller købt Skibe kaun fuinde forebyggig Registrering Skibe, saaledes at vedkommende Fører Konsul udsteder et midlertidigt Nationalitets-Certifikat for Skibet, hvilket, saasnart Skibet antommer til en dansk Havn, taber sin Gyldighed, og i dettest Fald efterkommes Told.

Denne Bestemmelse maa anvendes med den Ændring, at Certifikatet forbliver gældende og maa efterkommes til første dansk Havn, dog ikke længere end indtil et midlertidigt Certifikat kan erholdes fra Landfogden, jfr. nedenfor.

I Overensstemmelse med Landfogdens Forslag til de hidtil gældende Regler (jfr. Skibsregistreringsloven af 13 Marts 1867

§ 11 i fl.) bør Landfogden have Ret til at udstede et midlertidigt Nationalitets-Certifikat. Skibe, der ere købte fra Udlandet, men ved Salgsbrevet have begyndt sig paa Færøerne, kunne ikke faa Certifikat fra nogen Konsul, og det tager lang Tid, inden det endelige Certifikat kan erholdes fra Kjøbenhavn, jfr. Punkt 13, at § 31. Derimod vil det vare rettest ogsaa i de Tilfælde, hvor Skibet har Certifikat fra en fremmed Konsul m.v. inden Hensyn til, at Skibet her straks undersøges Maaling, at lade Landfogden ovenfor nævnte mulig efter paagældende Skibs Ank. komst til Færøerne udstede et midlertidigt Certifikat.

Forslag

6. at § 12. af 3 Stykket. Et saadant midlertidigt Certifikat ..... indtages efter „fremmed Havn" følgende, hvorfor Færøerne, hvortil Skibet søger, Certifikatet forbliver med samme Indskrænkning med Hensyn til Tiden, og, for saa vidt det ikke saaledes ud af Kraft, ligeledes gældende efter at Skibet er ankommet til en Havn paa Færøerne, indtil et nyt midlertidigt Nationalitets-Certifikat kan tilvejebringes, hvortil vedkommende Øvrighed har at træffe Foranstaltning.

b.) Efter 5te sidste Stk. tilføjes som et nyt Stk.

„For Færøernes vedkommende kan der af Landfogden meddeles et i Udlandet for fremde Regning bygget eller købt Skib, hvad enten dette maatte være forsynet med et af en fremmed Konsul i Udlandet udstedt Nationalitets-Certifikat eller ej, et efter en af Vedkommende erklæret Formular affattet midlertidigt Nationalitets-Certifikat, hvilket, for saa vidt det ikke saaledes ud af Kraft, har Gyldighed, indtil det endelige Nationalitets-Certifikat bliver meddelt."

Forslag

7. af § 14. af Esbjerg, Registreringsembedsmand" i Stedet for „Punkt I. Fjerde eller Syvende Mand."

b) Esbjerg, Registreringskontoret i Punkt III Fjerde samt hos alle Syvendemænd.

Forslag

8. af § 15. Esbjerg, Registreringskontoret" indskydes: „for Sydvestjydske Fiskerimænds Syvendemandskontoret" jfr. Skibsmaalingsbrev af 13 Marts 1867, § 2.

---

af § 18. Anmeldelser blive at bekendtgjøre i „Kundgjørelser for Kongeriget Danmark" for Skibe, der ikkeforinden ere gyldig, ombudes ungelænsbrev og i øvrigt af Rederne til den mangelfulde Forbindelse med Kjøbenhavn, skal man fremsætte følgende

Forslag

9. a) af § 18. 2den Stk. forandres „tre Maaneder til „seks Maaneder"

b) af § 5te Stk. udgaar „Byretten" Retten i Registreringskontoret i Thorshavn, eller hos vedkommende Syvendemand eller for Thorshavn" jfr. § 6, 3 Stk. i. f.

---

af § 19. Man finder det hensigtsmæssigt og bekvemmeligt at erhverve Ejendoms- Dom- og Handelsretten i Kjøbenhavn og skal i Henhold hertil fremsætte følgende

Forslag

10. af § 19. „Dom- og Handelsretten i Kjøbenhavn" udgaar og i Stedet indsættes „Birkeretten i Thorshavn."

---

af § 22. Bestemmelsen i § 22, 1ste Stk. nr. 6. om Dom- og Handelsretten

gældende i tilfælde af Søgemaal ved Sø- og Handelsretten maa have en befuldmægtiget i Kjøbenhavn, der kan modtage det fornødne inden den nedenfor fastsatte Frist.

Herimod fremsattes følgende

Forslag

til at § 22, 2det Stk. 30 Dage forandres til 3 Maaneder.

Forslag

til at § 30 sidste, nu beliggende i andet Stk. sidste Pkt. maa gerne ledes til vedkommende Byretsdommer udenfor Thorshavn.

Eller i samme Stk. sidste Pkt. efter Kontoret Orkne, ikke Byretsdommeren.

Eller i 4de Stk. sidste Pkt. efter Kontoret Orkne, ikke Byretsdommeren.

Forslag

til at § 31. Det 8de sidste Pkt. som et nyt Stk. „I Tilfælde af Ombytning, samt naar Certifikatet bortkommer paa Reisen, kan Registreringskontoret i Thorshavn udstede et ligelydende midlertidigt Nationalitets Certifikat. I Henseende til Varighed og Fornyelse gælder dog Forskrifterne i § 12 sidste Stk.

---

at § 33. Den Udfærdigelse, som forudsat i 1ste Stk. foregaar ikke paa Færøerne, hvor et Skib kan udgaa til Søs, for det Udfærdiges paa en Havn, hvor ingen Øvrighedsperson er ansat.

Som Følge heraf fremsattes følgende

Forslag

til at § 33, 1ste Stk. af Ordene, „Udfærdigelse første Gang" udgaar og i Stedet indsættes: afgaar første Gang fra en Havn.

Eller Ordene, det Registreringskontor ..... derved" udgaar og i Stedet indsættes: Registreringskontoret i Thorshavn eller ved vedkommende Byretsdommer udenfor Thorshavn. I Stk. sidste Pkt. bør hjemmehørende

paa Skibets Hjemsted Meddelelse herom.

---

Af § 34. Ændringer i Certifikatets Indhold maa kunne foreslages paa af vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn i Regelen kun efter Ordre, samt med Hensyn til Skibsførerforandring uden saadan. Det samme bemærkes angaaende Krav ordres administrativt og i Forbindelse med Forslag om Ændring, samt gør Tilføjelser eller Ændringer i Certifikatets Indhold ved vedkommende Sysselmand mulig.

I Henhold hertil stilles følgende

Forslag

15. Af § 34, 2 Led 1ste Pkt. Efter „Registreringskontor" indføres Ordene „vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn".

---

Af § 37. Naar Udvalget med Hensyn til de i nærværende § og §§ 9, 38, 41 samt 58 fastsatte Tidsfrister ikke har foreslaaet nogen Forandring, har man forudsat, at de Fuldmagter, der i Henhold til § 36 eller paa af Udvalget foreslaaede Affattelser, kunde findes Skik til vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn, bliver at behage, som om de vare foreslaaede til Registreringskontoret.

---

Af § 38, jfr. af § 37.

---

Af § 39. Udvalget har heller ikke m. H. t. de i denne § og §§ 40, 44, 67 samt 73 fastsatte Tidsfrister foreslaaet nogen Forandring af samme Grund, som ovenfor af § 37 er anført. Hvad de der omhandlede Forskaaelser af § 36 ere fejlagtig, bør der i § 36 eller ved hver enkelt af vedkommende §§ (§ 39 m. fl.) gives en Bestemmelse herom, hvorpaa henvises, at vedkommende har opfyldt sin Pligt

ved indsen de forskrevne Bestemmelser at afgive Anmeldelser m. v.
til Registreringskontoret eller vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn.

---

ad § 40, jfr. ad § 39.

---

ad § 41, jfr. ad § 37.

---

ad § 44, 2det Stk. jfr. ad § 39.

Indførelse i Bilaget af Certifikatet, for at der paa samme kan gøres Anmærkninger, vil af Hensyn til Efterladenes ved Forbindelse med for store Vanskeligheder, jfr. ad § 34

Man fremsætter derfor følgende

Forslag

16. ad § 44 at Det 5te Stykkes skrives, udenfor Færøerne
Gør dette tilføjes som et nyt Stk.
, for Færøernes vedkommende foretages Registreringskontoret i Thorshavn, eller paagældende Sysselmand udenfor Thorshavn Anmærkninger paa Certifikatet.

Forslag

17. ad § 57, 2det Stk. 4 Maaneder forandres til 3 Maaneder

---

ad § 58, jfr. ad § 37.

---

ad § 67, 4de Stk. jfr. ad § 39.

---

Forslag

18. ad § 68. Man skal foreslaa, at de nuhandlede Regler for Færøernes vedkommende tilfalde Foreningen for fornilgyrdes efterladte paa Færøerne. Denne Forening trænger til Støtte af det offentlige i denne Forsaal henholdsvis den og paa saadan Støtte. Dersom en i Søfarendes eller de søfarendes Interesse stiftet Forening og vil

saglet dets Skete er tilstrækkel. at den ogsaa kan gaae andre eller paa anden Maade.

Kunne Bidenne ikke anvende paa denne Maade, maa man anbefale. at de tillagges, Forsikringsforeningen for Danmark til gensidig Forsikring af Sejlfartøjer til Søkrigsbrug.

Forslag

19. at § 70, 3de Stk. 30 Dage forandres til 3 Maaneder.

---

at § 73. ffr. at § 39.

---

Forslag

20. at § 75, 1ste Stk. Efter. Registreringsskriveren sættes, og han alle Gjerningsmænd ideisser Thorshavn.

I Udvalget anbefalede Sólvoen.

Thorshavn, den 20 August 1892.

Niels Effersøe. C. Olsen. S. Müller. J. H. Schrøter

Chr. Joensen. J. C. Gjørkuus.

---

Den 25 August forelagdes Sagens 2den Behandling. Efterat Chr. Joensen (f. Effersøe) havde refereret Udvalgsbehandlingen med de af Udvalget foreslaaede Ændringer overgik Sagen til 3die Behandling, som forelagdes den 30 August.

Udvalgets 1ste Indskillingspunkt at § 55 vedtoges

Udvalgets 2det Indstillingspunkt a/86, 2den Stk. ligeledes med 12 St. - o.

Udvalgets 3die Indstillingspunkt a. m. l. a/86, 3die Stk. ligeledes med 15 St. - o.

Udvalgets 4de Indstillingspunkt a/89, 4de Stk. ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 5te Indstillingspunkt a/90 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 6te Indstillingspunkt a. m. l. a/92 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 7de Indstillingspunkt a. m. l. a/94 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 8de Indstillingspunkt a/95 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 9de Indstillingspunkt a. m. l. a/98 ligeledes med 15 St. - o.

Udvalgets 10de Indstillingspunkt a/99 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 11te Indstillingspunkt a/922, 2den Stk. ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 12te Indstillingspunkt a, b, c a/930 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 13de Indstillingspunkt a/931 ligeledes enstemmig med 17 St.

Udvalgets 14de Indstillingspunkt a. m. l. a/933 ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 15te Indstillingspunkt a/934, 2den Stk. ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 16de Indstillingspunkt a. m. l. a/944 ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 17de Indstillingspunkt a/957, 2den Stk. ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 18de Indstillingspunkt a/968 ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 19de Indstillingspunkt a/970, 3die Stk. ligeledes enstemmig med 18 St.

Udvalgets 20de Indstillingspunkt a/975, 1ste Stk. ligeledes med 16 St. - o.

Efter at den 3die Behandling og Afstemning saaledes var tilendebragt, satte Forslaget med Ændringer i Løsforslaget i dets Helhed under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemmede, ja (forenede vare Reichhoff og Petersen) og vaar Forslaget i dets Helhed saaledes enstemmig vedtaget med 18 Stemmer.

---

Den 3die Behandling af vedlagte og ovenfornævnte Lovforslag

Indstilling i Sagen:

Det høje Ministerium har under 4 Maj
l. A. gjennem Amtmanden over Færøerne begjært Lagtingets
Udtalelse om de Modifikationer i Lov af 1 April d. A. om
Danske Skibes Registrering m. m. hvortil den efter Tingets
Skrivelse maatte finde Grund.

Vedkommende Udvalg, hvortil Sagen blev
henvist, har ved skr. dags. med Hensyn til dens Forslag og under
Sagens Behandling i Tinget fremkommen indtil Ændringsforslag.

Ved den endelige Afstemning blev Udvalgets
Forslag i sin Helhed vedtaget enstemmig med 18 Stemmer.

Den vedtagne Udtalelse er saalydende:

1. ad § 5. Efter „Konsuler" i 2det Stk. indsættes „og Landfogederne"
paa Færøerne, jfr. nedenfor Punkt 5 og 13.
2. ad § 6. Det tilføjes 2det Stk.: Landfogedembedet er Registrerings-
kontor for Færøerne.
3. ad § 6, 3die Stk. efter „bekræftede Beseglet" tilføjes: „for
Færøerne ere vedkommende Byfogder uden for Thorshavn pligtige
til at modtage og besørge alle de i Loven nævnte
Anmeldelser og Tilskrivninger."
4. efter „vedkommende Registreringskontor" tilføjes: „eller Byfo-
gedembedet uden for Thorshavn."
4. ad § 9, 4de Stk.: „tre Maaneder" forandres til: „halvt Kvartal".
5. ad § 10. Stk. 1: Toldkammeret omskrives med: „Skibsfører vedkom-
mende Rhederens" hvorhos tilføjes 3die Stk.: „I fornødent Fald
meddeles et midlertidigt Nationalitetsbevis af Registreringskontoret
i Thorshavn."

6. ad § 14, a) 3 Styrketek. „ og saadant midlertidigt Nationalitetsbevis
indsættes efter „samme Havn Orkene" udenfor Parentes, hvorhos
til Styrket føjes: „Certifikatet forbliver med samme Indskrænk-
ninger med Hensyn til Tiden, og for saa vidt det ikke sætter
ud af Kraft, ligeledes gældende, efter at Skibet er ankom-
met til en Havn fra Parentes, indtil et nyt midlertidigt
Nationalitets-Certifikat kan tilvejebringes, hvortil vedkommende
uden Ophold har at træffe Foranstaltning."
Ly Efter 3die sidste Styrke føjes som et nyt Styrke:
„For Parentes vedkommende haves der af Landsfog-
den meddeles et i Udlandet for samme Regning bygget eller
købt Skib, hvad enten dette maatte være forsynet med et af
en dansk Konsul i Udlandet udstedt Nationalitets-Certifikat
eller ej, at efter en af Politimyndigheden nærmere fastsat Form
affattet, midlertidigt Nationalitets-Certifikat, hvilket, for
saa vidt det ikke sætter ud af Kraft, har Gyldighed, indtil
det endelige Nationalitets-Certifikat bliver meddelt."
7. ad § 14. a) Efter „Registreringsembedsmand" indskydes „Skibsmænd af Rubrik
I" føjes „eller Sysselmand."
Ly Efter „Registreringskontoret i Rubrik III føjes „samt hos alle
Sysselmænd."
8. ad § 16. Efter „Registreringskontoret indskydes „for Skibsmænd Vedkom-
mende Sysselmandskontoret," efter Skibsmaalingsloven af 13 Marts 1867 § 32.
9. ad § 18, a) 2den 2det Stk. forandres „to Maaneder" til „seks Maaneder."
Ly 3die 5te Stk. indsættes efter „Birmandet" Orkene, eller i Registreringskon-
toret i Thorshavn, eller hos vedkommende Sysselmand udenfor Thors-
havn" jfr. § 6, 3die Stk. c. f.

11. af § 22, 2det Stykke. 30 Dage forandres til 3 Maaneder.

12. af § 30, af efter - er belegnede i 2det Stykke skjes: eller gennem
selve det vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn.
Ej I samme Stykke skjes efter Kontoret Ordene. eller Sysselmanden.
ej I 4de Stykke skjes efter Kontoret Ordene. eller Sysselmanden

13. af § 31. Der 3die tilføjes ved et nyt Stykke:
. I Tilfælde af Ombytning, samt naar Vedkjendelsen kommer paa Færøerne, kan Registreringskontoret i Thorshavn udstede et lignende midlertidigt Nationalitets-Certifikat. I Henseende til Varighed er dette undergivet Forskrifterne i § 13 andet Stk.

14. af § 33. 1ste Stykke af Ordene, udfærdiges første Gang udgaar og i Skibet indskrives, afgaar første Gang fra en Havn
Ej Ordene. det Registreringskontor ----- herom udgaar og i Skibet indskrives, Registreringskontoret i Thorshavn eller vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn. Er Skibet ikke hjemmehørende paa Færøerne, bliver det at give Registreringskontoret, paa Skibets Hjemsted Meddelelse herom.

15. af § 34. 2det Stykke. Ordene. Registreringskontor indføres Ordene, vedkommende Sysselmand udenfor Thorshavn

16. af § 44. af det 3die Punktum skjes, undtagen for Færøerne.
Ej dertil tilføjes som et nyt Stykke. For Færøernes Vedkommende foretages Registreringskontoret i Thorshavn eller paagældende Sysselmand udenfor Thorshavn Anmærkninger paa Certifikatet.

17. af § 57, 2det Stykke. 4 Maaneder forandres til 8 Maaneder.

18. af § 68. Man skal foreslaa, at de omhandlede Bøder for

Denne Forening hænges til Skibe af det offentlige og dens Formaal berettiger den ogsaa til saadant Skibe. Den er, om i Sæsonen eller for Sæsonen Interesser stiftet Forening og vil navnlig eller hovedsagelig kunne komme Sejladsen til Nytte, ingenting dog skjøn er udelukket, at den ogsaa kan gavne andre eller paa anden Maade.

Hvorvidt Bødernes skjøn anvendes paa denne Maade, maa vistnok anbefales, at de tilhøre Forsikringsforeningen for Fiskernes til gensidig Forsikring af Sejlfartøjer til Fiskeribrug.

Ad 19 ad 3/10, 3die Skjøn., 30 Dage forandres til „ 3 Maaneder.

Ad 20 ad 375, 1ste Skjøn. Efter „Registreringskontor fjernes „ og hos alle Sysselmænd udenfor Thorshavn.

Skibbelig tillader mand sig at henvise til nedlagte Udvalgsbetænkning

Lagtingssalen, den 3 September 1892.

L. H. Biskopstø. Oliver Effersøe.

Jens Poulsen.

Til Justitsministeriet!

N. Forslag til Fiskeriov for Færøerne.

---

Ved Lagtingets Aabning fremlagde følgende Skrivelse og Lovudkast med Motiver:

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, den 4de Juli 1892.

Ved herlagt at fremsende et Antal Eksemplarer af et i Justitsministeriet udarbejdet Udkast til Fiskeriov for Færøerne med vedfølgende Motiver, skulle man herved tjenstligst have Hr. Amtmanden anmode om behagelig at ville forelægge bemeldte Lovudkast for det i Sommer sammenkrædende Lagting, og forventes den af Tinget eventuelt afgivne Betænkning i saa Fald herhen indsendt med de behagelige Ytringer, hvortil de i Anledning af samme maatte finde dem foranlediget.

J. Hellemann.

Olaf Halvorsen.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

til

Fiskeriloven for Lofoten

(Forslag Lagtingets 1892)

---

§ 1.

I Laer og Bakker samt henholdsvis 100 og 50 Favne udenfor lave Vikle i Strandene, skal det, for saa vidt Dangdyret ikke berettiger dertil for de forøvrige Vikstedninger, stadfæstes med hensyntagen Bygd eller i øvrigt skjønnelig Gjennem, være forbudt paa nogen som helst Maade at fange Ørreder eller Sørreller i Tiden fra 1ste September til 31ste Januar. Hvor Forholdenes Beskaffenhed maatte gjøre det ønskeligt, kunne dog mindre Afstande udenfor Laers og Bakkers Vikle end de ovenfor nævnte efter Lagtingets Indstilling fastsættes af Justitsdepartementet.

Hvor de nævnte Dele have lave Dybder i Laer eller Bakke, forbydes det saavel Lodejere som andre at beskadige Stabredden eller bortgrave den saaledes, at Fiskenes Skjulesteder eller Lægeplader derved forbyrres. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, hvor rette vedkommende bortgraver Dæmninger for at bortlede skadeligt Vand fra Jordene eller i andet lignende nødvendigt Øjemed.

Ingen maa udlægge Garn eller anbringe Stormunge eller andre faste Fiskeindretninger i en Laa, saaledes at Fiskens videre Gang derfra forhindres, og i ethvert Tilfælde ikke længere ind end til Midten af Laabek.

lugge Bredder enkelt lige overfor hinanden eller i Retning
Afstand fra hinanden ind 20 Alen, maae ej ingen af
den hinge Mikkelmaskinen nærmere ind ab den i Midten
af Vandløbet bliver ei, aabenbar Bund af 3 Alens Bred, saa-
fremt Vandløbet ikke er 9 Alen bredt, af mindst 1/3 af dets
Bredde.

Ingen maae benytte Garn i Indsøen, Aaen
eller Aamundingen, der, naar Vildstand have en ringere
Maskevidde end 1¼ Tomme fra Knude til Knude.

Al Fangst af Ørreder eller Ørreder med
Garn, Vaad eller lignende Redskaber i Søen, Aaen eller
100 Favne ud for disse Udløb i Strandene skal være forbudt
i et Tidsrum af 8 Aar fra denne Lovs Ikrafttræden at regne.

§ 2.

I Tiden fra 28de Juni til 30te September
er enhver, der er berettiget til at fiske paa Lunde Søens
Bredder, uden Hensyn til, hvem der er Ejer af Bredden,
berettiget til overalt paa Stranden, hvor der gaar Strøm
ved Landet, indtagen under vadestikkende Fod, at landtage
og opbevare Ål imod at svare Landgilde, samt af landbrugere
kan forlanges afløst med indtil 1/8 af Fangsten.

Landgilden tilfalder vedkommende Ejer, Fæster
eller Beneficiarius i Forhold til det Matrikulstal, hvormed
hver især er opført i den Grund, hvor Aalen landtages.
Hvis Jorden ved Opdæmning, anvendt og benyttet til
Landbrug, for saa vidt samme udlægges in natura, maae

Beneficiarius dertil er vedtaget.

Bliver Landfaderen ikke vedtaget, inden nærmeste ordentlige Sangedrabelse, eller kan den paa Grund af Uvedkommendes ikke afholdes inden nævnte Tid, af hvilken Aarsag, skal Nedmandskabet, naar ikke andetsteds er bestemt, inden 3 Dage afgive Sangstedets Skudsmaal til Landfaderen efter gangbar Ret.

Tilfælde af Strid, afgiver Sjørgsmaalet, om, hvor der gaar Skjæl ved Landet, af 3 af Retten for hvert enkelt Tilfælde udmeldte uvillige Mænd.

§3.

Om Nedtagelse efter Sej i Fjorde, Vige og Sunde, hvor der ikke gaar Skjæl, samt inden nærmeste Bræ; om Skjønnet gaar ligt til Land, kan der træffes nærmere Bestemmelse, hvorved bl. a. Interessentskabet, der skal sørge for Indtrækket af samtlige de paagældende Bygds eller de paagældende Bygders Bedrifter, kommer paa Tvang til at landtage Sej paa Vegne de Skyldiges af Forbrydelsen (jfr. § 12).

§4.

Forøvrigt hvor det paa vedkommende Fjord og Beliggenhed, hvorfra der ved Nedtagelse efter Sej skal forholdes under dens Land, og at det skal være tilstrækkelig Hjemmel for fremmede at landtage Sej paa en Forbrydelse, naar Fjordens eller Beneficiariet til mindste Halvdelen af det paagældende Markedsbal dertil have givet deres Samtykke.

§5.

Den, hvor ingen er berettiget til at landtage Ret,

at opfriske Baade og Redskaber og i Stand sætte Huse.

§ 6.

Med Hensyn til Overdragning af Fiskehandel eller Fiskeriudøvelse vedkommende vil i øvrigt Lov 5-11-16 hjemle almindelig Adgang.

§ 7.

Forsaavidt et Nedrivningsskøde paa Bygninger eller paa Bygninger og Grund til Fjernelse for Fremtiden af 9de Februar 1854, jfr. Lov af 21de November 1871 og Lov om Forbud mod Opførelse af Ildfarlige af 29de Marts 1887 fredlyste Steder eller Byggelinier vinder Hjemmel for ordentlig Oplysning af Grundbogen, vil det herfor være at udrede lovlig Erstatning, som i Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes af Syvmandsret med 2/3 af Kommunens tilstedeværende Medlemmer, der ikke Skjønsretten, der er udelukket, tilsiger Nedrivningsskødet eller vedkommende Retsmedlem med et af Syvmandsretten i hvert enkelt Tilfælde fastsat Beløb. Foruden Skyldsagsomkostninger tilkommer der i Anledning af Forretningen Syvmandsretten 4 Kr. og hver af Medlemmerne 2 Kr., hvilke Udgiftsposter udredes af Nedrivningsskødet, saafremt Skøde begjæres af vedkommende, ellers af vedkommende Retsmedlem.

§ 8.

Hvor Nedrivningsskøde, maa, efterat Lov er udgivet og Retten begyndt at kræves, saafremt dermed forbindes videre vedvarende Ophold, indtil Overretsskøde udfærdiges indenfor dette Rum, som Retten antager at ville overskride.

De Gaar eller andre Overretsskøder forud udfærdige, som ville være til Hinder for Nedrivningens Fremme eller Stedfæstelse

i Land og mulig derved at le udakte Garn eller Redskaber mod
bestaaning til Ejeren igjen for tilføjet Skade og Tabt Arbeide.

Hvor de paagaldende ikke i Mindelighed kunne
enes om denne Erstatning, bliver den at fastsætte efter de i §7
givne Regler.

§9.

Hvor flere Huse nyde godt Sej eller Fiel, er
den berettiget til Fiskeri, som først har udøvet, selv Tov og
begynt at utkaste Noten samt siden uafbrudt Opholdt fortsætte
dermed og maa ingen hindre hans deri.

Have de Huse paa en Gang begynt Utkastningen, men den ene udenfor den anden, blive de, hvis den i begge Noten findes Sej eller Fiel, og den ydre Huse ikke have gjort den Fangst, førend den indre Not er optagen, falde om Lodden, og hvert Andel fastsættes i Mangel af mindelig Overenskomst efter de i §7 givne Regler.

§10.

Enhver, der søger at hindre eller vanskeliggjøre et Notfiskeri saa vel ved at øve til Hinder for Notens Udkastning eller ved Skyden, Skrigen, Skjæn eller Kaldge, saa vel som enhver, der efterat Noten er udsagt, forsætlig beskadiger samme eller forvolder Trængsel i det Huse eller for sin Del, straffes efter nærværende Lov, for saa vidt Handlingen ikke efter sin Almindelighed strafferet medfører højere Straf.

§11.

For Fiskeri i Fjorde, Vige og lignende Indskjæringer fra Havet samt i Sunde, hvor den ikke gaar Skibe, kan der træffes

de forskellige Sysler maa vises, om hvilke Redskaber, der maa bruges, om disse Indretning m.v. samt Bestem. melser til Ordningen af Vedhold, medlem Sysler, Syl. Opmaaling af Ligsstaffer og Overdaad, samt om Sekun. dærforhold under Sysler.

Disse Vedtægter maa dog ikke, uden tragen i det i § 3 nævnte Tilfælde, indeholde noget, hvorved der hjemles enkelte Personer nogen Ret for andre.

§ 12.

Forslag til de i §§ 3 og 9 nævnte Vedtægter affattes af de tilgrændsende Kommuners Forstanderskaber (d. v. Thorshavn Kommunalbestyrelser) og henlægges derpaa efter forudgaaet Bekendtgørelse ved Kirkedørene i 14 Dage til al. mindelig Eftersyn i de til del paagældende Sted grænsende Bygder.

Indsigelser mod Forslaget indsendes skriftligt til Forstanderskabet, hvorefter Forstanderskabet derpaa endelig har vedtaget Forslaget, sendes dette til Sysselmanden, som i Thorshavn ved sit af hans sammenkaldte Møde, og paa Landet ved møde Grandestævne, optager det, i hver af de nævnte Bygder og giver de kommunale Valgere: hver Bygds Lejlighed til at stemme for eller imod samme. Naar Afstemningen har fundet Sted i alle Bygderne, sammentæller Sysselmanden Stemmerne. Hvis 2/3 af Valgene erklærer sig for Vedtægten, indsender Sysselmanden den til Lagtinget. I modsat Fald indstiller Forstanderskabet om Afstemningens Udfald.

til Vedtagt ikke af Lagthinget, medmindre dette udkommende Forslaudvalg med, hvilket Punkter det er, Tinget ikke har kunnet billige. Sendes Forslaget tilbage med Lagthingets Anbefaling til Justitsministeriet, kan dette fastsætte samme som gældende Fiskerivedtægt for et Tidsrum af 5 Aar ad Gangen. Forslaget Vedtagelse efter den Tid fornyet, bliver det samme Fremgangsmaade at iagttage.

§ 13.

Fiskeri med Trawl paa Søterritoriet ved Færøerne er forbudt.

Bliver Justitsministeriet opmærksom paa, at der fiskes med ugyldige Redskaber, som kunne anses for skadelige enten for Fiskeriet i Almindelighed eller for andet lovligt Fiskeri, kan han udstede Forbud mod Brugen af saadanne Redskaber, men Fremgangsmaaden bliver kundgjort ligesom at ligge ordret ved Lov.

§ 14.

Overtrædelser af Bestemmelserne i denne Lov straffes med Bøder fra 5 til 200 Kr., som tilfalder den for vedkommende Kommune ved Lov af 9de Februar 1883 om Indtægter i Lov om Sagsbehandlingen paa Færøerne af 22de Marts 1855 anordnede Indkøbt Fiskeskatter.

§ 15.

Bødesager i Anledning af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 16.

Denne Lov kan ikke paadales senere end 6 Maaneder efter at den er bekjendt.

# Bemærkninger til Justitsraadets Udkast.

Nærværende Udkast er i det væsentlige
overensstemmende med det af Lagtinget i 1890 vedtagne
Forslag til Fiskerilov for Færøerne, der af Justitsministeriet
har været forelagt Fiskerikommissionen
da den indkaldtes forrige Gang til Overvejelse af Spørgsmaalet
om, dels grundede Realitetsforandringer af mindre indgribende
Beskaffenhed, hvor et enkelt Punkt er foretaget en ikke
væsentlig Forandring i det af Lagtinget vedtagne, kan
man ikke dette mindre anse det, ønskeligt, at der forinden
den endelige Lovforslag fremsattes for Rigsdagen, gaves
Lagtinget Lejlighed til at ytrale sig om Forslaget i det
mærkende Skikkelse. Med Hensyn til Enkeltheder i de
væsentligste Afvigelser fra Lagtingsforslaget af 1890 bemærkes
følgende:

ad §1

Det maa af Hensyn til Lovens
praktiske Anvendelighed anses for nødvendigt at supplere
den med Hensyn til den foreslaaede aarlige Fredningstid for
Ørred og Ørreder gjorte territoriale Begrænsning, Aaer, Bække
og disses Munding med en nærmere Bestemmelse af, hvor
langt Mundingen skal regnes, da Bestemmelsen alene,
hvad Begrænsningen i det egentlige Kongerige har vist,
eliderer ved Udøvelse af Fiskeretshavet saa let, hvorfor Mun-
dingen, at Fiskens Opgang i vandløbende standses. I Lighed
med, hvad der ved Fiskeriloven af 5te April 1888 §54, jfr. §61 er

at de henholdsvis 100 og 50 Fauner udenfor Aaens eller Bækkes Udløb i Strandens, og at den, hvor Forholdene Beskaffenhed maatte gøre det ønskeligt, af Fiskeriinspectionen, efter Lagtingets Forstanding i enkelte Tilfælde kan fastsættes mindre Afstande.

Heller ikke Bestemmelsen om, at Garn ikke maae udlægges og Sænkninger og andre faste Fiskeindretninger ikke anbringes længere ind end til Midten af Løbet, kan anses fyldestgjørende i Lov af Lagtinget forelagte Tilfælde, idet flere fiskeberettigede i samme Vandløb ikke herved hindres fra hver fra sin Side af Løbet at anbringe Fiskeindretninger af, den omhandlede Art saaledes, at de møde eller dog staae meget nær hverandre, at Fisken ikke kan undvige dem. Man har derfor anseet det nødvendigt med Hensyn til 5te April 1889 som Dato, at supplere den omhandlede Bestemmelse med de herfor foreslaaede Regler til Sikring af den fornødne Passage for Fisken, hvor den fra begge Bredder af et Vandløb anbragte Garn eller Fiskeindretninger ligge overfor hverandre eller i kortere Afstand fra hverandre end 20 Alen.

Endelig har man til Forebyggelse af Misforstaaelser i Paragrafens 5te Stykke efter Ordene „ringere Mængde" tilføjet Ordene „fra Aarets Begyndelse", hvad man antager ogsaa har været Meningen med Lagtingets Bestemmelse.

Til 152.

Det maa, for at undgaae Stridigheder mellem de vedkommende, anses for meget ønskeligt, at der i den eventuelle her indeholdte Bestemmelse om, hvorvidt Lamprederne skal betragtes som Laxefiskene er dette i saa Henseende

suppleret med Ret i det Lagtingsforslag, af Regeringen i 1875 forelagde Udkast til Lov om Sag- og Sildefiskeri med Ret forelagde Bestemmelser, dog at der heri i Overensstemmelse med det, af Lagtinget i 1876 indtagne Princip for Øjeblikket Ret kommende er foreslaget den Ændring, at de kun skulle have Kraft paa Landsdelen, naar kunne ogsaa ved nationa-

ad §§ 3-5.

For Overensstemmelsens Skyld har man foretrukket, at dele de i Lagtingsforslagets §3 indeholdte Bestemmelser i 3 selvstændige Paragraffer. I selve Indholdet af Paragraffene er ingen Realitetsændring foretagen.

ad §7.

Der savnes i Lagtingsforslaget en Bestemmelse om det Øjemed, hvormed Notmandskabet og Fjeldmandskabet skal tilsiges til Afholdelsen af den Skønsforretning, paa hvilken det vil være at træffe Bestemmelse af Skadeserstatning, og da dette Øjemed vanskeligt kan variere betydeligt efter den Afstand, der er mellem det Sted, hvor Skønsforretningen skal afholdes, og Notmandskabets Opholdssted, bør det formentlig i hvert enkelt Tilfælde fastsættes af Fjeldmanden. Overensstemmelse herved er Paragraffen foreslaaet suppleret.

ad §12

Medens man erkjender, at der under visse Forhold vil kunne være Anledning til ved Vedtægter at træffe saadanne Bestemmelser med Hensyn til Fiskeriet i Fjorde, Vige o. l. som i Lagtingsforslagets §9 omhandlet, maa Ministeriet ligge afgjorte Tvivl paa, at der ikke vilde kunne gjøres Undtagelse fra Hovedreglen om Fiskeriets Frihed, naar Fiskeriet i Fjorde, Vige o. l. ikke drives med Garn, men med Snøre eller Krog.

der ligge y fre Adgang til Veiene paa Stenitoriet indskrenker, y at i alle Tilfalde en saadan Aabning først, saaledes efter en almindigg af alle saadanne Grænseinvier, der i Virkeligheden ikke have særdeliget Krav paa nogen Bestemmelse, opgaaer til Præcise, ved hvilken Jagtlagelsen af det tilbørlige Hensyn til alle de paa Stenitoriet fiskeberettigede Interesser, saavel de fjerne som de nærboende, skaw anses sikret. Medens man iøvrigt har kunnet billige Lagtingsforslagets Bestemmelse om den Omgang, der vil være at iagttage ved Tilbagebringelsen af saadanne Bestagter, er dette for den endelige Klassifikation af samme forbeholdt fiskeriinspektionen.

---

Ved Tagets 1ste Behandling, den 4de August, forelaa Komiteen, at det Udvalg, til hvilket Tagets vilde være at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer, hvilket Forslag vedtoges med 86 Stemmer for y ingen imod.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Gjerløw, Hansen, Pedersen y Schrøder.

Den 17de August fremlagde Udvalget

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 4 Juli l. A. til Stor. Amt. har

Tariffen, i hvilket Øjemed Tinget har anbefalet de Udvalg paa 5 Medlemmer, Landstinget er i Overensstemmelse med det af Lagtinget i 1890 vedtagne Skiftelovsforslag, de i Lagtingets Forslaget foretagne Ændringer ere udmærket motiverede i nogle meddelte Udkast ledsagende Bemærkninger, til hvilke maa tillades sig at henvise.

Man kan ikke andet end tiltræde den Bevægrund, at Ministeriet i alt væsentligt er gaaet ind paa Tankerne i Lagtingets Forslag og at den saaledes er begrundet Haab om at faa Lovregel for lette Forhold, kommer den, uden for enkelte Punktets Vedkommende i saa mange Aar har været følt lange Forhandlinger i Tinget og til dels ogsaa med Ministeriet.

Efter disse forskjellige Bemærkninger skal Udvalget tillade sig at henstille de enkelte §§ for saa vidt disse ere ikke ændrede.

Til § 31.

Man maa med Ministeriet være enig i, at Udtrykkene i Lagtingets Forslag (§ 31, 1ste Stk.) „i Aar, Bøder og i disse Mønstring, trænge til en nærmere Begrænsning af, hvor langt Mønstringen skal regnes, men da det synes vil være vanskeligt i det enkelte Tilfælde at afgjøre, om et Barnets Henhørsforhold under den første eller den sidste Bestemmelse, vil det fortrinligt være rettest, at Afstanden sattes til en Maaned, og har man maattet for ikke at hindre Adskillelsen af Tilfælde, der paa kunde synes unødig Strænghed, maattet, at lade indskrænke Afstanden til 30 Dage, ligesom

Paa Lagtingets hast sah, i" g ikke som oprindelig foreslaaet, ved "Havnevæsinger, er Ord. tilstrækkeligt sikret af Hensyn til Nordsø. ogsaa Sej g Sild, idet man er gaaet ud fra, at der ikke ved Bestemmelserne i §1 kunde lægges Hindringer i Vejen for hver rigtig Fiskeriud, hvad det kunde ske, naar det blev forbudt, paa nogensomhelst Maade at drive Fiskeri ulv Bruden i "Havnevæsinger, idet dem, der eventuelt ind Ord. ved Havnevæsinger ikke vilde kunne vente sig indt, at enkelte af disse Ord. lod ind imellem Sejen g Fangsten sammen med hinanden. Ønsket er imellem Sejen blevet opmærksomt paa, at ved ogsaa Lagtingets Affattelse vilde Bestemmelsen kunde være til Hinder for Nordsø ogsaa Sej g Sild, idet disse Ord. ofte, paa Grund af Naturforholdene, maa drive op i Havnevæsinger, g man har derfor tænkt sig Mulighed for, hvorledes denne Hindring kunde fjernes. Af Bemærkningerne til det foreslagte Forskrift fremgaar, at Ministeriet ogsaa har tænkt paa, at Fiskeriet ikke maa hindres i at drive op i Havnebassinerne. Dette vilde saa ogsaa kunne opnaas ved at følge, ikke forskrifter Grænser, at anbringe "Fastsættende" Garn eller andre Fiskeindretninger, idet Ord. som ovenfor nævnt i Land, ikke er nogen egentlig g i alt Fald kun en ejendommelig Hindring for Fiskens Gang, men da det paa disse Steder ofte er Brug at anbringe Ord. ud for Havnevæsinger g samtidig med at Ordene drives op ad disse, da jage Fiskestandsfiskerne ved i Ordene, har man ment, at en saadan Bestemmelse altfor let vilde kunne skyde Fiskeriet. Man har derfor ment det tilraadeligt, at det almindelige Forbud imod, under Ingrediens Ord g Sild, at fange

at den tilføjes en Bestemmelse om, at disse Bestemmelser ikke skulle være til Hinder for Udøvelse af Fiskeri efter Sej eller Sild. Derved vil opnaaes, at den, der udenfor den ved Lov fastsatte Grænse af Forskjellige anbragte Garn, ønsker at fange Sej eller Sild, ikke vil være underkastet Undersøgelse, naar han ikke har haft Sandsynlighed for at fange disse Fiske, ikke heller straffes, fordi han ogsaa fanger en eller anden Torsk, Hvilket, hvorimod den, der paa de samme Steder og Tider udøver sin Ret, vides at den er nogen Sandsynlighed for, at han vil fange andre end Forskjellige, uagtet vil kunne undgaa Straf, idet han har saaledes jaget eller taber jagt Forskjellige ud i Roden. Man har ikke ment, tilrinde for, at en saadan Bestemmelse kan antage Adgang til at fange Forskjellige paa Tider og Steder, hvor de ikke findes, men man maa udelukke fraraade, at der for det øvrige tilbydes Forskjellige Skyld lagges Hindringer i Vejen for den langt vigtigere Sej- og Sildefiskeri.

Af Hensyn til Spørgsmaalet formenes „Vaad" i 5te og 6te Skjønne at burde omskrives med den eller lignende „Mørk".

De øvrige i §1 forslagne Ændringer maa vedtages anbefale sig Forfatningen.

til §2.

Der har ikke angaaet og man heller ikke kan indse nogen særlig Grund for at 24 Juni (St. Hansdag), der ofte bruges som Markedag paa Øerne er forandret til 28 Juni i 5te Linie, antages dette at hidrøre fra en Trykfejl, som

Den tilføjede Bestemmelse om, hvem Lønfordel skal tilfalde, kan Udvalget tilraade Tinget at tiltræde.

ad §§ 3-5.

At Lagtingsforslagets §§ 3 og 5 bliver ført i §§ kan Udvalget ikke tiltræde som en heldig Redaktionsændring.

ad § 7.

Den her indskudte Bestemmelse om, at Fjeldmanden skal fastsætte det Beløb, hvormed Ydernandskab skal indtræde i Anledning af eventuel Skadeserstatning tillader Udvalget sig at anbefale.

ad § 8.

Henvisningen til § 9 i 3die Begyndelse maa være en Skrivfejl for § 11, hvilket forudsættes rettet.

7 § 4de sidste Stykke er her foreslaaet som Redaktionsændring, at Ydelserne skulle approberes af Fiskeriministeriet i Stedet for af Lagtinget. Denne Bestemmelse, som Ministeriet tillægger stor Betydning, kan Udvalget tiltræde som det principielt rigtige, da her er Tale om alle lignende Interessenters Rettigheder, selv om disse Ydelser i Regelen ikke ville benyttes af andre end Deltagere. Det vil det kunne forudsættes at Ydelsens Størrelse vedtages af Lagtinget, men man skal indrømme det Ministeriet, men man skal dog forudsætte, at gentagne Ydelser ikke derved ville hindre, hvorimod man heri har en yderligere Betryggelse mod Skadelides af urimelige Ydelser. Som Følge af den foranførte, mener man dog at burde for, at alle Interessenter ville blive tilstrækkelig sagkyndig ved de Ydelsens Affattelse og Skadesløsholdelse, kan Udvalget - om end for usikkelte Bestemmelser Udkommende ikke uden Betænkelighed - dog at turde tilraade, at Bestemmelsen om

at en Vedtægts Ikrafttræden gælde i 5 Aar, udgaaer, for ikke længere 5te Aar. at rette sig saa storartede Bygninger i Byerne, som det dem vilde behøves til en Vedtægts Overholdelse, da der jo er Mulighed for, at en Vedtægt, trods al anvendt Omhyggelighed i Projekts Form viser sig uhelig at foranledige paa anden Bekostning, har man ikke ment, at i et saadant Tilfælde, hvor Vanskeligheden efter Lagtingets Bestemmelse kunne ophæves Vedtægten.

I Lagtingsudkastets øvrige §§ er der ikke foretaget nogen Forandring.

I henhold til det anførte tillader man sig at indstille det forelagte Udkast til Lagtingets Vedtagelse med følgende Ændringer.

til § 31.

a. I 3die Pkt. Skyttere udgaar Byerne
„ Kjøbstederne 100 "

b. I 3die 6te Skytter forandres Tallet, 100
til „ 50 "

c. I samme Skytterække forandres „Vaad" til
„ Tørt.

d. Efter 3die Linie tilføjes et nyt Skytter
saalydende:

„Bestemmelserne i Linie 3 skulle dog
ikke være til Hinder for Vedtægt efter
Lov 7 Juli"

til § 32

„28 Juni" i første Linie forandres til

ad § 12.

a. I 8de Punkt forandres „853 og 9de til „853 og 11te".

b. I 9de Punkt udgaar Ordene:

„for et Tidsrum af 5 Aar . . . . . nagtlagt"

og erstattes af følgende Bestemmelse:

„Enhver Vedtagelse ophæver alle foranstaaende, hvilken samme Strengangsmaade af nagtlagt. Og kan fuldkommen ophæves efter Indstilling fra Lagtinget ophæves en Vedtagt, naar det ved Stemmeflerhed har erklæret sig, at den Bestaaende giver utilbørlig Fordeel urigtig Brug, ller Skade for andre."

I det i nogle Dele nedsatte Udvalg.

Thorshavn, den 16 August 1892.

af Færøernes Amtsraad. Chr. A. Hansen. M. Danielsen. J. C. Jacobsen.

J. H. Schrøter.

---

Den 19de August blev Sagen til 2den Behandling.

Færøernes gennemgik Betænkningen. Dette Forslag var i Hovedsagen det samme som det, Lagtinget vedtog i 1890, og det var ledsaget af Bemærkninger, hvori der var gjort Rede for de foreslagne Forandringer.

Resultat, for Mandens Forandringer vare saa
væsentlige, at de ikke skulde synes at ligge Hindringer i
Vejen.

St. Afvalget havde vendt, det var sigtet, at bestemme
en ny Afstand fra Aaen, men det var vanskeligt at bestem-
me, hvilket den var, Å eller, Bek" og derfor havde man
sat Afstanden ene, nemlig 50 Favne. Ministeriet havde
tilbøjet, at hvor Forholdene gjorde det nødvendigt, kunde
der bestemmes en kortere Afstand, hvorefter han medtoges
den af Afvalget foreslaaede Tilbøjelse til 5 Favne.

C. Iversen kunde ikke let kjende sig, at det var nødvendigt
at kaste Vold efter Sej eller Let ind i Aamændinger.
Han kunde i alt Fald ikke nøgt til det. Han fandt, det
var mærkeligt nok, efterdenne Aaen og Bækken løbe ud i Sø-
nordenfjelds hvor Elv. Det kan derfor synes nøgt farligt
at forbyde Nødtørft efter Freden ud for disse Mundinger,
det er ikke altid nok let at afgjøre, hvad Dangelen gaar ud
paa. Det er kun ud for de store Elve, man har Grund
til at frøle mod Nødtørft, hvorved der fanges Fiske. Under
Steder fanges saadanne ikke. Man kunde derfor meget
vondske til Lagtinget at bestemme de Steder, ud for hvilke
der var forbud. Man kunde kunde dange af gamle
vaner Freden ud for Aamændinger paa ny Sommeren.

Isaksen kunde ikke saa nøje skjønne for Nødtørftning,
men han var bange for, at hvis det blev forbudt Nødtørft
i Land ud for Aamændinger, vilde Nødtørftning blive fuldstæn-
dig umuliggjort mange Steder i Throndhjems vilde man

paa Østre- eller Vestervaag og heller steder i Sandegaarden.

Hansteen var af ligesaadan Mening som Isaksen. I Midvaag var man ofte nødt til at trække Noten i Land i Aamændingen. At der paa mange Steder var Overbevisning til at finde en Fredsens, var vel givet Sag; men det burde dog ikke være til Hinder for Nødtrækningen. Han vilde anbefale Kvalsøes Forslag.

Isaksen oplyste, at der ved Nødtrækning i Thorshavn næppe var fanget Fredsen. Han mente, der vel burde findes en Fredsens, hvor dette kunde gøres uden Skade for Nødtræk-ningen; thi i Forhold til Sej og Silt havde Fredsen kun liden Betydning.

O. O. Hansen udtalte som sin Overbevisning, at Brugning af Fredsen paa visse Steder kunde have stor Betydning. Det vilde være heldigt, om der i Loven blev angivet, hvilke Aaer, der skulde findes og hvilke, der kunde benyttes. I Thorshavn og Midvaag f. Eks. havde Brugning af Fredsen ikke stor Betydning. I Kvalvig, Skaalebotn og Kalbaksbotn vilde den dernæst være paa sin Plads.

Schrøter mente, Forslaget burde forandres derhen, at Nøt ikke maatte trækkes op i Aaer, der have ringe Betydning for Fredsningen af Fredsen. For øvrigt fortalte det ham mærkeligt, at man skulde være tvungen at trække Nøt op i Aamændingen; han kunde ikke se, det var nødvendigt, da man maatte kunne gøre det ved kun ene Ende af Aaen. Man kunde godt lade i Loven, at for saa vidt man ved Sej- eller Fiskefangst om Dagen, eller naar Natten var lys skulde fange Fredsen imellem Sejen eller Fiskene, saa skulde man være forpligtet til at slaa

jes dend als zijn. Het was overeenk, als Gesprang.
dem Kinde zaar stor Belydning, namlig naar der Ble
ficht und Freedom.

Pröbsen: Het was niet stekt fiilt bestiget, naar man
sagde, at Utvalget havde ment at Forsfangeren
ingen Belydning havde, man havde ment, at i Forhol
de til Lys og Skikkjangelsen var hun Belydning ikke stor.
Naar Sekretæren nu havde saa meget imod Utvalgets
Forslag, hvorfor var han saa ikke kommen frem med
sine Indvendinger i Utvalget? Han kunde nikke bestemt
bestemmelse, at det var nødvendigt at trække Ord af
i Sammenhænger; man det kunde nok være, det var
saaledes. Det vilde vistnok være vanskeligt at faa bestemt,
hvilke Aar, der skulde fjernes. – Salomon mente, at man
som her, Lagttinget var blevet enigt med det Forslag,
den var gaaet af Regeringen, saa skulde man holde sig
ved Forslaget for mange Forandringer i det.

Paa Grund af den fremsyktede Tid, af-
bröd Formanden Behandlingen til Torsdagen i et
følgende Møde.

## Torsdag 20de August Formiddags 9 Uur Behandling.

St. Sekretæren: Pröbsen havde i Gaar undet sig over, at han
(Sekretæren) havde udtalt sig saa meget imod Utvalgets Forslag
her i Salen, men derimod ikke i Utvalget. Jo, han havde

man kan havde ikke villet stille sig skadig i Udvalget. Udvalgets Arbejde kunde vanskeliggøres i Tinget, og man kunde kaldes for Skinhellig og høje sig for kun, hvis der ved den fremtidige regel, der forbereds Udvalgets Sjørgsmaal, kunde man blive stillet fuldt ansvarlig for Skridtene uden at skade Sagen, som fortsat kan vanskeliggøre at løse, men man maatte se at faa det klaret.

Poulsen: Af hvad der i Gaar og i Dag var talt i Tinget fremgik det, at det var nødvendigt at faa lavet 5 forandret. Han haabede, der maatte findes en eller anden Maade at komme bort fra det vanskeligste Punkt paa. Muligvis bør det sig gøre ved at lade, hvad Udvalget havde forestaaet, staa og føje dertil, at de Arealer, som fanges paa ulovlig Maader, skulle salgs til Bordet for et eller andet almennyttigt. Paa denne Maade vilde ingen have Bordet af at kaste Net efter Arealer, som blev ind ulovligt. - Maaske kunde Sjørgsmaalet gaas over paa andre Maader.

C. Iversen mente, det var naturligt, at der kunde være regler, at indtil med Hensyn til denne 5, idet Forslaget om det omhandlede Punkt i 5te i sin Tid var blevet optaget som Overgangsforslag ved 3die Behandling, og kunden var der saa mange i Tinget, der kendte saa lidt til dette Forhold. Paneret kendte meget til Silkefangst og kunde oplyse, at der om Sommeren, allerede før den 15, da Arealer efter den Tid skulde fiskes, endnu denne Tid fanges Aler og Mange andre Arealer. Det vilde være rigtigt at kaste den ud igen, naar de vare altfor smaa.

Hansen mente, at Bestemmelsen om, at Ansøgerne

var en Garanti for, at ganske vanskelig Fredag ikke blev fanget; og vilde han anse en Bekymrelse om, at hvis der blev fanget Fredag, de saa skulde kastes ud igen, eller, hvis de vare lidt, selges til Kvæg for noget almennyttigt, samt heldig.

O. Efterord: Der stod i Forslaget intet nogen om Maaneder for Gang, samt efter i Parenthesen, med ikke for Gang, der efter paa Grund af for Aften. De vanskelig Fredag stode meget efter Parenthesen, saa det blev vanskelig nødvendigt at udstrække Bekymrelse lidt videre.

Isaksen mente, man kunde vove Tilfældet med Udvalgets Forslag med Hensyn af Paragraf forskellige Betydninger om, at de Fredage, der fangede, skulde salges. Hvis det skete, vilde næppe nogen indlade sig paa at kaste Lod efter Fredag lidt for Konjunkturen Skyld, saa meget mindre som de sandsynligvis regnede at faa en Middel, paa Halvan.

Danielsen takkede for den fremkomne Kritik. Det vilde vist frembyde store Vanskeligheder at faa denne 3 ordnet, paa en fyldestgørende Maade; thi man kunde meget vel forestille, at man kastede Lod efter Dag og Dato, naar det var Fredag, man forsøgte at fange, og det vilde efter vore Love, at mange Folk for det. - Det sidste vilde vist vore Love, om Udvalgets Forslag ikke igen for yderligere at

hvilke Forseelser paa 5 à 6 Communer i Aare Omegn der paa
Siden var for Sammenhænget. Ikke havde selv været med til
at fange en 5-600 Stykker paa en Gang.
Schrøder afsvigtes ens, hvorved det skulde synes, hvem Kiøb og
hvem konkluderet Salget af de paa ulovlig Maade fangede Fo-
reder. Forseelsernes Antal skete altid over til Fiske, Sogne-
kommissionen holdt ikke. Ikke havde, at det kunde ikke
undgaaes være, at den, der fangede Forellerne, selv skulde
kiøre dem til sin bestemte Plads.
Pedersen var enig med Schrøder, det vilde være vanskeligt
at finde Sagen tilstrækkende Hjelp og Følgen. Medlemmerne
af Sognekommissionen vare valgte efter Mandtal, der kun
gik paa Ejendomsbesiddere. Gik det, at, naar det, som det
lige, ens den, der forbrød sig, selv skulde kiøre Forellerne
til sin i hvilken Plads.

82

Pedersen henviklede til Udvalget, om det ikke vilde være heldigt
at faae 24de Juni forandret til en nyt senere Dato. Den,
der forrettede sig paa Søndagen, anvaar den for at være fiske-
fremmede paa et saa helligt Tidspunkt, og for at undgaae
forstyrrende paa Sejlturene.
Pedersen. I 1890 var ikke Spørgsmaal klaret grundig overnyt,
og man var da kommen enig om den 24 Juni. Men Spørgsmaalet
skulde paany blive overvejet i Udvalget.
Olsen var enig med Pedersen i, at det ikke var gavnlig heldigt
at kaste Nøt ved St. Hansfide. Paa flere Steder havde man
ved Overenskomster forpligtet sig til ikke at kaste Nøt for

end 24 Juni f. Iks. 1ste eller 2den Juli.

Saksøer mente, at de 8 dages Frist 24 Juni til 1ste Juli ingen Betydning havde.

Haaven: Som bekendt for Land, der ved Indførelsen af Forget, i 1890, havde Hav Lovgang skiftet sit Ordningsforslag til 32 ens almindelig Frihed til at Kaste Nøt efter Sej; men det fik ikke tilstrækkelig Tilslutning. Da Hans Forslag var i Overensstemmelse med Regeringsforslaget fra 1876 havde Hav Ry vundet, at Regeringen havde fastholdt Fortringen ove en større Frihed end den, Lovlingt havde vedtaget. Det havde den imidlertid ikke gjort, y Hav havde sat i Stav ikke villet skille sig fra Udvalget, skjønt Hav undtil havde den Hypothese, at der kunde ove almindelig Frihed til Nøtkastning. Men Hav kunde nøjes ove ved til yderligere at indskrænke den kraf. fe Frihed, den var givet.

38.

Jakobsen foreslog, at Ordlydet Nøtlen, Kaste skulde forandres til, Kastede.

Pedersen bifaldt ikke, Ordlydet kunde misforstaas.

Schrøder mente, at Ordlydet kunde blive staaende, nå ved det foreslaade maatte vær rigtigere.

311.

Thorsen henstillede til Udvalget at forandre, Fastsættelse til, Fastsjet. Det var tiltrængt fremhævet i Forget, at i Thorshavn lagde Skibene ofte Kindringer i Vejen for Nøt.

havde at forholde sig ved Afstemning af Skiftet. Lovbudene samme Dag Regler for, hvorledes disse Bestemmelser skulde handles.

Efter at Lovudkastet med de af Udvalget stedte Ændringer saaledes var blevet 2den behandlet, vendtes Sagen til 3die Behandling.

Mellem 2den og 3die Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. fra H. C. Müller:

§ 34

af 2det Lovudkastets 1ste Stykkes første Punktum:

"fra 28 Juni til 30 September"

til

"fra 1ste Juli til 31 December"

§ 51 2det Lovudkastets 3die Stykkes første Punktum:

"og betale Landskatten"

til

"og betale i Landskat indtil 1/6 af Formuen".

B. fra N. Effersøe

1) til § 51. Til Udvalgets Forslag at § 51 føjes:

a), Skulde der ved saadan Bevogtning fanges Forbrydere, eller Forholdet paa de Steder eller til saadanne Tider, som

Det at sætte sit eget.

6. Ikke Mere Ligelidet at indtage mere end to andre Skibe eller til andre Tider med Garn eller Not fangen Sneder eller Teller af mindre 8 Tommers Længde.

2. a. § 11.

af foran, Bestemmelsen" sættes, undtagne.

6 Straf. Sejlads" indsættes: „af

medens

„Opankring af Fiskefartøjer og Kvæsbaade udgaar; hvorfor efter „Sejlads" skjer:

„(derunder Opankring)

C. fra Fiskeri.

Undersøgelsesforslag til B 2 d

Efter „Opankring"

sættes

„af Fartøjer m.m.

Den 26de August fortsattes Sagens 3die Behandling.

Formanden gav nu Ordet til de indkomne Ændringsforslag.

§ 1.

Poulsen: Udvalget havde taget under Overvejelse de

men var dennegtet, angt. om, inden Ændringsforslag af stillet. Han gennemgik herefter de af Udvalget i Betænkn. omtalte forelaaede Ændringer.

Ad Iflg. havde stillet sit Ændringsforslag, fordi det Beløb, medtes i Lovtingets oprindelige Forslag var udelukt angaaende Bygningen af Gaarde, der havde for ringe Markevidde, idet for Kommunerne, hvorved de ommeldte Gaarde (Ydegodset) i Aaret fra 1ste Januar til 31te August vilde vorde fritagede, og han havde Erfaring for, at Bygget af disse neppe i denne Tid var tilraadelig. Og mente han, det var rettest at udelade Bygget i Aar af omtalte Gaarde til Aaret, naar det skeder med Mellemrum eller paa ligesaamange Maader, kunne ikke med Hensyn til denne Sparsomhed var tilraadelig.

Schrøder: disse Spørgsmaal havde været oppe i Udvalget, men man havde ment, at det var bedst at blive ved det af Udvalget vedtagne forelaaede; thi det nyttede saa lidt at give Bekommelser, som ikke kunde overholdes. Han havde ogsaa Betænkeligheder ved at forbyde Bygget af Gaarde mindre 8 Kommer, da disse saa vordfulde til Aaret.

Ad af Udvalget forelaaede Ændringer a–d sattes samlede under Afstemning og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer. Ad Iflg. Ændringsforslag, B. 1, vedtoges ogsaa med 12 Stemmer for og 4 imod, 2. med 9 Stemmer mod 4, hvorefter 3. 1 samlede endelig vedtoges med 15 Stemmer for og 1 imod.

Poulsen: Ordenen havde foreslaaet, at forandre 28 Juni til 24t, men der var senere stillet et Andringsforslag herfra, hvilket han dog ikke vilde tiltale sig mer, formedt Forslagsstillerens havde indtaalt sig.

H. C. Miller havde stillet Forslag om at forandre Tiden saaledes fra 1ste Juli til 31t December, det kan mærke, at da Arbeiderne kunne skilde gaae for Skatter, hvor der gaaer kun lidt Landet, saavel ikke mindre kan maskineriede Bø, kunde Tiden udbrukes saa langt. Hvad Bestemmelsen i hvilke Skyttelse om Landsparten angik, saa mente han, at naar man ikke kunde blive af med Landsparten, saa var det uhilligt at betale kun fulde Pris. Derfor havde han foreslaaet, at der i saadanne Tilfælde kunne skilde udlegge hele Landsparten.

Poulsen: Det første Punkt af Forslaget gjorde kun, der havde Ret, en langt større Del paa Papiret og maaske ogsaa i Virkeligheden vil blive en Fordel. Hvad det andet Punkt angik, saa vilde det vel af mange synes at gjøre en Fordel i samme Retning, men Talen var kun i Form om det, var Tilfældet. Hvem af Landet kunde efter 5me 1ste Stk. forlange indtil 18 i Landsparten, men Landsparten kunde gaae efterpligtige; i Andringsforslaget stod der bestemt, at der skulde erlegges 16, men mulig var der gaaet det kunde blive Tale om at efterpligtige Landsparten.

Forslaget til det første Punkt, imod ville vore tilbøjelig til at holde med Udvalget, da Synet jo i sin Tid havde vedtaget Forslaget saaledes. Med 2det Punkt angik, forsaavidt til Land, at der var store Vanskel paa at erlegge Landskatten der, hvor der blev kastet Nøt og paa at føre den hjem med sig maatte ske en lang Vej, og saa vore kunnet til at betale kun, da man havde ikke saa megen Vej i Byrgen og vanskelig kunde faa denne hjemgat. Der kunde ogsaa være Vilfælde, hvor det blev nødvendigt at gøre en Ekskursion alene for at føre Landskatten hjem. Hvor Gjeren af Landet ikke selv ville gøre sig saa megen Ulejlighed som at erlage for, at kaue Landskat blev modtaget, var det Mistænkeligt. Dog fandt Calmeyer, at det var en Mangel ved Andringsforslaget, at ostkommende ikke skulde vore pligtige til at købe den del.

K. C. Müller. Naar Landsjeren og Gjeren af Noten kunde blive enige om en mindre Landskat end 1/8 af Fangsten, som den i Loven var bestemt, at Landskatten skulde vore 1/8, saa kunde det lige saa godt i det omhandlede Vilfælde blive enige om en mindre Landskat end 1/16, som ogsaa kunde forbaade 1/16; han ville dog med Kommandeur Villaume rette Forslaget til „indtil 1/16."

Scharffenberg: Det sidste Punkt i Müllers Forslag kunde maaske være en heldig Andring; det første var det, dennem ikke. Man kunde ikke gøre for store Forandringer i det af Synet engang vedtagne Forslag. Steegaard fandt, at da den største Del af den Sej, der fangedes paa Skinnø blev fanget i Oktober og November, var 30te September en altfor kort Frist; 31 December ville være et mere passende

H. C. Mullers Udvalgsforslag A. a vedtages med 11 Stemmer for 9 imod, hvorved Udvalgets Forslag bc. bortfaldt samt bortfaldt A. b vedtages med 13 Stemmer for 9 imod, hvorefter §8 saaledes affattet vedtages med 14 Stemmer for 9 imod.

§3 vedtages uforandret med 15 Stemmer for 9 imod.

§4 ligeledes med 15 St. - o.
§5 ligeledes med 15 St. - o.
§6 ligeledes med 15 St. - o.
§7 ligeledes med 15 St. - o.
§8 ligeledes med 15 St. - o
§9 ligeledes med 15 St. - o.
§10 ligeledes med 15 St. - o.

## §11

O. Iversen anbefalede sine Ændringer, af hvilke kun første var gjort for Tydeligheds Skyld. Hvad han ellers anførte, syntes han, at Vedtagelse burde kunne undgaa ved kyndige og kvalificerede f. Eks. Skibe, Bøjer, Flydefade m.v., men dog var ikke tilfreds i hvert at ville opstille enkelte Ordninger, man burde heller give Regler i Almindelighed. Han mente dog, at hvem undfaldt ogsaa Opmærksomhed af Skibe. At der ikke kom noget ind i Vedtagelsen, der skadede Skibsfarten, havde man Sikkerhed for gennem

Poulsen: Udvalget havde overvejet de Udtalelser om kun 5, der vare faldne ved Sagens 2den Behandling. Der var af Udvalget ikke stillet nogen Ændringsforslag til 5te, da den fandtes at være hjemlig nok og ikke at kunne give Anledning til Misforstaaelser. - Bestemmelsen om Lægefagkyndige m. m. var der ogsaa blevet talt om, men man havde fundet Betænkelighed ved at foreslaa nogen Ændring, fordi man derved kunde komme til at lægge Hindringer i Vejen for Sagens Afslutning. - Ved Forhøret havde det ikke ogsaa været Udvalgets Mening, at Bestemmelsen kunde stænde uforandret. Baade i Smaafartøjer.

Ø. Pedersen havde, at Bestemmelsen var ufuldstændig.

Isaksen: Naar han i 1890 havde stillet Ændringsforslag i Henhold til Udtalelser ved Sagens 2den Behandling, saa var det fordi man ved Ikrafttræden ogsaa blev gennem af Baade og Fiskerfartøjer, der, selv om de laa ligeaa godt ude som faa Varder fra Lerø Skær, dog ofte ikke vare af formaa til at flygte bort. Det var ønskeligt, at Folks Betænkelighed skulde kunne forhindre en god Fangst. - Nu havde han stillet et Ændringsforslag for Sydeligheds Skyld.

Ø. Pedersens Ændringsforslag B. 2. a vedtoges med 10 Stemmer for 9 imod. Isaksens Understøttelsesforslag C vedtoges med 11 Stemmer for 9 imod, hvorefter B. 2. b saaledes endelig vedtoges ligeledes med 11 Stemmer for 9 imod. Endelig vedtoges 3te saaledes endelig med 12 Stemmer for 9 imod.

Poulsen: Det første Punkt af Udvalgets Forslag til Lovens § var kun en Redaktionsændring, hvorimod det andet var en Realitetsændring. Lagtingets Forslag gik ud paa, at Vedtægterne skulde approberes af Lagtinget og gælde for 5 Aar. Det Forslag nu gik ud paa, at Approbationen skulde meddeles af Indenrigsministeriet, hvorfor Udvalget mente, at kunne tiltræde Lovens bestemte Bidragsret af 5 Aar. Men for at ens Vedtægt dog skulde kunne ophæves, selv om de nærmest berørte ikke skulde ønske Loven ændret, var det foreslaaet, at Ministeriet under visse Betingelser skulde kunne ophæve Vedtægterne efter Lagtingets Indstilling

Provsten ønskede, hvorfor Ministeriet kun i Tilfælde skulde kunne ophæve en Vedtægt.

Schrøder: Forslaget var gaaet ud paa at give Kommunerne Lejlighed til at gøre Indsigelser, hvorimod Reglen for Vedtægter for andre Sygekasser var meget begrænset og skulde disse Vedtægter nu fornyes hvert 5te Aar, syntes han, at det hele unødvendig Betydning havde.

Provsten mente, at der til den af Udvalget foreslaaede Betingelse for en Vedtægts Ophævelse kunde tilføjes, dette ligesaavel som Grænse.

Poulsen: Efter § 11 maa en Vedtægt ikke indeholde noget, hvorved enkelte Personer begunstiges fremfor andre.

Provsten: Efter Poulsens Udtalelse vilde Ministeriet ikke approbere en Vedtægt, som kunde være til Skade

at en Vestegn skulde ophøre.

Poulsen havde personlig ikke noget imod, at Ministeriet altid kunde ophæve Vestegnene. Udvalgets Mening var, at hvis at anvendt Forsigtighed kunde ske ved Brugen af en saadan Vestegn vise sig, at den indebærer saadanne Bestemmelser, og saa burde Ministeriet kunne ophæve den.

Rasmussen mente, at netop derfor var det heldigt med en saadan Tilføjelse, som af hans anbefalet.

Schrøder mente, at en for ikke Adgang til Ophævelse af Vestegnene kunne vilde bevirke, at Lagtinget udelig fik Andragender om nye Vestegne.

Ide af Udvalget foreslaaede Ændringer vedtoges a med 14 Stemmer for og ingen imod, b ligeledes med 14 St. - 0, hvorefter § 12 saaledes endelig vedtoges med 15 Stemmer for og ingen imod.

§ 13 vedtoges uden Diskussion med 14 Stemmer for og ingen imod.

§ 14 ligeledes med 15 St. - a.

§ 15 ligeledes enstemmig med 17 St.

§ 16. ligeledes med 14 St. - a.

Efter at den 3die Behandling og Afstemning saaledes var tilendebragt, sattes Forslaget i dets Helhed saaledes endelig under Afstemning ved Navneopraab med det Resultat at samtlige de Steds værende Medlemmer stemmede ja (fraværende var Medlemmerne Rotboll og Petersen) og saa forslaget saaledes endelig

Ved saadeles endelig vedtagen Forslag er saalydende:

# Forslag
## til
# Skikkelser for Præster.

§ 1.

I Aar og Bakke samt 50 Aar udenfor deres Købe i Skanderborg skal de, for saa vidt Kongeloven ikke hjemler eller for at fravige Utilstedelsesaarsagen med Hensyn til Byen eller i ubetydelig Grad, være forbudt, paa nogen som helst Maade at fange Ørreder eller Foreller i Tiden fra 1ste September til 1ste Januar. Kun Beholdelse af Beskaffenhed vedrørende gøre det ulovligt, kjøbe og medbringe Fisk udenfor Aaen og Bakke Købe end de ovenfor nævnte ifølge Lovgivningen. Undtagelse fastsættes af Justitsministeriet.

Hvor de samme Fiske have deres Tilhold i Aaen eller Bakken, forbydes det saavel Kobejere som andre at beskadige Stabestene eller Voldgrave ved saadanne, at Fiskene ikke Skjulesteder eller Legepladser heraf fortrænges. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, hvor vedkommende Voldgrave Stabestene for at hindre ulovlig Vand fra Jordene eller i andet lignende nødvendig Øjemed.

Ingen maa nedlægge Garn eller andre Fangredskaber i en Afstand af 50 Meter fra Aaens eller Bakkens Udløb i Skanderborg Sø, saaledes at Fiskene ikke kan trænges forbi og i Havet. Tilsvarende

Anbringe Garnet eller Fiskeredskabningerne fra begge Bredder enten lige overfor hinanden eller i Korteste Afstand fra hinanden end 20 Alen, maae dog ingen af dem bringes Midtfarvandslinien nærmere, end ½ Del i Bredden af Vandløbet, dog over ei aabent Rum af 3 Alen eller, saafremt Vandløbet ikke er 9 Alen bredt, af mindst ⅓ af dets Bredde

Ingen maae benytte Garn i Indsøer, Aaer eller Aamundinger, der i vaad Tilstand have en ringere Maskevidde end 1¼ Tomme fra Knude til Knude.

Alt Fangst af Fredet eller Forbudt med Garn, Not eller lignende Fiskeredskaber i Søer, Aaer eller Aamundinger skal være forbudt i et Tidsrum af 5 Aar fra denne Lovs Ikrafttræden at regne.

Bestemmelserne i denne § skulle dog ikke være til Hinder for Notfiskeri efter Sej og Sild. Skulde der ved saadant Fangst fanges Fredet eller Forbudt fisk i Søer eller til saadanne Søer, som medtages i 5te og 6te Stykke, blive de for saa vidt de er brugte og beslaglagte ifølge tilladte Net, at ombytte sit eget. Dette kan dog ikke paaklages, naar der paa andre Søer eller til andre Tider med Garn eller Not fanges Fredet eller Forbudt fisk under 8 Tommes Længde.

§ 22.

I Tiden fra 1ste Juli til 31te December er enhver, der er berettiget til at fiske paa saadanne Søer, under Hensyn til, hvem der er Ejer af Vandløbene, berettiget til overalt paa Strækningen, hvor der gaar Strøm ved Landet, under gyldig vedkommende Tilladelse, at benytte Sej, at beundtage og afbjerge Sej med

Landjorden tilfalder vedkommende Gaa-
Ejer eller Beneficiarius i Forhold til det Mandetal,
hvormed hver især er opført; hvis Grund, hvor Roden
staar. Hvis Jorden ved Gaarden, anses ej lønne
sig tilgjet, til Landjorden, for saa vidt samme udlægges
in natura, maae ikke anvendes imellem hans og hus
paagaldende Gaa eller Beneficiarius er ovstaget.

Skiver Landjorden ikke anvendt in natura eller paa Fangstbetet, eller Rotmandskabet Hjem-
sted, eller kan her ikke afslaaes in natura paa et af paa Grund af Landmandsbrug
disse Steder, skal Rotmandskabet, naar ikke anderledes er bestemt, inden 3 Uger opgive Fangsten Skriftlig
betale i Landpark inthe 1/6 af Fangsten efter gangbar Pris.

I Tilfælde af Strid afgiver Sysselmanden, hvor der gaar Strøm ved Landet af 3 af Retten for
hvert enkelt Tilfælde udmeldte villige Mænd

§3.

Ved Notkast efter Sej i Fjorde, Vige og Sunde,
hvor der ikke gaar Strøm, samt ved indskrænkende Bø,
ved Skrommen gaar ligge til Land, kan der træffes enhver
Vedtægter, hvorved bl.a. Interessentskaber, der staar aabne for
Indtrædelse af samtlige hvis paagaldende Bygds eller de
paagaldende Bygders Beboere, kunne faa Enerets til at land-
ge Sej paa begrændsede Strækker af Kystranden (jfr. §

§ 4.

Enhver Ejer eller Bruger af Ejendomme, hvorfra der ved Nedbrud efter Lov eller Anordning skal fjernes Bygninger, Hegn eller Beplantninger, er pligtig at tåle, at de, som have Ret til at udføre Arbejdet, betræde hans Grund, og at Arbejdet udføres uden Hindring.

§ 5.

Den, som har Ret til at udføre Arbejdet, er pligtig til at betale Erstatning for enhver Skade, som ved Arbejdets Udførelse tilføjes Ejeren eller Brugeren af Ejendommen.

§ 6.

Den, som har Ret til at udføre Arbejdet, er pligtig til at underrette Ejeren eller Brugeren af Ejendommen om Tidspunktet for Arbejdets Begyndelse mindst 14 Dage forud.

§ 7.

Ejeren eller Brugeren af Ejendommen er pligtig til at tåle, at Arbejdet udføres i Overensstemmelse med Bestemmelserne i §§ 4 og 6.

§ 8.

Den, som har Ret til at udføre Arbejdet, er pligtig til at udføre det på en sådan Måde og til en sådan Tid, at Ejeren eller Brugeren af Ejendommen ikke unødig forstyrres i sin Brug af Ejendommen.

§ 9.

Den, som har Ret til at udføre Arbejdet, er pligtig til at udføre det på en sådan Måde og til en sådan Tid, at Ejeren eller Brugeren af Ejendommen ikke unødig forstyrres i sin Brug af Ejendommen.

§ 8.

Hvor Vidnerne skee, maae, efter at Ting er udgivet og Stævnet begyndt at kaldes, saavidt dennes forhandles uden uvedkommendes Overhørelse, enhver Tilhørerskare udenfor de inderste den Ring, som Retten antager at ville overhøre.

De Gamle eller andre Tilhørere skulle forsøge at dæmpe, enhver ville være til Hinder for Rettens Forretning eller Overhøring, er Retsmandskabet berettiget til at sætte dem eller bringe Retten i Land og derved tillige berettiget til at forlange Gamle eller Tilhørere med Overtalning til hvem gives for tilfælde Skade og Uleilighed.

Hvor de paagældende ikke i Mindelighed kunne eller ville bringes overtalede, bliver den at fastsætte efter de i § 7 givne Regler.

§ 9.

Hvor flere Karle vogte paa Sej eller Sild, er hver berettiget til Kaldet, som først har udgivet sit Tov og begyndt at udkaste Retten samt uden uvedkommendes Overhørelse forhandler dermed og maa ingen hindre hans Ret.

Hvor to Karle paa een Gang begynde Udkastningen, uvist det ene udenfor det andet, blive de, hvis der i begge Notter findes Sej eller Sild, og det ene Karle ikke kunne bjerge sin Fangst, forend den inde Not er optagen, falde om Udbytte, og hvor Andel fastsættes i Mangel af mindelig Overenskomst efter de i § 7 givne Reg-

§10.

Enhver, der søger at hindre eller vanskeliggjøre et Notfiskeri saa vidt ved at øve ha Hinder for Notens Udsætning, eller ved Skyden, Slankard, Skjøn eller lignende, saa ved samme enhver, der ellers vil, Notens vei stængt, forsætlig beskadiger samme eller forfælder Fangsten i det Hele eller for en Del, straffes efter nærværende Lov, for saa vidt Handlingen ikke efter den almindelige Straffelov medfører højere Straf.

§11.

Om Fiskeriet i Fjorde, Vige og Sunde ligesaavel Indskrænkninger fra Havet samt i Sunde, hvor der ikke gaar Skjær, maa der træffes særlige Vedtægter indeholdende Regler for Tiden hvori, og Maaden hvorpaa de forskjellige Fiskerier maa øves, samt hvilke Redskaber, der maa bruges, samt disses Indretning m.v. samt indeholdende Bestemmelser til Ordning af Forholdet mellem Fiskeri og Sejlads (derunder Opankring af Fartøjer m.v.) samt ved Redskabers Overholdelse ønskes Fiskeriet.

Disse Vedtægter maa dog ikke, undtagen i det i § 3 nævnte Tilfælde, indeholde noget, hvorved der hjemles enkelte Personer nogen Ret for andre.

§12.

Forslag til de i §§ 3 og 11 nævnte Vedtægter affattes af de tilgrænsende Kommuners Formandskaber (i Christiania Kommunalbestyrelsen) og fremlægges herpaa efter foregaaet Bekendtgjørelse ved Kirkestævne i 14 Dage til almindelig Efterretning i de til det paagældende Vand grænsende Bygder.

eenkelig Mod vedtagen Beslutning, således ved det Specialmøde,
som i Thorshavn ved et af ham sammenkaldt Møde, og
paa Landet ved andre Grandetinge, afholdes det i hver af de
omhandlede Bygder og giver de kommunale Valgene: hver
Bygd Lejlighed til at stemme for eller imod samme. Saar
Afstemning har fundet Sted i alle Bygderne, sammenlægges
Specialmandens Stemmerne. Have 2/3 af Valgerne stillet sig til Bej.
begge indsendes Specialmanden hen til Lagtinget. I modsat Fald
indberettes Forholdsregelen om Afstemningens Udfald.

Dette skeer et paa foranskrevne Maade vedtagen For-
slag til Vedtægt, ikke af Lagtinget, indbefattet dette vedkommende
Forholdsregel om, hvilke Principer det er, Dinget ikke kan
kjende billige. Senere forelagdes derimod med Lagtingets Anbe-
faling til Justitsministeriet, hvor dette skulde samme som
gældende Kirkevedtægt. Hvilken Vedtægten ophører eller forandres, bli-
ver samme Fremgangsmaade at iagttage, og kan Justitsminis-
teriet efter Indstilling fra Lagtinget ophæve ny Vedtægt, naar
det ved Erfaring har vist sig, at den Bestaaende giver enkeltes
Personer nogen Ret til Skade for andre.

§13.

Kirkens med Grave paa Territoriet ved
Skjærene er forbudt.

Hvor Justitsministeriet ogsaa skulde samtykke paa,
at den søkes med nyopfundne Redskaber, som kunne
anses skadelige enten for Fiskeriet i Almindelighed eller

lek bliver hvælig sk. mulig sk. at sige ordret ved her.

§ 14.

Overtrædelser af Bekendtgørelse: kunne her straffes med Bøder fra 5 til 200 Kr., saaledes som bestemt for vedkommende Kommune ved her af 9de Februar 1883 om Ændringer i her om Vaabenbrugets fra Gjerning af 22de Marts 1855 anordnede Undervisningsvæsen.

§ 15.

Bødesager i Anledning af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 16.

Gyldighed imod denne Lov kunne ikke gøres gældende efter at de ere begaaede.

---

Ved 3die September oplæstes og understøttedes saalydende Forslag i Sagen:

Ved gunstig Skrivelse af 4de Juli f. A. har det høje Ministerium forelagt Lagtinget til Betænkning et Udkast til Forordning for Færøerne, hvilket Udkast, der i Hovedsagen var overensstemmende med et af Lagtinget i Samlingen 1890 vedtaget Forslag, har ved henvist til et Udvalg, som har anbefalet det til Vedtagelse med nogle i overfølgende Udvalgsbetænkning nærmere motiverede Ændringer til §§ 1, 2 og 12.

Under Sagens videre Behandling i Tinget fremsatte

til 31 ved var nødvendig i Sag. og Tilsigelsens Overens-
mens at man saa vidt muligt maatte sige at hinde,
at denne blev misbrugt til Skade for Overvandsfiskeriet,
samt om, at de ovnaa Overvandsfisk trængte til særlig
Beskyttelse og blev der i den Anledning af de Mellem
stillet Ændringsforslag, som vedtoges tillige med de af Udv.
valgte foreslaaede Ændringer. Pet 32 fremkom og vedtoges et
Ændringsforslag om, at Siden, i hvilken der gives andre
end Landbrug Ret til Nedtræk, først skulde begynde den
1 Juli, men derimod udstrækkes til 31 Decbr, hvorved Udv.
valgte Ændringsforslag til denne 3 dobbelt. bigelæte
vedtoges. Det samme 5 stillet Forslag om, at Landsfaste
i de Tilfælde, hvor Nedtrækket ikke kan afbrydes den
in natura, men ikke til selv at bringe den hjem og
købe den, ikkeuden skulde kunne kræves med indtil 1/6 af
Fangsten. Da Bestemmelserne i § 11 for et enkelt Distrikt
Vedkommende anvaas for mindre hydelige og de deri om-
handlede Vedtægters Anvendelse for saa vidt angik Opgørelsen
af Fangsten, fandtes nogen endevark, stilledes og vedtoges
Forslag til Ændringen heri.

Med Hensyn til den af Udvalget foreslaaede Æn-
dring til § 12 blev af de Mellem udtalt, at Ministeriet gaar
ud fra, at denne Bestemmelse ogsaa indfortolkes i Forslaget, naar
dette vedtages; men den fremkom ikke nogen Ændringsforslag i saa
Henseende, hvorimod Udvalgets Forslag vedtoges.

Efter at Udvalgets enkelte Paragraffer med
de nævnte Ændringer vare vedtagne ved Tagene 3te Behandling

enstemmig med 17 Stemmer (3 vare fraværende).

Idet man herved giver sig den Ære at fremsende dette saaledes enstemmig vedtagne Forslag og at udtale den Forhaabning, at det i samme omhandlede, igennem lang Tider trykkede, Spørgsmaal ved en saadan Lov ville ordnes paa en for alle Parter tilfredsstillende og for de paagældende, for den hvorpaa Befolkning sørdeles vigtige Virkninger, tilfredsstillende Maade, tillader man sig ydmygst at anbefale denne Sag det høie Ministeriums velvillie i Overensstemmelse med dets gjentagne Omsorg saavel af dette Forslags ophøjede Art som for

Færøernes Lagting, den 3die September 1892.

L. H. Biehwaldt. Jens Pauli Dam.

Vicepræsident.

Til

Justitsministeriet.

V. Behandling angaaende Udtalelse til Provsterne af Lovene af 12 April 1892 om anerkendte Sygekasser.

---

Vedk. Lagtingets Cirkulering fremlagdes saalydende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, d. 2 Juni 1892.

I Ærbødighed at fremsende 4 Antal Eksemplarer af den under 12 April d. A. emanerede Lov om anerkendte Sygekasser, skulde man med Hensyn til den Regningen ved sammes § 30 meddelte Bemyndigelse til ved Kgl. Anordning at sætte denne Lov i Kraft fra Provsterne med de Lempelser, som maatte følge af disse Provsters sørgelige Forhold, herved hyndelig have de Amtmænd anmodet om fra det i Sommer sammenkaldende Lagting at ville indhente en Udtalelse om de Ændringer eller Modifikationer i bemeldte Lov, hvortil den efter sammes Ikrafttræden maatte findes Grund.

J. Hellmann.

Johs. Jensen.
Kr.

Til
Amtmanden over Provsterne!

Ved Sagens 1ste Behandling den 2den August forelaa Forslag fra Formanden at henvise denne Sag til det Udvalg, der ville være at nedsætte i anledning af samme Sag behandlet Sag (No VI) angaaende eventuel Ophævelse af Ligningsloven af 29 Marts 1873, hvilket Forslag vedtoges med 44 Stemmer for og ingen imod.

Den 6te August fremlagdes følgende fra Forsamlingen Fogderiet indhentede Erklæring i Sagen.

Forsamlingen Fogderiet.
Thorshavn, den 4 August 1894.

Paa det høje Amts Anmodning fremsendes herved Erklæring over vedkommende Sygekassers Regnskaber for 1893 for saavidt disse Kassers Forhold angaar.

Ifølge Bekjendtgjørelse af 1ste April 1892 § 30 skulle Sygekassernes Regnskaber for Fiskeriaaret, samt for det egentlige Kongerigs Vedkommende, Principalen af Skattelisterne til Ligningsbrug med en af Klassens Ligningsmænd udvalgt Medlem af Sygekassens Bestyrelse eller Forretningsfører gennemgaaes og revideres af den forelagte Lov, hvis da ikke Andet er bestemt i Lovens § 30 eller Kassens Reglementer. Denne Bestemmelse tør forstaas som nærmere Bestemmelse til for Fiskeriets Vedkommende at fravige ældre Love i Loven for Skattelisterne satte Bestemmelser, særlig denne Lovs § 17.

Forholdene stille sig nemlig paa Fiskeriet for overhovedet anerkendte Sygekassers Virksomhed i det egentlige Kongerige. Medens i nævnte Sygekassevirksomhed Indtrædelsen af en fuldstændig Kontrol i det sociale Liv, overfor hvilken det ved vedkommende Lovs Affattelse har været muligt

at faabarde saavel Omfanget af som Betingelserne for Statens Forpligtelser, saa at Spørgsmaal paa Forskjellige Synspunkter vanskeliggjøres til Dels et ufrit Forslag, eller rettere, som netop derfor skal paavises, større endnu, end Tilfældet Udviklingen af L-12-IV-92 til Forskjellige dem derfor alene opfattes som en Tilskyndelse fra Lovgivningsmagtens Side til fremtidig Udvikling paa Forholdets analoge Grund, der i det egentlige Kongerige allerede har fundet Sted.

Omfangsrigdom af det moderne Kulturlivs Udtryksmaade paa forskjellige Klassegrunde har imidlertid ogsaa gjort Bestræbelserne af Lovgivningens ordnende gennem Lovbestemmelser udviklede sociale Livsforhold vanskelige. Det maa siges, at Smaakaarsfolk paa Landene i væsentlig Grad mangle sympathetiske Forholdsregler af forenede Smaakapitalers store Betydning for en Forening af Personer til gjensidig Hjælp mod saadanne økonomiske Farer, der som Almenindtrykket knæ kun enkelt Medlem af Foreningen. En snart 10 Aar gammel fattig Begravelsesforening mod økonomiske Tab grundet i Lovgivningen har ved Ulykkestilfældene øget og saaledes bragt al filanthropiske Agitationer for samme Formaal kun tvivlsom efter fattige Forhold store, af Gaver væsentlig dannede Grundfond c: Kr. 40,000, kun det allerlaveligste aarlige Medlemsbidrag, ikke mere end Kr. 1-2- by alligevel mindelunaadig Tilskikning fra Befolkningens Side, ved Befolkning, der ved sit Erhverv for Overmaalets Vedkommende selv er saa knæk af, det ved Ulykkestilfælde, at af den samlede Mortalitet paa Landene udgjorde Dødsaarsag, som bekendt udgjør en alder uforholdsmæssig Procentdel.

Med foreliggende manglende Forslages overhovedet

af Forsorgsvæsenet af nævnte Art vil paa de fleste Sygekassers vedtægter, som den efter L. 14-IV-92 maa kontrolleres gennemført, være Mistanke grundet, i al Fald betydeligt svækket, mens derfor og mindre afskrækkende, betydelige Krav paa økonomiske Støtte fra de Offentliges Side. Der bør ikke kunne gives, at hvor man i det egentlige Borgerlige regner med Kroner, regner man paa nogle Øer paa Øre med Hver. Det efter L. 14-IV-92 nødvendige aarlige Tilskudsbidrag til Sygekassernes vil ved min Skønnes ikke fra Udbetaling til Dagpenge. For Privates paa disse Øer antager jeg nemlig den aarlige Udgift til Læge og Medicin - ikke Sygehus - efter en af mig anstillet Beregning kr. 1,25 pr. Individ. Brugen af Læge staar imidlertid i Forhold til den lettere Adgang til samme. Forholdene den største Udgift til Læge og Medicin falder derfor paa de Steder, hvor Læge bor, og man endda den mindst til fulde kr. 2 pr. Individ aarlig. Altsaa for de Steder, hvor paa Øerne ved Sygekassevedtægterne nærmest nærmest skulde kunnes at kunne nyde Tilskud, bliver den aarlige Udgift pr. Familie, regnet gennemsnitlig til Mand, Kone og 3 Børn at anslaa til kr. 6. Hertil vil komme Skatteforhøjelse, der kunne 3 til, kunne neppe et Maksimum af kr. 3.33-5. Men de resterende kr. 5-6,67 aarlig ville efter mine Erfaringer paa Øerne være tilstrækkelige til at holde Kassen ved Livet i Tilfælde.

For Thorshavn med den henved 1400 Indbyggere store Forskjel et illustrerende Eksempel, det eneste mig bekendte paa Øerne. Den i denne By bestaaende Sygekasse er 5 Aar gammel. Den ydes efter sine Vedtægter til sine Medlemmer i Sygdomstilfælde. Halvdelen af Indtægterne til Læge og Medicin skaffes

kunde og anbrakte Nr. 4 igjentlig i intet 40 Lage end Andetsteds
Aarligt Medlemsbidrag var oprindelig sat til Kr. 3,60, men
blev af Mangel paa Deltagning nedsat til Kr. 2.40. Dersaglet var
ved forrige Aars Utgang Medlemsantallet steget til ekstrinse 30, -
af hvilke 30 hvilke vanskt. Indbetalen paa Grund af deres ökon.
mistes Stilling nøvel indbetalte paa at være nydende Medlemmer
i en efter L 12- IV- 92 anerkendt Sygekasse.

Men ved dette aarlige Medlemsbidrag af de
fraregnede Kr. 5- 6, 67 ville sælle en eventuel anerkendt, første
Sygekasse i Stand til at opfylde sine Forpligtelser efter L 12-
IV- 92 § 67. Den skal nemlig efter denne Paragraf forsyne Ved.
kommende til Læge og Medicin udredes til Medlemmerne i
Sygdomstilfælde en lagtig Understøttelse, hvilken Pengegift fore.
sætter forhøjet aarligt Medlemsbidrag. Ligevel kan efter Para.
grafens nøiere Bestemmelse, men i min Beregning ikke kalkuleret
Sygehusbehandling blive at udrede af Sygekassen og alene
med Forbigelse af det aarlige Medlemsbidrag. Herved maa
det lages i Betragtning, at hver paa Landene ved Lægehjælp
ved Sygekasser blive Interessenterne kontraktmæssig tilsikret.
den vil ogsaa Bevægelse af Læge og samtidig Udgifterne til Lægehjælp
stige ret betydelig - og er endelig af mig overfor Gennem.
snittet for Udgiftenes Størrelse beregnet for et forholdsvis
stort Antal Personer, men jo Antal saadanne ved Sygekasser
omfatter, desto større de Sandsynligheder, for med forøgede Ud.
gifter kunne facte Sygekassen til Byrde. For en anerkendt
første Sygekasse, der skal opfylde Forpligtelserne efter Lovens
§ 67, bør det aarlige Medlemsbidrag efter mine Undersøgelser ikke

§ 4-6. herudgaaende Sygetraner for Uformuende paa Torvene ville med et Medlemsbidrag af mindre Størrelse nyde vore Lønkasser indenfor en overskuelig Fremtid.

Lov 12-IV-92 om for det egentlige Kongeriges offentlige Syge af Befolkningen selv allerede skabte Institutioner, men for Torvenes Vedkommende skal en Institution først skabes af Befolkningen og Egnens Kommuner. De sociale og økonomiske Forhold ere dog i det egentlige Kongerige og paa Torvene saa forskjellige, at L. 12-IV-92 for Torvenes Vedkommende vil komme til at komme til at kommer mindre, hvor den vistnok at, fremmed Lovens Bestemmelser for Torvenes Vedkommende, som allerede den, at Lovens Princip ved samme Lov § 30 er anerkendt og gaaet for Torvenes. En eventuel senere endelig Lov for disse Øer, samme Grundland belyse den, indbragt gennem Lagtinget, stiftet af nidkjærlig indfødte fyldige lokale Erfaringer og fuldstændig afpasset forøvrigt Forhold vil efter L. 12-IV-92 § 30 tilsagde om Forsørgelsesanstalter Velvilje. Men i øvrig knytter sig i den Grad mindre vor til de i det egentlige Kongerige for Haanden værende Forhold, at paa mere end det ene af mig fremdragne væsentlige Punkt Loven i sine forskjellige Dele vil være anvendelig til Skade end til Gavn for Torvenes. Saaledes vilde end til Lovens § 63 for Torvenes analog Bestemmelse, rokkende ved det faktiske her bestaaende Gode, frivillig Skyts i Sygdomstilfælde, være nærmest kun for Tiden et socialt Onde for Øerne, og end Forpligtelsen, som en saadan virkelig kunde paalægges Tors Lands Hospital, som den, der indeholder i Lovens § 62, vilde gøre hvert Forsøg paa dets mulige Fremskridt en Umulighed for selve allerede i forvejen store Vanskelighed i Sygehusbyggiegnen tillage Øernes faldige Hospital. Det har dog i denne

Erklæring vorder mig nu at gøre ved de fremkomne to
fuldmagter, der lyder med Udskriften af d. 18 - IV - 92 fra
Færøerne, hvorfor en eventuel nærig hos for dem, sammes
Indhold betræffende. Dertil skal jeg imidlertid indbemærke, at
paa de to Fuldmagter, hvor underen ej nærmere her i sine Embedsbet
over mig bekendt, paa at jeg har hørt til dem, der have modta-
get denne 530 med Gilde, samt en Hyggekreaturobligation med
Skadesløsbrev, nu paa nogle Tid, saa paa Færøerne med
dens gennemgaaende ikke velhavende, men stedkommende og nøjsom-
me Befolkning skulde synes ligefrem en ønskelig Gode.

Borg.

Til
Færø Amt.

---

Den 30te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg, der er nedsat
i Anledning af en eventuel Udskibelse til Færøerne af den
ved Ufgangen af 29 Marts 1873, er henvist ved Skrivelse af
2 Juni f. A. fra Justitsministeriet til Amtmandens over

de Ændringer eller Modifikationer i Kor af 12 April 1. A.
ere anerkendte Sygekasser, hvorfra der efter Lovens Skøn maatte
findes Grund. Udvalget tillader sig at afgive følgende
Betænkning:

Sagen begrundes af en Erklæring fra Forenede
Fyrikat. I Erklæringen er fremhævet følgende: Korets Betydning
for Foreene er, at den saaledes Princippet om Statstilskud
til Sygekasser for ubemidlede. For Øieblikket vil den nyttige ydede ugent
Nytte dels af Hensyn til manglende Kontrol med Befolkningen
af Forsørgelsesvæsenet til gensidig Hjælp og dels af Hensyn til
de ubemidlede ringe Evne til selv at yde Bidrag. Fyrikat
udtaler Frygt for, at Kontrollen vil komme til at kommunalisere
dem ønsker at fremme paa Grund af, at de sociale og derfor
de økonomiske Forhold er saa vidt forskellige paa Færøerne og i
det øvrige Kongerige. Under Hensyn hertil kunde man afvente
en eventuel senere gang Lov for Foreene om anerkendte
Sygekasser, stiftet af midlertidig indrettede, fyldige, lokale
Erfaringer og fuldstændig afpasset efter færøske Forhold.

Udvalget maa erkende, at den af de Grunde,
som nævnes i Erklæringen, nødtørftig kan undes, at Kontrol vil
komme til at faa nogen Betydning paa Færøerne i en
nær Fremtid, for saa vidt man ikke foretager visse væsentlige
Ændringer i samme. Hensynet med Kontrollen
fører Lagtinget, er nemlig at tilvejebringe Kontrol angaaende
de nødvendige Ændringer og hvis disse foretages, kunde man
haabe, at Statshjælpen kunde blive ydet, at Sygekassen fremtidig
kunne bedre sin Plads end hidtil.

Hvad den fornævnte Frygt for, at Kontrollen skal

le skade, angaar, maa Udvalget holde for, at man ved
af Loven at fjerne le Bestemmelser, der er ubillige, for
os, kunne hurtigst komme Sagen. Udvalget kan ikke se
Nødvendigheden af at afvente vunne Erfaringer m. H. t.
Sygekassevæsenets Udvikling her paa Øerne.

Hvis de Betragtninger, som fremstille:
Sygekassels Lovgivning angaaende le økonomiske Forhold, er rigt
ge, maa man gaa ud fra, at Sygekassen ikke Tilstrækkelig
melle hvem Udgift kan man ikke vente at indhøste Erfa-
ringer fra det anførte Synspunkt ved at skaffe
Oplysninger for Tydelen af Statstilskud. Hvorvidt Regeringen
vil gaa ind paa le fremførte, der er nødvendige, er na-
turligvis ikke givet paa Forhaand, men vi er overbeviste om
at Regeringen vil saa vidt muligt imødekomme Ønsket derom.

Hvad angaar le lidt større Udgifter her
paa Øerne m. H. t. Sygekassevæsenets Udvikling, skal Udvalget, oplyse
Der har siden Begyndelsen af Marts 1887 eksisteret en Syge-
kasse i Thorshavn. I Løbet Midtelaar paa indeværende Aar
har den for Tiden 50 ordinære, bidragydende Medlemmer, der betale
et aarligt Bidrag af ialt 120 Kr. Beholdningen ved Begyndelsen
af indeværende Aar var 294 Kr. 97 Øre. Som Sygehjælp ud-
betaltes for nævnte Aar 73 Kr. 51 Øre. Ved Generalforsamlingen af
Medlemmerne stemmer Udvalget, at af le paa listen opførte
Personer er kun 2-3 saadanne tilbage, at le i Husholdningen lø
hørende af 12 Aarige i Alt. er selvstændige paa Statstilskud. I
det Hele taget er Forholdene her paa Øerne af den Beskaf-
fenhed, at der vil findes forholdsvis faa Personer, som ikke

Lovens § 6. Begrundelsen. Sygekassen oplyser, at Sygekassen ved sidste Aars Udgang kun havde 30 Medlemmer. Den er altsaa alt, uden Tvivl, gaa Undergang. Forøvrigt kan man ingenlunde mene, at en saadan lav Grad gavnede og Institutionen efter Navn, Art og Evne skal nyde stor Tilslutning. Sygekassen har i sin Erklæring med Henvisning til Sygekassen i Trondhjem begrundet hele Institutionens som et, Haffist Arter. - Dette kunde være vel rigtigt. - Sygekassens lave Tilslutning maatte sig at antage Betydningen. Andre Sygekasser have ikke været opfordrede her paa Stedet.

I Henhold til det anførte, tillader man sig at foreslaa Tinget at indstille til Justitsministeriet, at Loven vedtages i Kraft paa Øerne med følgende Ændringer:

ad § 1, 3die Stk. jfr. § 6 og § 11, 2det Stk. foreslaas:

1. Efter, af hvem indbetales, samt tilføjes til at ophæve Medlemmer, der ikke opfylde de i § 6, 1ste Stk. stillede Betingelser.

---

ad § 12. da Øers Amts Kassestab ikke kan love det Fornødne vilde lide ved saadanne Bestemmelser, som de, der findes i § 9 1ste og 2det Stk. foreslaas:

2. ad § 12 1ste og 2det Stk. udgaar.

---

ad § 13. Det er en Regel, som følger naturlig paa Stedet, at hvert Befordring i privat Praxis ikke uden Betaling, hvilket § 13 imødeser og kræver, om den bragtes i Anvendelse her paa Stedet vilde have til Følge, at den overvejende Del vilde bortfalde, hvilket vilde være meget beklageligt.

Man skal derfor foreslaa:

indbakke. Derimod forkastes.

ad § 17. Sygekassen i Thorshavn yder kun Hjælp til Med-lemmerne og ikke til deres Børn. Sygehushandling bør ogsaa omfattes. Denne vil blive for byrdefuld for Kassen. Af Hensyn til Forslaget ad § 19 er ikke foreslaaet endelig Afgørelse

ad 19. Under Henvisning til Erklæringer fra Sygekassen og til Udvalgets Udtalelser overfor foreslaas:

5. I § 1 stk. udgaar: „som forinden loven Skatteydelse" samt „og det øvrige . . . . . er bestemt."

6. ad § 20. Punkt 7 og 8 bortfalde.

ad § 27. Da Sygekassens Inspektører ogsaa udøve Kontrol: at Børn kun gaa i Skole, kan denne ikke faa Lejlighed til at rejse til Thorshavn foreslaas:

7. ad § 27. Til 1st stk. føje:

„Inspektionen af Sygekassen paa Thorshavn kan overdrages til en stedlig Myndighed."

Endelig foreslaas:

8. Kan tillades sig at vedlægge et Eksemplar af de gældende Love for Sygekassen for Thorshavn og Omegn.

Et Udvalg [illegible]

Ved 1. Sessionen fortsatte Sagen i 4. Behandling.

O. Efferse refererede Sagen.

Schrøder bemærkede, at det vilde have sine Vanskeligheder at fremme ikke Sagen ved denne Ret, den var vedtaget nede for at støtte nogle bestaaende Net, ligeledes ogsaa mærkeligt at finde saa Oplysninger af Medlemmer, der skulde nyde Fjælge af Foreningen, skønt de vare bemidlede og derfor ikke kunde betragte sig at fortjene Sikkerhed af fra Skadekassen, men vel sig at bringe heraf, saaledes at de ikkemindre kom til at betale for de bemidlede.

O. Efferse ytrede forskjellige foregaaende Taler om, at han havde været i en slet Vildfarelse. Det var en Selvfølge, at de bemidlede ikke kunde faa Andel i Skadekassen Gjeldfrie, de skulde kun have Lov til at være med for at støtte Sagen.

Hansen fortsatte ikke, at man ingaa det nemmere at indse den foreliggende Lov til Forsømmelse end at indsætte en ny. Det maatte dog anses for tvivlsomt, om der kunde ske fyldestgjørelse herigjennem. Paa Grund af den store Afstrygelse mellem Udvalget og Byrets Skrivere angaaende hvilke Medlemmer, der maatte betragtes som bemidlede, maatte man savne en Fortegnelse over Medlemmerne af den bestaaende Sygekasse som Bilag. 37 siger, at Sagen skal være Medlem af vedkommende Norm og have Ansvaret, der maa herfor tillægges stor Vægt, Haabet om denne Lovs Fremme, hvilken havde maattet betinget, til Diskussion i Medlemsandelen. – Mangel paa praktiserende Læger var en Hindring for Sygekassernes Fremblomstring paa Forsømmelse Landdistrikterne vilde, altid være forbigaaet med at skulde Kontrakt med Sygekassen, og denne

skulde afvente, og nu hvad man ville vinde ved, at Statshjælp, foreløbig indføres. Hvis Sygekassen Mellemvæsenet var tjent af den Grund, som sidste Gang blev fremført, var dette netop et Bevis paa, at man ikke burde indføre Statshjælp. Praktiserende Læger vare nødte nogen nærmere Betingelser for Sygekassens Virksomhed. Lægerne sagde ofte, at de havde Vanskelighed ved at faa Penge ind, de maatte derfor nødte antages at være tilbøjelige til at slutte Kontrakt med Sygekassen.

Olsen mente, at det var hensigtsmæssigt at faa Loven indført nu med passende Ændringer. Loven havde vist mange Aar i Bagtasken og havde havt Vanskelighed ved at komme igennem. Vi kunde ikke have Haab om bedre Tilstand i Følge en eventuel senere Lov, som kunden ville møde store Vanskeligheder.

Hansen maatte udtale Betænkninger af Sammenslutning i Groningen, dennes indtil daglig Sygekasser, men maatte spørge, hvor vigtigt det var, at Sygekassernes Tilslutning hos Lægestanden og det saa je nødte til, at dette kunde vente her. Klager over, at Læger ikke beholde hinde man inde, men i Virkeligheden var der faa, som ikke betalte og den Slags Folk gik nødte ind i nogen Sygekasse. At Læge ville bruge Lægen mere, naar de vare Medlemmer af en Sygekasse, var ikke tilbøjelig for dem, naar han havde fast aarligt Honorar af Sygekassen.

Olsen svarede, at det var mest almindeligt, at Sygek-

ling for hvad Bevis ej ikke paa nogle vis anlagt Hv. mod.

C. Efferse vilde, at Forhandlen med Regnen var ordnet paa mange forskellige Maader. Ligeledes havde ikke nogen afgørende Stemme m. H. t. hvilke Medlemmer skulde ansees for bemidlede. Man kunde derimod let faa en anden Lige, der havde andre Omstændigheder. Udvalget havde derfor mente, at det ikke var nødvendigt for Tinget at forlange en i dette Øjemed.

Hansen mente, at Udvalget havde foreslaaet saa betydelige Indvinger, at det for hans Vedkommende ej meget bekymrede, om disse ville blive sanktionerede.

C. Efferse mente, at man ellers havde Vanskeligheder ved at indkalde ankomne Sagkyndige.

Pihlen henstillede i Anledning af § 15, at man her paa Øerne kunde have Vanskeligheder ved at indsende Regnskabet inden Udgangen af Januar.

C. Efferse anså det for selvfølgelig, at det var tilstrækkeligt, naar man havde sendt Regnskabet fra sig inden den bestemte Tidsfrist.

Pihlen mente, at det endda paa visse Steder kunde knibe med at faa Regnskabet afsendt.

C. Efferse bemærkede ikke, at det gik an, naar man havde Regnskabet færdigt og afsendte det med første Lejlighed.

Derpaa overgik Sagen til 3die Behandling.

---

O. Efferøe uttalte, at angaaende Forholdene her ikke vare heldige for Driften af Sygekassen, havde det lig sidst sig, at naar man tog Hensyn til, at det Hus var saa kort ude, maatte vor Opgave at kunne Foreningen, at de kunde drives, herfor maatte vente, at kunne her ville fremme Sygekassevirksomhedens Trivsel og saaledes blive til Gavn for Medlemmer og andre Interessenter.

Hansen havde ved 2den Behandling uttalt, at han ikke kunde indse, at kunne her ville gavne noget, om den blev udvidet til Forårene, og han kunde endnu ikke indse at den nogensinde kunde komme til at passe til Forholdene her. Vi havde ingen praktiserende Læger, og Embedslægen havde en Vanskt, der var saa lavt, at man ikke kunde gøre sig Raad om, at Sygekassen fik Lægen tilligemed en stedse Vanskelig. Han frygtede for, at kunne her muligvis kunde komme til at lægge Hindringer i Vejen for en fremtidig Udvikling af Foreningen med et mere andet Formaal end de egentlige Sygekassen, som vistnok altid ville faa nogen Trivsel paa Førøerne.

Hjortkjær troede, at hvem ville gøre Gavn, hvilket han kort motiverede.

O. Efferøe: Vi havde en Sygekasse i Thorshavn, hvilket bestod, at saadanne Foreninger kunde blive her. Der havde paa 60 Aar til 80 Aar uden praktiserende Læger i Thorshavn, og det kunde vi faa igen. – Talerne var glad over dette og

Udvalgets 1ste Indstillingspunkt, at §1, 3die Stk. vedtages med 9 Stemmer mod 1.

Udvalgets 2det Indstillingspunkt, at §12 vedtages ligeledes med 9 Stemmer mod 1.

Udvalgets 3die Indstillingspunkt, at §13 vedtages med 10 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets 4de Indstillingspunkt, at §15 in fine vedtages ligeledes med 10 Stk. for og ingen imod.

Udvalgets 5te Indstillingspunkt, at §19, 1ste Styrke vedtages med 11 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets 6te Indstillingspunkt, at §20 vedtages ligeledes med 11 Stemmer for og ingen imod.

Udvalgets 7de Indstillingspunkt, at §27, 1ste Stk. vedtages ligeledes med 11 Stemmer for og ingen imod.

Efter at den 3die Behandling saaledes var tilendebragt, sattes Udvalgets Forslag til Ændringer i Loven i dets Helhed under Afstemning ved Navneopraab med følgende Resultat. Ja stemte: Poulsen, Svalesen, Pontoppidan, H. C. Müller, Danielsen, Nielsen, Weihe, Hansgaard, O. P. Efferøe, Hjarnøe, Olsen, O. Efferøe og Normandsen; — Hansen og Johannesen stemte ikke, medens Jacobsen, Restorff, Petersen, S. C. Müller og Schrøder vare fraværende, og vare Forslaget saaledes endelig vedtaget med 13 Stemmer, mod 2 ikke stemte og 5 vare fraværende.

---

Den 6te September vedtoges i nærværende paalydende

Overskrift: Sagens.

Det høje Ministerium har under 2 Juni
f. A. gennem Justitsministeriet over Forenet begæret Højesterets
Afgørelse om de Indskrænkninger i hvis af Dr. Hjort f. A.
paa anvendte Lægekasser, hvortil der efter Dingets Kjen-
nelse findes Grund.

Det Udvalg, hvortil denne Sag af Dinget
blev henvist, har i sin Betænkning, der herlagt indfølger
bl. a. fremhævet, at man ikke kan overse, at hverken det paa nogen
Anvendelser her paa Øerne, uden at der foreligger særlige
Undtagelser i saadanne, samt at man, ved at afhænge
Sagens Bestemmelser, der ere ubetydige under vore Forhold
kan ofre sig imod, at hvem bliver til Skade. Der er vel
af Forenet Lægekab i den Sagen tilbagevendte Erklæring af
H. f. M. gjort gældende, at en eventuel senere særlig Lov for
Færøerne angaaende denne Genstand vil at foretrække for nær-
værende Lov, men Udvalget har ikke kunnet erkende, at denne
Paastand er tilstrækkelig begrundet. Udvalget har derimod
holdt for, at det er en Nødvendighed for den endnu ganske
unge Lægekasseinstitutions Fremgang her paa Øerne, at
den erholder Skattefrihed.

Udvalget foreslog i Overensstemmelse hermed, at Lovens
saaledes i Kraft paa Færøerne med forskellige Undtagelser.

Under Sagens Behandling i Dinget blev
der af Lægekabets fremmødte Medlemmer stillet Forslag om, at Lov-
gots Ikrafttræden, men ved den endelige Afstemning vedtoges

i Alt. Helhed med 13 Stemmer, mederes 2 Mellemmed ikke stemte og 5 mere fraværende. Afstemningen med de enkelte Punkter i Forslaget havde følgende Udfald. Punkt 1 og 2 vedtoges med 9 Stemmer mod 4, Punkt 3 og 4 med 10 Stemmer mod ingen og Punkterne 5 til 7 med 11 Stemmer mod ingen, medens Punkt 8 bortfaldes som vedtaget uden Afstemning.

Lagtingets Udvalg med Hensyn til det omhandlede Forslag er herefter saalydende:

1. at § 31, 3die Stk. jfr. § 36 og § 311, 2det Stk. forelaas

   Ethvert, at kunne indsættes, samt bigeldes til at opfylde Betingelsen, der ikke opfyldte de i § 36, 1ste Stk. stillede Betingelser."

2. at § 312, 1ste og 2det Stk. udgaar.

3. § 313 udgaar.

4. at § 315 s. f. „vedkommende til Aandssvage udgaar og i Stedet indsættes „Forsømte forbydes ethvert".

5. at § 319, 1ste Stk. udgaar, samt forinden Ordene „Straffeloven" samt og det øvrige . . . . . er indsat:

6. at § 320. Punkt 7 og 8 bortfalde.

7. at § 327. Det første Stk. affattes:

   „Indskriftsmyndighed af Sygekassens paa Forsikrede kommer overdrages det ved dertil Myndighed".

Lagtingssalen, den 6 September 1892.

L. H. Bruhn-Petersen. Thorvald Effersøe.

Jens Pedersen.

Jul

VI.

# Beretning

om

# Forhandlingerne i Færøernes Lagting i Sagen om Oprettelsen af en Forsøgs- Mønstergaard i Kirkebø.

I Lagtingssamlingen 1892 fremlagdes en Henvendelse fra Lagtingsmand Schrøter om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø. Bemeldte Henvendelse er saalydende:

Til Lagtinget!

Oftere har Lagtinget beskæftiget sig med at søge den Opgave løst: Hvad kan der gjøres for at forbedre vort Landbrug. I Samlingen 1884 indstillede saaledes Tinget til Justitsministeriet et Forslag om, at anlægge en Forsøgs- og Mønstergaard, men denne Sag er ikke blevet fremmet; i 1887 indstillede Tinget, paa Foranledning af et Forslag fra Landhusholdningsselskabet, at faa ansat en Landbrugskonsulent, foreløbig i 3 Aar, men Oprettelsen af denne Institution har ikke haft nævneværdige heldige Følger for Landbruget. Jeg modsatte mig denne Sag. Den Mindretalsbetænkning, som jeg i sin Tid afgav desangaaende, findes i Lagtingsberetningen for 1887, Sp. 3 & 4; jeg tillader mig at anmode de ærede Medlemmer om paany at gjennemlæse den, og de ville sande, at Foretagendet i ethvert Fald ikke har været til større Nytte, end jeg den Gang forudsagde.

Hovedfejlen ved vort Jordbrug ligger i, at det udelukkende drives ved Haandkraft, og Landets nordlige Beliggenhed bevirker, at det ikke kan betale sig, paa den Maade, at ofre det Arbejde paa Jorden, som er fornødent, for at faa den til at frembringe den fordelagtigste Planteavl, idet man — foruden lidt Kartofler til Husbrug — kun dyrker Jorden i 1 Aar og derefter lader den ligge brak i 10, 15, ja endogsaa i 20 Aar og længere, i Stedet for at den, for at give tilstrækkeligt Udbytte, bør dyrkes med hensigtsmæssigt Sædskifte f. Ex. i 4 Aar og ligge til Høslæt i 4. Arbejdet paa Fiskeri er fordelagtigere, hvorfor den største Del af det unge Mandskab beskæftiger sig dermed, dels med Skib og dels med Baad fra Island. Fæstebønderne ere derfor i Reglen henviste til at dyrke Gaarden udelukkende ved personligt Arbejde og ved Hjælp af Kvinder og Børn, samt, naar de ældes, med Assistance af deres ældste Søn. Af og til kan det vel lykkes dem at faa fat i ældre Personer, der ere blevne for gamle for Skibsfiskeri eller i mindre dueligе Personer, der ikke egne sig dertil. Større Odelsejere ere — forsaavidt de ikke ogsaa gaa ud at fiske med Skib - - ligeledes henviste til, med Kvinders og Børns Assistance, personlig at drive Jorden, hvilket de, navnlig naar de ældes, ikke kunne bverkomme. Alligevel maa de, for at bestaa i Kampen for Tilværelsen, lade deres Sønner, naar de voxe til, gaa ud at fiske med Skib, eller i ethvert Fald i Sommermaanederne med Baad fra Island.

For at det skal kunne betale sig at anvende det fornødne Arbejde paa Jordbruget her, saaledes at det udbringer det mest mulige Udbytte, er det absolut nødvendigt at anvende Trækdyr til Jordens Drift, i Forbindelse dermed Indførelse af et rationelt Jordbrug; men den eller de enkelte private Mænd, som begynde derpaa, ville utvivlsomt gaa til Grunde. Den fratrædende Fæster i Kirkebø, Poul Petersen, har saaledes ofret ikke ubetydelige Penge derpaa. Dette følger af Sagens Natur, da der maa anstilles en Mængde Forsøg baade i den ene og den anden Retning, og en stor Del — maaske største Delen — af dem ville mislykkes. Vi have en god Erfaring i den Henseende paa Skibsfiskeriets Omraade. Vi begyndte i Fyrrerne med Skibe, byggede paa Nolsø, men det vilde ikke gaa, og man angav som Grund, at Skibene ikke egnede sig dertil, fordi man ikke paa Færøerne forstod sig paa at bygge dem, hvorfor Folk paa Ejde i Halvtredserne kjøbte en Jagt i Danmark i samme Øjemed; men det vilde heller ikke gaa, og man kom da til det Resultat, at Fejlen laa i, at Skibet ikke var dybtgaaende nok for at anvendes til Fiskeri, idet det kun kunde drives her med Fartøjer af samme Bygning som engelske Fiskesluppер. Man anskaffede sig da en saadan i Tredserne. Nu var Skibet godt, men først nu opdagede man, at Færingerne ikke forstode sig paa at fiske med Skib, lige saa lidt som Danskerne, og at man maatte have Undervisning i dette Fag fra Engelskmændene. Først efter at man ved Omgang med engelske Fiskere, og ved at flere Færinger gik ud at fiske med engelske Fiskerskibe, havde erhvervet sig de fornødne Kundskaber, lykkedes Foretagendet i Halvfjerdserne. Den nuværende Slægt var bleven klog af Skaden og tog sig i Agt for de Skær, som Forfædrene vare strandede paa, og Skibsfiskeriet har i den senere Tid taget et saa glædeligt Opsving; at det nu er Øernes vigtigste Indtægtskilde. Naar dette har haft saa mange Børnesygdomme at kæmpe imod, uagtet vor Beliggenhed er meget gunstig derfor, ja blandt de gunstigste i Evropa, hvor meget mere maa dette da ikke gjælde Indførelsen af et rationelt Jordbrug, for hvilket Betingelserne ere langt uheldigere, og hvor vi hemmes af vor nordlige Beliggenhed og klippefulde Jord.

Der er liden Sandsynlighed for, at Sagen vil fremmes i en ikke altfor fjærn Fremtid alene ved private Folk. Det er en Opgave, som, hvis den skal løses, Staten maa tage i sin Haand, og den er selvskreven dertil, da den er Ejer af over Halvdelen af Øernes Jordegods. At det en Gang vil komme, og at Foretagendet efter at have overstaaet sine Børnesygdomme vil lykkes, naar man begynder paa den rette Plads og med den rette Mand som Bestyrer, staar klart for mig; men det beror paa de Styrende, om vi skulle begynde derpaa nu, eller først om et Par Menneskealdre og i Mellemtiden staa i Stampe.

At anlægge en Forsøgs- og Mønstergaard udelukkende for Statens Regning, vil imidlertid blive et bekosteligt Foretagende. — Da jeg i 1884 af et Venstrepartimøde i Folketinget gjennem Hr. Folketingsmand, Greve Holstein Ledreborg blev spurgt om, hvor meget jeg ansaa saadan en Institution for at ville koste at anlægge, drive og holde gaaende, svarede jeg, at hvis Gaarden blev anlagt paa det rette Sted, med den rette Mand som Bestyrer, og Statskassen anvendte 20,000 Kr. paa Anlæggelsen, samt 20,000 Kr. som Tilskud til Driften i de første 10 Aar, saa vilde, efter Udløbet af dette Tidsrum, Foretagendet efter mit Skjøn kunne bære sig og selv afholde de fornødne Udgifter, — dog havde jeg ikke ved denne Beregning for Øje, at den tillige skulde omfatte Landbrugsskole — og, at dette mit Skjøn tilnærmelsesvis var rigtigt, venter jeg at de Sagkyndige ville indrømme.

Vi ere imidlertid i Øjeblikket saa heldig stillede, at Sagen kan gjennemføres uden at Statskassen behøver at anvende forholdsvis store Summer derpaa, idet Bonden i Kirkebø, Poul Petersen, nu har opladt sin Fæstegaard dersteds til Fordel for sin Søn, Landbrugskandidat Johannes Petersen — eller Patursson —, der i disse Dage tiltræder den. I Fæstegaarden Kirkebø med bemeldte J. Petersen som Fæster have vi den rette Mand og det rette Sted for Opgavens heldige Løsning. Hr. Petersen er en meget energisk og driftig Mand i sin bedste Alder — 26 Aar — der har lært Landvæsenet i Norge, altsaa i et Bjærgland, der i mange Henseender har Lighed med vort, derefter har han forsøgt sig frem i Kirkebø og endelig med Statsunderstøttelse paany rejst til Norge og frekventeret et højere afsluttende Kursus dér, samt taget Examen som Landbrugskandidat,

hvorefter han gjennem vort Indenrigsministerium fik Rejsestipendium til Norges Vestland for at sætte sig ind i Fejdebruget.

Som bekjendt har denne unge Mand, allerede forinden hans Uddannelse var afsluttet, med Assistance af sin Fader paabegyndt Indførelsen af et rationelt Jordbrug paa bemeldte Fæstegaard. Saaledes skal anføres følgende:

1. Ved Anskaffelse af en norsk Hingst, der kostede ham ca. 1000 Kr., har han ved Krydsning af denne og den færøske Race i høj Grad ikke alene forædlet Hestebestanden i Kirkebø, men tillige, ved velvillig at overlade andre den til Bedækning, forædlet Racen paa Pladser i Kirkebøs Nærhed, og man er berettiget til at vente de bedste Resultater for Hesteavlens Forbedring ved yderligere Krydsning i den nævnte Retning. Ved denne Hingst og ved de Dyr, der ere faldne efter den, har han skaffet os hensigtsmæssige Trækdyr, hvilket er den første Betingelse for at rationelt Jordbrug kan drives.
2. Dernæst har han anlagt en Kjørevej igjennem Indmarken og ad den udkjørt Gjødningen fra Gaarden til Markerne, og om Efteraaret Afgrøden tilbage til Gaarden.
3. Han har ryddet en forholdsvis ikke ringe Del af Indmarken, delvis drænet den og lagt den under Plovkultur, derefter pløjet og besaaet den — med Anvendelse af Trækdyr — samt forsøgt sig med Sædskifte. I indeværende Aar er der vel intet nævneværdigt gjort i Kirkebø i den nævnte Retning, men den unge Mand er undskyldt, da han var fraværende — nemlig i Norge — i Pløje- og Saatiden.
4. Han har gjort adskillige nye Forsøg med Plantevæxter, hvoraf en Del er lykkedes, samt med Opbevaring, i 2 cementerede Gruber, af Grøntfoder. Dets Anvendelse er lykkedes fortrinlig og er værdigt for andre at efterfølge.
5. Han har givet Kreaturerne i Kirkebø, navnlig Faarene, hensigtsmæssige Bad og derved blandt andet renset dem for Utøj, hvilket har givet Stødet til, at dette gode Exempel er efterfulgt mange andre Steder rundt om paa Øerne, hvoraf man har set meget heldige Følger.
6. I Forening med sin Fader har han anskaffet hensigtsmæssige Avlsredskaber til Anvendelse ved et rationelt Jordbrug. Blandt andet nejer han Markerne, saavel Korn som Græs, med store amerikanske Leer, 38 Tommer lange, hvorved megen Tid spares, og enkelte i hans Nærhed ere saa smaat begyndte at følge Exemplet, hvorimod vore Landmænd i Almindelighed slaa Græs med Leer 12 à 18 Tommer lange og afskære Kornet med Knive.
7. Ligeledes i Forening med Faderen har han foretaget Krydsning af Faarene med Cheviot-Racen, hvilket, at dømme efter den korte Forsøgstid, synes at ville lykkes fortrinlig.

At den omhandlede unge Mand er husjalet af sand Interesse for at faa Sagen frem, har han vist ved de store og besværlige Arbejder, som han personlig har udført ved den foran fremhævede Begyndelse til rationelt Landbrug paa bemeldte Fæstegaard. Vel er der gjort en Del Forsøg, der have kostet hans Fader ikke lidet og dog ere mislykkede, men det vilde ogsaa have fundet Sted, om Gaarden i den forløbne Tid var drevet for Statens Regning som Forsøgs- og Mønstergaard, og det er udenfor al Tvivl, at Staten vilde have bekostet gansko anderledes store Summer paa den, end hvad der af private er anvendt, selv om der maaske ogsaa derved maatte kunne fremvises et noget gunstigere Resultat. Man behage blot at sammenligne det Udbytte, Ansættelsen af Landbrugskonsulenten i de forløbne 3 1/2 Aar har givet for Landbruget, og det, han har kostet Statskassen, nemlig 5000 Kroner, med, hvad der er gjort i Kirkebø, og hvad det har kostet.

Sagen gribes formentlig bedst an paa følgende Maade: Det Udvalg, som af Lagtinget eventuelt vil blive nedsat i den, sætter sig i Forbindelse med den tiltrædende Fæster, J. Petersen, for, efter Samraad med ham og Landbrugskonsulenten, at komme frem med Forslag til Planens Realisation, og efter at Lagtinget har vedtaget Sagen, andrager det Bevillingsmyndigheden om de fornødne Pengemidler. Jeg har foreløbig tænkt mig den realiseret efter følgende Plan:

Kongsbonde J. Petersen forpligter sig til paa sin Fæstegaard at foretage følgende:

1. At anskaffe og vedligeholde de til et rationelt Jordbrug fornødne Avlsredskaber og Trækdyr.
2. Aarlig at pløje og besaa et bestemt Areal af den til Plovkultur udlagte Indmark.
3. Af Indmarken at ryddeliggjøre til Plovkultur og, hvor nødvendigt gjøres, dræne et bestemt Areal. Dets Størrelse bestemmes nærmere for hvert enkelt Aar eller for flere Aar ad Gangen.
4. Efter Samraad med Landbrugskonsulenten at anstille Forsøg med forskjellige Plantevæxter samt med Opbevaring og Anvendelse af Grøntfoder.
5. Yderligere at forædle Hestebestanden paa Gaarden ved at anvende den ham tilhørende norske Hingst til Bedækning og tillade, at den imod en moderat Betaling anvendes i samme Øjemed af andre paa Færøerne, samt forsaavidt han ikke selv har Brug paa Gaarden for det Afkom, der falder efter den, sælge det til andre, til Anvendelse her paa Øerne for en nærmere bestemt moderat Pris, og endelig, naar Hingsten er bleven 12 Aar gammel, anskaffe en anden af samme eller lignende Race til Anvendelse paa den ovenfor beskrevne Maade.
6. At opføre Søjdehuse i Haugen og ved indtrædende Snevejr om Vinteren delvis fodre Faarene med Hø, samt 2 Gange aarlig give dem et hensigtsmæssigt Bad.
7. Yderligere at forædle Gaardens Faarehesætning ved Anskaffelse af Vædere af Cheviotracen til Krydsning af den nuværende Race.
8. At oprette en lille Landbrugsskole med et begrænset Antal Elever, som han underviser saa vel theoretisk som praktisk i rationelt Landbrug, samt giver frit Ophold paa Gaarden.

Imod at han, til Støtte for hvert af disse 8 Omraader, foreløbig i 5 Aar erholder en aarlig Bevilling af Statskassen.

Jeg anser det for rettest, at det bliver overdraget til Godsbestyrelsen at tage de nærmere Bestemmelser, som ere fornødne til Planens Realisation, i hvilken Anledning Landbrugskonsulentens Betænkning bør indhentes, saa at det nærmere Tilsyn med dens forsvarlige Gjennemførelse bliver overdraget til Landbrugskonsulenten.

Efter disse 5 Aars Forløb bør Planen udvikles yderligere, og der bør oprettes et Schæferi, og naar dette er kommet i Stand, et Mejeri, alt af Fæsteren ved Hjælp af Tilskud fra Statskassen.

Der har tidligere hævet sig enkelte Røster i Lagtinget for, at man skuldo tage en af de Gaarde, der vanskelig kunde drives, naar man vilde anlægge en Forsøgs- og Mønstergaard, for derigjennem at give Befolkningen et haandgribeligt Bevis for den nye Driftsmaades Fortrin, naar det viste sig, at det gik godt paa et saadant Sted, men det er netop at gribe hele Sagen an fra den forkerte Side, for naar man skal begynde paa nye, navnlig paa vanskelige Omraader, saa tager man ikke og løser de sværeste Opgaver først og gaar derefter over til de lettere, men derimod omvendt. Det var den samme Fejl, som man begik, og hvorfra man har høstet saa dyrt kjøbte Erfaringer, paa det føromhandlede Skibsfiskeris Omraade. Det havde været heldigere, hvis Betingelserne og øvrige Forhold iøvrigt vare lige, at begynde med en Gaard, hvor Vanskelighederne vare færre end i Kirkebø, f. Ex. Todnæs Præstegaard paa Sandø.

Man har grebet Sagen om Oparbejdelsen af vort Jordbrug fejlagtig an, idet man først har oprettet Bestillingen som Landbrugskonsulent. Det første, der i saa Henseende burde gjøres, var Oprettelsen af en Forsøgs- og Mønstergaard, og naar den i nogle Aar havde givet det gode Exempel, ansat en Landbrugskonsulent. Naar denne nu holder Foredrag om Landbruget i Bygderne og tilraader Folk snart det ene og snart det andet, saa lade de det i Regelen gaa ind af det ene Øre og ud af det andet, og naar vi gaa hjem fra Mødet, saa ryste de paa Hovedet og sige: »Ja, det kan være godt nok til Anvendelse i andre Lande, men paa Færøerne duer det intet; der er prøvet saa mangt nyt her, men det har altid vist sig, at det er til ingen Nytte. Færøerne er nu en Gang et

Land af en egen Beskaffenhed, og det eneste, der duer noget her, er at vedblive med Landbruget ganske paa samme Maade, som vore Forfædre, og hvad de have fundet dem tilfredse med og staaet dem vel ved er ogsaa det bedste, der gavner os. Vis os først, at I andre med Fordel kunne drive noget nyt, saa skulle vi gjøre det bagefter.« Ganske anderledes vil Sagen stille sig, naar Forsøgs- og Mønstergaarden er oprettet, og Landbrugskonsulenten i sine Foredrag kan paapege de heldige Resultater, man der er naaet til, da ville mange søge at følge efter, de unge Mænd, der skulle tiltræde større Fæstegaarde, ville gaa til Kirkebø for at lære, og naar de efter endt Uddannelse komme hjem, ville de, hvor det er fornødent, rydde op og dræne Indmarken og anskaffe sig Trækdyr samt Avlsredskaber og med Fordel anvende den nye rationelle Driftsmaade med Udelukkelse af den Del deraf, der havde vist sig at være mislykket paa Forsøgsgaarden. Naar de mindre Fæstere, der have deres Jord saa nogenlunde samlet, blive opmærksomme herpaa, ville de gjøre det samme, kun med den Forskjel, at to eller tre slaa sig sammen om Anskaffelsen af Trækdyr og Avlsredskaber, og Jordbruget vil ved den nye Driftsmaade blive Hovederhvervet for dem, der beskæftige sig dermed, saa at det ikke vil betale sig for dem at gaa paa Fiskeri, uden til de Tider eller paa de Dage, hvor de ikke kunne arbejde paa Jorden, eller som de rummelig kunne undvære derfra.

Vel er den store Splittelse af Odelsjorden i mangfoldige smaa Stumper og Stykker en Hindring for, at rationelt Jordbrug kan indføres paa den, hvorfor Mønster- og Forsøgsgaarden ikke i den nærmeste Fremtid vil komme den væsentlig tilgode, men det vil komme, ganske paa samme Maade som det gaar efter Tyngdekraftens Love, at naar Odelsejerne se, hvor store Fordele den nye Driftsmaade har skaffet Fæstebønderne, ville de, for ogsaa at nyde godt af den, kræve en Lovforandring, hvorved Sammenlægning af Indengaardsjorden vil finde Sted og denne paany atter udskiftes i samlede Brug — ganske paa samme Maade, som man bærer sig ad i Norge. — Jeg har tidligere udkastet en Plan, hvorefter denne Opgave kan løses, og tillader mig at henvise til den. Den findes i en Artikel i »Dimmalætting, Amtstidende for Færøerne,« for 11te Maj 1878 (Nr. 19).

I de nærmeste Aar kunde Landbrugskonsulenten, foruden den Virksomhed, han faar med at føre Tilsyn med Forsøgs- og Mønstergaarden, siden Posten nu en Gang er oprettet, være til nogen Nytte, navnlig ved at gaa Godsbestyrelsen tilhaande ved dens Tilsyn med Fæstegodset.

Naar den Tid kommer, at disse Planer blive realiserede, ville Færøerne komme til at faa et andet Udseende, end nu. Vi ville faa to Slags Jordbrug: et større, der drives rationelt med Trækdyr og som tjener til Hovederhverv, eller som eneste Erhverv for dem, der drive det, og et mindre, som drives med »Hägaanum« eller Spaden, og vil tjene som Bierhverv for dem, hvis egentlige Næringsvej er Fiskeri eller Andet.

Sluttelig tillader jeg mig paa det varmeste at anbefale denne Sag til det ærede Lagtings grundige Overvejelse. Jeg anser den, næst efter en heldig Løsning af Opdyrkningsspørgsmaalet, for at være Færøernes største Velfærdssag.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 12te Avgust 1892.

Ærbødigst

J. H. Schrøter.

Den 16de August foretoges Sagens foreløbige Behandling.

Schrøter henviste til Andragendet, hvori han havde udviklet det vigtigste af, hvad han kunde sige til Gunst for den foreliggende Sag, og skulde derfor i Dag ikke gaa videre dybt i Sagen. I 1884 havde der i Tinget været Enstemmighed for at faa oprettet en Mønstergaard, hvorfor han haabede, at det samme ogsaa var Tilfældet nu. Den Gang havde man forlangt store Kapitaler af Statskassen, medens der nu kun var Tale om en langt ringere Bevilling, fordi der til Forbedringer paa den omhandlede Gaard allerede var ofret betydeligt af Fæsteren. Ganske vist vare en Del af de paa Gaarden anstillede Forsøg mislykkede, men i mange Retninger havde man opnaaet Resultater, hvilke som sagt vilde komme den foreslaaede Mønstergaard tilgode. Den foreslaaede Bestyrer var en ung og en dygtig Mand, der havde alle Betingelser for at styre en saadan Gaard og desuden havde man jo Landbrugskonsulenten, som her kunde blive til nogen virkelig Nytte. Hvis Staten nu ikke traadte til, vilde det faa skæbnesvangre Følger for vort Landbrug; det vilde gaa dette, som det i sin Tid gik Skibsfiskeriet, kun med den Forskjel, at medens det her kun vare tre Forsøg, der mislykkedes, vilde der paa Landbrugets Omraade blive mindst dobbelt saa mange mislykkede Forsøg i det kommende Aarhundrede. Han vilde anbefale Sagen og foreslaa, at der blev nedsat et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Poulsen var enig med Schrøter i, at Sagen blev henvist til et Udvalg. Det glædede ham, at Schrøter nu var enig med dem, der tidligere vare komne frem med Sagen om Nødvendigheden af en Mønstergaard; men det stillede sig tvivlsomt for Taleren, om det nu hjalp noget at komme frem med et saadant Andragende, efter at Rigsdagen en Gang havde nægtet Midler til Oprettelse af en Mønstergaard. Han haabede, Udvalget vilde raadføre sig med Landbrugskonsulenten bl. a. fordi det, efter Andragendet at dømme, syntes som at Andrageren ikke rigtig forstod sig paa hverken det gamle eller et mere tidssvarende Jordbrug; i alt Fald kjendte Taleren intet til, at Jorden, som af Schrøter bemærket, laa brak i indtil 20 Aar, det maatte da være paa Suderø, hvor Schrøter var særlig godt inde i Forholdene. Han var vis paa, at den unge Mand i Kirkebø ikke lod sin Jord ligge brak i 4 Aar. Det var mærkeligt, at Schrøter stillede i Udsigt et Schæferi i Kirkebø om 5 Aar; Taleren havde altid troet, at vi havde et Søjdebrug fra gammel Tid af. Det var ogsaa en mærkelig Paastand i Schrøters Andragende, at Skibsfiskeriet var vor største Indtægtskilde.

O. Effersøe: Der var mange Herrens Aar siden, at der i Danmark var sket et Gjennembrud paa Landbrugets Omraade, hvor der ogsaa i de sidste hundrede Aar havde fundet en hel Omvæltning Sted. Det samme var Tilfældet andre Steder, endog paa Island havde man taget alvorlig fat nu. Vi stode alene tilbage. Det skyldtes ikke Folket, men Forholdene og Lovgivningen (Loven om den kgl. Enehandel). Der maatte gjøres noget alvorligt paa dette Omraade, saasom: 1) Man maatte forandre Lovgivningen t. Ex. saaledes, at Jorden kunde samles i passende Brug. 2) Den i Fjor af Lagtinget behandlede Sag om Oplysningen m. m. hørte herhen. 3) En Mønstergaard o. s. v. En Mønstergaard kunde udrette meget ved at vise Folk, hvorledes de skulde bære sig ad. Men Spørgsmaalet var, hvorledes Sagen bedst kunde gribes an. En ny Mønstergaard vilde være kostbar at indrette, og saa man sig af en eller anden Grund, t. Ex. fordi man manglede en kvalificeret Bestyrer, nødsaget til at høre op med Driften, vilde Statskassen lide et stort Tab. Nu forelaa et Forslag om paa en af Kongsgaardene at oprette en saadan Mønstergaard i Forbindelse med en Landbrugsskole. Det vilde ikke være nogen stor Udgift for Statskassen, og man vilde faa noget for Pengene, idet man kunde ordne Sagen saaledes, at hvis Bestyreren intet gjorde, saa fik han heller intet, og Statstilskudet vilde derved falde bort. Tinget burde ubetinget stille sig velvilligt til denne Sag; hvis ikke, kunde man forkaste Tingmændene, at de ikke forstode deres Tid. Tinget burde udtale sig om, 1) hvorvidt en Forsøgs- og Mønstergaard var nødvendig eller ønskelig; 2) om Kirkebø egnede sig dertil. Derimod kunde vi ikke have nogen afgjørende Mening om, hvorvidt Johs. Petersen var i Besiddelse af de Kundskaber og den Duelighed, som udfordres. Regeringen vilde forlange Garantier herfor, og det kunde man i det hele taget overlade til den. Et tidligere Andragende fra J. Petersen om Statstilskud havde Lagtinget ikke villet anbefale; Grunden hertil fandtes i Svaret, men nu havde Forholdene forandret sig. Schrøters Andragende vilde Taleren ikke underkaste nogen vidtløftig Kritik, men kun berøre et Par enkelte Punkter. Schrøter havde gjentagne Gange fremhævet

den ringe Nytte, vi havde af Landbrugskonsulenten. Dette behøvedes ikke. Det var rigtigt, at Landbrugskonsulenten alene ikke kunde gjøre ret meget, men Schrøter var ingen kompetent Dommer angaaende, hvorvidt der var udrettet noget eller ej. Taleren hævdede, at Landbruget var gaaet fremad i den Tid, vi havde haft en Konsulent, men om det var Konsulentens Skyld, skulde han ikke sige, dog var det sikkert, at Folk havde Nytte af ham endog udenfor hans egentlige Opgave f. Ex. med Hensyn til Raad angaaende syge Kreaturer. Naar Schrøter saa meget fremhævede, at Hovedfejlen ved vort Landbrug laa deri, at vi anvendte Spade i Stedet for Plov, da kunde Taleren ikke følge ham. Plovbruget egnede sig ikke alle Steder, og ikke alene her, men ogsaa i Danmark, betalte det sig godt under visse Forhold at anvende Spaden.

Schrøter bemærkede til Poulsen, at han ikke mindedes, at Sagen havde været fremme i Rigsdagen, men muligvis den havde været paa Finansloven, da alt blev nægtet en blok. Han hævdede, at han kjendte mere, saavel til fremmed som særlig til færøsk Landbrug end Poulsen. Ved Ordet »brak« havde han ikke villet betegne, at Jorden henlaa uden mindste Plantevæxt, men mulig var Udtrykket mindre heldigt valgt. Endvidere vilde han oplyse, at der i Kvalbø fandtes Jord, som havde henligget udyrket i 30—40 Aar. I Bygden Famien havde Jorder ligget udyrkede dobbelt saa længe. Man kunde ikke sige, at der var Schæferi paa Færøerne. Søjden hos os var halvvild, saa Søjdebruget nærmest hørte ind under Begrebet Jagt. Taleren havde altid været en varm Ven af Sagen og henviste i den Anledning til sine Udtalelser (jfr. Lagtingsberetningen for 1884, Side 50), da denne Sag den Gang var paa Bane. Taleren takkede O. Effersøe for hans venlige Udtalelser. Her havde man den Fordel, at man ikke behøvede at ofre mere, end man kunde se vilde komme til Nytte. Viste det sig, at Bestyreren paa et eller andet Punkt ikke opfyldte sine Forpligtelser, kunde man standse Bevilling til dette Øjemed. Havde Mønstergaarden efter 5 Aars Forløb opfyldt Forventningerne, kunde man udvide den, ligesom man ogsaa, hvis det gjordes nødvendigt, kunde standse, uden at den havde kostet Statskassen ret meget. Skulde man derimod oprette en helt ny Mønstergaard, var man sikker paa store Bekostninger, hvorledes det saa end kom til at gaa med den. Paa lignende Maade, som her foreslaaet, var man gaaet frem i Norge. Taleren hævdede, at Landbrugskonsulenten ikke havde gjort Nytte i Forhold til, hvad han havde kostet, men han haabede, at han vilde gjøre god Nytte ved Samarbejde med en Mønstergaard.

Isaksen var glad over dette Forslag. Han havde altid, naar noget sigtende til at fremme Landbruget havde været for i Tinget, arbejdet for det, og det samme vilde han gjøre nu. Han havde tidligere tænkt sig, at det vilde være bedst at lægge Mønstergaarden paa en middelgod Plads; Men nu maatte han slutte sig til Schrøters Forslag om at lægge den i Kirkebø. En helt ny Mønstergaard vilde være meget kostbar, hvorimod man ved at tage Kirkebø fik baade Huse og en Del Redskaber. Med Hensyn til hvilke Redskaber man helst burde anvende til Dyrkning af Jorden, da var det givet, at hvor Arbejdet kunde overkommes med Spade, der fik man mere Udbytte, hvorimod Plov burde anvendes paa de større Gaarde og overhovedet, hvor der ikke var Haandkraft nok.

Efter Forslag af Schrøter vedtoges det med 14 Stemmer for og ingen imod at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer i Sagen.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: O. Effersøe, Husgaard, Isaksen, Niclasen og Schrøter, der, med Schrøter som Ordfører, afgav en saalydende Betænkning:

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af en Henvendelse til Tinget fra Lagtingsmand Schrøter, hvori denne anmoder Tinget om at søge at udvirke, at der oprettes en Forsøgs- og Mønstergaard, tillader sig at afgive følgende Betænkning:

Lagtinget har tidligere beskæftiget sig med Spørgsmaalet om Anlæg af en saadan Gaard her paa Øerne, navnlig har Tinget i 1884 enstemmig vedtaget og varmt anbefalet et dertil sigtende Forslag til Justitsministeriet, samt fremhævet, at Foretagendet maatte anses for en »vigtig Velfærdssag« for Øerne, jfr. Lagtingsberetningen for 1884, Side 51. Forslaget er dernæst varmt anbefalet saavel af den nuværende Amtmand, som af Amtmand Finsen, der ved sit mangeaarige Ophold som Amtmand paa Færøerne maa anses for at

have et grundigt Kjendskab til vore Forhold, jfr. Rigsdagstidende for 1885—86, Tillæg B, Sp. 1277. Regeringen er gaaet ind paa Sagen, saaledes at den Amtmandsembedet tillagte Gaard, Aalekjær, i Thorshavn skulde anvendes, og har derefter paa Finanslovforslaget for 1886—87 optaget forskjellige Udgiftsposter sigtende til Planens Realisation, nemlig foruden et Beløb paa 20,000 Kr. en Gang for alle til Grundforbedringer m. m. følgende aarlige Udgifter:

| | |
|---|---|
| Erstatning til vedkommende Embedsmand for Afsavn af Gaarden | 900 Kr. |
| Løn til Bestyreren foruden 30 pCt. af Gaardens eventuelle Nettoudbytte | 1200 — |
| Til Forsøg | 300 — |
| Tilsammen som aarlig Udgift | 2400 Kr. |

Man har dernæst anslaaet den forventede Indtægt i det første Aar til at udgjøre 1490 Kr. og efter 5 Aars Forløb 4000 Kr.; der, efter Fradrag af 30 pCt. til Bestyreren, vilde udgjøre henholdsvis 1284 og 3040 Kr., hvorhos den paatænkte Bestyrer, den nuværende Landbrugskonsulent, tilbød, at saafremt det imod Forventning maatte vise sig, at Gaardens Overskud ikke udgjorde 1200 Kr. aarlig, vilde han nøjes med Overskudet som sin Løn; hvad imidlertid Regeringen ikke er gaaet ind paa, men har ment, at der under alle Eventualiteter maatte sikres Bestyreren 1200 Kr. aarlig som fast Løn.

I Motiverne til Forslaget har Regeringen dernæst udtalt: »Denne Foranstaltning vil vel i Øjeblikket medføre en forholdsvis betydelig Udgift, men tillige i væsentlig Grad være til Fordel for Staten, der ejer over Halvdelen af det færøske Jordegods«, jfr. Rigsdagstidende for 1885—86, Tillæg B, Sp. 1277—1280.

Folketinget har imidlertid ikke taget nogen Stilling til Sagen, idet Finanslovforslaget for det nævnte Aar af politiske Hensyn blev nægtet Overgang til 2den Behandling den 16de Oktober 1885.

Et ligelydende Finanslovforslag blev derefter forelagt Landstinget og behandlet der. Uagtet bemeldte Tings Finansudvalg har foreslaaet Bevillingen nægtet med følgende vage Udtalelser: »Vi have ikke kunnet overbevise os om, at der er nogen særlig Grund til paa Færøerne at oprette Mønstergaarde og maa derfor fraraade at bevilge Penge hertil«, og Sagen derefter blev forkastet i Tinget, kan man dog næppe sige, at det har taget bestemt Stilling til den. Regeringen forlangte det nævnte Aar paa Finansloven bevilget en Udgift, der oversteg Indtægterne med 8,889,099 Kr. 76 Øre, og Udgifterne i den af Rigsdagen sidst vedtagne Finanslov med 17,931,688 Kr. 56 Øre. Uagtet Regeringen ved Ændringsforslag nedsatte sine Fordringer med lidt over ½ Million Kr., saa Landstinget sig dog nødsaget til at beskære Forslaget meget betydelig, saa at Udgifterne kun oversteg Indtægterne med 163,733 Kr. 3 Øre, og under den almindelige Beskæren er Mønstergaarden faldet i Tinget.

Udvalget maa tilraade Tinget ligesom det i 1884 varmt anbefalede det da foreliggende Forslag til Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard, ogsaa at give det nu fremkomne Forslag sin ubetingede Anbefaling. Vi føle os overbeviste om, at Foretagendet, naar det, som vi vente, ledes paa rette Maade, vil give et mægtigt Stød til at Jordbruget her paa Øerne, saavel som til at Kreaturernes Røgt og Pleje i høj Grad vil forbedres og efter al Sandsynlighed tage et mægtigt Opsving. Vi ere enige med Indbringeren i, at Fæstegaarden Kirkebø særdeles vel egner sig dertil. Den har en heldig Beliggenhed med Skraaning mod Solen. Den er beliggende i Midten af Øerne, hvor Færdselen er størst og derved Kundskab om de Fordele, der vindes ved Indførelse af et rationelt Jordbrug, lettest vil kunne spredes til alle Sider. Den er dernæst gunstig beliggende — c. 1 Mil fra Thorshavn — for Afsætning af de paa Gaarden indvundne Produkter, hvorved Foretagendet altsaa lettere kan blive rentabelt.

Af en Udvalget fra Amtet tilstillet Afskrift af en Erklæring fra Landbrugskonsulenten over Gaardens Tilstand, fremgaar, at med Hensyn til Dyrkningen af Hovedgaarden Kirkebøs Indmark, »da er et forsvarligt Areal besaaet, og Marken viser i det hele taget at være i ret god Gjødningskraft. Den er vel i høj Grad befængt med Ukrudt, men dog ikke værre end almindeligt her paa Øerne«, medens den c. ¼ Mil fra Hovedgaarden til Fæstet hørende Gaard »ude paa Bøe er i høj Grad forsømt, samt at »Faarebesætningen

er af god Beskaffenhed og fuldtallig (henved 600 Stkr. foruden Lammene) og at der paa Gaarden af Hørtkvæg findes 8 Kør og Kvier, Hestene ere ligeledes overtallige, samt at Gaardens Indstød er 420 Faar, 3½ Kør og 2 Heste.«

Efter hvad Kjendskab Udvalgets Flertal, O. Effersøe, Isaksen, Niclasen og Schrøter, har til den tiltrædende Fæster paa Gaarden, Landbrugskandidat J. Patursson, maa vi anse ham for at være vel skikket til at forestaa et saadant Foretagende. Han har forevist os sine Examensbeviser, og af disse fremgaar, at han den 9de April 1884 har bestaaet Afgangsprøven fra Landbrugsskolen i Stend i søndre Bergenhus Amt med meget gode Karakterer, hvorhos hans Opførsel betegnes som rosværdig, og at han har taget Afgangsexamen den 29de April d. A. paa den højere Landbrugsskole i Aas i Norge med »Godt« som Hovedkarakter og »Meget godt« for Opførsel, efter at han i 1 Aar havde gjennemgaaet Skolens højere Afdeling. Af Examensbeviserne fremgaar desuden, at han ogsaa har uddannet sig i praktisk Landbrug. At Lagtinget har Tillid til ham, har det vist ved forrige Aar at udnævne ham til 1ste Suppleant i Færøernes Overlandvæsenskommission, skjønt han den Gang kun var 25 Aar gammel. Udvalget har som Følge af det anførte sat sig i Forbindelse med ham og modtaget vedlagte Tilbud tillige indeholdende en Plan for Foretagendet, ledsaget af vedlagte Inventarieliste — Bilag 1 og 2. — Vi have dernæst tilstillet Landbrugskonsulenten Sagen og udbedt os hans Udtalelser om den. Hans Erklæring tillader man sig ligeledes at vedlægge — Bilag 3.

Denne Erklæring har foranlediget Udvalget til paany at henvende sig til bemeldte Patursson og opfordret ham til at fremkomme med en Ændring i og Tillæg til Planen, som ligeledes vedlægges — Bilag 4 — og tillader man sig at henvise til samtlige disse Bilage.

Hvad de Udgifter, som Foretagendet vil medføre, angaar, da have vi ikke Evne til at afholde dem af nogen af de under Lagtingets Bestyrelse henlagte Kasser. Vi anse derhos Staten, som Indehaver af den største Del af Øernes Jordegods, for at være nærmest til at bære dem og tillade os at udtale det Haab, at Bevillingsmyndigheden, i Betragtning af Sagens store Vigtighed, vil yde det fornødne Tilskud.

Som det fremgaar af foranførte, gik Planen i 1884 ud paa, at Staten skulde baade anlægge Forsøgs og Mønstergaarden samt holde Driften vedlige. Dette var selvfølgelig temmelig kostbart, og desuden vilde Staten, hvis Foretagendet mislykkedes, lide større Tab. Den Gang havde man imidlertid ingen anden Udvej. Siden da har Sagen hvilet, men nu frembyder sig en Lejlighed til at faa den fremmet, om end paa en anden Maade. Det foreliggende Forslag har efter vort Skjøn flere Fordele fremfor det tidligere, idet man her forud bestemt kan beregne Udgiften, og denne bliver tilmed ikke lidet mindre, jfr. nedenfor. Der kan vel imod Forslaget indvendes, at det vilde være uheldigt, om Forsøget skulde mislykkes. Derved vilde Befolkningens Mistillid til alle Ændringer i Jordbruget fæstes og mulig Indførelse af Forbedringer standses for længere Tid. Vi maa selvfølgelig erkjende, at der altid vil være nogen Risiko forbunden med Udførelsen af enhver Plan om at oprette en Forsøgs- og Mønstergaard, men ligesom vi finde Oprettelsen af en saadan Gaard at være den eneste virksomme Maade, hvorved man i Nutiden kan føre Jordbruget frem her paa Øerne, kunne vi ikke se rettere, end at Risikoen i nærværende Tilfælde er saa ringe, som overhovedet mulig, og at man derfor i Tillid til Sagens heldige Udfald ufortøvet bør fremme den. For Tiden tilbyder sig næppe nogen anden Udvej hertil, og bliver Sagen nu stillet i Bero, kan det vare mange Aar, inden der gives nogen Lejlighed til at gjøre et nyt Forsøg. Ved Siden af Hensynet til det skadelige i, om Forsøget mislykkes, bør man ikke lade ude af Betragtning, hvor uheldigt det vilde være, om den tiltrædende Fæster i Kirkebø, Johs. Patursson, hvis Tilskud nægtes ham, søger at realisere sin Plan uden saadant, og af Mangel paa Midler ikke kan gjennemføre den.

Tidligere vare Udgifterne beregnede til 20.000 Kr. Driftskapital og 2100 Kr. aarligt Tilskud. Her havde man vel beregnet en aarlig Indtægt af Gaarden, men med Hensyn til denne havde man jo ingen Sikkerhed. Det nu foreliggende Forslag gaar ud paa en Udgift i 6 Aar af 9500 Kr., og ved dette er den Fordel, at man efter Udløbet af dette Tidsrum staar aldeles frit og ikke har nogen Nødvendighed for at bevilge noget mere.

Med Hensyn til, hvad Formaalet for Forsøgs- og Mønstergaarden maa være, kan Udvalget slutte sig til en Udtalelse i Færø Amtstidende for den 26de Juli 1884 af den nuværende Landbrugskonsulent, nemlig, at Formaalet er:

1. at give Jorden en omhyggelig Behandling, og derved frembringe større Afgrøder;

2. at gjøre Omkostningerne ved Bearbejdningen forholdsvis mindre ved delvis at anvende dyrisk Kraft (Hæste og Hornkvæg) til Jordens Bearbejdelse og Flytning af Gjødning og Afgrøder;
3. at forbedre Kreaturracerne, dels ved en bedre Behandling og omhyggeligere Udvalg af Avlsdyr af de oprindelige Racer og dels ved en skjønsom Anvendelse af udenlandske Racer;
4. at indføre en bedre Behandlingsmaade af Mælken og tilvejebringe Undervisning i Smør og Osteberedning;
5. at vise Fordelene ved at benytte de mange Gjødningsstoffer, der nu bortkastes, saasom Fiskeaffald, Hvalben og Indvolde m. m.;
6. efter omhyggelige Forsøg at udvælge og indføre Dyrkning af de Græs- og Sædarter, Rodfrugter og eventuelle Handelsplanter, som for vore Forhold og vort Klima maatte vise sig fordelagtigst.

Flertallet maa formene, at ved Realisation af den fremsatte Plan, vil i alt væsentligt det naas, som er paapeget i ovenstaaende 6 Punkter.

Amtet har tilstillet Udvalget en Extrakt-Afskrift af en i Anledning af Fæsteoverdragelsen afholdt Synsforretning paa Gaarden og en Afskrift af en Skrivelse fra Amtet til Landfogden, dateret den 23de i indeværende Maaned, hvorved Fæsteoverdragelsen er approberet. Af disse Aktstykker fremgaar, at de til Fæstet hørende Inventariehuse lade en Del tilbage at ønske, men tillige at der er draget Omsorg for, at de forefundne Mangler snarest mulig blive afhjulpne. Udvalget har desuden paa anden Maade forvisset sig om, at førnævnte Patursson kan disponere over de til Planens Realisation fornødne Lokaler, naar han faar de i dens Post 1 omhandlede Bygninger opførte.

Forsaavidt det imod Forslaget kan anføres, at Fæsteren ved Hjælp af Loven om Godtgjørelse for Grundforbedringer paa Statens Fæstegods, kunde udføre det fornødne, maa Flertallet fremhæve, at Forholdene stille sig saaledes, at J. Patursson meget vel kan drive Kirkebø Gaarden og derpaa underholde sig og sin Familie uden at afholde væsentlige Bekostninger ved den. Navnlig behøves dette ikke i den første Tid, og selv om han om nogle Aar opfører nye Stald- og Ladebygninger, vil han, efter hans Udtalelse at dømme, for at undgaa at belyrde Fæstet med Lejeforhøjelse gjennem Erstatning for Grundforbedring, udføre Arbejdet saa simpelt og lidet bekosteligt som muligt. Herved vilde der imidlertid lidet være vundet til Opnaaelsen af det Maal, man maa sætte sig, nemlig gjennem Forsøg paa Landbrugets Omraade at afløse den nuværende forældede Driftsmaade med en ny og bedre. Dette Maal kan kun naas gjennem Statstilskud.

Med Hensyn til Tilsyn med, hvorvidt og hvorledes Fæsteren overholder det i Planen fastsatte, da er Flertallet enigt med Indbringeren i, at Landbrugskonsulenten bør føre det nærmere og Godsbestyrelsen det overordnede Tilsyn.

Vi ere endvidere enige i den i Planen udtalte Tanke, at Godsbestyrelsen skal være berettiget til helt eller delvis at inddrage den Del af Bevillingen, der ikke er udbetalt, hvis Fæsteren misligholder Planen, dog saaledes, at der gives denne Lejlighed til at indanke Sagen til Justitsministeriets endelige Afgjørelse.

Mindretallet, Husgaard, er af den Mening, at det vilde være meget heldigt, om man ved Oprettelsen af en Forsøgs- og Mønstergaard kunde vise Færingerne en bedre Maade at behandle Jorden og Kreaturerne paa, end den nuværende, men jeg føler mig ikke overbevist om, at J. Patursson er den rette Mand til at lede Foretagendet. Jeg finder, at man bør lade ham drive Gaarden som Fæstebonde først i nogen Tid, for at man kan se, hvad han duer.

I Henhold til det foranførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

Forslag fra Flertallet (Effersøe, Isaksen, Niclasen og Schrøter):

»Tinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme gunstigst vil søge at udvirke, at der af Statskassen bliver bevilget et Beløb paa 9500 Kr. til Oprettelsen af en Forsøgs- og Mønstergaard paa Fæstegaarden Kirkebø, til at gjennemføre efter medfølgende Plan, saaledes at Bevillingen udstrækkes til at gjælde for 6 Aar, med et Beløb af 2000 Kr. for det første og 1500 Kr. aarlig for hvert af de paafølgende 5 Aar.«

Forslag fra Mindretallet (Husgaard):

»Tinget maa vel erkjende Betydningen af Oprettelsen af en Forsøgs- og Mønstergaard, naar denne ledes paa rette Maade, men mener ikke for Tiden at have fornøden Sikkerhed for, at dette sidste vil være Tilfældet.

I Udvalget, der er nedsat i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø, den 26de August 1892.

J. H. Schrøter,
Ordfører.

Oliver Effersøe.

Dione Isaksen.

D. Nielsen.

P. Husgaard.

---

**Bilag 1.**

Efter Opfordring af det ærede Udvalg og paa Grundlag af de Forhandlinger, der have fundet Sted imellem dette og mig, tillader jeg mig herved at fremkomme med følgende Plan, gjældende for 5 Aar, til Anlægget af en Forsøgs- og Mønstergaard paa den af min Fader til Fordel for mig opladte Fæstegaard i Kirkebø.

Foretagendet anlægges og drives af mig og for min egen Regning med Støtte af offentlige Midler, under Forudsætning af, at der intet vil være til Hinder for, at Gaarden bliver mig tilfæstet.

1. Jeg opfører inden Udløbet af 2 Aar en kombineret Stald- og Ladebygning beregnet til 26 Stk. Hornkvæg, c. 8 Heste og en Del Ungfæ, samt ligeledes inden Udløbet af 2 Aar et Mejeri, der forsynes med Centrifuge, som ved Anskaffelsen optages paa den i Post 2 omhandlede Inventarieliste.
2. Jeg anskaffer og vedligeholder de paa vedlagte Inventarieliste opførte Avlsredskaber, Vogne, Slæder, Seletøj m. m. Ligeledes anskaffer jeg de til Gaardens Drift fornødne Trækdyr.

   Jeg indsender ved hvert Kalenderaars Udgang til Godsbestyrelsen en Inventarieliste med nærmere Angivelse af, i hvilken Tilstand de forskjellige større Gjenstande befinde sig. Hvis det ved Indsendelsen maatte vise sig, at nogen eller nogle af de paa den oprindelige Inventarieliste opførte Gjenstande skulde være opslidte, bortkomne eller ubrugeliggjorte, forpligter jeg mig til at erstatte dem med tilsvarende nye.
3. Jeg modtager de mandlige Elever, der maatte tilbyde sig og ere i en Alder af mindst 17 og ikke over 40 Aar, dog ikke flere end 8 ad Gangen. Lærlingene giver jeg frit Ophold paa Gaarden og underviser dem saa vel theoretisk, som i praktisk Jordbrugsdrift, herunder indbefattet Kreaturernes Røgt og Pleje, som og Mælkens Behandling til Smør og Ost. Den theoretiske Undervisning forpligter jeg mig til at give med 200 Timer aarlig forsaavidt Elevantallet er 4 eller derover, og hvis det er under 4, med 60 Timer aarlig for hver Elev.
4. Jeg ryddeliggjør til Plovkultur og, hvor fornødent gjøres, drænes en Tønde Land aarlig af Gaardens Indmark.
5. Jeg anstiller efter Samraad med Landbrugskonsulenten Forsøg med forskjellige Plantevexter og aflægger Regnskab for den Bekostning de have medført, og hvad Udbytte de have givet.
6. Jeg pløjer og besaar mindst 2 Tønder Land aarlig, og holder det besaaede Agerland i forsvarlig Kultur.

7. Jeg holder i forsvarlig Stand en god norsk Hingst, som foruden at anvendes til Bedækning af Gaardens Hopper, tillige skal kunne benyttes af andre til Bedækning af deres Hopper mod en Betaling af 10 Kr. for hver Bedækning, naar denne foregaar i Kirkebø. Forsaavidt jeg ikke har Brug paa selve Gaarden for det Afkom, der falder efter Hingsten og Gaardens Hopper, forpligter jeg mig desuden til at afhænde det til andre til Anvendelse her paa Øerne for en Pris af mindst 80 Kr. for 2-aarige Hingste og Hopper, og 140 Kr. for 3-aarige Hopper. Ere Hingstene ikke kjøbte og afhændede inden 1ste Juni i andet Aars Alderen, forbeholder jeg mig Ret til at kastrere dem eller sælge dem til hvem som helst. Endvidere forbeholder jeg mig at sælge Afkommet til højere Priser end de opgivne, hvis saadanne kunne naas og Kjøberne forpligte sig til at anvende Dyret (Dyrene) her paa Øerne. Skulde den stipulerede Pris ikke kunne naas, har jeg Ret at sælge til hvem jeg vil.

8. Jeg skal søge at forædle Gaardens Faarebesætning ved Anvendelse af Værdere af en hensigtsmæssig fremmed Race til Krydsning med den nu paa Gaarden værende Hjord, desuden skal jeg give Faarene et hensigtsmæssigt Bad 2 Gange aarlig.

Inden Udløbet af 3 Aar skal jeg derhos paa et dertil hensigtsmæssigt Sted i Haugen indhegne et Markstykke paa omtrent en Tønde Lands Størrelse, og paa eller ved dette opføre en Bygning, der om Sommeren skal afgive Rum til 8 a 10 Stkr. Hornkvæg og om Vinteren indrettes for Opstaldning af c. 30 Faar. Den Gjødning, der opsamles paa Stalden, skal anvendes til Kultivering af den indhegnede Mark. Det paa Stedet avlede Hø anvendes til Foder for Faarene.

Foranstaaende Plan forpligter jeg mig til at følge, imod at der af offentlige Midler tilstaas mig et Tilskud af 9500 Kr., nemlig 3500 i det første Aar og 1500 Kr. aarlig i hvert af de følgende 4 Aar, hvorhos jeg underkaster mig følgende Vilkaar:

Skulde Godsbestyrelsen finde, at jeg ikke maatte have opfyldt de Forpligtelser, som jeg foran har paataget mig, da skal Justitsministeriet være berettiget til at inddrage af den for omhandlede aarlige Bevilling 300 Kr. aarlig for Misligholdelse af Post 3, 4 og 7. 250 Kr. aarlig for Post 2. 200 Kr. aarlig for Post 1 og 8. 150 Kr. aarlig for Post 5 og 100 Kr. aarlig for Misligholdelse af Post 6. Skulde Godsbestyrelsen finde, at jeg i den Grad har misligholdt Planen, at Foretagendet paa Grund deraf ikke faar den Betydning for Færøerne, som man er berettiget til at vente, da skal Justitsministeriet være berettiget til at stanse Bevillingen, og underkaster jeg mig bemeldte Ministeriums Afgjørelse i saa Henseende.

I øvrigt tillader jeg mig at knytte følgende Bemærkninger til Planen:

ad 1. Uagtet det maa erkjendes, at det af Hensyn til et Mønsterbrug kan være ønskeligt, at de omhandlede Bygninger blive opførte jo før jo heller, saa tør jeg dog ikke paatage mig at have dem fuldførte før efter Udløbet af 2 Aar, da dette vil falde mig ikke lidet billigere, idet jeg, naar den fornødne Tid gives mig, kan udføre en ikke ringe Del af Arbejdet personlig og ved Hjælp af mine egne Husfolk, hvilket i endnu højere Grad vilde blive Tilfældet, om jeg havde en yderligere forlænget Tidsfrist f. Ex. 5 Aar til deres Fuldendelse. Vil man forlange af mig, at jeg skal opføre Stald- og Ladebygningen i det første Aar og Mejeriet i det andet, da kan jeg kun gjøre det imod at faa en yderligere Bevilling af 1500 Kr. dertil. At opføre Bygningen strax for Fæstets Regning, af Hensyn til Mønstergaarden, og benytte mig af den Tilladelse, som Lov af 12te April d. A. giver til at erholde Laan af Statskassen til Fæstet, synes jeg ikke om, fordi det vil bevirke, at den aarlige Afgift, som hviler paa Fæstet, betydelig forøges. Desuden er jeg i Besiddelse af ældre Bygninger, som jeg — fraset Mønstergaarden — for nærværende Tid saa nogenlunde kan hjælpe mig med. Jeg kan faa nok endda at kæmpe med ved Indførelsen af en rationel Drift af Jordbruget paa Gaarden.

ad 2. Da min Fader er Ejer af den allerstørste Del af de Avlsredskaber, der findes paa Inventarielisten, maa jeg kjøbe dem af ham. Ligeledes maa jeg anskaffe mig flere Trækdyr, da Indstøden kun er to Heste.

ad 3. Det maa formentlig anses tilstrækkeligt, at Eleverne erholde 200 Timers theoretisk Undervisning aarlig, hvortil jeg navnlig har tænkt mig Vinteraftenerne anvendte. Hvis Elevantallet er under 4, har jeg ment at 60 Timer aarlig for hver Elev maa anses for tilstrækkeligt, fordi hver enkelt i saa Fald i Løbet af det samme Tidsrum vil kunne erholde en fyldigere Undervisning. Undervisningstiden eller Kur-

susets Varighed agtes sat til 2 Aar. I øvrigt agter jeg, af Hensyn til Gaardens fordelagtige Beliggenhed for Afsætning af dens Produkter, at fortsætte med Mælkosalg som hidtil. Dette skal dog ikke foregaa saaledes, at Eleverne derved gaa glip af at lære det fornødne med Hensyn til Smør- og Ost-Produktion. Det praktiske Arbejde, som Eleverne udføre, er, foruden at være beregnet paa at sætte dem ind i alle Enkelthederne ved en rationel Gaardsdrift, ogsaa basseret paa Dækning af de Udgifter, deres Ophold paa Gaarden foraarsager, hvorimod deres Undervisning i de theoretiske Fag, dækkes af det af offentlige Midler tilskudte Beløb.

ad 4. Ved Udførelsen af Kultivoringen af det i denne Post omhandlede Areal har jeg navnlig tænkt mig at ryddeliggjøre saa meget af det Stykke af Indmarken, der er beliggende umiddelbart nordvest for Gaarden, vandsygt og meget stenopfyldt, som jeg kan overkomme. Det er vel umuligt for mig i et enkelt Aar at kunne rydde et saa stort Stykke Mark paa dette Sted, at det udgjør 1 Td. Land, men hvad der mangler her, agter jeg at rydde og anlægge for Plovkultur andre Steder i Indmarken, hvor Besværlighederne ere saa meget mindre. At bortrydde hver eneste større Sten lader sig ikke alle Steder gjøre og er heller ikke, af Hensyn til Driften, absolut nødvendigt. Dog agter jeg at kultivere de til Rydning opbrudte Arealer saa forsvarligt, at Mejemaskine og Hesterive skulle kunne anvendes.

ad 5. En vel affattet Redegjørelse over de udførte Kulturforsøg, deres Bekostning, Trivsel og Udbytte m. m. vil vi. mange Henseender være af Interesse og blive forelagte Offentligheden.

ad 6. Med Hensyn til Markernes Dyrkning vil jeg gjøre Brug af tvende forskjellige Omløb. De mere fladt liggende Jorder agter jeg at holde under Ploven i flere paa hinanden følgende Aar og bruge en udstrakt Plantevexling, de mere skraatliggende Jorder vil jeg derimod foreløbig kun have liggende til aaben Ager ét Aar ad Gangen og i øvrigt til Høslæt i flere Aar med Overgjødning af Engarealet hvert tredje Aar.

ad 7. Gaardens Hestebestand bestaar, foruden den mig tilhørende norske Hingst, som ved Siden af Bedækning ogsaa agtes anvendt en Del til Trækbrug og lettere Arbejde, af 5 Hopper og 4 Vallakker, hvoraf disse sidste saa vel som 3 af Hopperne tilhøre min Fader.

Jeg kan ikke paatage mig at holde 3 Aars gamle Hingste til Salg, da jeg derved vil risikere at Hopperne bedækkes af disse og ikke af Stodhingsten. Den af mig stipulerede Minimumspris er langt under hvad jeg antagelsesvis vil kunne faa for Hestene ved Salg til Udførsel, men jeg maa erkjende, at en Mønstergaard bør gjøre dette Offer, for derigjennem at forædle Hesteracen paa Færøerne.

ad 8. Efter de Erfaringer, jeg har til Cheviot-Faaret, antager jeg at denne Race af alle fremmede, vil vise sig mest hensigtssvarende for forbedrede færøske Faarebrugsforhold, og vil jeg derfor anvende dette Dyr til Krydsning med Gaardens Faarestammer. Med Hensyn til at give Kreaturerne hensigtsmæssige Bade, da behøver jeg vel ikke nærmere at paapege deres Nødvendighed og Nytte.

Uagtet jeg ved foranstaaende Plan ikke har turdet forpligte mig til at love mere end jeg har været sikker i at kunne opfylde, saa er det dog min faste Beslutning, forsaavidt Planen maatte blive tiltraadt og de i den stipulerede fornødne Pengemidler mig tilstaaede, af yderste Evne i de vordende 5 Aar at drive et rationelt Jordbrug frem i Kirkebø udover det som Planen foreskriver, selv om jeg derved for Tiden maatte komme til at lide et pekuniært Tab, saa at den Tid skal komme, da man med Sandhed skal kunne betragte Foretagendet som et Mønster for et rationelt Jordbrug paa Færøerne og værdigt til at efterfølge.

Kirkebø, den 22de August 1892.

Ærbødigst

J. Patursson.

Til

Lagtingets Udvalg i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø.

**Bilag 2.**

# Inventarieliste

over

## Gaarden Kirkebøs Avlsredskaber.

| | | |
|---|---|---|
| 4 | Jernplove à 36, 24, 24 og 16 Kr. | 100 Kr. |
| 1 | Turnips Saamaskine | 12 — |
| 1 | Sæt Landmaalingsinstrumenter | 60 — |
| 1 | Tripodharv | 32 — |
| 6 | Sæt Seletøj à 30 Kr. | 180 — |
| 1 | Beslagkniv | 6 — |
| 3 | Stkr. kombinerede Gjødnings- og Høkjærrer à 80 Kr. | 240 — |
| 4 | — Gjødningsslæder à 6 Kr. | 24 — |
| 10 | — Høstleer, 5 Orv, 7 Høstriver, 3 Hyppejærn, 1 Skuflejærn, 3 Høtyve, 6 am. Læssegrebe, 1 Gravegreb, 2 Grusskufler, 2 Spader, 3 Brækjærn, 8 Stenbor, 1 Uldsax, 1 Hestesax | 95 — |
| 1 | Tærskemaskine | 147 — |
| 1 | Kornrensemaskine | 73 — |
| 1 | Turnipsskæremaskine | 46 — |
| 1 | Halmskæremaskine | 48 — |
| 1 | Aamebarv | 75 — |
| 1 | Hestehakke | 16 — |
| 1 | Par Kjærre-Hjul | 24 — |
| 1 | Badekar (til Faar) | 15 — |
| 1 | Trommel | 30 — |
| 2 | Tindebarve à 15 Kr. | 30 — |
| | | 1048 Kr. |

Kirkebø, den 20de Avgust 1892.

J. Patursson.

**Bilag 3.**

Det af Færøernes Lagting nedsatte Udvalg i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø, har, efter foregaaende mundtlig Konference med mig om Sagen, under Gaars Dato tilsendt mig en senere fremkommen Plan fra J. Patursson og anmodet mig om at afgive yderligere Erklæring i Sagen.

Da Sagen ønskes fremmet snarest muligt, og jeg for Tiden vanskelig kan faa Lejlighed til at indlade mig paa en fuldstændig indgaaende Drøftelse af Sagen i sin Helhed, og Udvalget ikke har antydet, paa hvilke Punkter det navnlig ønsker mine Udtalelser, har jeg indskrænket mig til at tænke over Sagen og ytre mig om nogle af de Punkter, der synes mig at burde træde mest i Forgrunden under Sagens Behandling i Tinget.

Med Hensyn til den fremsatte Plan bemærkes:

ad I. Det har forekommet mig, at en Stald for 26 Kør foruden 8 Heste og en Del Ungfæ er større, end hvad der i den nærmeste Fremtid kan blive Brug for i Kirkebø, hvor Indmarken efter en af J. Patursson foretagen Opmaaling udgjør 40 Tdr. Land; dog vil det formentlig være rigtigst, at lade J. P. have frie Hænder i saa Henseende, da Vedligeholdelsesomkostningerne ved en noget for stor Bygning næppe ville blive følelige, naar Gaarden er bragt i god Drift. Tiden for Bygningernes Fuldførelse bør sættes saa kort som mulig, da man vanskelig kan undgaa Uregelmæssigheder og Forsinkelser i Avlsbruget medens Byggeriet varer. At lade Bygningsarbejdet udføre ved uvante Folk, betaler sig næppe, selv om deres Dagløn kan beregnes meget lavt, og naar man skal engagere øvede Arbejdere, kan man ligesaa gjærne holde flere i kortere Tid, som færre i længere Tid.

ad II. De paa den af J. P. fremsendte Inventarieliste opførte Gjenstande kunne maaske for en Del synes overflødige for et færøsk Mønsterbrug; men da J. P. ønsker, at de skulle indgaa i Gaardens Inventarium, kan man ikke gjøre nogen berettiget Indvending. Det færøske Landbrug kan kun have Gavn af at der bliver prøvet saa mange Redskaber som muligt.

ad III. Da man navnlig i Begyndelsen næppe kan vente, at mange Elever ville melde sig, turde det ikke være af Vejen at give Understøttelse til flinke, ubemidlede Elever. Forøvrigt vilde det være heldigt i Planen at optage nærmere Bestemmelser om Elevernes Forhold med Hensyn til Rettigheder og Forpligtelser. Man kan i saa Henseende tage Landhusdoldningsselskabets Lærlingeinstitution som Forbillede. Hvis Elevernes Antal skulde blive saa stort som 8, vil det kun ved Hjælp af omfattende Grundforbedringsarbejder være muligt at skaffe dem Arbejde Aaret rundt.

ad V & VI. Afgivelse af en Redegjørelse over de egentlige Kulturforsøg, hvortil foreslaas bevilget et vist Beløb, maa betragtes som en Selvfølge. Desuden kunde det have stor Betydning, om J. P. vilde forpligte sig til aarlig at meddele en udførlig Regnskabsoversigt, hvoraf kunde udledes, hvilke Grene af Bedriften paa det egentlige Mønsterbrug, der betale sig bedst. Navnlig vil det have Interesse at se Forholdet mellem Rentabiliteten paa det mere extensive Engbrug og det mere intensive Vexelbrug.

ad VII. Skjønt det er meget tvivlsomt, om Cheviot-Faaret i den nærmeste Fremtid vil øve nogen overvejende gavnlig Indflydelse paa det færøske Faarebrug i sin Helhed, er det formentlig fuldstændig paa sin Plads ved et Mønsterbrug i Kirkebø, og Anvendelsen af denne Race kan derfor ikke fraraades.

Da de i Kirkebø foretagne Forsøg med Svineavl næppe kunne siges at være afsluttede med noget oplysende eller afgjørende Resultat, bør Udvalget formentlig have sin Opmærksomhed henvendt paa, om det ikke kunde have Betydning at gjenoptage disse Forsøg.

Med Hensyn til Erstatningen for Opretholdelsen af Mønster- og Forsøgsbruget, da maa det overlades til J. P. at bestemme Beløbets Størrelse i Forhold til, hvad der forlanges, at han skal præstere. En Del af de i Planen nævnte Arbejder maa betragtes som virkelige Grundforbedringer, der direkte komme Fæstegodset tilgode.

Den tilsendte Plan med Bilag tilbagesendes hoslagt.

Thorshavn, den 24de Avgust 1892.

R. C. Effersø.

Til

Udvalget i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø.

**Bilag 4.**

Efter Opfordring af det ærede Udvalg tillader jeg mig herved at fremkomme med følgende Ændring i og Tillæg til den af mig under 22de dennes udfærdigede Plan til en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø.

Det stipulerede Tilskud paa 9500 Kr. af offentlige Midler til Planens Gjennemførelse udstrækkes til at gjælde for 6 Aar med en Bevilling af 2000 Kr. i det første og 1500 Kr. i hvert af de følgende 5 Aar. Det første Aar anvendes til Forberedelser, navnlig til delvis Gjennemførelse af Planens Post 1, hvorimod dens øvrige 7 Poster først gjøres anvendelige i det 2det Aar, og som Følge deraf vil den i Post 8 omhandlede Bygning først være at opføre inden Udgangen af det 4de Aar.

Sammen med det i Post 5 omhandlede Regnskab indsender jeg en Redegjørelse, hvoraf det skal fremgaa, hvilke Grene af Bedriften paa det egentlige Mønsterbrug, der betale sig bedst og navnlig hvorledes Forholdet stiller sig i saa Henseende mellem det mere extensive Engbrug og det mere intensive Vexelbrug.

Kirkebø, den 24de Avgust 1892.

Ærbødigst

J. Patursson.

Til

Udvalget i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø.

---

Den 31te Avgust foretoges Sagens 2den Behandling.

Schrøter (Ordf.) refererede Sagen og Betænkningen. Han hævdede sin Opfattelse, at Kirkebø ved sin Beliggenhed i særlig Grad egnede sig til en Mønstergaard og udviklede, i hvilken Tilstand Gaarden nu befandt sig. Der var Folk, der paastode, at Kirkebø var i en slet Forfatning; han havde personlig gjort sig bekjendt med Tilstanden paa Gaarden og kunde bevidne, at det ikke var Tilfældet. Sagen var den, at naar noget nyt skulde bringes frem, var der altid Folk, der saa paa det med skæve Øjne, ligesom da Fulton i sin Tid fandt paa at anvende Dampkraften. Udvalgets Flertal havde ikke skjønnet rettere, end at den unge Mand, der var Tale om, i særlig Grad egnede sig til at bestyre et saadant Brug. Han havde 1884 lært Landvæsenet i Norge og forevist Examensbevis fra Stend Landbrugsskole i Bergens Amt, hvorfra han havde meget gode Karakterer. Efter derpaa i flere Aar at have arbejdet paa Kirkebø, følte han, at han manglede en Del for at kunne gjennemføre den Opgave, han havde sat sig, hvorfor han tog til den højere Landbrugsskole i Aas 3 Mil fra Kristiania, som er Norges eneste højere Landbrugsskole, altsaa Landets højeste Institution paa dette Omraade, og hvorfra han havde Examensbevis for at have taget Afgangsexamen. Det var ikke i den Hensigt at tage nogen Examen, at han tog paa Skolen, hvorfor han navnlig lagde Vægt paa at uddanne sig i de Fag, han særlig kunde faa Brug for som færøsk Landmand, hvilket Taleren paaviste ved at oplæse Specialkaraktererne i de Fag, som maatte anses for mest nødvendige for vore særlige Forhold. Desuden havde han udenfor Skolen studeret de Fag, som han mente der var mest Anvendelse for her,

saasom Anvendelse af Vandkraft til Jordbrug, Sygdomme og Svagheder, som Dyrene paa Færøerne vare særlig udsatte for, Husflidssagen og dens Anvendelse her, navnlig hvilke Husflidsgjenstande der vare de fordelagtigste for vore Forhold og bedst afsættelige. Hans Hovedkarakter var vel ikke glimrende og ikke saa god, som hans Begavelse, men Grunden dertil havde Taleren paapeget, og iøvrigt manglede han kun 2 Points i at faa en bedre Hovedkarakter end den, han havde. Efter at Udvalget havde konferet med Hr. J. Patursson, havde det henvendt sig til Landbrugskonsulenten, hvis Udtalelse havde foranlediget til at foreslaa at udvide Tiden til 6 Aar, hvorimod J. Patursson skulde forpligte sig til at opføre nye Bygninger og desuden aarlig ryddeliggjøre og dræne et Areal af 1 Td. Land, pløje og besaa 2 Tdr. Land samt modtage nogle Landbrugselever, der skulde have frit Ophold paa Gaarden. Om Gaardens Tilstand skulde Taleren bemærke følgende: Der var blevet paastaaet, at Kirkebø var i en daarlig Forfatning, det var fejl. Det var ganske rigtigt, at der nu ikke holdtes saa mange Kør paa Gaarden, som for trediye Aar siden, men der blev produceret forholdsvis megen Mælk; Taleren vidste, at der i det sidste Aar her til Thorshavn var blevet solgt for 760 Kr. Mælk fra Kirkebø, og det var kun Halvdelen af Mælken, der blev sendt til Thorshavn. Desuden havde man i Kirkebø Heste paa Stald, ligesom Faarene bleve fodrede om Vinteren, hvad de ikke bleve hos andre Bønder. Det Hø, der avledes paa Indmarken »ude paa Bø«, blev ogsaa for en stor Del anvendt paa Faarene. Der fandtes vel en Del Inventariehuse, som vare forfaldne, men Grunden hertil var den, at de ikke havde været brugelige, da de vare alt andet end tidssvarende, og Fæsteren havde af den Grund for egen Regning opført Huse, der vare meget bedre. Hesteracen havde han forbedret betydeligt ved Krydsning af den norske Hingst med den færøske Race. Taleren havde i Kirkebø set en Hoppe, der var falden efter denne Hingst; den saa rigtig godt ud og var flere hundrede Kroner værd. Landbrugskonsulenten havde betegnet Indmarken »ude paa Bø« som forsømt; dette var en temmelig streng Dom. Taleren havde selv set den og fundet, at Størstedelen af den Del af Bøen, som hørte til dette Fæste, var i middelgod Stand eller maaske lidt derunder. Hvis en Forsøgs- og Mønstergaard kom i Stand paa Kirkebø, vilde det være ønskeligt at faa en Ordning i Stand mellem begge Fæsterne, hvorved Mønsterbruget kunde faa dets Andel af Bøen samlet, hvilket muligvis kunde ske derved, at det andet Fæste fik Indmarken »ude paa Bø« som sin Lod. Iøvrigt mente Taleren, at Mønsterbruget godt kunde faa Brug for begge Gaarde, og at i saa Fald Indehaveren af det andet Fæste fik en aarlig Godtgjørelse for sit Afsavn af Gaarden. Taleren anmodede om at faa rettet to Fejl i Henvendelsen til Lagtinget og en i Betænkningen. Den ene var en Redaktions-, de to Sætterfejl. Endelig anbefalede Taleren paa bedste Maade denne Sag, som var en Velfærdssag for Øerne, og særlig vilde han fremhæve, at hvis Staten ikke nu traadte til, vilde den unge Mand, som nu havde fæstet Kirkebø, efter al Sandsynlighed forløfte sig paa den Opgave, han havde sat sig at løse, og Anvendelse af dyrisk Kraft til Bearbejdelse af Jorden vilde ophøre paa Kirkebø, hvilket vilde afskrække alle andre fra lignende Forsøg her paa Øerne.

Husgaard vidste ikke, hvor dygtig J. Petersen var, men efter hvad Folk sagde, blev der ikke dyrket meget i Kirkebø; af Korn blev der saaledes ikke høstet mere end en 4—5 Tønder. Med Høsten stod det lige saa slet til, siden der ikke en Gang kunde holdes 7 Køer, uden at de maatte sættes ud til fremmede for ikke at dø af Sult. Han troede ikke, Gaarden gav saa megen Mælk, som Schrøter sagde, og naar Høet var saa utilstrækkeligt, havde Ploven vist ikke gjort stort Gavn, eller ogsaa maatte det være de lange udenlandske Leer, der var Skyld i den ringe Høhøst. Naar Schrøter havde meddelt, at Udvalget havde ladet Betænkningen trykke, da havde Taleren ikke været med til at tage Bestemmelse derom, det maatte være Flertallets Sag. Taleren anbefalede det af hans som Mindretal stillede Forslag.

Poulsen henstillede til Schrøter, i Stedet for at rette i den en Gang behandlede Henvendelse til Tinget, at indskrænke sig til alene til Referatet at bemærke, hvad der skulde staa.

Schrøter mente, det godt kunde gaa an at rette disse Fejl. Med Hensyn til Husgaards Udtalelser om, hvad Folk sagde, da skulde han blot bemærke, at han ikke burde høre efter Folkesnak. Husgaard burde ligesom Taleren have besøgt Kirkebø for at gjøre sig bekjendt med Gaarden. Taleren vidste ikke, hvormange Køer, der blev holdt paa Gaarden, men han vidste, hvormegen Mælk den gav og det var korrekt, for han havde faaet det opgivet

af Kjøbmanden, der solgte Mælken. Hesteholdet, som i Kirkebø giver en stor Indtægt, vejede ikke saa lidet op imod, hvad Køerne gave paa de andre Gaarde. Den nuværende Fæster kunde ikke høste saa meget Korn, som hans Forgængere, thi Lønnen for dygtige Karle var nu otte Gange saa høj, som i hans Bedstefaders Tid. Taleren havde selv set, at det ikke var saa ganske lidt; der var pløjet i Kirkebø. Hvad Trykning af Betænkningen angik, da var det Formanden i Udvalget, der bestemte, om den skulde trykkes eller afskrives.

Olsen kunde ikke nægte, at han var lidt i Tvivl om, hvorvidt han skulde stemme for det foreliggende Spørgsmaal. Han var fuldt ud af den Mening, at der burde oprettes en Forsøgs- og Mønstergaard. Her var der foreslaaet at bevilge 9500 Kr. i 6 Aar til en saadan; men hvorledes et saadant Beløb kunde forslaa, forstod Taleren ikke. Han troede ikke, man kunde komme videre med dette Beløb, end at faa den omtalte Gaard med Bygninger i ordentlig Stand igjen. Vilde vi have en Mønstergaard oprettet, maatte vi søge Bistand hos Landhusholdningsselskabet og se at faa bevilget saa mange Penge, at det kunde ske uden Kniberi, hvilket var nødvendigt, da der paa en saadan Gaard maatte gjøres Forsøg i mange forskjellige Retninger. Taleren var vis paa, at hvad der her var foreslaaet, intet vilde nytte; hvis Sagen skulde komme i Stand, burde den lægges i Regeringens Haand og vi maatte have et stort aarligt Tilskud.

Schrøter: Sagen var den, at vi havde stillet saa mange Begjæringer om Hjælp af Statskassen, saa det gjaldt om at faa denne Gaard oprettet saa billig som muligt, hvilket lod sig gjøre her, thi Gaarden havde vi og Manden med. Paa Kirkebø vare Betingelserne for, at et Brug, som det foreslaaede kunde lykkes med smaa Bekostninger bedre end noget andet Sted paa Øerne. J. Paturssøn havde lært Landvæsenet i et Bjærgland, hvorfor han var bedre skikket til at lede en saadan Gaard, end nogen anden. Tillige forekom det Taleren, at man burde paaskjønne, hvad saavel den fratrædende som den tiltrædende Fæster havde ofret paa Udviklingen af vort Landbrug. Saaledes havde Sønnen kjøbt en norsk Hingst, som var til Gavn for hele Landet. Endvidere var der paa Gaarden anskaffet Avlsredskaber for over 1000 Kr., paa Forsøg med Svinehold var der ofret 1000 Kr., der var anlagt Gruber for Grøntfoder, ligesom det var fra denne Gaard, at Vask af Kreaturer var udbredt til de andre Bønder, og saavidt Taleren vidste, blev der ikke paa nogen anden Gaard her paa Øerne regelmæssigt foretaget Vask af alle Faarene paa Gaarden. Alt dette fortjente Paaskjønnelse. Desuden stod det jo i Regeringens Magt helt eller delvis at standse Bevillingen, saasnart det viste sig, at Bruget ikke vilde svare til Forventningerne.

Isaksen udtrede sig over, at nogen færøsk Bonde kunde have noget imod den foreliggende Sag og tro, at der intet kunde gjøres for vort Landbrugs Udvikling, og navnlig fandt han Husgaards Grunde noget mærkelige. Naar han saaledes vilde give J. Petersen Skylden for, at Kirkebø skulde være i en daarlig Forfatning, var dette ikke rigtigt; J. P. havde jo først i de aller sidste Aar overtaget Gaarden, og han fortjente Ros for, hvad han havde udrettet paa denne Gaard, medens Faderen havde den. Husgaard, der er Mindretal i Udvalget, havde ikke været i Kirkebø og set med egne Øjne, men han tog for gode Varer, hvad Folk fortalte. Man vidste, hvorledes en Løgn kunde voxe alene paa et saa lille Stykke Vej, som mellem Kirkebø og Thorshavn, hvor stor maatte den da ikke være bleven, inden den naaede Husgaard i Gøte. Man maatte beundre, hvad J. Petersen havde udrettet med Plov i Kirkebø, ligesom saa meget andet, han havde udført, saasom Vask af Kreaturerne. Naar Husgaard mente, at der var for faa Køer i Kirkebø, da var det blevet oplyst, at der var megen Mælk, og det var vel det, det kom an paa. Forøvrigt mente Taleren, at det var bedre at have 6 Køer, der gave nogen Mælk, end 12, som om Vaaren ikke vare i Stand til at rejse sig paa Baasen. I det hele taget mente Taleren, at J. Petersen var den rette Mand til at styre en Mønstergaard. Den forlangte Bevilling til Gaarden var maaske vel lille, men der kunde dog udrettes en Del med det. Taleren vilde paa det varmeste anbefale Sagen.

Olsen indrømmede, at Manden, der var Tale om, var dygtig; han havde ikke sagt andet, men han fastholdt, at der ikke med det Beløb, der her var Tale om, kunde udrettes noget med Forsøg, og det var disse, det mest kom an paa. Den gjennem Bøen anlagte Vej skulde være baade god og billig. Det var muligt; men den kunde næppe kaldes noget stort Værk, og den var vanskelig at kjøre ad. Taleren indrømmede, at vi trængte til et Mønsterbrug, han kunde dog ikke indse, at Schrøters

Frygt for Statskassens Penge var begrundet; men der var maaske en Hage ved Schrøters Betragtninger. Taleren antog, at en Forsøgs- og Mønstergaard mulig alt kunde have været ordnet, dersom den i sin Tid havde været anbefalet som den kunde og burde. Det var godt nok med Anskaffelsen af Maskiner, men der skulde ogsaa Folk til, og de vilde ikke faas for disse Penge. Det vilde være bedre, om Statskassen tog det hele i sin Haand.

O. Jacobsen kunde ikke sige andet, end at det var glædeligt, at der blev gjort Forsøg paa at indføre Forbedringer i vort Landbrug, og han troede ogsaa, at det kunde forbedres en Del, men han troede tillige, at det, der her var Tale om, var Hastværk. Der siges, at Manden hidtil ikke havde haft Lejlighed til at gjøre noget paa egen Haand. Hvorfor skulde man saa lade ham begynde med en Mønstergaard strax, han har fæstet? Det var bedre først at lade ham prøve paa egen Haand. Naar han nu fik større Udbytte af Gaarden end hans Bedstefader havde faaet, maatte han have Raad til at prøve noget selv. Taleren tvivlede ikke om Mandens Dygtighed, men han holdt mest af at erfare, og maaske var den udtalte Ros vel stor, f. Ex. hvad Vask af Faarene angik. Det var noget Taleren havde anvendt allerede før J. Petersen var født. Men paa Grund af Fællesskabet havde det kun kunnet ske i det smaa, dog havde han et Aar formaaet en hel Havges Ejere dertil. Han haabede, at Tinget vilde vel overveje, hvad det gjorde i denne Sag. Der forelaa i Aar to andre Sager, som vare virkelige Livssager for Færøerne, nemlig Sagen om Udførselsprammie paa Klipfisk til Spanien og Assurance af Fiskerskibe; det vilde være uheldigt, om den nu foreliggende Sag, der foreløbig nærmest vedkom Enkeltmand, blev stillet saaledes i Forgrunden, at den kom i Vejen for disse to Sager.

O. Effersøe syntes, man burde være enig i, at der trængtes til en Forsøgs- og Mønstergaard, navnlig under Hensyn til, at Bønderne ikke kunde staa sig paa Grund af manglende Arbejdskræfter. Hvis Brug med Plov og Vogn viste sig at være lønnende, vilde Bønderne have vundet meget. Vort Faarebrug kunde umulig gaa paa samme Maade som hidtil i Længden, i det en Mængde af vore Faar stadig døde af Hunger og Elendighed. Han fandt, at Kirkebø egnede sig til et saadant Brug. Taleren brød sig ikke om Rygter, og efter at have set J. Petersens Examensbeviser, maatte han gaa ud fra, at denne ogsaa var tilstrækkelig dueli til at bestyre Bruget. Naar Olsen syntes, at det foreslaaede Beløb var for lille, kunde han jo under Sagens senere Behandling stille Forslag om en større Bevilling; men naar Fæsteren af Gaarden fandt, at det foreslaaede var tilstrækkeligt, mente Taleren ikke, at der Anledning for Tinget til at gjøre nogen Forandring i denne Retning. Skulde det senere vise sig nødvendigt, kunde altid Bevillingen forhøjes.

Schrøter: Olsen lod haant om Kjørevejen i Kirkebø; den var ligesaa god som Kjøreveje andre Steder i Verden, naar de kun anvendtes af Enkeltmand og til et lignende Brug. Han skulde gjærne indrømme, at den Bevilling, der var forlangt, var vel lille; men Olsen kunde jo stille Ændringsforslag om at forhøje den med f. Ex. 50 pCt. Jacobsen mente, at dette Andragende var forhastet; det var det ikke. Allerede for 7 Aar siden begyndte man i Kirkebø at anvende Plov og Hestekraft, og der havde ingen Mangel været paa Andragender fra Kirkebø til Lagtinget om Bevillinger til yderligere Forsøg, men de vare altid blevne afslaaede, i det man altid havde givet snart det ene Paaskud snart det det andet til Grund for Afslaget. Taleren kjendte sine Landsmænd og var vis paa, at hvis man nu forkastede Sagen og den atter kom frem om 5 Aar, vilde den ligeledes til den Tid blive forkastet i Lagtinget; thi hvis det i den mellemliggende Tid var mislykket at indføre rationelt Jordbrug paa Gaarden, vilde man svare, at det var uforstandigt at tilraade at anvende offentlige Midler til dermed at støtte et Foretagende, der var mislykket, og hvis det lykkedes, vilde man paaberaabe sig, at det var aldeles overflødigt, at anvende offentlige Midler paa et Foretagende, der havde vist, at det kunde staa paa egne Ben, og at Sagen nu alt var gjennemført. Vi havde nu faaet en Landbrugskonsulent, men Taleren kunde ikke indse, hvad Gavn han kunde gjøre, uden han kom til at arbejde sammen med en Forsøgs- og Mønstergaard. Fik vi ingen Mønstergaard, var det forbi med Udviklingen af vort Jordbrug, og saa var der jo heller ingen Brug for Landbrugskonsulenten. O. Jacobsen havde meddelt, at han vaskede sine Kreaturer allerede inden J. Petersen var født. Det troede Taleren gjærne, men det var vist ikke, uden naar en af hans Køer var bleven fuld af Utøj, at han vaskede den i Vand, der var kogt paa Tobaksblade, hvilken Behandling han mulig ogsaa kunde have givet

et enkelt Hjemmefaar, der om Foraaret var blevet fuldt af Utøj, eller ogsaa indgnedet det med Aske for at bortrydde Utøjet. Men at hele Søjdefølger vare blevne vaskede, var ikke blevet brugt her paa Øerne, forinden i Kirkebø. I Kvivig var det i alt Fald ikke sket. Denne Sag var vigtigere end Tilskud af Statskassen til Fiskerskibene, disse betalte sig godt og kunde, hvis det kneb, staa paa deres egne Ben, hvad et Forsøg i rationelt Jordbrug ikke kunde, og Sagen om Erstatning af Statskassen til Færøerne for Savnet af den spanske Handelstraktat, ventede han alligevel ikke vilde gaa igjennem Rigsdagen. Taleren troede, at det Beløb, som her var foreslaaet, var tilstrækkeligt, skjønt det ganske vist var sat saa lavt, som vel muligt, men man burde tage Hensyn til, at det var nødvendigt at spare paa Statskassens Penge saa meget som muligt. Hvis denne Sag gik igjennem, var han overbevist om, en Gang i Tiden at faa Ære af at have bragt den frem.

Hansen indrømmede, at Fiskeriet var Øernes vigtigste Indtægtskilde, men derefter stod vort Landbrug, som var et overordentlig vigtigt Erhverv. Fiskeriet var saa usikkert, at det var Landbruget, vi skulde støtte os til. Men for Tiden stod det saaledes til med Landbruget, at enten maatte man opgive de større Brug og holde sig til smaa Træer, eller ogsaa gjøre noget alvorligt for det, saa at Bondestanden kunde blive en velstillet Mellemstand. Uden Hjælp fra Statens Side kunde der ikke gjøres alvorlige Forsøg, og det var nødvendigt at have et Sted, hvor den unge Slægt kunde lære noget. Den Bevilling, som her var Tale om, var ganske vist kun ringe, men vi vare kun smaa og maatte prøve os fremad; dog troede han, at den forlangte Bevilling var nogenlunde tilstrækkelig: idet Gaarden, selv, som den var, gav et ret godt Udbytte. Hvad J. Petersen angik, troede Taleren, at han var godt skikket til at lede en saadan Gaard. Han havde formentlig de fornødne Kundskaber; Flid og praktisk Dygtighed manglede han ikke, og han var ikke bange for at tage fat selv. Statskassen vilde her staa aldeles fri: Hvis Forsøget ikke faldt heldigt ud, kunde den trække sig tilbage helt eller delvis. Taleren var en Ven af Sagen, og netop derfor vilde han fremdrage et Punkt, som Udvalget ikke havde lagt fornøden Vægt paa, nemlig Mejeribrug. Naar Gaarden skulde være en Mønstergaard, burde den kunne lære hvorledes Mælken bedst kunde anvendes. Vel hed det, at der om 2 Aar skulde indrettes et Mejeri med Centrifuge; men naar J. Petersen forbeholdt sig Ret som hidtil til at sælge Mælken i Thorshavn, blev det kun i Ny og Nø, at der blev undervist i Mejeribrug, og det var ikke nok; det maatte ske hver Dag. Taleren henstillede til Udvalget at forhandle nærmere med J. Petersen om dette Punkt.

Djurhuus var ikke til Stede ved Sagens foreløbige Behandling. Det forekom ham, at dette Andragende var kommet ind i Tinget paa en forkert eller lidt kunstig Maade; hvis det ikke havde været Tilfældet, vilde Taleren mulig have stemt for Sagen, thi han ansaa Kirkebø for velskikket til et saadant Brug og J. Petersen for en fremadstræbende, dygtig Mand, som godt egnede sig til at lede en saadan Gaard. Men J. Petersen burde være Andrageren, i Stedet for Schrøter. Schrøter havde som Lagtingsmand indgivet Andragendet, derefter var der nedsat Udvalg i Sagen, hvilket havde sat sig i Forbindelse med J. Petersen, som efter Udvalgets Opfordring havde afgivet sine Tilbud med Hensyn til en Forsøgs- og Mønstergaard. Det forekom Taleren, at denne Benævnelse ikke var korrekt, thi her kunde kun være Tale om Forsøg. Gaarden var en Fæstegaard, som efter vore Love gik i Arv som Fæstegaard til J. Petersen og Efterkommere. Ved indtræffende Fæstelighed vilde den følge Familien, og Karakteren af Mønstergaard vilde falde bort, i det Staten eller det offentlige ikke var Herre over den. Taleren betragtede det hele som et Forsøg, der vilde blive gjort paa Kirkebø af Johannes Petersen som Fæster, og for saa vidt kunde han være med til at anbefale Andragendet, men han havde Betænkeligheder ved, som Sagen nu forelaa, at anbefale den som Forsøg paa Oprettelsen af en Mønstergaard.

Jacobsen mindede om, at Schrøter for 7 Aar siden anbefalede et lignende Andragende. Efter Talerens Forslag tog Schrøter den Gang til Kirkebø for at se paa Forholdene, hvorefter han blev enig med Udvalget om foreløbig at fraraade Andragendet. De forløbne 7 Aar have ikke forandret Talerens Mening om Forholdene. Han troede ikke at Manden blev for gammel, om vi ventede nogle Aar; han beholdt jo sine Kundskaber og var kun 26 Aar gammel nu. Det var frækt af Schrøter, at benægte, hvad han havde oplyst om Kreaturvask; han havde ingen Anledning haft til at sende Schrøter Bud derom. Schrøter havde for nogle Dage siden oplyst, at Statskassen blev tom om

5 Aar; hvorfra skulde J. Petersen saa faa Understøttelsen for det 6te Aar? Med Hensyn til Kreaturrøgt, mente Taleren, at den maaske kunde forbedres ved Lov.

Poulsen var i Hovedsagen enig med Hansen. Han troede at have erfaret, at denne unge Mand var værd at støtte, men han saa maaske vel lyst paa Forholdene og havde maaske af denne Grund gjort flere Indrømmelser, end han i Virkeligheden kunde staa sig ved. Det var vist bedre om Udvalget igjen konfererede med Manden og Landbrugskonsulenten.

Schrøter havde konfereret med Manden, forinden han indbragte Sagen, og Patursson havde intet haft imod, at Sagen blev fremmet paa dette Grundlag. Maaske man var gaaet noget let henover Mejeridriften, men Fæsteren kunde ikke afse alt Salg af Mælk, uden der blev gjort ham Indrømmelser paa andre Omraader til Gjengjæld; Taleren skulde dog forhandle yderligere med ham derom. Det glædede ham, at O. Jacobsen nu havde indrømmet, at det først var for 3 Aar siden, at man havde vasket hele Faareflokke i Kvivig, men i Kirkebø havde man begyndt derpaa for 7 Aar siden. I Kvivig havde man altsaa fulgt det gode Exempel. Selv om Statskassens Beholdning maatte blive udtømt om nogle faa Aar, vilde man altid have Midler af de ordinære Indtægter til at afholde en saa ringe Udgift, som her var Tale om. Til Djurhuus bemærkede Taleren, at Sagen i Aar ikke var kommen mere kunstig frem, end i 1884; begge Gange var det en Lagtingsmand, der havde bragt den i Tinget. Forskjellen var kun den, at i 1884 var det Dalsgaard, i Aar var det Schrøter.

O. Effersøe havde allerede ved første Behandling udtalt, at han fandt, at Andragendet var kommet frem paa en forkert Maade og havde henstillet, om man ikke skulde anmode Schrøter om at foranledige, at der fremkom et Andragende fra J. Patursson. Da ingen syntes at dele Talerens Mening, havde han ikke stillet noget Forslag. Hansens Udtalelse om Mejeridrift kunde han kun fuldt ud tiltræde, og ligeledes om dette Punkt havde han udtalt sig ved Sagens foreløbige Behandling. Til Djurhuus bemærkede Taleren: En Gaard, som den paatænkte, kunde godt oprettes paa et Fæste. Man havde ikke Grund til særlig at lægge Vægt paa den Omstændighed, at Fæsteren kunde dø, thi Forsøgs- og Mønsterbruget kunde alligevel fortsættes. Havde Fæsteren mandlige Efterkommere, kunde man antage en duelig Mand til Bestyrer, og hvis ingen Efterkommere fandtes, var man ikke bunden til at give Gaarden i Fæste til nogen bestemt. Var Fæsterens ældste Broder ikke duelig til Bestyrer af en Forsøgsgaard, maatte han finde sig i, at man antog en anden, dog saaledes, at denne ikke blev Fæster, men Gaarden i sin Tid kom tilbage til Familien.

Olsen havde troet, at J. Petersens Forslag og Planer vare gjorte med fuldt Overlæg, men Taleren var ikke vis paa, at der i Kirkebø fandtes Vandkraft nok til at drive en Centrifuge. Taleren troede desuden ikke, at det havde nogen Betydning for Færingerne, at man viste dem, hvorledes Smør og Ost blev lavet med Centrifuge; det var bedre, at de lærte at behandle Mælken fornuftigt paa den gamle færøske Maade, thi vi vilde aldrig kunne komme til at konkurrere med Danmark paa det engelske Marked.

Hansen oplyste, at der var mere end tilstrækkelig Vandkraft i Kirkebø. Paa Mønstergaarden burde lures Mejeri vel Centrifuge, og Eleverne burde daglig øves heri, for at kunne bruge de Kundskaber, de fik.

Olsen var ikke inde i Mejerivæsenet. Han mente, at man kunde hjælpe sig paa samme Maade, som paa de mindre Gaarde i Danmark f. Ex. ved Ismejerier. Centrifugesmør kunde heller ikke holde sig her, og Centrifugemælk var meget lidt værd.

Hansen mente, at man heller maatte knibe lidt paa Fordringerne med Hensyn til Forhandling af Hestene i Kirkebø for at kunne faa en tidssvarende Mejeridrift indført. Naar han lagde saa stor Vægt paa Centrifugedrift, var det fordi den blev indført mere og mere alle Vegne, og desuden forstod den, som havde lært i et Centrifugemejeri, ogsaa at anvende simplere Maader til Mælkens Behandling, ligesom man her bedst lærte den fornødne Orden og Renlighed. Men skulde den være til virkelig Gavn, maatte den være i stadig Gang, og man maatte komme bort fra Salget af nymalket Mælk.

Isaksen fandt, at Landbruget paa Færøerne stod langt tilbage, og der maatte arbejdes paa at udvikle det; Samfundet led for meget under, at Jorden ikke blev drevet som den burde. Smør- og Osteproduktionen stod paa et meget lavt Standpunkt; det var i høj Grad nødvendigt at komme videre paa dette Omraade, thi her blev indført store Mængder af simpelt Smør og Margarine. J. Petersen var af enkelte Talere bleven vejet og fundet for let; de vilde have, at han først skulde prøve nogle Aar

paa egen Haand. Taleren mente, at dette var unødvendigt. J. Petersen havde vist stor Interesse for Landbruget. Han havde to Gange været i Norge for at uddanne sig, saa der maatte være et eller andet af det, han har lært, som kunde komme os til Nytte. Der var ingen færøsk Bondesøn, der havde vist saa megen Interesse for Landbruget, som han, hvad f. Ex. bl. a. bevistes ved, at han for egen Regning til et Beløb af c. 1000 Kr. havde anskaffet en Hingst af norsk Race, og han havde Beviser for gode Kundskaber fra Landbrugsskoler i Norge. Man burde ikke nægte ham denne Bevilling, og Taleren troede, at hvis man nu viste denne Sag Ligegyldighed, vilde man ikke senere kunne faa ham til at bestyre en saadan Gaard, og det var et Spørgsmaal, om der saa fandtes nogen, som man kunde betro et saadant Hverv. Den Kjørevej i Kirkebø, som Olsen havde talt saa foragtelig om, gjorde stor Nytte, og var et Bevis paa, hvad den unge Mand kunde udrette; han havde i Løbet af en Vinter og med Bistand af kun en Mand udført dette ret betydelige Arbejde.

Provsten skulde gjøre et Par Bemærkninger, som han vilde bede Udvalgets Flertal tage under Overvejelse. Der var overalt, baade i Henvendelsen til Lagtinget, i Udvalgsbetænkningen og under. Diskussionen talt om „en Forsøgs- og Mønstergaard"; men ved at læse Betænkningen, saa man, at det egentlig kun var en Forsøgsgaard med dertil knyttet Opdragelsesanstalt for unge Landmænd, man ønskede oprettet. Dette laa ogsaa i Sagens Natur, i det Foretagendet kun var basseret paa et Tidsrum af 6 Aar, i hvilket Tidsrum man jo heller ikke kunde faa et Mønsterbrug udviklet. Det laa vist ogsaa i Sagens Interesse, at vi foreløbig kun holdt os til dette Forsøgsbrug, derved kunde der spares, hvad der var foreslaaet til Nybygninger, og de Penge kunde saa maaske anvendes til videre gaaende Forsøg. Taleren vidste ikke, hvorledes Sagen om en Mønstergaard var bleven modtaget i Rigsdagen i 1884, men Gjengangere gjorde sjælden Lykke. Derfor var det nødvendigt at pointere, at det var en Forsøgsgaard med Opdragelsesanstalt for Landmænd, man ønskede oprettet, og at det herigjennem mest var Statens Gods, Foretagendet vilde komme tilgode. Taleren henstillede til Udvalgets Flertal, at tage disse Bemærkninger under Overvejelse, inden Sagen kom til 3dje Behandling.

Schrøter: Hansen havde fremhævet Nødvendigheden af Centrifugemejeri, og ønsket det trukket frem mod, at der blev slaaet noget af paa Hesteholdet. Taleren troede, at det, man her paa Øerne satte størst Pris paa, var at faa en god og kraftig Hesterace indført, og ansaa det for vanskeligt at komme ud over dette Punkt, navnlig ogsaa fordi J. Patursson ikke vilde kunne gaa ind paa, uden Godtgjørelse at overlade Mejeriet al Mælken; men muligvis vilde han mod en passende Godtgjørelse gaa ind paa at afse største Delen af den. Udvalget skulde tage Hansens Bemærkninger under Overvejelse, ligesom der skulde blive konfereret med Fæsteren om dette Spørgsmaal. Isaksens Bemærkning om, at hvis Sagen udsattes, saa blev der intet af den, var vist fuldstændig korrekt. Lagtinget havde i Fjor vist J. Patursson en ganske overordentlig stor Tillid, idet det enstemmig valgte ham, kun 25 Aar gammel, til 1ste Suppleant i Overlandvæsenskommissionen, saa Taleren kunde ikke forstaa, at der nu var et Par Medlemmer af Tinget, som vilde have, at han først skulde forsøge paa egen Haand. Taleren var enig med Provsten i, at i de første 6 Aar kunde Gaarden ikke blive et Mønsterbrug, men i Virkeligheden blot et Forsøgsbrug, hvorfor Mejeriet ogsaa foreløbig var sat noget i Baggrunden; men han haabede, at det vilde udvikle sig til et Mønsterbrug. J. Patursson havde selv ment, at han kunde hjælpe sig med de gamle Bygninger, men Landbrugskonsulenten havde anset nye Bygninger for nødvendige, naar Gaarden skulde være et Mønsterbrug, ligesom ogsaa af Hensyn til Eleverne. Naar Fæsteren kunde slippe for at opføre nye Bygninger, gik han vist ogsaa ind paa at gjøre Indrømmelser, hvad Mejeriet angik.

O. Efferssøe havde stedse tænkt sig dette Foretagende begyndt nærmest som et Forsøgsbrug. Man havde dog bibeholdt det gamle Navn, Forsøgs- og Mønstergaard. Taleren kunde derfor for saa vidt slutte sig til Provsten, men naar denne syntes at lægge al Vægt paa Forsøg med Plov og Trækdyr, kunde Taleren ikke følge med. Der maatte gjøres Forsøg med Mejeri, med Vinterfodring af Faar o. s. v. Der maatte ogsaa haves de nødvendige Bygninger. Hvorvidt det var nødvendigt at opføre de foreslaaede nye store Bygninger eller om man mulig kunde bruge de for Haanden værende, var han ikke paa det rene med. De kunde vel næppe benyttes. Vare Bygningerne utilstrækkelige, kunde det ikke gaa an at anvende dem. Taleren havde altid troet, at Regeringen vilde for-

lango, naar der bevilgedes det foreslaaede Beløb til Bygninger, at en Del af dette betragtedes som givet paa samme Maade, som i Loven om Grundforbedringer bestemt, saaledes at Fæstets Lejesum blev forhøjet. Da Fæstet ikke havde Brug for saa store Bygninger, vilde vel Staten ikke lægge Renten af hele den til Bygningerne anvendte Kapital paa Fæstet. Han fandt imidlertid ingen Anledning for Lagtinget til at foreslaa noget herom.

Provsten: Det O. Effersøe havde anført om Bygningerne, bestyrkede netop Talerens Udtalelser før. Det vilde være lettere at faa en Forsøgsgaard med Elevskole sat igjennem, end en Mønstergaard.

S. E. Müller kunde ikke nægte, at Landvæsenets Tilstand lod en Del tilbage at ønske. Naar der nu foreslaa Forslag om at oprette en Forsøgs- og Mønstergaard, maatte det vel navnlig være for at ophjælpe de større Brug. Odelsjorden var splittet i smaa Brug, saa der med Hensyn til den ikke vilde blive Tale om at indføre et rationelt Jordbrug. Det blev saa hovedsagelig kun Fæstegodset, Forsøgs- og Mønstergaarden skulde komme tilgode. Taleren maatte hævde, at det overalt var Selvejendommens Indførelse, der havde virket mest til Landvæsenets Opkomst i de forskjellige Lande. Det var nu mærkeligt, at det netop var Schrøter, som var kommen frem med denne Sag, thi Schrøter har altid tidligere staaet som de større Landbrugeres bitreste Modstander, og da Spørgsmaalet om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom havde været for i Tinget, havde han stillet sig skarpt imod, at Fæstebønderne fik deres Gaarde til Ejendom paa lempelige Vilkaar. Nu viste det sig, at han nok vilde fremme Bruget paa Kirkebø, men ikke paa de andre Fæstegaarde. Taleren mente, at Fæstebønderne ikke vilde ofre meget paa deres Gaarde, naar de ikke paa samme Tid kunde faa dem overdragne i Selveje. Han maatte udtale, at hvis en Mønstergaard skulde gjøre Gavn, maatte der gjøres Foranstaltninger til, at Kongsgodset kunde overgaa til Selvejendom, og at det af den Grund vilde være heldigt, om denne Sag blev sat i Forbindelse med Fæstesagen.

Schrøter imødegik S. E. Müller. Han maatte nu tilstede de Anskuelser, Sysselmand Müller altid havde hævdet i denne Sag, at Fæstegodsets Overgang til Selvejendom utvivlsomt vilde bevirke, at mange Bønder bleve forgjældede og derved kom til at sælge deres Gaarde til Pengemænd. Desuden vilde det bevirke, at der blev sat en forsvarlig Stopper for al Rydning og Opdyrkning af vore Heder, og at dette ikke skete, ansaa Taleren for en Livssag for Færøerne, han fremhævede derhos, at det var godt at være Fæstebonde og at det ikke tiltrængte nogen Forandring i dette Forhold.

Poulsen: Der var blevet sagt, at en Forsøgs- og Mønstergaard ikke vilde komme Fæstebønderne tilgode. Det kunde Taleren ikke forstaa. Naar et Redskab viste sig at være heldigt eller en Hest kunde ventes at gjøre Nytte paa en Gaard, maatte Bonden kunne anskaffe sig den, fordi Gaarden var et Fæste.

Olsen: Hvis Schrøter troede, at vi ikke kunde faa Selvejendom indført, tog han fejl. Sidste Vinter var der baade i Folketinget og i Landstinget talt meget herom, hvor det blev gjort gjældende, at det var en Urimelighed, at Staten skulde eje Halvdelen af Jordegodset her paa Øerne. Skulde vort Landbrug gaa frem, var det aldeles nødvendigt, at Fæstegodset blev overdraget til Selvejendom. Schrøter vilde nok ophjælpe én Fæstegaard, men han vilde intet gjøre for de andre. Han klappede den nye Fæster i Kirkebø, men sparkede samtidig til alle de andre Kongsbønder.

O. Efforsøe var af den Mening, at Fæstegodset burde afløses af Selvejendom, dog saaledes, at det, der egnede sig til Træer, ikke blev solgt uden i dette Øjemed, men han tvivlede om, at det nu var den rette Tid for en saadan Afløsning, og netop fordi Mønstergaarden ikke havde været i Virksomhed. Derfor ansaa han det for nødvendigt, at vi fik et saadant Brug i Stand. Det vilde være nødvendigt, at indføre mange Forbedringer paa Gaardene, som en Fæster ikke kunde indlade sig paa at foretage, f. Ex. Dræning og Opførelse af Bygninger. Naar den foreliggende Opgave var løst, vilde Taleren være med til at arbejde paa Kongsgodsets Overgang til Selvejendom.

Schrøter vilde ikke fordybe sig i Spørgsmaalet om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom. S. E. Müller havde sagt, at Taleren havde været Fæstebøndernes værste Modstander. I sin Tid, da denne Sag var for, var det ikke Taleren alene, som havde været imod den; Provst Sørensen og E. D. Rasmussen havde været endnu ivrigere Modstandere af Sagen, end Taleren; hans Optræden i denne Sag var ikke udsprungen af Antipati imod Fæstebondestanden, men af Kjærlighed til Smaafolk. De fremkomne Bemærkninger skulde blive vel overvejede af Udvalget, ligesom der skulde blive forhandlet med J. Paturasson og

136.



Landbrugskonsulenten. Taleren anbefalede at stemme for Sagens Overgang til 3dje Behandling, i det han mindede om, at den vilde være til Bedste baade for Kongs- og Odelsjord her paa Øerne.

Isaksen kunde ikke være enig med S. E. Müller i, at det vilde være rigtigt at sætte denne Sag i Forbindelse med Sagen om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom. Kunde vi ikke nu, da Staten ejede over Halvdelen af Øernes Jordegods, faa Bevilling til en Forsøgs- og Mønstergaard, vilde vi næppe kunne faa det, naar det var bestemt, at Fæstegodset skulde afløses af Selvejendom. Taleren havde ikke noget særligt imod, at Fæstegodset overgik til Selvejendom, men der var stor Forskjel mellem Fæstebønderne her og i Danmark, den Gang Kongsgodset blev solgt der; her sad de sikkert, naar blot de svarede Lejen. Naar det forholdt sig saaledes, som Olsen havde sagt, at Sagen havde været paa Bane i Rigsdagen, hvor der havde vist sig Stemning for Selvejendom, saa var det vist, fordi man der ikke saa nøje kjendte vore Forhold. Taleren mente, at det hovedsagelig vilde blive de større Brug, der vilde komme til at nyde godt af det paatænkte Foretagende, da vi ellers ikke bleve i Stand til at drive dem paa rette Maade, i det vi manglede Menneskekraft og ikke forstode at anvende Heste til Kjørsel og Pløjning. Kunde en saadan forandret Drift ikke indføres, maatte man arbejde hen til at oprette mindre Brug, der kunde drives af en Mand.

S. E. Müller: Fæstebønderne vare ikke saa betryggede, som Isaksen mente. Det var ganske rigtigt, at Bonden ikke blev skilt fra Gaarden, saa længe han betalte sin Leje og opfyldte, hvad der blev paalagt ham i Fæstebrevet, men han havde ingen Garantier for, at Gaarden overgik til hans Efterkommere. Der fandtes vel en Bestemmelse om, at den ældste Søn skulde have Gaarden, naar han var dygtig nok til at drive den, men dette var ikke altid givet, og de andre Børn havde slet ingen Ret. Derfor vilde en Mønstergaard intet hjælpe os, før Fæstegodset var blevet Selvejendom, thi der var ingen Fæster, som under de nuværende Forhold turde sætte sig i Bekostninger. Taleren vilde arbejde for en Forsøgs- og Mønstergaard, hvis den blev sat i Forbindelse med Sagen om Fæstegodsets Overgang til Selvejendom.

Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling vedtoges enstemmig med 17 St.

Til Sagens 3dje Behandling fremkom et motiveret Ændringsforslag, ledsaget af et Bilag, fra Udvalgets Flertal, saalydende:

Paa Foranledning af de Udtalelser, der faldt i Lagtinget ved Sagens 2den Behandling, formener Udvalgets Flertal, at det bør fremhæves, at Foretagendet ikke skal paabegyndes som et Mønsterbrug, men som et Forsøgsbrug i forskjellige Retninger, i Forbindelse med en Læreanstalt, og at Forsøgsbruget skal arbejde med det Maal for Øje, at Driften i Løbet af de første 6 Aar udvikler sig til at blive et Mønsterbrug, hvilket ogsaa nærmest har været Flertallets Tanke. Der maa endvidere tages nærmere Bestemmelser med Hensyn til Eleverne, og for at disse kunne faa tilstrækkelig Undervisning i Smørproduktionen, med Hensyn til Salg af uafskummet Mælk fra Gaarden. Som Følge deraf har Udvalget paa ny konfereret med J. Patursson og foranlediget ham til at tage sine Ændringer af 24de forrige Maaned til Planen tilbage, samt til at fremkomme med vedlagte Forandringer i og Tillæg til den oprindelige Plan.

Udvalget er kommet til Kundskab om, at J. Patursson kan disponere over tilstrækkelige Bygninger, der dels høre til Fæstet, dels ere i privat Eje, til Opnaaelsen af det foranførte Maal.

Da nogle af de til Driften fornødne Bygninger trænge til Reparation, tillader man sig at udtale, at man venter, at der, samtidig med at den eventuelle Bevilling maatte gives, bliver paalagt J. Patursson, inden en passende kortere Tidsfrist, at foretage de fornødne Reparationer af de Bygninger, der skulle høre til Driften.

Flertallet maa for saa vidt tiltræde Landbrugskonsulentens Udtalelser til Post 3, at det vistnok vil blive vanskeligt at faa Tilgang af Kjøver, hvis man ikke giver disse en Understøttelse, for saa vidt de ere ubemidlede. Vi formene, at disse Understøttelser efter de herværende Forhold passende kunde ansættes til 30 Kr. i det første Aar og 80 Kr. i det andet Aar for hver.

I Henhold til foranstaaende tillader Udvalgets Flertal sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme gunstigst vil søge at udvirke, at der af Statskassens Midler bliver bevilget:

1. et Beløb af 9000 Kr. til Iværksættelse af Forsøg paa Landbrugets Omraade paa Fæstegaarden Kirkebø, i Forbindelse med Indretning af en mindre Læreanstalt i i Landbrug sammesteds. Gaarden drives for Fæsterens Regning med det Maal for Øje, at den efter 6 Aars Forløb kan udvikle sig til et Mønsterbrug. Foretagendet gjennemføres efter den af den tiltrædende Fæster, J. Pàtursson, fremsatte Plan. Bevillingen gives med 1500 Kr. aarlig i 6 Aar;
2. et passende Beløb, der stilles til Godsbestyrelsens Disposition, til Understøttelse for ubemidlede Elever, der optages paa nævnte Læreanstalt, saaledes, at der ydes 50 Kr. i det første og 80 Kr. i det andet Aar af Læretiden.

Lagtingssalen, den 3dje September 1892.

J. H. Schrøter, Ordfører. Oliver Effersøe. Dione Isaksen. D. Niclasen.

---

Bilag til Ændringsforslaget:

I Gjensvar paa det ærede Udvalgs Skrivelse af Dags Dato, tillader jeg mig at bemærke:

Den Gang Forslaget om Oprettelsen af en Forsøgs- og Mønstergaard fremkom, var jeg mig bevidst, at uden et meget stort offentligt Tilskud kunde Foretagendet i Løbet af de 5—6 første Aar ikke oparbejdes til et Brug, fuldt ud mønsterværdigt.

Min Tanke var, at Foretagendet ved Siden af at virke som Læreanstalt, hovedsagelig i de 5—6 første Aar burde basseres paa at bringe Dele af Gaardens Jorder og Dele af Gaardens forskjellige Besætninger i en saa respektabel Tilstand, at derved Grundlaget for et virkeligt Mønsterbrugs Drift var givet.

Til Gjennemførelse af denne Plan mente jeg for Tiden at have nogenlunde tilstrækkelige Bygninger paa Gaarden, dog at det for Læreanstaltens Skyld formentlig vilde være nødvendigt i det 1ste Aar at opføre et Mejeri for Mælkens Forædling.

Den i Planens Post 1 omhandlede kombinerede Stald- og Ladebygning, agtede jeg først at anlægge senere, naar Gaarden var oparbejdet, men da Udvalget forlangte, at der strax skulde indføres et Mønsterbrug og en ny Stald- og Ladebygning opføres, gav jeg efter for dets Fordringer og i dette Punkt fremkom med Planen, saaledes som Udvalget ønskede den.

Jeg er villig til at foretage de Forandringer i Planen, som man maatte forlange af mig, naar disse ikke gaa saa vidt, at Foretagendets Gjennemførelse umuliggjøres eller for meget vanskeliggjøres, og da nu Udvalget, paavirket af Lagtingets Flertal, er kommet tilbage til min oprindelige Plan, er jeg, efter Opfordring, villig til at foretage følgende Forandring:

Det af mig under 24de f. M. efter Opfordring fremsatte Forslag til Planens Forandring, tages herved tilbage, og i Stedet træder følgende Tillæg til og Forandring i den under 22de Avgust affattede oprindelige Plan:

Til Post 1. Opførelsen af den i denne Post omhandlede kombinerede Stald- og Ladebygning bortfalder, hvorimod Mejeriet opføres i det 1ste Aar.

Til Post 3. Eleverne skulle ved deres Antagelse være i Besiddelse af almindelige Skolekundskaber i Læsning, Regning og Skrivning; nærmere Bestemmelse om deres Kvalifikationer fastsættes af Godsbestyrelsen. De skulle være pligtige at deltage som Karle i alle paa Gaarden forefaldende Arbejder og ere overfor mig underkastede Tyendelovens Bestemmelser.

Jeg forpligter mig til at give Eleverne den fornødne Tid til Forberedelse for den theoretiske Undervisning.

Af Hensyn til Mejeriet underkaster jeg mig Godsbestyrelsens nærmere Bestemmelser, hvorvidt jeg maa afhænde Mælk fra Gaarden i uafskummet Tilstand.

I den til Planen føjede Tillægsbestemmelse foretages følgende Forandring:

Tilskuddet af offentlige Midler til Foretagendet fastsættes til 9000 Kr., der udstrækkes til at omfatte 6 Aar med 1500 Kr. aarlig.

p. t. Thorshavn, den 3dje September 1892.

Ærbødigst

J. Patursson.

Til

Udvalget i Sagen om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard i Kirkebø.

---

Den 3dje September foretoges Sagens 3dje Behandling.

Schrøter (Ordf.): De Udtalelser, der vare faldne ved Sagens 2den Behandling, havde bevirket, at Udvalgsflertallet nu stillede sig noget anderledes til Sagen. Man havde paa ny sat sig i Forbindelse med J. Patursson, som derpaa var fremkommen med et Forslag til Forandring i Planen. Taleren gav en Oversigt over de foretagne Forandringer i Henhold til hvilke man havde foreslaaet en forandret Affattelse af Indstillingspunktet. I Anledning af, at der i Tinget var fremsat Tvivl om Rigtigheden af, at der fra Kirkebø i et Aar var solgt Mælk for 700 Kroner, skulde Taleren meddele, at han endnu en Gang havde undersøgt dette Forhold og havde faaet Bekræftelse herpaa, og han skulde tilføje, at der i Forfjor var blevet solgt for omtrent 1000 Kroner Mælk og at der desuden var produceret en hel Del Smør paa Gaarden, saaledes i de 3 bedste Sommermaaneder 270 Pd. til 1 Kr. pr. Pd., foruden at der var blevet beholdt en Del Mælk paa Gaarden til eget Brug, hvilket alt viste, paa hvilken fortrinlig Maade man behandlede Køerne i Kirkebø. Taleren henholdt sig iøvrigt til sine Udtalelser ved Sagens 2den Behandling, og skulde paa det varmeste anbefale den.

S. E. Müller havde ved Sagens 2den Behandling henstillet, om det ikke var rigtigt at sætte denne Sag i Forbindelse med Fæstegodsets Overgang til Selvejendom; Sagen havde dog ikke fundet saa stor Tilslutning i Tinget, at han siden 2den Behandling, var fremkommet med noget Forslag i denne Retning. Naar Taleren imidlertid vilde stemme for det foreliggende Forslag, saa var det i Haab om, at en snarlig Ordning af Fæstesagen eller Fæstegodsets Overgang til Selvejendom maatte følge efter. Han skjønnede ellers ikke, hvad Betydning Oprettelsen af en Forsøgsgaard vilde have for det almene Vel eller for det færøske Landbrug i sin Helhed, ihvorvel Sagen kunde have sin Betydning for Fæsteren af Kirkebøgaard.

Jacobsen havde ved 2den Behandling udtalt, at han ikke kunde være for dette Forslag, og hans Standpunkt var endnu det samme. Men, det syntes, som om der var andre Medlemmer af Tinget, som havde forandret Standpunkt siden Sagens 2den Behandling. Det var den Gang blevet udtalt, at J. Petersen var vejet og fundet for let. Denne Udtalelse var ikke berettiget; hverken Taleren eller nogen anden havde udtalt noget i denne Retning. Derimod havde han udtalt, at han ikke ventede sig noget godt Resultat af den foreliggende Sag, om den gik igjennem, og hans Me-

ning var endnu den samme. Det var ogsaa udtalt, at J. Petersen havde gjort sig fortjent i forskjellige Retninger; det vilde Taleren ikke bestride, saafremt det viste sig, at hans Forsøg bleve til almindeligt Gavn. Naar hans Fortjenester bleve saa meget fremhævede, kunde Taleren dertil bemærke, at han (Taleren) ikke havde de Forpligteiser til at lære andre, som J. Petersen, i det Taleren var Odelsbonde, medens J. P. sad inde med Statens største Gaard. Taleren fandt det glimrende, at en Mand, der havde faaet saa meget mellem Hænder, som besad et sandt Kanaans Land fremfor de fleste andre Steder paa Færøerne, at han nu, som det lod til, skulde have et saa stort Pengetilskud, medens Taleren og flere andre, der sad med lidt eller intet, intet fik. J. Petersen kunde anvende sin Tid til at skrive Avisartikler, medens Taleren maatte bruge sin Krop til Arbejde for Opholdet. I Dag var det meddelt, at Kirkebø i et Aar havde solgt Mælk for 1000 Kr., men hvis Taleren ikke huskede feil, var det forleden meddelt, at der var solgt for 2000 Kr. i det samme Tidsrum. Dertil kom 600 Faar, hvoraf der aarlig maatte kunne slagtes 400 Lam, endvidere kunde man regne 3 Pund Uld af hvert af de 600 Faar. Taleren fandt, at en Mand med saa store Indtægter maatte kunne gjøre noget uden Hjælp af Statskassen. At Folk, som ved alden Behandling havde udtalt sig imod Sagen, nu vilde stemme for den, kunde Taleren ikke forstaa; han vilde stemme efter sin Overbevisning, altsaa imod den. Endelig mindede Taleren om, hvorledes han i sin Tid havde modsat sig Anlægget af Plantagen ved Thorshavn; nu saa man Resultatet, og saaledes var det gaaet med de fleste Sager, Taleren havde været imod. Dog vilde han haabe, at det vilde gaa denne Sag bedre, hvis den gik igjennem.

O. Effersøe kunde slutte sig til S. E. Müllers Udtalelser, dog troede han, at Fæstosagen kunde ordnes for sig selv og ikke burde hægtes sammen med den foreliggende. Det var ikke nødvendigt. Hvad Planen angik, kunde der maaske endnu tales baade for og imod den, men Taleren fandt, at man vistnok var kommen det rette saa nær som muligt, og at baade de større og de mindre Brug vilde faa stort Gavn af et Forsøgsbrug, som det foreslaaede. Han mente derfor, at alle Medlemmer af Tinget kunde stemme for Sagen, baade de, som ofte kaldtes Bondevenner, og de saakaldte Trøvenner. Der var fremsat mørke Spaadomme her i Tinget. Taleren var naturligvis ikke vis paa, at Forsøget i Kirkebø vilde bære Frugt, men paa den anden Side mente han at have overvejet Sagen saa nøje, at han intet vilde have at bebrejde sig, om den fik et uheldigt Udfald. Han havde udtalt sig tidligere og skulde nu indskrænke sig til at anbefale Sagen.

Isaksen: Det var et gammelt Ord, at en Profet ikke blev agtet i sit Fædreland. Saaledes gik det ogsaa Jacobsen; der var ingen, der troede paa hans Spaadomme. Heller ikke i dette Tilfælde haabede Taleren, hans Spaadom blev opfyldt; han haabede tværtimod det bedste. Taleren fandt, at hvad enten man som J. Petersen havde 600 eller som Jacobsen 3 Faar paa sin Jord, og ligegyldigt hvad Stand man tilhørte, saa burde man virke for, hvad der var til Gavn for Samfundet. Denne Sag fortjente at støttes saa meget som muligt, hvorfor han anbefalede den.

Schrøter takkede for de Udtalelser, der vare fremkomne til Gunst for denne Sag. Der var fra én Side spaaet den et uheldigt Udfald; men Taleren var sikker paa et godt Resultat. Han vilde invitere Jacobsen til om 6 Aar at komme til Kirkebø for med egne Øjne at se Resultaterne. Jacobsen var misfornøjet over, at Bonden i Kirkebø, der havde den største Gaard paa Færøerne, fremfor andre skulde have Tilskud til sin Drift, men det var retfærdigt, thi den, der bryder nye Baner, bør belønnes. Det var ikke rigtigt, hvad Jacobsen fortalte om, at alt hvad han modsatte sig var gaaet galt; dette gjaldt mere Taleren, som i Regelen fra først af fik det rette Indtryk af en Sags Betydning; han havde saaledes ogsaa i sin Tid været imod de nu mislykkede Plantageanlæg i Thorshavn, hvorhos han paapegede flere Ting, som det var gaaet galt med, og som han havde været imod. Jacobsen havde aldrig tidligere taget noget Hensyn til Statskassen. Det var Amtsrepartitionsfondens Udgifter, han ellers plejede at vaage saa nøje over, medens Taleren oftere havde modsat sig, at Tinget begjærte Bevillinger af Statskassen. Nu lod det til, at Rollerne vare ombyttede mellem Jacobsen og Taleren, i det Jacobsen nu aldeles imod Sædvane tog sig saa varmt af Statskassen, medens Taleren ønskede en Bevilling af den. Taleren anbefalede Sagen.

Jacobsen vilde ikke tage imod Schrøters Indbydelse til om 6 Aar at besøge Kirkebø; han havde været paa Gaarden for 6 Aar siden og havde da ikke fundet alt saa glimrende. Hvis J. Petersen først i nogle

Aar havde arbejdet paa egen Haand, og saa var kommet med gode Resultater, vilde Taleren have været med til at anbefale en Sag, som denne.

O. P. Effersø kunde ikke nægte, at han havde været imod Sagen, saaledes som den først fremkom; det nye Forslag syntes han langt bedre om. Taleren havde altid været af den Mening, at vort Landbrug stod saa langt tilbage, at der burde gjøres noget for det, ligesom han altid havde været for en Forsøgs- og Mønstergaard. Han tvivlede ikke om, at Sagen vilde blive vel modtagot baade af Regering og Rigsdag, i hvis Interesse det laa, at Statens Ejendom kunde blive saa værdifuld, som muligt. Hvad Plantagen ved Thorshavn angik, kunde man endnu ikke bedømme, hvorvidt dette Forsøg var mislykket eller ikke.

Djurhuus vilde begrunde sin Afstemning. Da Sagen først kom frem, gik Forslaget ud paa, af Fæstegaarden Kirkebø at oprette en Mønstergaard; dette kunde Taleren ikke være med til. Efter de Udtalelser, der vare faldne ved Sagens 2den Behandling, var der imidlertid stillet Ændringer saaledes, at Sagen nu drejede sig om en Forsøgsgaard. Dette fandt Taleren kunde være til Gavn, hvorfor han vilde give Forslaget sin Stemme.

Schrøter havdede, at det altid havde været Meningen, at Foretagendet skulde begyndes som et Forsøgsbrug og efterhaanden udvikle sig til et Mønsterbrug, skjønt Tanken ved Ændringsforslaget var klarere fremsat; men med det Forslag, der fremkom i 1884, havde man haft samme Hensigt. Det glædede Taleren, at Udvalget havde vidst ved Forslaget at træffe de forskjellige Medlemmers Anskuelser, saa at det nu fik almindelig Imødekommen. Han ventede, at saavel Regering som Rigsdag vilde stille sig velvilligt til Sagen.

Udvalgets Mindretals Forslag sattes først under Afstemning og forkastedes med 9 Stemmer mod 2.

Udvalgets Flertals Forslag sattes derefter under Afstemning ved Navneopraab, der fik følgende Udfald: Ja stemte Poulsen, Isaksen, Provsten, Hansen Danielsen, Niclasen, Johannesen, S. E. Müller, O. P. Effersø, Djurhuus, Olsen, Schrøter, Oliver Effersøe og Formanden; nej stemte Jacobsen og Husgaard, medens H. C. Müller og Weihe ikke stemte; Restorff og Petersen vare fraværende, og var Forslaget saaledes vedtaget med 14 Stemmer imod 2, hvorved Udvalgsflertallets oprindelige Forslag var bortfaldet.

Den 6te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

I indeværende Lagtingssamling indkom vedlagte Henvendelse fra Lagtingsmand Schrøter, hvori denne har anmodet Tinget om at virke hen til, at der bliver oprettet et Forsøgs- og Mønsterbrug i Forbindelse med en mindre Læreanstalt i rationelt Jordbrug paa den til Staten hørende Fæstegaard, Kirkebø, saaledes at Foretagendet gjennemføres af den nu tiltrædende Fæster, Landbrugskandidat J. Petersen — eller Patursson — og drives for hans Regning med Understøttelse eller Tilskud af Statskassen.

Efter at der i denne Sag var nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer, satte dette sig i Forbindelse med bemeldte Patursson og foranledigede ham til under 22de f. M. at fremkomme med et Tilbud indeholdende en Plan til Foretagendets Gjennemførelse. Udvalget har derefter indhentet Landbrugskonsulentens Erklæring i Sagen. Foranlediget dels af denne, dels af de Udtalelser, der ved Sagens Behandling i Lagtinget ere faldne fra forskjellige Sider, er førnævnte Patursson efter vedkommende Udvalgs Opfordring under 3dje i indeværende Maaned fremkommen med en Ændring til den oprindelige Plan.

Udvalget afgav under 26de f. M. sin Betænkning i Sagen, hvortil man tillader sig at henvise. Dets Flertal, bestaaende af O. Effersø, Isaksen, Niclasen og Schrøter, har tilraadet at fremme den, medens et Mindretal, Husgaard, fraraadede for Tiden at gaa ind derpaa.

Paa Fæstegaarden Kirkebø har bemeldte Patursson i Forening med sin Fader, den nu fratrædende Fæster, Poul Petersen, for 7 Aar siden paabegyndt Indførelse af et rationelt Jordbrug med Anvendelse af dyrisk Kraft til Jordens Kultivering m. m., og de have ofret én efter vore Forhold betydelig Pengesum derpaa, samt opnaaet forholdsvis ret gunstige Resultater, men det er en Opgave, der overgaar en enkelt privat Mands Kræfter at løse alene ved egne Midler, da der maa anvendes baade Tid og Penge paa mange Omraader, hvoraf kun en Del vil lykkes og bringe Udbytte. Det er derfor Lagtingets Haab, at det høje Ministerium gunstigst vil udvirke, at Statskassen nu træder hjælpende til. Man har tænkt sig Sagen realiseret saaledes, at der i 6 paa hinanden

følgende Aar tilstaas Fæsteren et Tilskud af Statskassen paa 1500 Kr. aarlig, hvorfor han paatager sig visse Forpligtelser, i hvilken Henseende henvises til den førnævnte Plan, saaledes som den er ændret ved det nedenanførte motiverede Ændringsforslag vedføjede Bilag. Forsaavidt Fæsteren imod Forventning maatte misligholde de Forpligtelser, som han i den har paataget sig, maa det staa i det høje Ministeriums Haand til enhver Tid delvis eller helt at standse den tilbageværende Del af Bevillingen.

At man ikke af de under Lagtingets Bestyrelse staaende Kasser har Midler til at afholde denne Udgift, vil være det høje Ministerium velbekjendt, og da Staten ikke alene er Ejer af den omhandlede Fæstegaard, men tillige af over Halvdelen af Øernes Jordegods, taler formentlig ogsaa Billighed for, at Udgifterne afholdes af Statskassen.

At ofmævnte J. Patursson, der for Tinget har godtgjort, at han er i Besiddelse af de Kundskaber, som udfordres for Foretagendets heldige Gjennemførelse, vil vise sig værdig til den Tillid, der i saa Henseende maatte vises ham, har Tinget ingen Grund til at tvivle om.

Det ligger i Forholdets Natur, at et saadant Foretagende ikke strax kan optræde fuldt ud som et Mønsterbrug i enhver Henseende. Skulde dette være Tilfælde, maatte hele Indmarken først ryddes, planeres og for en stor Del drænes samt flere større Bygninger opføres; der maatte anskaffes et forholdsvis kostbart Inventarium; der maatte anbringes omtrent 10 saadanne Anlæg i Udmarken, som det i Planens Post 8, 2det Stykke, omhandlede; Gaardens Besætning af Kør, Heste og Faar maatte helt eller delvis aftages og erstattes med fremmede Racer, hvis Anskaffelse og Transport her til Øerne vilde blive temmelig kostbar. Hertil vilde imidlertid udfordres langt større Pengesummer, end der fornuftigvis bør ofres i det omhandlede Øjemed. Lagtinget har derfor ment, at det tilsigtede Foretagende ikke strax kunde være et Mønsterbrug, men skulde begynde med aarlig at inddrage mere og mere af det for Haanden værende Areal under Plovkultur i Forbindelse med, at der oprettes en mindre Læreanstalt for rationelt Jordbrug, og Foretagendet skulde blive ved med at prøve sig frem og saaledes udvikle sig til med Tiden at blive et fuldstændigt Mønsterbrug, samt efter de omhandlede 6 Aars Forløb kunne bære sig selv enten helt eller maaske med et mindre Tilskud af offentlige Midler.

Da de fleste Elever, der kunne ventes at ville deltage i det i Planens Post 3 omhandlede Kursus, ville være ubemidlede, har Tinget dernæst ment, at der bør tilstaaes saadanne en Understøttelse til Hjælp under deres Ophold paa Gaarden, hvilket ogsaa synes at være i god Samklang med de Grundsætninger, der findes i § 2 i Lov af 12te April d. A. om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, og har man forment, at saadanne Understøttelser passende kunde ansættes til 50 Kr. i det første og 80 Kr. i det andet Aar af Læretiden. Med Hensyn til Elevernes Kvalifikationer og Forhold til Fæsteren, da har man anset det rettest for en Del at følge det Spor, som Landhusholdningsselskabet har bestemt for dets Elever.

Efter at denne Sag var undergaaet 2 Behandlinger i Tinget, kom den til 3dje Behandling den 3dje September. Til denne Behandling var fremlagt et samme Dag dateret motiveret Ændringsforslag fra Udvalgets Flertal, ledsaget af et Bilag, hvilket skulde træde i Stedet for dets oprindelige Forslag, og hvis Indstillingspunkt var saalydende:

»Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme gunstigst vil søge at udvirke, at der af Statskassens Midler bliver bevilget:

1. et Beløb af 9000 Kr. til Iværksættelse af Forsøg paa Landbrugets Omraade paa Fæstegaarden Kirkebø, i Forbindelse med Indretning af en mindre Læreanstalt i Landbrug sammesteds. Gaarden drives for Fæstereus Regning med det Maal for Øje, at den efter 6 Aars Forløb kan udvikle sig til et Mønsterbrug. Foretagendet gjennemføres efter den af den tiltrædende Fæster, J. Patursson, fremsatte Plan. Bevillingen gives med 1500 Kr. aarlig i 6 Aar;
2. et passende Beløb, der stilles til Godsbestyrelsens Disposition, til Understøttelse for ubemidlede Elever, der optages paa nævnte Læreanstalt, saaledes, at der ydes 50 Kr. i det første og 80 Kr. i det andet Aar af Læretiden.«

Efter at Mindretallet Husgaards Forslag om for Tiden at henlægge Sagen var forkastet med 9 Stemmer imod 2, blev foranstaaende motiverede Ændringsforslag samme Dag vedtaget ved Navneopraab med 14 Stemmer imod 2, medens 2 ikke deltoge i Afstemningen og 2 vare fraværende. Det bemærkes, at af disse sidste har den ene været bortrejst under hele Samlingen, og den anden gav kun Møde i dens allerførste Dage.

Ligesom det høje Ministerium accepterede det Forslag, der fremkom fra Lagtinget i 1884 om Oprettelse af en Forsøgs- og Mønstergaard her paa Øerne, saaledes tiltræder

man sig at nære det Haab, at det vil stille sig ligo saa velvillig til det nu fremkomne, i samme eller lignende Retning gaaende Forslag og gunstigst tage Sagen i sin Haand. Lagtinget føler sig overtydet om, at dets Realisation vil give et mægtigt Stød til Indførelse baade af en betydelig bedre Kultivering af Markerne og til en bedre Behandling med Hensyn til Røgt, Pleje og Foderstand af vore Kreaturer og derfor faa en meget stor Betydning for Færøerne.

Man tillader sig at vedlægge Udvalgets Betænkning med 4 Bilag samt førnævnte motiverede Ændringsforslag med 1 Bilag.

Sluttelig tillader Lagtinget sig paa det varmeste at anbefale denne for Færøerne saa vigtige Sag til det høje Justitsministeriums gunstige Forsorg.

Lagtinget, den 6te September 1892.

L. H. Buchwaldt. J. H. Schrøter.

J. Poulsen.

Justitsministeriet.

Trykt i Færø Amtstidendes Bogtrykkeri

VII. Forhandling angaaende en foreløbig Ændring af Forordningen af 29 Marts 1873.

---

Ved Lagtingets Aabning fremlagde følgende Skrivelse fra Justitsministeriet.

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, den 19 April 1892.

Da Justitsministeriet i Henhold til den af Lagtinget i Sagen angaaende Ændringer i Forordningen af 29 Marts 1873 om Forretningsgangen ved Overretterne m. m. af 9 April 1891 gjorte Indstilling anser det for ønskeligt at søge Forordningen af 29 Marts 1873 ændret til Overretternes mod saadanne Ændringer og Modifikationer, hvortil den efter de vundne Erfaringer maatte vise Anledning, skønner man hjemmeligst have Hr. Ombudsmanden anmodet om fra Lagtingets i den kommende Sommer sammentrædende Session at ville indhente og med Deres egne behagelige Yttringer herfra indsende en Redegjørelse om, paa hvilke Punkter det i den herunder omhandlede Henseende maatte anses fremskyndet at forelægge Forandringer i bemeldte Lovs Forhold.

J. Hellemann.

Johs. Simonsen
fm.

Til
Ombudsmanden ved Overretterne.

Ved Amtets Foranstaltning vaar der indbragt følgende Erklæringer fra Lensmanden og Sysselmanden.

Lensmandens
paa
Færøerne.

Thorshavn, den 6te August 1892.

Ved Skrivelse af 22 Juni l. A. har Deres Høivelbaarenhed anmodet mig, at jeg i Henhold til Deres af Lagtinget i Sagen angaaende Udvidelse til Færøerne af Lovene om Tvangsauktionen m. m. af 9 April 1891 gjorte Indstilling vil undersøge, hvorvidt Lov angaaende Udfærdigelse af 29 Marts 1873 udvidet til Færøerne med saadanne Ændringer og Modifikationer, hvortil den efter de stedlige Forhold paa Øerne maatte være Anledning, idetheletaget vil min Erklæring over, paa hvilke Punkter det i den heromhandlede Henseende maatte anses fornødent at foretage Forandringer i bemeldte Lov for Færøernes Vedkommende.

I den Anledning tillader jeg mig ærbødigst at bemærke følgende:

Der er i Løbet af 31 Aarene fortrinlige Lovbestemmelser, for hvilke Udfærdigelse kan finde Sted, men som ikke forekommer paa Færøerne. - Paa Henseende skal jeg tillade mig ekstraordinært at anføre:

den Omstændighed, at 31 Aar henimod indbefatter Perioden af de i omhandlede Gjeldsforhold fra det forrige Aarhundredes Slutning indtil Nutiden, Statskassens tilhørende halve Kolleminder, formedelst Bankkrisen i Aarene

§ 1, N:r 5 b Brandstyrelsepenge, den tillkommande Fjelbonden Brandförsäkring, den almindelige Brandförsäkring för Landbyggningar och den almindelige Brandförsäkring för Kolstadbyggningar, som berge dessa äro underkastade Regering genom Länge.

§ 1, N:r 9 Genom Kgl. Förordning den 8 Oktober 1858 är Rätten och Regering för tillagda Skatter och Afgifter af Egendomarne och på Vederlag för Afkörning af Kvarn, Skjutsbyte eller Jagtlag i Enlighet till Afkörningslagen af 4 Juli 1850 samt, naar saadant erfordras, en vedtagen, Genom Kgl. Förordning den 8 Oktober 1858 är på Vederlag för Afkörning af Kvarn och Jagtlag, den ej fullt. sker genom Afkörningsmännens Tillkommande, och på Förordningen af 13 Nov. 1829, 333 och 5 omnämnda Fördelning påhvilar Kvarnen att underhålla.

§ 1, N:r 10 c. den Enkan efter Bonden i Enlighet till Förordningen af 19 Febr. 1861 om Förmåner i Pensionsinrättningen 37 tillkommande Förmån på den vid Bostadsfrälsehemmanet lydande Afgift af Stället.

§ 1, N:r 10 f. Böter och Exekutionen, som af de i Enlighet till den vid Kvarnen Distriktsrätter af 26 Nov. 1858 33 omnämnda militära Förvaltningsförrättningar påhvilande Förbrytelser i Överensstämmelse med de af Skrivelsen fastställda och af vederbörande Förvaltningar vid Kvarnen Exekutionen gällande ingångna Förbindelser för Exekutionsmyndigheten af Kvarnen Rätten.

af stemplet Papir og i Skiftninger af § 15 om de Begunstigelser, som i Henhold til Placat af 1 Juni 1837, lov af 10 Juni 1850, 32, lov af 9 Febr 1866 og lov af 25 Marts 1872, 31 Nr 2 til. komme visse Banker og Kreditforeninger med Hensyn til Tillæg og Fravigelse af de til Lov fastsatte Gjenstande samt. ved Bestemmelser i Placat af 7 Oktober 1771 ligesom der ikke paa Dokumenter bruges stemplet Papir, saaledes finder der heller ikke her paa Grund af Pengeinstitut, hvilket der er indrømmet saadanne Begunstigelser, som de i § 15 nævnte Stykker omhandlede.

Der kunde derfor maaske være Anledning til at udelade de omhandlede Bestemmelser i § 1 samt hele § 14 og det sidste Stykke af § 15, men nogen Nødvendighed for at udelade de dem er der formentlig ikke, saa meget mindre, som de omhandlede Forhold neppe i Fremtiden til dels ville finde Anvendelse paa Dokumenter; saaledes er det, ved nærmere Eftersyn, at, der en Gang i Tiden vil blive indrømmet Dem Dansk Sparekasse lignende Begunstigelser, som de i § 15 nævnte Stykke omhandle.

I Stedet for § 1 Nr 10, c. tillader jeg mig at foreslaa optaget i Loven en saalydende Bestemmelse, der fratraadte Døden eller Enken efter Døden tilkommende Fordring paa den ved Dødsfaldet løbende Aftægt, af Dødsb. — Den i § 32 nævnte Frist for Hjemtagning af den Afdødes Klædedragt, nemlig „inden 1 Aar efterat Fordringen er forfalden til Betaling" er efter de forskjellige Samfundsforhold noget kort. Det vil paa Grund af den ofte og vanskelige Kommunikation mellem Øerne være tilrigtigt at tilbagelade den i Lov for Færøerne om Hjemtagning m. v. af 29 Marts 1867 § 1 fastsatte Frist af 2 Aar.

Efter

hvilke ovenfor nævnte Byefogdmand, der har foretaget Udpantning. Det vil formentlig være rigtigst, at Udpantning, som i 35 foreskreven fremtidig ogsaa paa Landet, naar Forbindelsen ikke overstiger 100 Kr. og Gjenstanden for Udpantningen ikke er faste Ejendomme, kan ske ved Byefogdmanden. I hvilken Henseende herved foreslaas Artikl, Byefogden overalt anstaar lig med Byefogdmanden.

Da der - som bemærket - ikke er Stempelpligt paa Ordrene, da Byefogdmanden have Kontorholdsudlæg og da der her ikke finder nogen Politikasse, foreslaas 57, 2de Stykke sidste Punktum omredigeret saaledes: Han indfører Forretningen i en af Byfogden autoriseret Protokol, hvis Anskaffelse betales af Byefogdmanden.

Kolbrd.

Til
Jarl Amt.

---

Ved meget ærbødigt Skrivelse af 27 f. M. har Deres høje Amt forlangt min Erklæring i Anledning af at Justitsministeriet har bekjendtgjort paa at ville have ny Udpantning og ny Auktion uden Grundlag af Dom eller Forlig i Kraft paa Stedet.

I Anledning heraf tillader jeg mig ærbødigst at bemærke, at da jeg som Medlem af Lagtinget vanskeligen i Tilfælde vil komme til at udtale mig om denne Sag, skal jeg indskrænke

det vore heldigt, om Loven blev udvidet til at gælde for Torvene, da den indeholder adskillige Bestemmelser, hvorved Udgangen til Afhjælpning væsentlig vil blive lettet.

Skatterig, den 23 Juli 1892.

C. Olsen.

Til
Amtmanden over Torvene. –

---

Sysselmandens
paa Torvet.
Solmindefjord, 28 Juli 1892.

Ved meget vred Skrivelse af 27 f. M. modtagen 7 denne, har Det høje Amt, i Anledning af, at Justitsministeriet, efter at have ved Kongeresolutionen af 9 April 1891 er blevet udvidet til Torvene, billiger vil sige, Afhjælpningsloven af 29 Marts 1873 udvidet hertil med saadanne Ændringer og Modifikationer, hvortil der efter de stedlige Forhold her paa Torvet maatte vise Anledning, forlangt min Erklæring over denne Sag.

I Anledning heraf, skal jeg, først at bemærke, at jeg, ikke ved Modtagelsen af Det høje Amts Skrivelse, uden vaflbrudt, har været bekendtgjort med Afholdelsen af min Ansøgning i Sagen, og da denne i Forbindelse stående Forretninger og evnt Følger heraf ikke har haft tilstrækkelig Tid til at sætte mig ind i denne omfattende Sag, ærbødigst tillader mig at anføre følgende.

Der hidtil paa Torvet (gældende) for ovr Afhjælpning af

sidste sig at være enkelte ved afsigelsen efter de tidligere Forhold, og ved de Forhandlinger, som jeg nu i 25 Aar har holdt i Overensstemmelse med samme, har jeg ingen Sinde haft Anledning til at tvivle om, end sav at – Herimod forekommer den saakaldte Udskrivningslov af 29 Marts 1873 mig helt ugrundet at være saa vidtløftig og indviklet og saa lidet passende for vore simple og lidet udviklede Forhold, at jeg ikke formaar at finde den anvendelig, med mindre den bliver helt omarbejdet og forandret. Hvad til at kunne give ugte Forslag i saa Henseende har jeg hverken den fornødne Dygtighed eller juridiske Kundskaber, og i hvert Fald ville jeg dertil (Arbejdet) behøve langt mere Tid, end jeg, da hvem alt i Aar skal forelægges Lagtinget, som ovenfor oplyst, har haft til min Raadighed – Videre end jeg mig ikke i Stand til at anføre.

Ærbødigst.
H. F. Danielsen.

Til
Amtmanden over Færøerne.

---

Ved meget ærede Skrivelse af 27de f. M. har De, høje Amt, begjært min Erklæring over hvad om Udskrivning etc. af 29 Marts 1873, i hvilken Anledning jeg tillader mig at udtale, at det forekommer mig, at hvis for Færøerne om Udskrivning m. v. af 29 Marts 1867 er hensigtsvarende, men end ikke saa udførlig som hvem af 29 Marts 1873, mener at jeg ikke er mig i Stand til at afgive en juridisk affattet Erklæring over førstnævnte Lov.

I Anledning af Kr. Amtmandens høistærede Skrivelse af 27/5 f. M. hvori min Udtalelse ønskes angaaende en af Justitsministeriet paatænkt Ændring af Ligningsloven af 29 Marts 1873 til Overens, skal jeg ærbødigst tillade mig at bemærke, at Loven formentlig kun ændres til Overens med følgende Indskrænkninger og Modifikationer, nemlig:

1. § 31, Nr 1, andet Punktum, forandres saaledes: „dennes Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse i Henseende til Skat- og Skibsafgifter, hvorefter Reglerne af Nr 1 ufgaar.
2. § 31, Nr 2, ufgaar ligeledes, Reglerne af de i enkelte Tilfælde fra det forrige Byttehandel Salg indestaaende, Statskassen tilhørende Halve Kobberpenge, fremdeles Bankbestyrelsesmedlemmer.
3. § 31, Nr 7, ufgaar ligeledes, Kjøbenhavns Brandforsikring.
4. § 31, Nr 8, ufgaar de paa to Steder forekommende Ord „ogsaa".
5. 31, Nr 9, ufgaar
6. 31, Nr 10, a, c og f ufgaar.
7. Stykket i 32 forandres fra 1 til 2 Aar.
8. § 33 forandres det paa to Steder forekommende Ord „Ingen til Andremanden", saa det efter den første Ligningslov af 29 Marts 1867 er Andremanden, der autoriseres Revisionen til Indstævnelse ved Ligningen.
9. § 34, første Stykke, forandres Ordet „Ingen til „Sysselmanden" og i 34, 2det Stykke ufgaar Ordene „Bankerenten og Bankens, hvorhos Ordet „Ingen forandres til „Andremanden".
10. ~~36~~ forandres saaledes:

„Ligningen indsendes af Sysselmanden i Maanedsrater, hvilken Rate Kjøbenhavns afgiver Begyndelsen, forsynet med Paategning om den i

Syselmanden, skal kunne efter Politiets Valg udøve afgørende Kendelse vedkommende Afgjørelsen. Er saa ikke der med Hensyn til visse Forhold i Forgivningen en likelig Syselmanden en videregaaende Virksomhed i Henseende til Forretningen Kundgjørelse og Bortlagelse og til slutlig Realisation m.m. samt Forretninger, hvorom Skifteloven, indeholdende Regler, som maa være fremmede, forbliver det, ved de herom givne Bestemmelser, gjældende Regler lige saa for Forretninger i saa Henseende fastsatte Aarsag.

11. § 56, første og andet Punktum, forandres Ordene „Byfogden" og „Fogden" til „Amtmanden" og „Amtmanden", hvorhos ogsaa i andet Punktum omhandlede Forretninger saavel i Thorshavn som paa Landet gyldig kunne ske ved en enkelt Skjønsmænd. § 58 første Punktum forandres Ordet „Byfogden" til „Syselmanden".

12. § 57, første Stykke, forandres Ordene „enten Byfogden eller Byfogdens Fuldmægtig til „Syselmanden", hvorhos § 57, andet Stykke udgaar. Ordene i § 57, tredie Stykke „enten Byfogden eller Byfogdens Fuldmægtig forandres til „Syselmanden".

13. Hvor Ordet „Byfogden" i § 58 forekommer, forandres dette til „Syselmanden".

14. § 59 første Stykke og første Punktum af andet Stykke udgaar. Hvor Ordet „Byfogden" forekommer, forandres dette til „Syselmanden" ligesom Ordene „eller ved Byfogden" udgaar.

15. I § 62 forandres Ordet „Byfogden" til „Syselmanden".

16. Ordet „Lagfører" i § 63 forandres til „sagkyndig Mand".

17. § 64, første Punktum, udgaar, og andet Punktum forandres saaledes: „Er de i § 63 omhandlede Kendelser ikke lagde ligesom

34 i Lov om Udskiftning for Strivand af 29 Marts 1867 med den Forandring, at Artikel 34, sidste Stykke, b: 83 nemlig Artiklerne forandres til „b i denne Lov nævnte Artikler".

Ad. 3 & 5, sidste Stykker, udgaar.

Sysselmandskontoret i Sandevaag, den 9 Juli 1892.

J. L. Nielsen
kst.

Til
Øvre Ret.

---

Sysselmandens
Fogd
Garde
Trødheim, den 5te August 1892.

Ved mageds ved Skrivelse af 27 Juli l. A. har det høje Ret tilskrevet mig Erklæring over, fra hvilke Punkter det maatte anses nødvendigt at foretage Forandringer i Udskiftningsloven af 29 Marts 1873 for at den skal kunne anses skikket til at blive indført til Strivands.

I Anledning heraf tillader jeg mig herved ærbødigst at udtale, at denne Lov i Forhold efter min

Mening er af den Bestaffenhed, at den for at kunne
gøres gældende her, maa helt omskrives, og da jeg tillige mener,
at den nugældende Ligningslov for Island af 29 Marts
1867 i enhver Henseende er vel skikket til at være gældende
her, kan jeg ikke fremkomme med noget Forslag til den
Ændring ved samme.

N. C. Winther.

Til
Justitsraad.

---

Ved Sagens 1ste Behandling, den 2 August, nedlagde
efter Forslag af D. P. Effersøe, at Valg, til hvilket Sagen
blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Valget valgtes med Dag:
D. Effersøe, S. P. Effersøe, H. C. Müller, J. E. Müller og
Olsen.

Den 31 August fremlagdes saalydende Valg-
betænkning og Kredskart:

## Betænkning.

Ved Skrivelse til Justitsraad af 19 April
d. A. har Justitsministeriet meddelt, at samme i Henhold
til den af Lagtinget i Sagen angaaende Udskrivelse til Folket
af Lovene om Forandringer m.m. af 9 April 1891 gjorte

1873 indeholdt Betænkningen med saadanne Forslag og Bemærkninger, hvorfor der efter Hr. Ministeriets Paategning paa Sagen maatte være Anledning, hvorhos Ministeriet har anmodet Undertegnede om at indhente Lagtingets Beslutning om, paa hvilket Grundlag det i den omhandlede Henseende maatte anses fornødent at foretage Forandringer i bemeldte Lov af 1867.

Efter at denne Sag er indbragt i Lagtinget, skal undertegnede Udvalg, hvem den er overgiven til Betænkning, herved tillade sig at bemærke følgende.

Efter Lov for Færøerne om Opkrævning m. m. af 29 Marts 1867 er det for Øerne alene Sysselmændene, der foretage Opkrævningen paa Øerne. Hvorvel der nu i det følgende Udkast til Lov er foreslaaet, at Opkrævning kan foretages for flere Herreder end de i Loven af 1867 anmeldte, deri blandt Herreder af langt større Vidde end efter den nye inddeling, og hvorved der efter Forslaget - i Modsætning til hvad Loven af 1867 foreskriver - kan blive Tale om en egentlig Procedure mellem Opkrævningsforretningen, der foretages Kundskab til Lov og Ret hos vedkommende Embedsmænd, formener Udvalget dog at burde foreslaa, at Sysselmændene, som hidtil, for foretage Opkrævningen, idet Hensyn til Fordringens Størrelse, Sysselmandsbesværlighederne er for Øerne betydelig større end man maaske vil finde, ere at ønske de videre gaaende Forholdsregler som foreslaas i Udkastet § for Fremtiden vil Forholdet, formentlig, blive det, at forhenværende Forvalter, der have indsendt sig en fuldstændig Regnskab, blive beskikkede til Sysselmænd.

Hvad

formentlig har haft afgørende Betydning ved Affattelsen af Loven af 1867, for saa vidt som man alene ved Syneforretninger har overdraget at foretage Afsynninger, og det er de forøgede Omkostninger, som ville fremkomme, ved Landfogdens stedlige foretagne Afsynninger. Her paa Øerne, hvor Rejser ere meget dyre, vilde det Omkostningerne ved Landfogdens Rejse blive større end det Beløb, han blev refunderet for at gøre Afsynning for. Undertiden vorde Kommuner til Syneforretninger, der som Regel ere lovlige til mindre Betydninger end Landfogdens og som bør årlig foretage 3 à 4 Omrejser i Synesager.

I lov af Aarhus forlangte Erklæring over Sagen fra Landfogden, som tilligemed Synesmændenes Erklæringer ved Sagen er fremlagt i Retten, har kun Enkeltmand ved Aftale, som ønskeligt, at Afsynninger fremdeles foretages af Fogden by paa Landet af Synesmændene, for saa vidt Fordringen ikke overstiger 100 Kr. - Ønskeligt maatte det være, at Synesmændene vare kvalificerede til at udføre Afsynningsforretningerne. Man skal dertil tilføje, at det kun undtagelsesvis, ejendommelige Forhold have været Landfogden fornødent, der har foretaget egentlige Eksekutionsforretninger paa Landet, idet disse som Regel ere udførte af Synesmændene efter Kontribution af Retten, ligeyldigt hvad Tvistighed og Værdi Fordringerne have haft.

I Aaret af 1867 er ingen Appel af Synesmændenes Afsynningsforretninger forekommen, men

ved den ordinære Reb. Udvalget mener, at den i Over-
ensstemmelse med Principperne i Udjamningsloven af
1873 maa kunne finde Anvendelse paa Sporgsmaalet om Rem-
delets og Udjamningsforretningens. Det kan imidlertid ikke
have nogen Betænkelighed at foreslaa det ved nærværende for-
bundne Bestemmelser at forebygge Anken til Landsover- Hof-
og Statsretten, den er overkommet for Brøkdele i civile Sager,
hvad man henstiller, at Underretten, inden Sagen kan, at kunne
er overkommet i visse Politisager, hvilke vare bragte i de
herværende Sager, og at Anken fra Underretten kunne
ske til Kjæremaal, for saa vidt Sagens angivne ere appellabel
Gjenstand.

Man har ligeledes fundet at bestemme
i Loven af 1867 § anførte ikke skal finde sted i Loven
af 1873 indeholdte.

Da Forslaaelsen af Forslaget formentlig
ville blive nogle indviklet, saa Loven af 1873 blev gjort anven-
delig i dens nuværende Skikkelse ved Tilføjning af de
nødvendige Ændringer og Modifikationer, har Udvalget fundet
sig at fremkomme med Tilføjninger af de nødvendige Æn-
dringer og Modifikationer til Forslag, hvorfor man skal
knytte følgende Bemærkninger til de enkelte
§§

---

til

Lov for Forsvaret om Opbevaring m.m.

---

I Lov om Opbevaring

af 51.

§ 51.

Opbevaring kan finde Sted for efterfølgende Forbrydelser:

1) Ligelydende med 31, 1ste Stk i Lov 9 Stat- 9 Kommunelskatter, samt af 29 Marts 1873, hg ab Ordene: Afgifter 9 Ydelser, samt i Stk 9, Stempelafgift o.s.v. ..... Tilfælde er nærgaa mindstebeløb 5 d aller ei i Henhold til saadanne foretagne Ligning eller Anvendelse tilkommer Stat, Kommune, Kirken, anerkendte Forsamlinger, offentlige Institutioner eller Embeder 9 Bestillinger, som ikke Bestemmelse kommer hg ikke i Anvendelse i Henhold til Told- 9 Skibsafgifter.

2) Ligelydende med 8de Stk i Lov af 1873, hg ab Ordene, hvorunder o.s.v. Maskinmester, Bankbestyrelsen 9 de anordnede Kommissionærs Mellem- komst er udeladt. Ordet Ministeriets gaar over fra Sin til Sin, for saa vidt som er indsat i Stedet for de samt den tilkommer en af de under Nr 1 nævnte Kommissionærers Mellemkomst, anmeldte, fremtidige Handelsforbindelser, er efter af Regnskaber til 9 Afhørt ved vedkommende Ministeriet

3) Enhver paa ved fast Gjentagelse forbundne, stadig tilbagevendende eller af samme Begivenhed afhængig Tjeneste- eller Næringsafgift, som ikke ordlig betragtes som Gave til Gjenstand for saadan Opbevaring.

fornemmelig bliver anvendelse paa Afslutning af Pligtarbejde for Forseelser, der ydes til Embeder og Kommunevæsen.

Embeder af Kollegialstyrelser, Pligtarbejde eller Byrder paa fast Ejendomme, alt for saa vidt de i dette Hovedstykke indeholdte Afgifter eller Ydelser ere uforandrede eller bygge efter samme Regler som ovenfor bestemte;

3) Ophævet ifølge Lov af 1873.

3) Den Betaling, som efter Kongen eller vedkommende Ministerium fastsættes eller af vedkommende Kommunalbestyrelse eller anden offentlig Myndighed inden for Grænserne af den samme tilkommende Bemyndigelse vedtages eller fastsættes. Betalingsreglement bliver at erlægge for Benyttelsen af saadanne til almennyttigt Formaal hjemlede Indretninger, hvorhos Udgangen under samme almindelige Betingelser staar aaben for enhver.

4) Ligeledes, hvad der ikke Told- og Magistratus medtages som vedkommende.

4) Gebyrer for kongelige eller ministerielle Ekspeditioner, Retsgebyrer og de med Retshandler forbundne Afgifter, samt det Vederlag, dernæst indkræves, Skydsvæsen og Befordringsforholdsregler, som tilkommer vogter for Udførelsen af Hvervningen eller Møder i Medfør af Love, af offentlige Bestillinger eller ved af vedkommende Myndighed særlig skeet Anmeldelse eller givet Paalæg, for saa vidt Vederlagets

Forrelse eller Regler for Beregning
af Forbrug i Kor eller i en af Kongen
eller vedkommende Ministerium gaaende
Regler skarfaldt Pakets saa og Betaling
for de af den paagældende til Forbrug
gene Ydelser ved gyldig Ulov.

3) Afhaget ifølge Lovens af 1873.

3) Betaling for privates for det
Ulov som Stat, Kirke eller Kommunen
har haft ved saa den foreskrevne
Regnes ved at benytte befalede Om-
skaffelser, Jernbanebilletter eller Rabat-
afgivelser.

6) Ligeledes.

6) Undervisningsbidrag, som det i
Følge Forskriften i Medfør af den gældende
Forordning afgives Bekommelse eller
samme Skarfaldt paa Separations-
eller Skilsmissesvilkaar fastsættes regnes
at tilhøre det ægte eller ægte Børn,
Stedbørn, Arvinger, forlatte, fraseparerede
eller fraskilte Hustruer saa og de
Betalingsgenstande, som kunne fastsættes
Husbond eller andre, paa hvem Personen,
der er pligtig at svare Undervisnings-
bidrag, have Forfølgt, naar den af
Forskriften i Henhold til de gældende
Regler er gjort Gjældt ved Udbetalin-
gen.

mødtaget, saa det vil være ikke Kirken, naar Overlaget er fastsat af
Anvendelse paa Forene. 8 Stk 8 Lagtinget, eller hvis Afstemning ikke
efter heldet Overlaget 7 er optaget har fundet Sted, Kirkejernes Krav paa
er optaget dobbelt, agtes udelukket som Erstatning for den ved privates Forsøm-
melig nødvendig, ligesom det i andet med at sikre saadant Arbejde
Skadet for, de anordnede Kommissær paadragne Udgift.

nes Mellemkomst er indsat, Lag-
tinget ligesom Kirkejernes er fran-
det til Kirkejernes.

8) Det herunder fremsatte Forslag 8) Erstatning kan det private for det
er optaget af Hensyn til, at den Ulæg, som en enkelt Kommissær
af de i Henhold til de ejendom-
melige Vilkaar skal kunne kræves
ved fælles Gaard. Overholdelse af
Vilkaarene kunne indbringes for
Egnede Politiret til Straf ifølge
Forordn. af 1 April 1891, har
Lov om Gravrotterne paa Forene
af de til Havgravsted paa Forene
hørende Forhold af 23 Februar 1866 g
Lov om Gravrotterne paa Forene
af 1 April 1891, har holdt sig paa
den foreliggende Vegne at kræve
Amtskassereren, Politiassistenten, Arbejder
eller Materialforvalteren, for saa vidt Ud-
gaaende Erstatning henhører fremmedt under
den ordinære Ret.

gaaende ophørte Vilkaar g kunne krav
pantsiring er vedtaget i det be-
sættes af Amtet.

For dog at beskytte sig mod en
Vilkaarligheder i den enkelte Kommune
skulle kunne indtræffe, har man
ment at gøre Afgørelsen afhængig af det Bestemmelse

herom skal være oplagt. Vedtægten
og at herom herhos skal være
opprettet af Arvtet, hvorhos
man tillige har truet at burde-
forelaa, at der efter Vedtægten bør
være nedsat en Kommission
af mindst 3 Medlemmer, som
har at sørge for Vedtægtens Overhol-
delse og at der altsaa bliver Kom-
missionens Ulov, der kan indtjentes.

Gj Her paa Gaarden er en stor Del af Jordegodset udlejet i mindre Brug. Dette er Vilfarelse, saavel for Skadens og Ugifterne af Leiet, samt Odelsgodset som for Jordegodset, for paa Vedkom for Afbrydning af Eiet. Dette sidstes Vedkommende ligger kun adskjelle, for Lejernes Vedkommende efter Opprettelsen af Godsbestyret. Ligger kun for saa vidt Udjævning ang. de Lejere af hvert Jordbrugeret endnu er nødvendig.

kun er ringet, i Regelen 2 à 4 Rd.
for at Skyttens Vedtrykkelighed kan be-
staa at holde en Ko, vilde det
have Betydning om Lejen kunde
indfordres ved Udpantning i Stedet
for at Vedkommende ellers maatte
henvende sig til den ordinære Ret.
I Stedet for Penge er Lejen af den
Plads Jordbrugeren ofte nødsagt
Pligtarbejde, hvorom der saavel Eiet-

Gj Jords og Ladegaard Skov har Lejere for Leien af Jordbrugeren og for udlagde Brug. Dette er Vilfarelse, saavel for Skadens og Ugifterne af Leiet, samt Odelsgodset som for Jordegodset, for paa Vedkom for Afbrydning af Eiet. Dette sidstes Vedkommende ligger kun adskjelle, for Lejernes Vedkommende efter Opprettelsen af Godsbestyret. Ligger kun for saa vidt Udjævning ang. de Lejere af hvert Jordbrugeret endnu er nødvendig.

i Afløsningssummen for hver Ejendom bør man vente billige Vilkår kunne indtræde ved Udjævningen. Hvorvidt Jagtlag forsåvidt ikke paa Grundene og Bestemmelserne heri i Stk 9 i Loven af 1873 er herfor udelukt.

10 a. Afgørelsen optages efter Loven af 1873.

10a Forhandlingen bør ogsaa omfatte Spørgsmaalet paa Betaling for Hjørne, der er købt ved offentlig Auktion, naar Auktionsprotokollen hjemler oplysning om Køberens Navn og Købesummens Størrelse.

b Stk 10 i Lov af 1873 er ikke optaget, da Forordn. af 13 November 1829 ikke gælder for Grønland. Den foreslaaede Udjævningsret for Afstedtagerne er anbefalet i Landsting. Lovforslag.

b. Den Afstedtagerne tilkommende Forhandling paa den Maade ved Forskrivningen er betingede Afstedtagelse af Stedet.

c Ej er optaget ifølge Stk 10 i Loven af 1873, og at Stedet „Indenrigsministeriet" er forandret til „Justitsministeriet". Regelen bør for Øvrigt ikke ved fremtidige Foreninger paa hvilke Bestemmelserne finder anvendelse, have Udvalget mente det rettest at optage den af Hensyn til Fremtiden.

c. Det Bidrag, som Medlemmerne af Foreninger mellem Grundejere, Fabrikanter, Sejlende o. lign. have at erlægge til Foreningens Dyrge- eller Begravelsesvæsen, naar det i Foreningens af Justitsministeriet stadfæstede Vedtægter er bestemt, at Bidraget skal indtræde ved Afstedtagelse

ning.

Ofte Henvisning til Ord
foran er anført ovn. at naar
foreskaar, at Sysselmanden, som
hidtil og ikke Landfogden forhaye
alle Ekspeditionsforretninger i dette
Fogderi i Lovs af 1873 ombefalet
med Sysselmandens.

Ekspeditionsforretning ikke finder Sted.

Ligesom det altid staar i Rekvirentens Magt at indtale sin Fordring ved forbrydelig Rettergang, saaledes skal det gjælde ved denne Tilfælde, naar Sysselmanden finder, at Omstændighederne tale derfor, at dennegtlig Ekspeditionsforretning for et del af den hans tilkommende Fordring at indtales Retten ved forbrydelig Rettergang.

Tilbydes Skyldneren denne Betaling, for denne modtages

a.f. §7.

Ofte nævnte Tilfælde efter Lovs af 1873, dog at 4 Stav er foranstaaende Ord, 2 Stav, der er det Vanskel, som i Lovs af 1867 er fastsat og som maa anvendes at beholde, iff. gaad Landsfogdens Udtalelse herom.

§7.

Ekspeditionsforretninger følger Vanskeligheder, saa at den tilkommer enhver, som maatte Ønske at sammenkræve en Fordring i den grundlovs Berettigede Sted og udtaget inden 2 Aar efter at Fordringen er forfalden til Betaling. Fristen er ikke i Henseende til Fristens Beregning tilstrækkelig, at Ekspeditionen er begæret inden Udløbet af nævnte Tidsrum, naar den derefter med tilbørlig Hurtighed fremmes af Rekvirenten.

ad § 53.

Ophaget efter Loven af 1873 og overensstemmende med samme § 53, hvor ad Skifte-Reglen er overflødig med Syvmandsret.

§ 53.

Den, der begjærer Udpantning foretagen, har herom skriftlig at henvende sig til Syvmandsret. Begjæringen bebages, for saa vidt Fordringen støttes paa eller godtgjøres ved Dokumenter af disse og eller af saadanne Oplysninger, som maatte være fornødne for at Syvmandsret kan tage Bestemmelse om Udpantning. Kan finde Sted Fristen saa efter det foreliggende vidne til Hinder for Udpantningen, afsiger Dommeren ved Paakjendelse paa Begjæringen en Kendelse gaaende ud paa, at den forlangte Udpantning kan foretages, og paa Rekvirentens Ansvar, for saa vidt Fordringens Rigtighed angaar, hvilken Kendelse ikke er Gjenstand for Paaanke i Overensstemmelse med den gjældende Ret, jfr. § 38.

ad § 54.

Ophaget efter Loven af 1873, og at Fristerne 6 og 8 dage i Overensstemmelse med Loven af 1867 ere forlængede henholdsvis med 14 dage.

§ 54.

Efter at Udpantningen er iværksat, har Rekvirenten, eller i de Tilfælde, i hvilke Foranstaltningen for Udpantningens Fortsættelse paalegges Syvmandsret i Embedsmedfør

af 3die ord Bekendtgørelsesmaaden gives ved samme Fremgangsmaade som optagelse efter Loven af 1867, hvor Bekendtgørelse mindst 14 Dage før Forhandlingen maa have fundet Sted i de Sogne, denne forskrevne for Skyldnerens Bestemmelse ved at indføre Sognet, denne forskrevne for Skyldnerens hjemsted kommer. Ikke Be-

kendtgørelse i samme Kommune bør skatter, Kommunesskatter og alle i Stedet for Indkaldelse andre Leier og Afgifter til bel. offentlige Sogslag.

Ved Indkaldelse af Skadesfundlige, saa vel egne af Tinglysningslag og alle andre lovlige Indtægter, som indkræves ved Opkrævning af et Sogn eller en Kommune, er det tilstrækkeligt, at Bekendtgørelse ord, at Regnskabet af Sognekassen skal godkendt til Indkaldelse og at denne vil finde Sted uden videre Varsel uden Nævnelse af de enkelte Skyldneres Navne, eller mindst 14 Dage før Opkrævningen foregaar, ved Kaldelse til Kirkestævne eller for Forsamlinger vedkommende ved Opslag paa offentlige Steder og kan Bekendtgørelse i en Avis bruges i Stedet for Kaldelse til Kirkestævne og Opslag for de Sogne vedkommende, i hvilket Avisen udkommer.

### Til § 85.

Man har ikke fundet det nødvendigt at optage Bestemmelsen

### § 85.

Opkrævning overdrages af Sognefogden. Naar Rederiet skal afgive

hos Politiforvalteren, da den formentlig
er uden Anvendelse paa Friarne.
Ligeledes er udeladt ikke Stk af 5te
Led omhandlet en ikke gaaende Virk-
somhed, som er helelt Egtet i
Henseende til Forbrydelser mod Ind-
tægter og Indkjøbsvæsen m.m.

§ 56.

Optagelse indbydende efter 36 i
Lov af 1873. Bestemmelsen om at
Afhandlingsforretningen kan ske
paa Landet ved Sognefogden og i
Købstæderne ved en Politibetjent, er
udeladt.

Forsøgelser, forbydes eller indskrænkes
ved Lov i Overensstemmelse med
foregaaende Paragraf skeer Forkyndelse,
skal Tyveibevarenden efter Forholdets
Natur uden ugrundet Ophold iværk-
sætte Afhandlingen. Det paahviler
Tyveibevarenden, naar Begæring frem-
kommer om Afhandling for Skatter
og Afgifter til Staten, Kommuner
eller Understøttelsesforbund og Begræn-
sen er fundet begrundet, selvstændig
at besørge det fornødne til Forholdets
og selv at foranstalte Realisation
af de udlagte Genstande og Rettighe-
dernes Overførsel.

§ 56.

I Sager, som angaa Forbrydelser
af Undertrykkelsesvæsen, skal det ikke
være fornødent til Tyveibevarenden at
indgive særlig skriftlig Begæring om
Afhandling, og Tyveibevarenden kendelse
om denne Ret paakjende Forighedens
Resolution, hvorved Tiltale er foretaget
eller en om samme Forholdes indgaaet
Forlig er stadfæstet. Naar saadan
Resolution er gaaet eller Forkyndelse for
den eller de vedkommende, kan For-
kyndelsen af Tyveibevarenden Afhand-

Bidrag bekos gyldig ske ved en enkelt
Sammenkomst. Det paahviler fremdeles
Lyseelmandene, naar Begjæring om
Indbringelse af slige Bidrag er fremsat
og fundet begrundet, selvstændig at
besørge det fornødne til dennes Fuld-
førelse, derunder indbefattet Realisa-
tion af de udlagte Genstande og Ud-
kommandobetjening.

Ad 57.

Ophæves overflødig efter 57:
Lovens af 1873, og ad 2det Led i 1ste, Hovedafdelingen omfatter alle af Kor-
nes 5, samt omhandlede Sagsøgte. ordningen samt Gebet Bevarelse
nes Vedkommende, er udlagt

57.

Udpantningen skal foretages
med Undtagelse af de udlagte Genstande og Ud-
kommandobetjening følgende Indskrænkninger
og Gebyrerne kræves ikke fortere
fornødent. Udkommer der ikke ved
Realisationen ud til de dekrete Fordringer
og Indkrævningens tilstrækkelig Beløb,
fastsættes Udpantningen, inden den kan
i saa Fald gives Varsel efter §4.
Udpantning foregaar i øvrigt i Over-
ensstemmelse med Foreskrifterne
Regler om Auktioner i Almindelighed, og
de Bestemmelser Møde under Forhandlin-
gene ikke er nødvendigt. De Fordringer,
hvorfor Udpantning forlanges, og andre

efter saa vidt muligt at have sit Skyldnerens Udeblivelse herved efter sit Skøn med videnne Bistand, men uden at være bunden ved dens Bestemmelser, anvende Udeladelse til at begrænse Omkostninger.

Møder Rekvirenten ikke under Forhandlingen, skal Fogedmanden være pligtig til at modtage det forberedende Afslag herpaa, naar saadant tilbydes under Forhandlingen, med samme Virkning, som om Betalingen var sket til Rekvirenten, ligevel det i saa Fald paahviler denne, der forlanger Afpantningen, at bekomme, om det udlagte skal forblive hos Skyldneren og alene drage Omsorg for, at det paa passende Maade bevares.

§ 8.

Indsigelser mod fremmet Fordring under Forhandlingen.

Under den foregaaende Forhandling kan ogsaa Indsigelser mod selve Fordringen, som Rekvirenten paa Udeladelse af for at begrunde sin Paastand. Er Rekvirenten ikke mødt eller kan han ikke straks afkræftes det Skyldige, kan Fogedmanden [illegible] finde at ville bevare det

Ad § 8.

Afslaget, omhandlede efter § i Loven af 1873.

Som 4de Stk. er tilføjet, bestemmer fremhævede Forslag nu, at Auktionarius skal være Overformynder i Afpantningssager, samt en Bestemmelse om, at Auktionariens Overdommer, for saa vidt Sagen angaar en appellabel Genstand, kunne appellere til Overretten

sigdet skaber Ret forkastes eller
dages til Følge, idetfald Forhandlingen
og Parternes indtrædelse ene, naar
Forholdene paany ophæves, henvises
den videre Behandling mellem Parter-
ne ved : Overretsdommeren med
de derfor gældende Regler. Angaaende Be-
stemmelsen af Ringeste Beløb end
200 Rd., ogsaa Tydeliggjørelsen af Partens
Vejledning i Overretsdommeren ved
Forretningen af 6te August 1824,
§ 5.

Ved Paakendelsen af nyde
Indsigelser er Tydeligheden ikke
hindret ved den i Overretsdommeren
ved § 3 givne Hjemmel ved Forret-
ningen fremmet. Hjemmelen, hvorved
en fremsat Indsigelse dages til Følge,
kunne paaskjønnes : Overretsdommeren
ved den gældende Ret.

Amtmandens og Overformyn-
dens i Sagen, der paaanker efter Forr.
§ 59 af Amtmandens Hjemmelser
kan ikke til Kjæremaal, for saa vidt
Sagen angaar en appellabel Genstand

§ 59.

Ophæves endvidere efter § 10 i
Lov, samt findes sig fornødent
Lovens indtil videre indskrænkes inod-

w Forandrede til, Tyveslet.

Betaling af Forskrivningens Genstand med senere gældende Indskrænkninger.

Efter Forløbet af 3 Aar fra Udstedelsen kan Retsvirkningen af det udstedte Gjældsbrev ophæves ved Realisation af det udstedte (Gjfr. §§ 10 og 11).

Samme Kan, naar Forskrivningen ikke overstiger 100 Kr., og Udlægget ikke er skeet i fast Ejendom, eller ved en hvilken som helst Løsøreauktion, som afholdes i Tyveslet efter Udlægsforretningsloven 1ste Okt., og Skyldneren kan i dette Tilfælde ikke modsætte sig, at Betalingen skeer mod kontant Betaling, imidlertid for saa vidt Kan kan tilvejebringe en ordentlig Indkassator, som vil indestaa for Auktionsholdet, eller kan paa anden Maade stille Sikkerhed for dette. I andre Tilfælde foregaar Realisationen efter Lovgivningens Forskrifter om tvangsvis Auktion.

§ 5/10.

Betalingen omhandlede efter § 11 i Loven af 1873.

§ 5/10.

Den, som finder sig forurettet ved en Udpantning, kan, hvadenten den Indsigelse, han gør gældende, har været fremsat under Forretningen eller ikke og uden Hensyn til Indsigelsens Beskaffenhed, paaanke Forretningen, for saa vidt den angaar en

gene Lade, Afgjørelsen kand ikke kræ-
ges efter 6 Maaneder fra det mundt-
lige Høringsmøde. Naar Paaanke-
skrivelsen forkynder for Rekvirenten af Ufjant-
ningsforretningen inden Fristens Udløb
i foregaaende § nævnte 3 Uger, skal
saa Rekvirenten Ret til at bistaa
det ufjantede, indtil Ufjantningsfor-
retningen kortlig ved endelig Dom i
Paaankesagen er gjennemført; er Rekvirenten
Ret til at skride til Realisation ikke
før end anførte Maade skeer, kand
Paastanden rettes fra Ufjantningsretten
Afhørelse, for saa vidt det ufjantede ikke
allerede maatte være bortskaffet, mens i
modsat Fald kræves fuld Skadesløsholdelse.

Ny § 11.

Har ken, hvem Ufjantning
er overgaaet, andre Indsigelser at gøre
gældende mod denne end saadanne, som
gaa ud paa, at Fordringen ikke i Hen-
hold til Udpantningen kand indfries ved Ufjantning,
eller at den ved denne Forretning ikke
er bragt den ikke Tvangsgrundlag,
kand disse, for saa vidt disse ikke vil
gøre Anerkjendelse gældende,

ad § 11.

Den i Henhold til § 12 i
Lov af 1873 med de Retskilderegler, som
gaa ud paa, at Fordringen ikke i Hen-
hold til Udpantningen kand indfries ved Ufjantning,
eller at den ved denne Forretning ikke
er bragt den ikke Tvangsgrundlag,
kand disse, for saa vidt disse ikke vil
gøre Anerkjendelse gældende,

maatte om Sagens Indbringelse Gyldighed
til Prøvelse i første Instans. Selve Sø-
maal kaun efter foregaaende Klage
til Forligskommissionen inden Fristen
til Rekvirentens Vornedning anlægges ved
Skifteretten i Thorshavn, men det maa
i det seneste anlægges inden 3 Maaned
der fra den dag, Forretningen foretoges.
Saadanne Sager kommer Sælvergangs-
maalen efter ogsaa Forretninger af 6 Au-
gust 1824 til Anvendelse, for saa vidt den
efter Forretningens Størrelse er anvendelig.

Naar Forretningen (Instrallelen)
forlanges for Rekvirenten af Afpant-
ningsforretningen inden Udløb af de
i 39 omhandlede 3 Uger, kaun Rekvirenten
med al Ret Sikkerhed, stande Rekvi-
renten Ret, lige saa længe det afpantede,
saa længe indtil det lige Prøvelse af
Afpantningsforretningens Rigtighed
anlagte Søgsmaal er afgjort ved ende-
lig Dom; Paastander kaun i saa Fald
ikke paa Afpantningsforretningens
Ophævelse. Saa Rekvirentens Ret lige saa
skridt til Realisation ikke paa den
anførte Maade standset, kaun Paastan-
ikke paa Afpantningsforretningens Ophævelse,

de maatte vorde kortslyt, medens i
medsat Tids Rum paa Skadestörholdelsen.

a. § 312

Ofstaget efter 313 i Korrs
af 1873 kun med de Forandringer, som nödvendiggjöres
ved en Ikrafttrædelse af 88 ccm Cylinderindhold.

§ 312.

Ligesom Rekvirenten har, saaledes
som ovenfor i 31 nævnte Myndigheder eller juridiske
Personer, naar Ligningen ikke er
Mesför af § 10 eller 11 anlagt Søgsmaal
maa fristen ikkelig forbygges i Overens-
stemmelse med de hidtil gældende
Regler have at erstatte Skyldneren al
af Forholdet flydende Skade, saaledes
vil han paa have at godtgöre Skyld-
neren Sagens Omkostninger skadesløs
i alle Instanser, saafremt Fordringen
ikke skyldtes eller ikke var forfalden,
da Ligningen foregik, og det heller
ikke er Skyldneren, Sagens Omkostninger
der har fremkaldt eller bestyrket, ved
urigtige Oplysninger af Retsforholdet,
som Rekvirenten har givet gældende.
Ogsaa i saadanne Sager, i hvilke Rets-
gangsmaaden efter Forordningen af
6 August 1824 staar Skyldneren aaben,
er denne, for saa vidt han har benyttet
sig af en sagkyndig Mands Bistand,

klaut. b Omkostninger, som have forvaa
anstaltede

ad § 13.

Bestemmelsen er optaget efter
Afgiftsforordning af 1867.

§ 13.

For enhver Afgiftsforordning
ordre tilkommer der Sysselmanden for-
uden Godtgørelse for Rejseudgifter efter
Fjordvæsenreglementet af 20 Marts 1836. §§
jfr med § 15, Halvdelen af det ved be-
meldte Reglements § 16, jfr. Lov af 29 de.
cbr. 1857 § 1 Litr. d fastsatte Gebyr, be-
regnet efter det samlede Beløb, hvorfor
Afgiftsforordning foretages hos enhver saa-
vel for Bestemmelse og Bekræftelse
Gebyr efter samme Reglements §§ 7,
8 og 9 jfr. Lov af 29 December 1858 § 1
Litr. a. -

Hvert af de Vidner, som af
Sysselmanden bruges ved Forretningen
tilstaas der 25 Øre for hver Forretning,
ligesom der og paa tilkommer hvert af
Stævnevidnerne for enhver af de i § 14 og
6 ommeldte Forkyndelser og Betaling
af 16 Øre, foruden Rejsegodtgørelse efter § 60
i Reglementet af 30 Marts 1836.

Gebyret til Sysselmanden i
Anledning af de i §§ 5 og 6 nævnte
Forretninger, saavelsom Betaling til Vidde-

Bestemmelser, som gælde, naar Straf-
bestemmelser skal ved Forordninger

af § 14.

Ved Ikrafttrædelsen af denne Lov ophæves alle de hidtil gældende Skatter og Afgifter, saa vel de almindelige Skatter og Afgifter, som ere indførte ved Lov af 1867 og de dermed forbundne Bestemmelser, som Lejeafgiften, der vedrører Ejendomme paa Landet, ligesom ogsaa Bestemmelserne om Skatter og Afgifter af Tobak, Brændevin, Vin, Øl, Sukker, Kaffe, Te, Cikorie, Kakao, Chokolade, Salt, Eddike, Tændstikker, Lys, Sæbe, Stivelse, Blaatørn, Fyrværkeri, Spillekort, Tobaksrør, Tobaksdaaser, Tobaksskraa, Tobaksposer, Tobaksskjæremaskiner, Tobaksskjæremaskinblade, Tobaksskjæremaskinkniver, Tobaksskjæremaskinskruer, Tobaksskjæremaskinskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruer, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruenøgler, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkere, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskafter, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftskruetrækkerskaftblade, Tobaksskjæremaskinskruetrækkerskaft

ikke mindst let fornøielse at give
nogen Tilskjelus kunne i 5te

vedkomme for Notarius publicus eller
de Vidnesbyrdsvidner, naar Forfaldstiden
er indtraadt, enten paa Grund af Op-
sigelse, eller fordi let Tidspunkt, hvor
Panthebrevet er faststat som Betalings-
termin, er kommet, eller for saa vidt
saadan Adgang udtrykkelig er bebinget i
Panthebrevet, paa Grund af Udeblivelse
med Renter. Udlægget kunne ske ikke
blot for Kapitalen eller Afdrag paa
samme, men ogsaa vedrørende for Ren-
ter, let kand dog ikke udstrekkes til
andet end Panthet og kand først finde
Sted, naar der er forløbet en Tid af
14 Dage fra Forfaldstiden, samt efter
at Skyldneren, for saa vidt, kand hen-
paa den fastsatte Gjenlovs med den
dages Varsel har paa den for Stevnin-
gens Forkyndelse foreskrevne Maade faaet
Meddelelse om, naar Fordringen vil
blive fordagen. Med Hensyn til Paaanke
af det skete Udlæg og de paa Grundlag
heraf skedfundne Auktioner gælde de
almindelige Regler. Afstaar paa Retten
til at paaanke disse Beskaffenheden er,
for saa vidt, let at meddele for Udlæg-
forretningens, uden Beboerskrivning.

Lov for Færøerne om Udskænkning m.m. af 29 Marts 1867 ophæves.

§ 17.

Denne Lov træder i Kraft den

---

I Udvalget angaaende Udskænkningsloven.

Thorshavn, d. 30 August.

L. Müller. O. Effersøe. Oliver Effersøe. H. C. Müller. Dahlsen. C. Olsen.

---

Den 5te September fortsatte Sagens 2den Behandling.

Paulsen henstillede, om det ikke ville være heldigere, om Opfyldelsen af Lysedmanden havde Sind i første Instants, skulde ikke kun erholdes Summen.

L. L. Müller. Dette Spørgsmaal havde været overvejet i Udvalget, men man havde anset det heldigere som foreslaaet af Kongen det at kunne Kendelsen kunde blive indanket for Højesteret.

O. Effersøe. Antimanden var, som bekendt Overkommet i alle de Sager, Lysedsmanden paakendte, hvorfor det naturligste var, at han ogsaa var det her.

Behandling af Lovforslaget i dets Helhed.

Formanden anmeldte den indgaaede Udskænkningslov for Færøerne

ved Udfærdigelse af en Ligningsgrundlag, og Syvmændene foretage selve Ligningen, som i det Hele egner for de lokale Forhold. Heldig kunde der by ved Anledning del at udvide Antallet af de Forhold, som kunne vore Genstande for Ligning, saaledes f. Eks. ogsaa af Udvalget foreslaaet: en fuldstændig Kystens Fordring paa Hensyn her den tilstrækkelige Dybde, hejsafgiften af forskjellige Fiskeyderier, hastige Indretninger ved at lade visse Ulykke udføre paa den forsømmelige Vegne; men det kunde dermed være mindre heldigt at overdrage det til Syvmændene ogsaa at kunne ge Ligningen og i Stedet lade Amtsmanden fungere som Overkommer i den Slags Sager.

Ad 8. Efterår maatte erkende, at Loven Forskjellighed laa heri, at der var medtaget en del nye Genstande for Ligning, og at det kneppet i visse Tilfælde kunde gøre (Udgift) dem. De øvrige nye Bestemmelser, der vare optagne efter Loven af 1873 havde ikke stor praktisk Betydning. Talerne lagde særdeles megen Vægt paa den Bestemmelse nu, at der kunde gøres Ligning for Indtægt for Arbejde, der i Henhold til Grundskyldsvæsenet eller Husgjerningen var ilignet, paa vedkommende forsømmelige Personer Vegne. Det blev paa Siden ikke denne Bestemmelse blev modtagen med megen stor Glæde. Efter den nugældende Lov havde Amtsmanden ikke at gøre Andet end Ligning. Det var nemlig kun en Form. Syvmændene ogsaa kneppet i Følge denne Lov kun at have det Pligt at fremme Forhandlingerne uden Hensyn til indkomne Indvendinger. Dette var ikke ønskeligt. I Praksis havde det hidtil by ikke medført Vanskeligheder. Talerne fandt det rigtigt at antage det foreliggende Lovforslag, fordi det indeholdt nogle ikke saa vidtrækkende praktiske Fejl, og fordi det i Forhold

Forslaget, og naar det indskrænkes med Undtagelsen Lokke-
ring, vilde Ministeriet etc: Skridt til at afgjøre, hvad
der fandt sted.

B. S. Müller henholdt sig til de Ytringer, der faldt i Sam-
mark var det tidligere Undtagelser, der gav Hjemmel til
andre. Der havde man fundet, det rigtigt, at fravige kunne
Bestemmelser. Hvad mente saa, man burde gjøre det her.
Det vilde spare en hel Del Tid. Af samme Grunde var det
nødvendigt at optage Bestemmelse om, at Sysselmanden
kunde afsige Kundskab i disse Sager. Blandt de anførte Om-
stande for Hjemmel var nogle som man for Øieblikket
ikke fik Anvendelse for, men af Hensyn til, at der kunde
komme at blive Brug derfor i Fremtiden, burde de medtages.

Irminger fandt, at det maatte fremgaa af Loven af
1867, at Sysselmanden, naar der måtte Hjemmel gjennem
fremkom begrundet Indvendelse, maatte tage Sagen til Følge,
eller eventuelt udsætte Forhandlingen, indtil Undersøgelsen
afgjørelse forelaa.

B. Ytterø vilde ikke paastaa, at det af Irminger
med Hensyn til Indvendelser for Sysselmanden, ikke kunde
udledes af Loven af 1867, men det var i hvert Fald det
højere, end det var bestemt udtalt, saaledes som det
foreliggende Forslag.

---

Samme Dags Eftermiddag (5 Septbr.) fortsatte

§1, N:r 1-10 vottyo utan diskussion med 11 St. för 9 ingen mot

§2 ligeledes med 11 St. -o

§3 ligeledes med 11 St. -o

§4 ligeledes med 10 St. -o

§5 ligeledes med 10 St. -o

§6 ligeledes med 10 St. -o

§7 ligeledes med 10 St. -o

§8 ligeledes med 9 St. mot 2.

§9 ligeledes med 10 St. -o

§10 ligeledes med 10 St. -o

§11 ligeledes med 10 St. -o

§12 ligeledes med 10 St. -o

§13 ligeledes med 10 St. -o

§14 ligeledes med 10 St. -o

II. Ord Utlåg uten Grundlag af Dom eller Forlig.

§15 uttogs uten diskussion med 10 St. för 9 ingen mot.

§§16 och 17 behandlades som uttagna uten åtgärd.

Efter att den 5:te Behandling saaledes var slutad, togs saaken förnyadt i dess helhet under åtgärd och Namnupprop vidare med följande Utfall: Ja sade Hr. G. Müller, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen, S. G. Müller, P. P. Esperi, Jürhuus, Olsen, Schröder och P. Esperi; - Eriksen, Isaksen, Poulsen, Hansen, Weihe och Fournaden skulle icke, medens Rostoff, Hvidegaard och Petersen voro frånvarande; och var förslaget, saaledes uttagit i dess helhet med 11 Stemmer, medens 6 icke deltog och 3 voro frånvarande.

følgende Indstilling i Sagen:

Det høje Ministerium har ved Skrivelse til Tøri Amt af 19 April f. A. meddelt at samme i Henhold til Lov af Lagtinget i Sagen angaaende Udvidelse til Færøerne af Loven om Embedsprøver m. m. af 9 April 1891 givne Indstilling er enig i, at ingen Ufravigelighedsbestemmelse af 29 Marts 1873 udvidet til Færøerne med saadanne Ændringer og Modifikationer, hvortil der efter de foregaaende Forhold paa Øerne maatte være Anledning, hvorefter Sagen, forsaavidt ved det høje Ministerium overvejede Forslag, af Embedsmænd paa Færøerne er forelagt Lagtinget til Betænkning.

I Sagen er blevet nedsat et Udvalg paa 5 Medlemmer, som har afgivet sin Betænkning med vedføjet Lovforslag. Udvalget har heri ladet det fuldstændigt overlade til Lagtinget eller Lovgivningsmagten at afgjøre, om det i Særlag fremstår at forelægge Loven af 1873 udvidet med de nødvendige Ændringer og Modifikationer samt Undtagelser, ikke kunnes bestemme, navnlig paa Grund af, at flere af de i Ufravigelighedsloven for Færøerne af 29 Marts 1867 indeholdte Bestemmelser have maattet optages, ville blive saa store, at den eventuelle Lovs Overskuelighed derved let ville blive vanskeliggjort.

Det Lovforslag, saaledes som det blev fremlagt, fremkom ikke Forslag om Ændringer og det vedtoges af Tinget med 11 Stemmer, ikke 6 imod Stem-

vedlagte Bekjendtgjørelse fordrages Kundgjort ved Indrykkelse i Lovtidenden og den i samme indeholdte Bestemmelse, samt de Bekjendtgjørelsen bilagte Lokalstatuter fra Landsfogden og Sysselmanden, tillader man sig ved at fremsende Sagen ydmygst at anbefale den til høje Ministeriums gunstige Overveielse.

Lagtingssalen, den 6 September 1894.

L. K. Bachmann. E. Müller.

Ordfører.

Jens Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

VIII Forslag til Lov om Beskyttelse af Mistlinger.

---

Den 3die Oktober fremlagde en saalydende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.
Kjøbenhavn, d. 19 April 1892.

Det har behaget Allernaadigst at bestemme, at Folketingets Forslag til Lov om Beskyttelse af Mistlinger med Bilag, hvorom Deres Forretninger ved Skrivelse af 18 Oktober f. A. blev indbudne, skulde, forinden videre Foranstaltninger hertil Kjendelighed havde Sted, af Amtmanden paa Færøerne undersøges med Hensyn til, om det er at anse for tilraadeligt at indføre Forslaget — saaledes som det er affattet og foreligger — paa Færøerne, eller om det er at anse for tilraadeligt at undergive Forslaget — hvilket saavidt Ministeriet for Tiden skjønner, vil være det mest hensigtsmæssige — Behandling i de kommunale Forretninger, hvorefter Forslaget, saaledes som det maatte være blevet vedtaget af Folketinget, vil blive at forelægge Lagtinget til Betænkning.

J. Hellemann.

John Lassen.
Aas.

Til
Amtmanden paa Færøerne!

Ved Sagens 1ste Behandling, hvor 5te Udvalgsmedlem
efter Forslag af Formanden, at henvise Sagen til det Udvalg-
det var medtat i Kirkeministeriet (No. IV)

Aften 4de September fremlagde saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er nedsat
for at afgive Betænkning over det af Ministeriet tilbagesendte
Forslag til Lov om Bestyrelsen af Menighedens kommunale
Forstanderskabets Beføjelser, er enstemmig tilladet sig at anføre.

Af de indkomne Erklæringer fremgaar, - hvad man
iøvrigt paa Forhaand kunde vide - at de fleste have tilmaalt
Sagens Gjenstand, andre medalle sig kun i enkelte andre Ret-
ninger til Forslaget.

De fortskjellige Meninger stille sig saaledes
til Sagen.

Forstanderskaberne for Vaagi og Nordstrøm
Præstegjeld, Skolebø Sogn, Kvalbø Sogn samt Thorshavns Kommunalbe-
styrelse anbefale Forslaget, det for Østeri Præstegjelds Vedkom-
mende med den Undtagelse, hvorved Brugen af Meiningen til Sogn ind-
skrænkes, hvad Forslaget ikke tilsigter, medens det for Norder-
øernes Præstegjelds Vedkommende Forslaget, idet det anser Brugen
af Meiningen som Sogn for skadelig for Kirkeriet i Almindelig-
hed, det for de forenede Sogne i Østeri end ej, ikke i Stand til
at have nogen begrundet Mening om Sagen og Forstanderskabet
for Østeri Præstegjeld, det forenede Sogn i Sudstrøm Præstegjelds

Nolle Sagen alleles ikke haar afgivet nogen Erklæring i Sagen.

Ved at lægge Sagen under fornyet Overvejelse maa Udvalget fasthalde, at den Gennemførelse af de Tvang, skridt til Ret hele og mener ikke, at der er nogen Grund til for Lagtinget at forlange nogen Forandring i den Stilling, hvi gen indtog til dens forrige Session. Vi tillade os derfor at fore, slaa det Lagtingets Vedtagelse.

Tinget vedtager til Fællesmøderet at tilbringe, at det af Lagtinget i forrige Session vedtagne Forslag til Lov for Færøerne om Bevægelse af Mælkinger, ifølgende maa blive gjort til Lov.

Således i forskellige Virkningsager vedtaget Udvalg,
den 2den September 1892.

J. H. Schrøter. Jens Pauli Heinesen. Chr. A. Hansen. M. Lund
Ordfører. J. C. Djurhuus.

---

Den 3die September forlagde Sagen 2den Behandling.

Efter at Ordføreren (Sekretæren) havde refereret Sagen, overgik denne til 3die Behandling, samt forlagdes den 5te September.

Udvalgets Forslag vedtoges under Afstemning ved Navneop, raab med det Tilføj, at samtlige de Steds værende Medlemmer stemmede ja (fraværende vare: Rektorerne Petersen, Krabbe, P. C. Müller C. A. Effersøe og C. Effersøe) og var Forslaget saaledes endeligen vedtaget samt til Fællesmøderet.

Ved 6te September oplæstes og indstevnedes saalydende Indstilling i Sagen:

Ved Skrivelse af 19 April f. A. har Ministeriet for Island forlagt Lagtinget Udkast af samme i forrige Session vedtagne Forslag til Lov for Island om Beskyttelse af Mistlinger, ledsaget af nogle ved Ministeriets Foranstaltning indhentede Erklæringer fra de kommunale Bestyrelser over Sagen samt forlangt Tingets ydedigere Bekjendtgjørelse med Hensyn dertil.

Denne Sag kom til forelobig Behandling i Tinget den 5 August og blev henvist til et i Stedet nedsat Udvalg, bestaaende af 5 Medlemmer, der nu ved 2den September afgav sin Betænkning med den

Efter at have hørt denne Sag nøie overvejet, maa man indrømme, at den herværende Befolknings Beretning har en stor Betydning for en ikke ringe Del af Befolkningen, nemlig af Hensyn til den Omstændighed at Fiskeriet er Dens Næring. Forøvrigt tillader man sig at henvise til fornævnte Udvalgsbetænkning, som vedlegges.

Ved Sagens 3die Behandling, der fandt Sted i Tinget den 5te September blev enstemmig med 14 Stemmer vedtaget det saalydende Indstillingspunkt:

> at Tinget indstiller til Justitsministeriet at udtrykke det af Lagtinget i forrige Session vedtagne Forslag til Lov for Islands om Beskyttelse af Mistlinger uforandret maatte blive ophøjet til Lov.

Ved Lagtingets herværende tilstedeværende Sagen, tiltraadte det sig ubetinget i Henhold til det saaledes vedtagne Indstillings-

Ihrem Gesuche

Ihrem Gesuche

Ihrem Gesuche

---

Ved Lagtingets Aabning fremlagde kun paa forrige Samling vedtagne Lag ang. en Revision af den gældende Valtigbetjening (Lagtingsforhandlingerne for 1891, Side 167-191) tilligt med de imidlertid indkomne Erklæringer.

Ved Lagets 1ste Behandling, den 3 August, vedtoges efter Forslag af Hansen at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes vedtog: Danielsen, Hansen, Johannesen, S. C. Müller og Olsen.

Den 18de August fremlagde saadanne

Udvalgsbetænkning

Undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er nedsat til at afgive Betænkning om det i forrige Lagtingsamling udarbejdede Udkast til Lov om Valtigvæsenet paa Færøerne, skal efter paagældende at have gennemgaaet Udkastet og overvejet de med samme indkomne Erklæringer fra forskjellige Embedsmænd og kommunale Bestyrelseskaldere tillader sig at fremføre følgende.

Man antager - i saa Henseende i Overensstemmelse med de fleste indkomne Erklæringer, hvoraf en stor

at det er heldigt og rigtigt, at de i den nye saakaldte Fattiglov af 9de April 1891, der har samlet Forholdet og Grænserne for Ydelserne, indførte hensigtsmæssige og hensigtsmæssigere Principper paa Fattigforsorgens Omraade ogsaa kommer til at gælde for Færøerne, samt at alle de hidtil paa forskjellige Steder spredte Bestemmelser samles i en altomfattende, systematisk ordnet Lov. Der er i Udvalgsbetænkningen fra forrige Lagtingsamling nærmere fremhævet de enkelte Punkter, hvori Udkastet afviger fra den ældre Fattigforgivning, og man skal her kun henvise dertil. Blandt det nye, der er bragt i Forslag, er i Kap. I, § 10 optaget en Bestemmelse om, at Amtsfattigkassen skal have en årlig Grundsum, og at denne, naar Omstændighederne tillade det, skal forøges ikke mod at skrive Beløb ud 500 Kr. aarlig. Udvalget har, paa Grundlag af nogle af de indkomne Erklæringer saavel som paa mundtlige Udtalelser i Lagtinget, ikke overset denne §, men man formener, at den ikke kan undværes. Skal Amtsfattigkassen til enhver Tid kunne imødekomme de Krav, der stilles til den, Krav, der efter Forholdenes Udvikling nødvendigvis ville stige mere og mere, maa den have en årlig og virksom Grundsum at støtte sig til. Paa den anden Side bør det fornemmelig ikke fastholdes, at alle de Fattigstyrer, der i et enkelt Aar ikke maatte være i Stand for efter denne Lov Bestemmelser og Lagtingets Vedtagelse, at skulle tilflyde Grundsummen, idet det jo ville være heldigt, om man undgik det, naar der ved særlige Omstændigheder skulde fremkomme et større Overskud, da kunde henlægge en

gaaet ikke kunde tages til Hensyn til de aandige Udfordringer.
Man antager saaledes, at det er heldigt, at der er mindst
500 M. som Maximum for, hvad der skal henlægges til
Grundfonden; der vil heri ligge en Opfordring til saa vidt
muligt hvert Aar at henlægge et saadant Beløb til
Grundfonden, idet der Lagttinget by bliver for meget
bundet i sine Dispositioner over Kapitalen.

En anden og langt belydningsfuldere
ny Bestemmelse er den i Udkastets §3, hvorefter Sognekom-
missionerne paa Landet skulde have Sognets selvstændige Ved-
tægtsbestyrelse inden Forhandlerskabernes Pligter. Dette blev for-
saavidt fordi man mente, at det ville være i Overensstemmelse
med Principspørgsmaalet i Landkommunalloven af 28 Februar 1872,
og fordi man tænkte sig, at det kunde være heldigt, at
de mindre Sogne saaledes paa dette Omraade kunde faa
Lejlighed paa Udviklen af de kommunale Selvstyre, der
saa efterhaanden kunde blive indført, ogsaa paa de andre
Omraader ved Sognenes Udvikling til ordige Kommuner,
og det maa vel erkendes, at først, naar hvert Sogn er
blevet en ordig Kommune, er det Maal af kommunalt
Selvstyre naaet, som Loven af 28de Februar 1872 har haft for
Øje. Imidlertid er der i flere af de indkomne Betænkninger
udtalt megen Betænkelighed ved at give Sognekommissionerne
en Myndighed som den foreslaaede og det er ogsaa ved den
foreløbige Behandling i Tinget udtalt, at man vistnok helst
maatte ønske Bestemmelserne i Lov af
28 Februar 1872 angaaende Sagligørelsen Bestyrelse, saaledes

under som eerlig Kommune, let Fattigvæsen saavel som de øvrige kommunale Sager styres af let Kommunalforstan-derskab, hvortil der høer. Udvalget har dagt lette Punkt under meget nøje Overvejelse og er kommet til det Resultat, at man ikke bør fastholde det i Udkastet foreslaaede, men at det maa antages i alt Fald forelebig at være det rigtigste at man her bliver ved det nu bestaaende.

Ligesaa indeholde de indkomne Erklæringer fra flere Bondeforeninger, der have givet Anledning til Diskussion, end-dem der kommer, som naturligt er, finder adskillige, der mer-ker sig af formel Natur og vedrører Redaktionen af enkelte Paragraffer. Kjøbet ikke i Udvalget er der fremkommet nye Omstændigheder, der have givet Anledning til Behandling, kun har Spørgsmaalet om fattiges Forsørgelse ved Ingang i Aar ligesom i Fjor ledt Udvalget i et Flertal og et Mindre-tal. Flertallet, bestaaende af Hrrr. L. C. Müller, Lauridsen og Johannesen, fastholder, at det bør vedblive ved Tilfældet at lade Fattiglemmer gaa paa Ingang, med da det foreslaas, at Fattigvæsenets Bestyrelse ikke overdrages til Sognekommuno-nerne, men forbliver hos Forstanderskaberne, formener man, at det eneste Punktum i Udkastets § 43 helst kan udgaa. Mindretallet, Hansen, maa vedblivende fastholde, at Forsørgelse ved Ingang ikke blot er en Forældet, men gaar en i flere Kommuner skadelig Vane for Fattigforsørgelsen, og kan ikke undlade at fremhæve, at hans Forslag har fundet Støtte ikke blot i Forskrivernes Erklæringer og flere af Protokollerne, men ogsaa i Thorshavns Kommunalbestyrelses og Torshavns Sogne

Ma forskellige mindre Anbringer, der for en stor Del kun ere Redaktionsændringer, og i øvrigt ikke have nogen indgribende Betydning, finder man det naturligst kortelig at motivere sammesteds med Paragrafferne selv.

Udvalget tillader sig altsaa at foreslaa Tinget at vedtage det vedlagte i Øst udarbejdede Udkast til Sallingsyssels for Herrerne med følgende Bemærkninger:

Den ekstra Tilføjelse i Stavn af § 32. Det sidste Bemærkning: „Sallig. nidtvandig, fordi det foreslaas, at Ligningskommissionen udgaar som indtvandig, mand og Lignetakstfører, forandres med Kommunalforstanderskabet til: Sallingforstanderskab, der skal som hidtil skulle ved Sallighedsgrænsen udgaar som Formand og Lignetakstfører, skal dog forøgelse med en af Tinget, dertil dette Formand autoriseret Forhandlingsprotokol.

Samme Ændring er motiveret af § 33. Samme § udgaar forsaavidt i Betænkningen.

„de øvrige Sagers Sallighedsforretninger besørges af Kommunalforstanderskabene i Overensstemmelse med Bestemmelserne i den for de forskjellige Landkommuner Skyldige af 28 Februar 1872, §§ 3, 15 og 17.

Forslaget skulle, forsaa Vidt angaar § 34 Samme § udgaar.

Bemærkningen i 5te Punktum

Undringerne er udvendig gjorte ved den foreslaaede Undring af § 93.

§ 35. Smallend Ordene „skal y. aarlig" i 1ste Linie tilføjes.

„ for de ikke ubombede Sagers Vedkommende efter Ordre af Sagfører kommissionen."

3die 2det Punktum retteres saaledes:

„Forsørgelsesplanen, der skal indeholde Oplysning om de faktiske Grund for Forfatningen, den Anbringelse, og hvad Undersøgelsen, der har tilkommet Retten, indeholder til Antegnelse ved Sagen, at den saaledes foreslagne Sagbringelse ved ikke Ved-kommende.

Den Ordlyd af Undringerne i § 93.

§ 37. Sammes § udgaar.

§ 39. Efter Ordet 1. tilføjes samt Lovene, og Afgiften af Brændevinsbeholdninger i Kjøbenhavn bliver ved Lov af 3die Marts 1866 § 31 og 3 og Lov af 22de December 1876, Kundskaber for Handelsbevillinger i Kjøbenhavn bliver ved Lov af 21de Marts 1855 § 10, Lov af 7de Maj 1881, § 2 og Lov af 30te Marts 1892, § 15 samt Kundskaber; Anledning af Vinmaanedsbeholdninger i Kjøbenhavn bliver ved Anordning af 7de Februar 1896 ikke Gjenstand for Lov af 1ste Marts 1889, § 26."

Litra e forandres til Litra f.
Litra f forandres til Litra g og omr.
lyder saaledes:

„f. Afgift af Grundfæstegods ved Afgjørelse,
som er bestemt i Grundreglementet."

Litra g forandres til Litra h.
Litra h forandres til Litra i.

Det er formentlig Bekræftelse, at § 13. Ordene „hvert Kvartal" i at ved nedsættelse Indretning gjøres linie forandres til „aarlig" Indbetaling eller en Gang om Aaret.

§ 15. Andet punktum: 7de linie, ved en Trykfejl, rettes til „anvendes".

Den foreslaaede Ændring er for- Litra a, sidste Punktum: „Herr Sallig-
mentlig en heldigere Redaktion. havet ikke undlade: Kirken, hvilket
Skulde herfor Indtægten af en: Kollekten
anbragt Sted, forandres til: „og un-
dlade Sallighavet ikke: i Kirken,
hvor den: Skulde herfor: Kunde til Kgl.
Resolution er ellers maatte blive anbragt
en Sallighave i Kollekten.

Det samme Ændring er til Slutningen § 16. I Stedet for Ordet: „fremlægge
at samme Regnskaber samt Bilag til sammenlignes med" 2den og 3die linie
Kommunevognstabet kommer til saadan: „vedlægges
at passere Revisionen og Lagtinget,

bestemmelser er nødvendig.

Da Skovene vedrører Kir- anlægge at blive ikrikt, til Skovene er denne Ændring nødvendig.

§ 32. I Stedet for Ordene:

„lov af 23de Februar 1866 om Handel i Handelsskibe m. v." sættes:

„lov om Anvendelse af ..... til Skovene ikrikt Skov af 1ste April 1894."

§ 33. Ordet „forbeholdes" i 2den Stykkes 11te Linie, der er en Trykfejl, rettes til: „forbeholdes".

Dansk Vilfojelse er formentlig nødvendig, da ved endvi- lang Tid vil kunne forekomme Vilfælde, hvor flere Egne i Fællesskab bør deltage i Fælleslemmers Forsørgelse.

§ 34. Det tilføjes som følgende:

„Og skulle Vedgående, der ikke ejer at lov af 28 Februar 1872 er traadt i Kraft have erhvervet Forsørgelsesret i nogen anden Egn paa Færøerne, men derimod fornylig have erhvervet saadan Ret i en af de kirkelige i Henhold til lov af 22de Marts 1855 bestaaende Fattigdistrikter, forsørges disse Fattiglemmer for hele det lovgang bestaaende Distrikt efter Reglerne i lov af 28 Februar 1872, § 17."

For Fyldighed Skyld.

§ 38. Det de nævnte Ord i 2den Stykke „frivillige Fattigvæsen" føjes:

„for det Fattigdistrikt, i hvilket Gid-

ellers had fundet Sted.

For at undgaa den Misforstaa- delse, at ukorrekt Udtoning ellet skriftlig Fixering skulde blive fore- gjældende ligeberettiget paa Sidemaal:

§ 340. Begyndelsesordene for „Udtoning", „Udtoninger", der ophører ikke paa Sidemaal, maa lyde: „Udtoning, ikke kun Sidemaal, men ogsaa" o.s.v.

§ 343. Udtallet: S. E. Müller, Hans, Danielsen og Johannesen foreslaar, at det rettes til Indskrænkning udgaar, Mindretallet, Hansen, fastholder sit Forslag.

§ 349 Sidste Ord: 5te Linie, der er en Trykfejl, rettes til „for".

Da der ikke paa Sidemaal findes egentlig Skolelov, er denne Ordning formentlig overflødig.

§ 352. 3die Stykke for Ordene: „Lade dem forsømme Skolen" i 7de Linie ettes: „undtage dem for den forbigaaede Undervis- ning".

Da Landsloven er Resultat af Thorshavns Tabligsforhandlinger og Syn, med Landsloven: hvert enkelt Tilfælde afvigelser maatte ske ved Bestemmelse af Landsloven eller Sysselmandens foranled- af Kommunalforhandlingsprotokollerne, bli, med Landsloven i hvert enkelt Tilfælde ved denne Ordning formentlig overflødig af vedkommende Politimyndighed, hvorhos den

§ 353. Ordene i 3die Slutning: „Landsloven" ettes: „Landsloven: hvert enkelt Tilfælde afvigelser maatte ske ved Bestemmelse af Landsloven eller Sysselmandens foranled- af Kommunalforhandlingsprotokollerne, bli, med Landsloven i hvert enkelt Tilfælde ved denne Ordning formentlig overflødig af vedkommende Politimyndighed, hvorhos den

Bekendtgjørelse ved, at de navnte Øvrighedspersoner, hvor de ikke selv bestyrelsen, vil Øvrighedens Samtykke til Medlemmer af Fattigbestyrelsen, være at indhente. Saaledes forbrændt Myndighed.

For at undgaa Tvist om, hvilken Sogn Børnene skulle tilfalde.

§ 354. Ved de ikke blot i 1ste Stykke: „frivillige Fattigvæsen" sige „for det Fattigdistrikt, hvor Barnet har sit Hjemsted".

Da de saa kaldte Tilfælde i hvilke selv Fattigvæsenet paa det paagjældende Sted ved det, hvor Kosten, skulle betales, er ligeganske, kan vore ikke se at lade en i et andet Distrikt forøvrigt uberygtet Person indlægge paa Hospitalet i en kommunal Anledning fornødentlig nødvendig.

§ 357. Ordene: „Hospitalet skal ..... paagjældende" i 6te—8de linie forandres til: „Hospitalet, skulle dog fælles regnskabsmæssig det indlæggende Fattigdistrikt.

§ 367. Ordene: „de i samme §§ 63, 64 og 68" i 4de linie rette til: „i §§ 63 og 68".

§ 368. Ordene: „vedkommende Fattigvæsen ..... Beløb" i 4de—6te linie forandres til: „forvandle saadanne Personer ikke selv kunne afholde Udgifterne ved deres Hjemsendelse, kan

kommune Valgret end til
hvem med det fulde Beløb.

I det første Stykke med Hyk. af § 77 Ordet „Kommuner" i 6te
Led; ved dette forstaaes, for hvem ellers det „Kommuner" Ordet
i det foreliggende er med Hensyn til „Kommunevalgbarhed" i 13 linie til
venstre og ligeledes, at Skriftsproget „Kommunevalgbarheder" og Ordet
maal „med en dansk Kommune, Justitsministeren" i 17 linie til
afgjøres af den øverste Myndighed, Indenrigsministeren.
i Fællesskab: Danmark, ligesom
Skriftsprøgsmaal med en is-
landsk Kommune afgjøres af
Ministeren for Island.

Y

Ved i Anledning af en paaanket Revision af
Fællesforordningen for Torvene nedsatte Udvalg.
Dagsorden, d. 18 August 1892.

Chr. A. Hansen. H. Johannesen. H. Hansen
Ørsted. C. Steen. L. Miller.

---

Ved 22 d. August paabegyndte Sagens 2den Behandling.

Hansen havde ønsket, at grad Torvene skulde komme til

fore den ny danske Fattiglov, og havde derfor i Fjor fremsat Forslag om, at Lagtinget skulde forlange en Lovs om af den ældre første Fattigforsørgning. Det Udvalg, som i Fjor var blevet nedsat i Sagen, havde udarbejdet nærværende Forslag, som var blevet sendt Kommunalforstanderskaberne og enkelte Embedsmænd til Erklæring. Udvalget havde i Mar gennemgaaet disse Erklæringer og fundet overmaade ofte Udtrykket og havde derfor foretaget enkelte Ændringer, som nærmere fandtes omtalte i Bemærkningerne, som kan herfor refereres.

Lovforslaget behandledes derefter kapitelvis.

Kap. I.

Ad § 1: Den eneste Ændring her var en Forandring i § 3 angaaende Bestyrelsen af Fattigvæsenet, som foreslaas at blive hos Kommunalforstanderskaberne i Stedet for, som i Udkastet foreslaaet, at overgaa til Sognekommissionerne. Denne Ændring og de øvrige af den følgende mindre Ændringer i de enkelte §§ motiveredes udførligt i Udvalgets Bemærkninger.

Forslaget til § 2 tiltraadte Udvalget for det Meste og erklærede sig ligeledes for det hele, dersom Hensyn til Erklæringerne ikke skete, Forandringer i Kommunalloven af 1872. - Man fandt, at der i 3 kunde foretages en lille Ændring, saaledes at den gaar et enkelt Punkt ikke kom i Overensstemmelse med Kommunalloven. - De i § 9 foretagne Ændringer mentes kun være unødvendige, da der altid ikke

Kap. II.

Hansen: Det var min Indstilling af, at den gamle Fattiglov ikke blev ophævet; at man havde taget dette Kapitel, idet i saa Fald den lille Lov af 1883, hvorved det frivillige Fattigvæsen var ordnet, ikke mangle sin Grundvold. Foruden en lille Redaktionsændring var den af Udvalget foreslaaet, at Betegnelse for det frivillige Fattigvæsens Ind- hegter og Udgifter skulde ændres til Betegnelse Kommunalbrugsmidler, saaledes gaar igennem Revisionen og Lagtinget, hvilket formentlig ikke indtrinder Ulejligheder gjorde ønskeligt.

Poulsen: Overgang den havde ogsaa Tale om Böder til det frivillige Fattigvæsen, havde den lange Titel, hvormed denne Kasse benævnes, dårlig kaar. Kaar ikke hensigtsmæssig, om det ikke ikke vilde være rigtigst alle Vegne: kunne lov at kalde den "det frivillige Fattigvæsen".

Kap. III.

Hansen: dette Kapitel, den handlede om Forsørgelsespligten, fulgte den og saaledes Fattiglov, der formentlig indebærer helstrækkelig tilstrækkelig tilfredsstillende Bestemmelser herom. Udvalget havde derfor ingen Indvendinger foreslaaet i dette Kapitel, undtagen at den i Stedet for Henvisningen til Lov om Disciplin i Kaadebørnehjem, henviste til den og Lov, der formentlig ikke kommer til at gælde for Færøerne.

Poulsen bemærkede om, hvorvidt Bestemmelsen om Aldersgrænsen havde nogen Betydning her.

men det var dog ikke muligt at udelade den, da den måtte gives i Grundtræk kunde paa mere Betydning.

Kap. IV.

Kommune: Da paa dette Kapitel i det væsentligste følgte den samme Fortegn, var der ved Udtagelse af 334 kun foretaaet enkelte Redaktionsændringer. Imidlertid var der til 334 foretaaet tilføjet en Bestemmelse om de fælles Valgliemmer, der paa Grund af Ministeriets Forkastning af Kommunalloven af 1872 formentlig var nødvendig, og dette var nødvendigt paa den udførligere Maade at afgøre saadanne Personers Forhold paa.

Politiet: Spørgsmaalet om fælles Valgliemmer havde ofte været, for og ville mange Vanskeligheder, da det ikke altid var klart foretaaet Forskellighed paa de forskellige Steder og til forskellige Tider. Emnet havde saaledes afgjort Spørgsmaalet paa en Maade, Ministeriet paa en anden. Naar nu enkelte Sogne i mange Aar havde indrettet Valgliemmer, som efter Forslaget (og den af Ministeriet fastholdte Ordning) skulde inddeles af et helt Politikreds, nu skulde komme til at bestaa: Forskjellen af Personer, som efter Amtets fornemte Opfattelse af Sagen skulde ved afholdte af andet Sogn, ville dette være meget uhensigtsmæssigt. Det ville heller være heldigt, om man for de Kommuners Vedkommende, hvor en Sondring alt var helt gennemført, fremtidig kunde indgaa Valgforskrivelse.

Kap. V

gaard, mens Lagtingets hæderlige Medlemmer ikke ville billige
et Forslag i denne Retning, og der var nu ingen Adgang
hertil i den nærmeste Tid at faa en saadan oprettet, og han
havde ikke Lyst til at indlade sig paa nogen Bestemmelse,
som: den havde for, om, at der inden 5 Aar skulde
være en saadan Anstalt for Almuen. – Den Bestemmelse
i §43, at Kommunalforhandlingerne skulde kunne
give Tilladelse til at forøvrigt fattige ved at lade dem gaa
paa Omgang i Distrikterne, havde han ikke kunnet gaa
ind paa, medens de øvrige Medlemmer af Udvalget fandt
en saadan Bestemmelse nødvendig. Ministeren havde talt
imod en saadan Ordning, og han ville fremhæve, at flere
af de indkomne Erklæringer talte til Gunst for hans
Standpunkt. Han kunde ikke frafalde dette Forslag og
ville lade det komme til Afstemning. – At Rigsdagen ville
vedtage en ny Lov med en saa fordelt Bestemmelse, kunde
de han heller ikke tro.

d'Esperce kunde i Princippet skjønne sig til Ministeren angaaende det ubetingede ved Forsørgelse ved Omgang i Egnen, og han havde ikke, at Rigsdagen uden vægtige Grunde vilde gaa ind paa det at indføre Omgang. Han ville henstille til Overvejelse, om det ikke ville være rigtigt at indføre en Bestemmelse: dersom en, at en gammel Mand kunde ikke holdes Tilladelse til at lade sig paa Omgang i Betragtning af, at man ikke her havde nogen Anstalt, hvor saadanne Personer kunde anbringes.

Danielsen. Det kunde gerne være, at Forsørgelse ved Omgang var forældet, men der var dog visse Egne, hvor dette

ble Fattiglemmer, der gik paa Bygang, særdeles godt behandlede, saa der af kvinlige Hensyn ingen Forandring burde i dette Forhold, og der fandtes Fattiglemmer, som blev aldeles uvedkommende, naar de i længere Tid havde været paa et Sted, hvorimod de samme Personer kunde være skikkelige, naar de fik kun lidt at forandre Opholdsstedet.

Ølene bemærkede, der var stor Mangel paa Gjestgivergjæld for Øl, som de her og nede der ville man ikke indlade sig paa at lægge Fattiglemmer i. Hvidt, her var man i Regelen ikke saa bange for det. Skede dette maatte kunde han anføre flere Eksempler, baade fra Nordvinne og Østerø paa, at de fandtes Fattiglemmer, som ingen ville have i Hjem. Naar de havde været længe i et Hus, blev de aldeles ubehagelige. Man maatte gjøre noget for at beholde Ordningen med Bygang. Det ville gaa kostbart for meget at anbringe Fattiglemmer i fast Plads og Kosten, følte ikke saa meget som Pengene. Fattiglemmer paa Bygang havde det ligesaa godt som andre Mennesker.

O. Efferøe: Vannebem og Ølene havde iagttaget, at Fattiglemmer, som gik paa Bygang, ikke blev godt behandlede; han havde selv iagttaget det modsatte i visse Tilfælde. Det var stor Synd at bringe ordentlige Folk, selv om de var Fattiglemmer, lidt at drage fra Hus til Hus, naar de ikke ønskede Forandring.

Torkildsen kunde i det vigtigste slutte sig til O. Efferøe. Det var i Princippet bedst helt at afskaffe Omgangsvæsenet Bygang, i mange Tilfælde var en saadan Omstigelse aldeles forkastelig, saaledes hvad Børn og svagelige Personer angik. Jeg maatte have indrømmet, at de fandtes Fattiglemmer, hvem gamle, som ikke kunde finde sig i at være paa et Sted

[illegible] kan [illegible] at [illegible] sig hjemme af Sit, blive utaalelige. Saadanne Ønsker maatte let over Stillet at underholde paa Omgang, uden ikke ud vis Konkret.

Hansen havde i Gjor i Utvalget forelaast, at Kommunalen i enkelte Tilfælde skulde kunne give Tilladelse til Omgang, men ingen Støtte faaet hos de øvrige Medlemmer, hvorfor frafaldt dette Meglingsforslag. Den Dag. Omgang, som ikke var ugelejlighed, kunde maaske tillades uden nogen Forholdsregler.

Danielsen udtalte intet om, at Fattiglemmer vare kriminelle til at Hus, de ikke ønskede at være i. Overlod det sig fuldagne, hvad de let gaar.

S. E. Müller oplyste, at det ikke havde været Flertallets Mening at give det videre for Fattiglemmer end hidtil; man havde kortelig mødt, at Fattiglemmene selv ville opsøge Lejlighed ud over Omgang ved sit fast Ophold. - Man havde ikke ønsket, at Forholdene her vare ikke de samme som i Danmark; det var ingen rigtigt; de kunde alleder ikke sammenlignes. Det var ejendommeligt, at de Kommuner, der havde mødt sig Omgang af Fattiglemmer, vare Thorshavn og Torshavn, paa hvilken Plads Forholdene mere end andre Steder her ligne Forholdene i Danmark.

Jacobsen oplyste, at han kendte Fattiglemmer, som det ikke var muligt at anbringe i fast Ophold, thi ingen vilde have dem. Det burde overlades til Kommunalbestyrelsen at bestemme, om et Fattiglem skulde anbringes fast eller det skulde faa Omgang.

Den 23 Februar fortsattes Sagens 2den Behandling:

## Kap. VI.

Hansen: Dette Kapitel fulgte i alt væsentligt den nye Lønnes Fattigloy den Bestemmelse, at en Person, som trænger hærde faaet Fattighjælp, men i de sidste 5 Aar ikke hærde nydt saadan Understøttelse, skulde have den hannem ydede Fattighjælp eftergivet, naar han fremvalte Begæring herom, samt at saadan Hjælp kunde eftergives efter 4 Aars Forløb, var blevet ophævet ved F 33 53 § 64 var der foreslaaet et Par mindre Ændringer, som han motiverede.

Pedersen var lidt betænkelig ved Bestemmelsen om, at Fattighjælp skulde eftergives efter en vis Tid. Det kunde være godt i mange Tilfælde, men det var dog tvivlsomt, om det ikke mellem Forstanderskabet at bestemme, hvornaar saadan Hjælp burde eftergives.

Schrøder fandt, at man ikke burde vige for langt fra de hidtil. ved Bestemmelser i den nye danske Fattiglov. Det var vist ikke stor Utvivl om det at komme igennem i Rigsdagen, hvis vi holdt for meget af de gamle Bestemmelser.

Hansen mente, at Bestemmelsen af Forstanderskabene kunde være glade ved denne Bestemmelse om, at Fattighjælpen efter en vis Tid skulde eftergives, thi herved vilde man ikke komme ved Beskyldninger mod dem for at fremme Partiformaal, om de afslog en saadan Anmodning. Desuden var Bestemmelsen hvorvel ogsaa rigtig i al Almindelighed

Kap. VII, VIII og IX refereredes af Ordføreren, men gave ikke Anledning til nogen Diskussion.

til Skikning lakkede Forsvarsvinget for de Vitalelser, der vare fabre og lovde at vinde paany, hvad der var forloren, endvel det var ikke mange Bemærkninger, der vare gjorte, imod hvad han haabede, at det ikke havde vist Grund i Mangel paa Interesse, men at Ting-landets Udvalgets Arbejde ugenkaldelig hilsedes velkommen. Han anbefalede Sagens Overgang til 3die Behandling, hvilket ogsaa vedtoges uden Afstemning med 14 Stemmer.

---

Ved 2den og 3die Behandling forelagde følgende Ændringsforslag:

A. fra Udvalget.

1. til § 35. Paragraffens sidste Punktum.

„Sædvanlig Skyldsum skal aarlig forfalde til Overgangsplads for det paafølgende Aar, regnet fra 1ste Oktober til 30te September. Overgangsplads, der skal indeholde Oplysning om de sædvanlige Vang og Afgrødning, deres Anbringelse, og hvad Undersøgelser, der bør tillægges hver enkelt, inden de til Aarets saad skiftes, skal den Mand forelægge Lagtinget ved dets Samling."

2. til § 38. Efter Litra b. tilføjes som

Litra „c, de Afgifter, som: Kommunen for de

falde distriktets Fattigkasser.

Litra e' forandres til Litra f'

" f' " " " g'

" g " " " h'

B. fra Politiet.

## Motiveret Ændringsforslag

til

Udvalgets oprindelige Forslag i Fattiglovsagen (nr 334)

—

Ifølge Lov af 1873, om Kommunalbestyrelsen af 28 Februar 1872 traadte i Kraft, i følge af de bestaaende Fattigdistrikter (Forsørgelsesforbund) kun fortelle Fattighjælpen mellem Sognene, saaledes at disse, efter de nærmere fastsatte Forhold blev ved i Forening at forsørge de hjemlende Fattiglemmer, forøvrig maa i andre Forsørgelsesforbund bestige en Deling af selve Fattiglemmerne saaledes, at hvert Sogn for sine bestemte Personer at forsørge. I følge af disse Forsørgelsesforbund har man saa vidt muligt den Regel, at naar en i Forsørgelsesforbundet forsørgelsesberettiget Person blev hjemfalden, er han blevet underholdt af det Sogn, hvor han sidst havde opholdt sig i 5 Aar eller hvis intet saadant Sogn, hvor han var født, eller om dette Ophold (eller Fødsel) havde fundet Sted før 1 Oktober 1873. Denne praktiske Fremgangsmaade samt og saa Amtets Bifald, imidlertid Justitsministeriet ved Reso. dato af 18 Februar 1886 givet en anden Forsørgelsesordning

gældende. Naar nu i et af Rets-Protokollens Personer, som ikke siden 1873 har havt Embedets Forretninger at udføre, Sagen, efter vedtagne Ministeriets Resolution og Udvalgets Forslag af § 34 skal foretages af hele Protokollen, kunne de Sager, der tidligere alene have vedkommet tidligere Personer, ikke komme til at blive truffet, medmindre Personen efter ovennævnte Regel ikke vore blevne anset forretningsdygtige i et andet Sager.

Jeg tillader mig herfor at foreslaa.

Principalitet

at "Punktum" efter Udvalgets Forslag af § 34 forandres til "Komma", hvorhos der tilføjes:

"forsaa vidt der i dette District er eller siden 1ste Oktober 1873 har været andre fulde Valgbrugere, i hvilket Fald ogsaa det Sager, hvori Vedkommende er fyldt eller hvor han efter opnaaet 18 Aars Alder ikke har havt vedvarende fast Ophold i 5 Aar, som have Forretningsdistrikt, ligesaavel som dette Ophold fandt Sted, eller selve har stiftet Bo for den 1ste Oktober 1872."

Subsidiært:

at der til Udvalgets Forslag af § 34 føjes:

"Dog de Protokoller vedkommende, hvori der i 1873 eller foretagen en fuldstændig Sletning af Valgbrugere.

de trængende, der før 1 Oktober 1873 ere fyldte eller efter ojnaaet 18 Aars Alderen ikke have havt Ophold i 5 Aar Ophold i samme, kan Justitsministeriet meddele Samtykke til, at der fremdeles forholdes paa samme Maade som hidtil.

C. fra Sammes.

ad § 43.

Paragraffens sidste Punktum redigeres saaledes:

At foretage Fældige ved at lade dem gaa paa Omgang mellem Distriktets Skattelignede kan kun finde Sted, naar Overmyndighedens Tilladelse gives til Samtykket.

D. fra D. Efterinde.

ad § 43.

Principielt:

Sidste Punktum affattes saaledes:

„Det skal dog være Regel, at foretage Fældige ved at lade dem gaa paa Omgang i Distriktet. Foretagelse ved Omgang er kun tilladt af saadanne Personer, som nævnes i § 46, hvorhos der for hvert enkelt Tilfælde erhverves Amtets Tilladelse.

Subsidiært: Som ovenfor kun at der indføres efter „tilladt" „naar vedkommende Fældiglen begjæres det, ellers"

E. fra Sammes.

ad § 11.

3 afholdes saaledes:

„Amtsfattigkassens Bestyrelse stiller ansøgeren til aarlige Bidrag til forskjellige Fattigdistrikter efter kgl. nærmere Bestemmelse, jfr. lg 572.

---

Den 29de Augst. fortsatte Sagens 3die Behandling.

Kap. I.

§1 vedtoges uden Afstemning med 17 Stemmer.

§2.

Hansen: Denne § handler om Bestyrelsen af Thorshavns Fattigdistrikt. Der var her foreslaaet, at Fattigforstanderskabet selv skulde vælge sin Formand og Kassen, hvilket var det naturligste, da dette altid har, der efter den gamle Fattiglov skulde være Formand, egnede sig bedst.

Schrøter var enig med Hansen i Rigtigheden af, at Forstanderskabet selv vælger sin Formand; men han fandt ikke, det var hensigtsmæssigt, at Lagtinget skulde autorisere Thorshavns Fattigbestyrelses Forhandlingsprotokol, da Lagtinget ellers ikke havde noget Tilsyn med Thorshavns Kommunes

Hansen motiverede Forslaget udførligere og henstillede, at efter den gamle Fattiglov skulde Lagtinget autorisere Protokollen og Thorshavns Overgangsplan skulde indsendes til Lagtinget.

Schrøter bemærkede, at det var rigtigt, at Kommunalen og ikke Lagtinget autoriserede Protokollen.

Schrøter indleverede følgende

, dagbinget, eller ble Formand foranledet til
, Ansvarsvarsel.

Dette Ændringsforslag sattes først, under Afstemning
mod forkastedes med 7 Stemmer mod 4, hvorefter det af Udvalget
i dets Betænkning stillede Ændringsforslag vedtoges med 15 St. mod
1. Endelig vedtoges §2 saaledes uforandret med 15 St. for og ingen imod.

§3 i Udvalgets Forslag vedtoges enstemmig med 17
Stemmer, hvorved §§ 3, 4 og 7 i det fremsatte Udkast bortfaldt
samt bortfaldt.

§5 i Udvalgets Ændringsforslag vedtoges enstemmig
med 17 Stemmer, hvorved §5 i Udkastet og Udvalgets fremsatte
Forslag bortfaldt.

§6 i Udkastet vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

§8 i Udkastet med den af Udvalget foreslaaede Ænd-
dring vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

§9 i Udkastet med den af Udvalget foreslaaede Æn-
dring vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

§10 i Udkastet vedtoges med 14 Stemmer for 3
imod.

§11

Ø. Hansen udtalte, at hvorvel det i den gamle Fattigl. ikke
stod nogen om, at det kunde ydes ekstraordinære Tilskud af
Amtsfattigkassen, naar dette dog skete af og til. Han ønskede
imidlertid ikke, det var tilfældet og mindede derfor ikke nogen
Lovhjemmel for, at det kunde ske i Fremtiden.
Hansen mente, at om Ting maatte af og til hænde gives
ekstraordinære Bevilgninger, burde det maaske være mindre vidtl.

var det dog muligt, at ingen havde kommet gjor det, thi de fleste saadanne Bevillinger vare af den Beskaffenhed, at man ikke behovede at anger dem. Efterses Andringsforslag vilde kunden komme i Strid med § 72, hvor det, netop var forudsat, at der kunde gives saadanne Bevillinger.

Schreiber mindede om, at der i det sidst vedtagne Forslag om Skolevæsenes Forvaltning ogsaa var forudsat Adgangen af Amtsfattigkassen.

O. Efferøe mente, at for saa vidt dette om Skolevæsenes Forvaltning blev vedtagen, vilde det dog omhandlede Spørgsmaal ligge udenfor Bestemmelserne i denne Lov. Hr. Hansen tilføjede at han vilde have tilladt sig at foreslaa en lille Redaktionsforandring i sit Forslag.

Hansen anbefalede, at efter O. Efferøes Andringsforslag vilde det være ønskeligt, at der i § 72 skulde foretages saadanne Forandringer, som de i dette Forslag omhandlede Kommuner skulde have Ret til at gjøre gjældende Fordringer paa Amtskassen, uden at det var Meningen at gjøre nogen ekstraordinær Byrde for de vedkommende, vilde det blive vanskeligt at afgjøre, naar der skulde ydes Amtsfattigbidrag og naar ikke. Forøvrigt mente han, at Lagtinget burde have saa megen Raadighed over Hansens, at det kunde udrede ekstraordinære Udgifter, hvilket ogsaa var i Overensstemmelse med Lagtingsloven.

Efter at O. Efferøes Andringsforslag (E) var forkastet

§12 i Udkastet med den af Udvalget foreslaaede Ændring vedtages med 12 St. for 9 imod.

§§13 og 14 i Udkastet vedtages med 14 St. for 9 imod.

Kap. II

§15 i Udkastet med den af Udvalget foreslaaede Ændring vedtages med 14 St. for 9 imod.

§§16 og 17 i Udkastet vedtages med 14 St. for og imod.

§18 med den af Udvalget foreslaaede Ændring vedtages med 14 St. for 9 imod.

Kap. III.

§§19. 31 i Udkastet til hvilke Sp. den ikke var stillet nogen Ændringsforslag sattes samlede under Afstemning og vedtages med 12 St. for 9 imod.

§32 i Udkastet med den til samme af Udvalget foreslaaede Ændring vedtages med 12 St. for 9 imod.

Kap. IV

§33 i Udkastet, med den foreslaaede Ændring vedtages med 11 St. for 9 imod.

§34

Hansen anbefalede den af Udvalget foreslaaede Tillægslov til Sp., den kun gik ud paa, at man blev ved at følge den nugældende Fortolkning af Kommunalloven af 1872, som han anser for baade fornuftig og retfærdig.

Brinkmann henviste til Motiverne i sit Ændringsforslag og fandt følgende Uretfærdighed: En gammel Mand, som ved sit Syn paa Øjet, blev kort efter Kommunalloven Straf-

Forbud overgaaende, og da kan ikke havde erhvervet Forrigel-
sesret ingen anden Ret, saavel Forstanderskabet for Ostre
Kommune kunde foranstaltet Afgivelse i Syd, ikke mindre
ikke Ret gik ud paa, at efterat Syneres Pengevæsen
ingang var skeet og Fællighemmelse forhold mellem Syneres
(i Østre) eneste hvert Syn forsørge sine Fattiglemmer, som
blev en Maned paa Vigleifjord (da af Forrigheden var anbragt
sammen) overgaaende Forstanderskabet, endog kunde Forsørgelse
i Vigleifjord Syn. Sognekommunevæsenet indrettede Lagen for
Aarhet, som paa Forstanderskabet Vegne begge kunde
Skeene var like, ikke Ministeriet paaskyn en anden Forfor-
delning og kunde saaledes ikke kaste over paa ikke Rette-
gaaende. At skinne de tiltagte Skib, kunde der ikke være
Tale nu, da kunde ikke kunde afsiges, efterom Syneres havde
paa Beslag af Aarhefattigkaasen. Her nu en Skeene, der
efter lovmæssig Forhandling var forsørgelsespligtig f. Eks. i
Ost Syn, eneste forsørges af hele Forstegaard, vilde dette
være en Ret, som kun i Syn, der alene havde forsørget
de nævnte Personer, derfor var han fremkommen med en
Andragelsesforslag.

D. Efterskr. henviste til sine Udtalelser ved 2den Behandling.
Skulde efter Kommunalloven Skrafbestemmelserne havde man alle
Vegne fulgt den af Folket anbefalede Overgangsordning,
men disse havde Ministeriet reserveret, at Skeene, som
ikke efter 1 Oktober 1873 havde erhvervet Forsørgelsesret i
nogen enkelt Syn, eneste forsørges af hele det gamle
Fattigforbund og dette var det, nu vel bedst at blive ved
men der ikke at skabe Forvirring. Han mente i det enkelte

Prostegaard var klart ved med den ældre Fortolkning, men han mente, den kunde tåle for at beholde den.

Hansen oplyste, at Udvalget havde skiftet sit Forslag for at den skete, idet man var kommen ind paa at foretrække de nu haandtede Fattiglemmer i Fællesskab, skønt dette skabte ny Forvirring; men var det kommunalt, hvor man endnu fulgte den ældre Fortolkning, kunde Pedersens subsidiære Ændringsforslag af Billigh. hist hensyn maatte tiltrædes, men det principielle kunde han ikke stemme for.

Schrøder havde aldrig kunnet fatte, hvorledes de ved Kommunalloven oprettede ældre Fattighistrikter endnu kunde bestaa, hvorfor kunde han ikke stemme for Billigh. Hvis det havde stået Meningen at beholde de ældre Fattighistrikter ved Siden af de ny, maatte også de ældre Fattigforstanderskaber vorde klarere ved at fungere. Hansen skønte nu bedre det fælles Fattigvæsen, paa hvis Fattiglemmer klare billige Andragender o.s.v.? Han kunde ikke, Hjemlen vilde have givet Ministeriet Method. Udvalget kunde heller have truffet at følge den ældre Fortolkning. Forøvrigt ikke at sige, end Pedersen mente ville blive forrettede, han kunnet undgaa dette ved at have indtaget Sagen for Ministeriet.

Pedersen mente, at naar længer alle vare enige om, at den ældre Fortolkning var den rigtige, kunde ved ingen Fare paa at gaa til Ministeriet. Hans Forslag kunde ikke skabe nogen Forvirring, da det kun gik ud paa, at de Protegerede, som hvorsom havde eller havde haft fælles Fattiglemmer, maatte blive ved det bestaaende.

C. Olsen mente, at man i et Sogn lige godt kunde anbringe

ge de Personer, der skulde forsørges af dette Fattigvæsen, end
man gjorde det ved de Personer, der ikke modtog Fattighjælp,
men gik hjemme i andre Kommuner. Denne Lags Forsør-
gelser foretoges jævnlig, Ophold i Kommunen ydede Hjælpen.
Spørgsmaal angaaende Fattigvæsenet imellem de enkelte Sogne kunde
ikke, som Sekretæren mente, indankes for Amtsrådet.
Hansen mente, at naar Sekretæren ikke blev af med alle
Fattigsager, burde han ikke stemme for det gjorte
Forslag uden nogen Ændring, saa fik han, hvad han
ikke have. Valgene vilde ikke, om man andre Steder end paa
Posten var klemt ved med den gamle Fortolkning; men
ogsaa det burde man have rettet, og efter Ministeriets Skri-
velse, der formentlig ikke kunde misforstaas for Amtsrådene.
At nogen særlig Bestyrelse var nødvendig for de faste
Fattigsager, kunde han ikke indse.
Sekretæren bemærkede, at naar en Person modtog Fattighjælp
udenfor sit Forsørgelsesdistrikt, kunde dette fordre ham hjem-
vendt, men saadanne var det ikke med de faste Fattigsager,
hvorimod det enkelte Sogn kunde anbringe dem for hej Be-
kostning paa de andre Beskostninger. Han vilde nøje, at ingen
Sager ikke uden videre kunde indbringes for Amtsrådene,
men Ministeriet vilde ikke have givet Paalæggelse herfor.
Poulsen udtalte, at det ikke var sagt, at Forskjellen
paa Posten kunde ikke omhandles Ministeriumskrivelsen, men
gjaldt det Spørgsmaal paa Sidste og kunde han ikke stemme
for Amtets nuværende Fattigsystem, der var kvalificeret
de faste Forsørgelser, saa det navnlig var uretfærdigt, naar

O. O. Effersøe fandt ingen Grund til at stemme for Poulsens Forslag, der kun ville fremkalde en Overflod af ugrundede Andragender; han ville derfor tilraade at holde paa Udvalgets Forslag.

O. Effersøe bemærkede til Skriften, at hvis man i et Sogn mente, at et fælles Fattigvæsen kostede for meget at vedligeholde i et andet Sogn, saa kunde man ogsaa tillige at holde det, billigere.

Hjortholm oplyste, at man paa Nordrenæs i 1873 havde delt de fælles Fattigvæsener mellem Sognene, det ville ogsaa, man havde fordelt det Beløb, der skulde udredes for dem, og siden havde hvert Sogn forsørget sine fattige. Han troede ikke, at de omtalte Ministerresolutioner, der angik enkelte specielle Tilfælde vare kommunicerede til andre Forstandskaber. Han ville stemme for Poulsens Forslag.

Poulsen bakkede de Herrer fra Landets forskellige Kanter, der ikke stemme for det Forslag, han havde stillet til Bordet for Foreningen og det undrede ham at høre, at et Medlem fra Østre O. O. Effersøe, ikke ville stemme for det. Han kunde overhovedet ikke indse forskjel mellem Medlem, der ønskede at vove Bygd for en dem selv af Andragender, men det kunde kun vore Sag vel, at hver Kommune engang anbragte om at maatte blive ved den hidtil fulgte Fremgangsmaade.

Schrøter havde vel for O. Effersøe, at man vanskelig kunde faa fælles Fattigvæsener tilveiebragte. Klagede man f. Eks. over, at et Barn var for dyst anbragt, kunde der svares: „Vi vil nok forsørge det billigere, men saa faar det en slet Opdragelse o. s. v.!" Han ønskede saa den overordnede Myndighed gøre.

Danielsen udtalte, at der vare faldne saa mange Resolutioner

Fiskeri kunde en af dem, hvorved en Person fra Fiskeri blev forsørgelsesberettiget i Vaagø gamle Fattigdistrikt. Fr. K. L. Forsørgelsen af de fattige Fattiglemmer mente han, at det, naar det blev tilladt at forsørge disse paa billigere Maade, naar de kun blev godt behandlede, hvilket ikke vilde være vanskeligt at føre Bevis for.

P. O. Effersøe bemærkede til Forslaget, at det vilde være ønskeligt at henvende sig til Ministeriet for at komme klar ved med en Fremgangsmaade, som dette allerede havde erklæret for ulovlig (Scharffes „naar det staar i Loven, er det ikke ulovligt!")

Hansen kunde ikke stemme for Forslagets subsidiære Forslag, men ikke for det principale. Forøvrigt maatte han bemærke, at Forstanderskabene, selv om Ministeriets Resolution ikke var kommunikeret dem, dog maatte kende den, f. Eks. fra Lagtingets Forhandlinger, og derfor burde have rettet sig derefter. Hvis der enkelte Gange manglede Fattiglemmer, der burde forsørges af de store Distrikter, var det kun egnet til Skuffelse. Efter Hjørdahls Fremstilling var Forholdet paa Nordmøre nemlig i Overensstemmelse med Ministeriets Afgørelse.

Hjørdahl mente: at det var en Misforstaaelse, Forholdene paa Nordmøre ligned i denne Henseende ogsaa Søndmøre, idet man havde fordelt Fattigbyrden mellem Sognene efter Forholdene for 1873 og altsaa havde holdt Sagen paa et bestemt Led.

Afstemning. Det principale Forslag forkastedes med 7 St. mod 4, medens Lt. eilsidste vedtoges med 11 St. med 1, hvorefter Udvalgets Forslag i Bekostningens saaledes endret vedtoges med 12 St. mod 1. Endelig vedtoges §34 i sin Helhed saaledes endret med 12 St. mod 3.

§§35-37 i Udkastet saaledes samlede under Afstemning og vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§38 i Udkastet med den af Udvalgets foreslaaede Ændring vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§39 i Udkastet vedtoges ligeledes med 12 St.-o.

§40 i Udkastet med den af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges ligeledes med 12 St.-o.

§§41-42 i Udkastet, saaledes samlede under Afstemning og vedtoges med 13 St.-o.

Kap V.

§43.

Hansen: Man var i Udvalget ikke blevet enig om nogle Ændringsforslag, hverken Flertallet eller Mindretallet, hver især paa sit. Personlig kunde han dele Dr. Alexanders Bekymringer for Børnenes og de Efterkommendes principale Ændringsforslag, men ikke for subsidiære eventuelle Forslag. Der gik ét paa, at Fattiglemmerne skulde spørges, om de vilde paa Dugnad ellers for de Efterkommende havde vilkaarlig sig ufrivillig ved Lagens 2. Gang Behandling. Hans Ændringsforslag til kunne 3 gik ud paa, at saadanne Fattiglemmer, som vare hjælpeløse, ufortrøstelige o.s.v. skulde kunne forsørges ved Dugnad, men med Endelse Udtalelse, hvilket han havde Betænkelighed ved at gaa ind paa. Hans subsidiære Forslag gik ud paa, at naar Fattiglemmer ønskede at gaa paa Dugnad

kommet der Ikke Tilstrækkelig Lejlighed til at undersøge, om Vedkommende ogsaa i Virkeligheden skulde have Gangen. Politiets Forslag gik endnu videre, og Falcon ville skulle forbi, hvis han ogsaa skulde gaa igennem. Politiet anbefalede sit Ændringsforslag. Han havde sagt, Gangen mellem Sognets Skatteydere for at bekomme at der var Tale om saadan Gang, som stod i et nogenlunde Forhold til Skatteansættelsen, medens det, at et Fællesrum begrænses skiftede mellem enkelte Gaarde, ogsaa var Gange. Naar Forstanderskabet under Kontrol af Sysselmanden efter § 53 skulde kunne idømme Tvangsbøder, maatte det, gaa under Kontrol kunne sætte enkelte Fællesrum til Gange. Han tillade, at der i 546 nedsatte Personer kom paa Gangen, var nogle lidt, og kunden hinde afskillige af dem, af Hensyn til Ungdommen, netop fordi kom paa Gangen, men ændringen saa langt ogsaa som muligt.

Ole Efferøe gav Politiet Medhold i, at det ikke vare Tilfælde, at der i 546 nedsatte Personer udsagde saa ofte som muligt, men dette var Tilfældet ved hans Forslag.

Bakken: Vaglet hang som Mellem af Thorhavns Kommune, talte særdeles varme Ord til Forklaring, der gik ud paa, at Vanskeligheden ved Gangen ikke maatte gives Skyld, saa vakkelvorne han nu lidt i denne sin Opfattelse

Paragrafen: Poulsens Forslag gik omtrent ud paa det samme, som Udvalgets Flertal foreslog i Hjor Herreds. Herredsfogderne skulde have Ret til at lade Fattiglemmer gaa paa Omgang, men en ny Ordning vilde ikke kunde ske Forhold; derimod ikke han ville, at saadan Omgangsordning var forbudt i Danmark og anbefalede den fornu indtaget med ham og af den Grund ogsaa ikke Samtykke til Forslagets Omgang.
Poulsen mente, at Overformanden havde Pligten og Lejlighed til at sørge for dem.
Hjarbæk fremhævede, hvor ille det vilde være, hvis Fattigvæsenet skulde stilles, hvis Fattigvæsen ved Omgang ikke kunde tillades.

Hvidstadtalleds Forslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med to Stemmer mod 1. Derefter sattes Overgaard's principale Ændringsforslag (D) under Afstemning, men forkastedes med 9 St. mod 4. Efter at Overgaard havde taget sit subsidiære Forslag tilbage vedtoges Poulsens Ændringsforslag (C) med 7 St. mod 4. Endvidere vedtoges §43; Udkastet saaledes endnu med 16 Stemmer for og ingen imod.

§§ 44-46 i Udkastet sattes samlet under Afstemning og vedtoges enstemmig med 17 St.

Kap. VI

§§ 47-51 i Udkastet med den til § 49 foreslaaede Redakti-

§52 i Udkastet med hen af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges med 16 St. for 7 imod.

§53 i Udkastet med hen af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges med 14 St. -o.

§54 i Udkastet med hen af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges uvedkommig med 14 St.

Kap. VII.

§§55 & 56 i Udkastet sattes sammen under Afstemning og vedtoges uvedkommig med 17 St.

§57 i Udkastet med hen foreslaaede Ændring vedtoges med 16 St. for 7 imod.

§§58-66 i Udkastet sattes sammen under Afstemning og vedtoges ligeledes med 16 St. -o.

§67 i Udkastet med hen af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges med 14 St. o.

§68 i Udkastet med hen af Udvalget foreslaaede Ændring vedtoges uvedkommig med 17 St.

§§69-71 i Udkastet sattes sammen under Afstemning og vedtoges med 15 St. -o.

Kap. VIII.

§§72-75 i Udkastet sattes sammen under Afstemning og vedtoges med 15 St. -o.

Kap. IX.

§§76 & 77 i Udkastet med hen af Udvalget til §77 foreslaaede Ændring sattes sammen under Afstemning og vedtoges uvedkommig med 17 St.

Hermed vor alkaa den 3die Behandling og Afstemning af Lovforslaget vedkommende, medens den endelige Behandling og Afstemning over Lovforslaget i dets Helhed udfalder da efter følgende Maade.

Den 31. August fremlagde vedlagte

# Udkast

til

# Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne.

(Afgjort paa Grundlag af de ved Lovens 3die Behandling fattede Afstemninger).

---

## Kap. I.

### Om Fattigvæsenets Bestyrelse og Indtægter samt om Amtsfattigkassen.

§1.

Hvert Sogn paa Færøerne udgør et Fattigdistrikt for sig. Thorshavns Kirkesogn bestaar af 2 Fattigdistrikter, nemlig Byen Thorshavn og Thorshavns øvrige Sogns Fattigdistrikt.

§2.

Byen Thorshavns Fattigdistrikt bestyres af et Fattigforstanderskab, bestaaende af Landfogden, Sognepræsten til Sydstrømø og 3 af Thorshavns Borgerrepræsentation valgte Mænd, af hvilke den ene skal være Medlem af Borgerrepræsentationen. Fattigforstanderskabet, der selv vælger sin

§ 3.

De øvrige Byens Fattigdistrikter bestyres af Kommunalforstanderskabene i Overensstemmelse med Bestemmelserne i den nu gjældende Landkommunernes Skyldes af 28 Februar 1874. §§ 3, 15 og 17.

§ 4.

Fattigbestyrelsen skal aarlig forfatte en Forsørgelsesplan for det paafølgende Aar, regnet fra 1 Oktober til 30 September. Forsørgelsesplanen, der skal indeholde Oplysning om de fattiges Tvang og Forpligtning, deres Anbringelse, og hvad Understøttelse, der bør tilkjendes hver enkelt, sendes til Amtet saa betids, at den kan forelægges Lagtinget ved dets Sabning.

§ 5.

Naar Lagtinget har gjennemgaaet samtlige Forsørgelsesplaner, bestemmer det, hvormeget der for det kommende Aar skal tilkjendes hvert enkelt Fattigdistrikt af Amtsfattigkassen, i hvilken Henseende der ikke alene bliver at tage Hensyn til Størrelsen af den Fattigunderstøttelse, som de forskjellige Distrikter have at udrede, men ogsaa til dets Evne til at bære de samme forbundne Byrder. Forsørgelsesplanen tilbagesendes derefter med Underretning om, hvor stort et Beløb der er tillagt ethvert Distrikts af Amtsfattigkassen, og begrundet af de Bemærkninger, som Lagtinget maatte finde Anledning til at fremsætte ved Planens

§ 36.

De forskellige Fattigdistrikters Indtægter ere følgende:

a) Bidrag af Amtsfattigkassen (§ 35).

b) Bøder, som ved Dom, Dom eller Forligsbrevsliberation tilfalde distriktets Fattigkasse.

c) De Afgifter, som i Henhold til de ved vedkommende Politivedtægter stedfæstede Hjemler distriktets Fattigkasse.

d) Gaver.

e) Erstatning for ydet Fattigunderstøttelse.

f) De Bidrag, som paaligne distriktets Beboere. Samme Paaligning indtjæfter under den almindelige Paaligning til de kommunale Afgifter og foretages i Byen Stavanger af Borgerrepræsentationen, i de øvrige Kommuner af Forstanderskabet.

§ 37.

Følgende Indtægter stedfæstes Amtsfattigkassen:

a) Renter af de til Kassen tilhørende Kapitaler.

b) Arveafgifter overensstemmende med Circulairet af 23 August 1767, § 3 og allerhøjeste Resolution af 18de May 1786.

c) Af Testamenter m.v. den Afgift, som er bestemt ved Circulairet af 28de August 1767, §§ 4 og 5.

d) Af Embedsmænd og andre Betjente, som ansættes, det Bidrag, som er bestemt ved allerhøjeste Reskript

af 3 Marts 1866, §§ 1 og 3 og lov af 22 December 1876, Henførelse af Handelsbevillinger i Henhold til lov af 21 Marts 1855, § 6, lov af 7 Maj 1881, § 2 og lov af 30 Marts 1894, § 6, samt Henførelse i Anledning af Vinmaanedsbevillinger i Henhold til lov ved Anordning af 7 Februar 1890 til Forøvrigt ubrudte lov af 1 Marts 1889, § 36.

3) de Afgifter, som i Henhold til de anførte Love gælder de forbeholdne skulle tilfalde Amtsfattigkassen.

4) Af Grundfangsten den Afgift, som er bestemt i Grundregl. anført.

5) Bøder, som ved Dom, Kjendelse eller Forligsresolution tillægges Amtsfattigkassen.

6) Gaver.

§ 8.

Af Amtsfattigkassens Beholdning vil 25, nemlig Kr. være at betragte som en urørlig Grundfond, der anbringes efter de for umyndiges Midler gældende Regler. For saa vidt der i Aaret ikke har været Anvendelse for Amtsfattigkassens Bestyrelse i Overensstemmelse med efterfølgende 5, bliver det vedkommende at tillægge Grundfonden, dog ikke over 500 Kr. aarlig.

§ 9.

Amtsfattigkassen Bestyrelse skulle anvende det aarlige Bidrag til de forskellige Fattighjælpsformål (§ 5) dels til ekstraordinær Understøttelse i særlige Tilfælde

§ 10.

Rettens Betjente og andre Vedkommende, hvem det paahviler at inkassere eller modtage Ombudsfallighedsmassens Indtægter, skulle aarlig, enhver for sit Vedkommende, indberette til Kassereren, hvad den enkelte Ombudsfallighedsmasse, i hvis Sager indenrets Beløb. Kassereren har at drage Omsorg for de mulige Restancers Inddrivelse.

§ 11.

Regnskabsaaret for Ombudsfallighedsmasserne regnes fra 1ste Oktober til 30te September.

§ 12.

Lagtinget antages ved Kassereren for Ombudsfallighedsmasse og med Hensyn til Afslaggelsen af Regnskabet, dets Revision og Kassens forholder efter Lov af 15de April 1854 ved Kasserens Lagting. Ombudsfallighedsmassens Obligationer foregaar ved Protokolleringsforretning af Lagtinget eller dets Formand.

## Kap. II.

## Om det frivillige Fallitboer.

§ 13.

Som Ombudsfallitboer til saadanne vorder betragtede i Egnen, som ikke befinde sig under den lovbestemte, kommunale Fallitforretning og ikke nyde den ved Lov af 9 April 1891 hjemlede Aldersdommerbehandling til vorde betragtede ligesom Fallitboerne, anvender

i Kirken paa Nytaarsdag, de tre store Højtider, almindelig Bededag, Konfirmationssøndag, Søndag efter Allehelgensdag samt paa enhver Dag, naar der er Kommunion eller Bryllup. Og omhvem Fattigvæsenet skal i de Kirker, hvor der i Stedet herfor i Henhold til Kgl. Resolution er eller maatte blive anbragt en Fattigbøsse i Forbindelse med den frivillige Gave fra hver, med hvis Præsten herfra tilstiller Kirkeværgen eller Sognefogden.

6) Frivillige Gaver fra tilstedeværende Personer paa Kommunionbænken.

7) Frivillige Gaver af hver, som ikke Anledning til at takke sig ved afvekommende Præst eller ikke forudgaaende Lysning fra Prædikestolen.

8) Frivillige Gaver, til hvis Ydelse Beboerne ved passende Lejligheder af Præsten bør opmuntres.

9) Andre Gaver saavel som Afgifter, der ved Lov ere eller maatte blive bestemte til at tilfalde den ved Lov af 9de Februar 1883 og Ændringer i Lov om Fattigvæsenets paa Landet af 22de Marts 1855 ophævede Understøttelseskasse.

Understøttelsen af disse Midler betragtes i ingen Henseende som Fattighjælp.

§ 14.

Afdelingen af disse Understøttelser forestaas i Thorshavn af Fattigforstanderskabet, ude-

med Sognepræsten eller, hvor der i vedkommende Kommune ikke findes nogen Sognekommission, af Kommunens Forstanderskab.

§ 15.

De indkomne Midler, for hvilke der i nogen Aar ikke maatte findes Anvendelse i Overensstemmelse med § 13, tilskrives af vedkommende Myndighed indtil videre til Forrentning i en Sparekasse.

§ 16.

De i § 13 nævnte Myndigheder have aarlig at afgive en Beretning, der vedlægges Kommunens Regnskab, saavel for de indkomne Beløb som for samtlige Anvendelser, hvad enten disse maatte have fundet Sted eller ikke.

## Kap. III.
## Om Forsørgelsespligten.

§ 17.

Det offentlige er forpligtet til at komme med nødvendig Hjælp, for saa vidt og saa længe denne ikke er i Stand til af sin Formue eller ved sine Kræfter at tilvejebringe Ophold eller til Kur og Pleje i Sygdomstilfælde, hvad enhver Undersaat af den eller den, hvem det i Følge nedenstaaende Regler paahviler at forsørge eller understøtte den paagældende. Den, der modtager saadan Hjælp, er underkastet de Forpligtelser, som denne Lov herom bestemmer.

§18.

Saalænge Ægteskabet ikke er endelig ophævet, er Manden pligtig til at forsørge sine Hustru selv om de ikke lever sammen og uden Hensyn til, om den sidstnævnte Ægtefælle har indvilget deri.

§19.

Forældre og Børn over for hinanden er forpligtede til at forsørge deres ægte Børn, indtil disse have fyldt det 18de Aar, for Tidsrummet derefter dog kun, for saa vidt de ikke forinden er indtraadte i Ægteskab. Samme Forpligtelse, som Forældrene saaledes have til at forsørge deres ægte Børn, har Moderen med sine ægte Børn; Faderen er pligtig til i Overensstemmelse med de herom gældende Regler at yde Underholdningsbidrag til sine ægte Børn.

§20.

Den Pligt til at yde Forsørgelsesbidrag, som den ene Ægtefælle har overfor sine ægte eller ægte Børn af anden Forbindelse eller overfor sine Stedbørn (§21) paahviler, saa længe Ægteskabet bestaar, begge Ægtefæller som en af dette flydende Forpligtelse.

§21.

Udover den i foregaaende 3 omhandlede Forsørgelsespligt paahviler det:

Enke eller ugift Kvinde eller Pige af den Mand, som gifter sig med en tidligere ægtet Kvinde, den har Børn, at forsørge hendes i Ægteskabet indtrufne Børn i samme Omfang som hans egne.

og hun Kvinde, som gifter sig med en Udlænding eller en fraskilt Mand, at forsørge hans i Ægteskabet indtrufne ægte Børn i samme Omfang som hendes egne, ikke efter at Ægteskabet med Børnenes Fader er ophørt, og hun sidder fri, med Hensyn dertil, naar Ægteskabet af andre Grunde ophører.

§ 22.

Som ved Ægteskabets stiftelse Forpligtelse til at forsørge hun andre Ægtefælles Børn af andre Forbindelser, ophører ikke hun Forsørgelsespligt, som maatte paahvile Børnene ikke i dette Ægteskab indtraadte Fader eller Moder. Som en Følge heraf vedbliver, uagtet Ægteskabet, hun Forpligtelse til at udrede Bidrag til Børns Underholdning og Opdragelse, som i Følge Lov eller Øvrighedsbestemmelse maatte paahvile hun ikke i Ægteskabet indtraadte Fader eller Moder, ligesom hun fulde Forsørgelsespligt bestaar i Vedkommende for hvem, naar hun paa Ægteskab grundede Forpligtelse ophører, eller hun eller de, hvem hun paahviler, ere ude af Stand til at fyldestgøre hun.

§ 23.

Adoptivforældre ere paa samme Maade som virkelige Forældre pligtige til at forsørge deres Adoptivbørn, og saa længe nogen af dem er i Stand til at fyldestgøre Forsørgelsespligten, kan denne ikke gøres gældende mod de virkelige Forældre.

§ 24.

Overfor det offentlige er Ægtefælle, hvis

begge forpligtede til i Trangstilfælde at forøge samtlige de Børns, med Hensyn til hvilke de ligge have Forsørgelsespligt efter Agtefabets Ophævelse, uden Hensyn til, hvorledes Forholdet med Hensyn til Børnenes Fordeling iøvrigt maatte være ordnet imellem dem. Skulde nogen af Agtefællerne ikke af Stand til at fyldestgøre sin Forsørgelsespligt, eller hans Forpligtelser af anden Grund ikke gøre gældende mod hans eller hendes, gaar den helt over paa den anden Agtefælle.

§ 25.

I det Tilfælde, at den forsørgelsespligtige, uden selv at være hensgaaende til Underholdsbidrag, ikke tilbørlig opfylder sin Forpligtelse, bestemmer Øvrigheden under Hensyn til den forpligtedes Kaar og andre Omstændigheder, der herved egner sig til at tages i Betragtning, hvad der skal ydes til de paagældende Forsørgelse. Sager over Aarsindtægtens Størrelse afgøres af Fællesmyndighed.

Fastsættelse og Ændring af Underholdningsbidragene sker efter de for Fastsættelse og Ændring af Faderens Underholdningsbidrag til ægte Børn gældende Regler.

§ 26.

Den Hjælp, der af det offentlige ydes til en hensgaaende, for hvis Vedkommende en anden i Følge de foregaaende §§ er pligtig til at yde Forsørgelse eller Forsørgelsesbidrag, betragtes som tilbageværende af denne

hjalp forbundne Vanskeligheder, hvad enten disse ere i Stand til at opfylde de paahvilende Forpligtelser eller mobilligt have undtaget sig sin Forsørgelsespligt.

Ingen Overværelsesret, hvorved den af de foregaaende §§ flydende Forsørgelsespligt helt eller delvis er overført paa nit andet, eller hvorved en Forsørger helt eller delvis har fraskrevet sig Forsørgelsesretten, staar ligeoverfor det offentlige frigjort for sine dermed forbundne Forpligtelser.

§ 27.

Den Omstændighed, at en Person forsørgelsesvarende nyder de i foregaaende §§ indeholdte Regler endnu gavnlige eller har paahvilet en anden Person, fritager ikke det vedkommende Fattigvæsen for at yde den fornødne Hjælp.

§ 28.

Saalænge en Kvinde, der har ægtet Indfødt Mand, lever eller Enkestand, ikke er endelig skilt fra sin Mand, staar det, naar Mandens fælles Fattigvæsen, det Byrde, paalægges heraf at yde Bidrag til hans Understøttelse efter nærmere Bestemmelse af Forsørgelsen paa det Sted, hvor hun har sit Ophold.

§ 29.

Det Bidrag, som Kvinden i Henhold til foranstaaende § skal yde kan efter vedkommende Fattigvæsens Begæring inddrives ved Udpantning, men kan herimod ikke fordres afsonet.

§ 30.

derom overfor Værtinden, har det sit fuldstændige ved Bestemmelserne i Lov af 16 Februar 1856 (Gjældslov for Færøerne) i den ved Forordning af ..... til Færøerne udstedte Form af 1 April 1892 og i Lov om Værtshusholdet af 30 Marts 1889.

## Kap. IV.

### Om Forældreansvaret.

§ 31.

Den til Fattighjælp, herunder hvor Forældreansvar i det Fattighjælpsvirket, i hvilket det oplyses, at han efter Opnaaet 18 Aars Alder senest har haft 5 Aars sammenhængende Ophold uden i den Tid at have nydt Fattighjælp; hvis han samtidig har haft Hjemmel i flere Fattighjælpsvirker, betragtes han, som om han kun havde haft sit Ophold paa Kvælstjemstedet. Det Barn, hvem af den Tid, i hvilken Hjemmelsgrunde ved forskjel Ophold erhverver Forældreansvar, skal, naar Hjemmelsforhold. det er skiftet fra een Skiftetid til en anden (§ 11 i Gjældslov for Færøerne) og Gjældsl overgaar fra en Hjemmelse til en anden, den Omstændighed, at Hjemmelsen forlader højst 14 Dage forinden den bestemte Skiftedag eller tilbage igen højst 14 Dage efter samme, ikke kommer i Betragtning, hvorimod Opholdet regnes fra den ene Skiftetid til den anden.

distrikts, skal og ikke begrunde ret til ophold, som skyldes Militærtjeneste. Forlegger paa en Sindssygeasyl. stalt. Alkoholanstalt eller lignende Anstalt, eller ved Indkaldelse i en Straffeanstalt, Arrest eller kriminel Dom til ophold skjer udenfor afgjørelsesret paa det Sted, hvor en Person i Norge har fast Ophold, ikke afbrydes, men anses som hvilende, saa at han fortsætter efter den paagældende Tilbagekomst. Har saa vidt som han paa den Tid, han kom i nogen af foranførte Tilfælde var bosat i et Valgdistrikt, skjer det, naar han Hjemstedsmyndighed der forbeholder, at anse, som om han havde vedligeholdt sin Bopæl samme Sted.

§ 32.

Man har ikke paanyes noget Valgdistrikt, som er forpligtet til i Valgregisteret. Den foregaaende § at forsørge en stemmende, skjer kommer at forsørge af det Valgdistrikt, der efter kommunestyrets Bestemmelser er at anse som hans Bosted.

Og skulle stemmende, der ikke efter at Lov af 28 februar 1872 er traadt i Kraft, have erhvervet Forsørgelsesret i noget enkelt Sogn paa Landet, men derimod forinden havde erhvervet saadan Ret i et af de tilstødende Kjøbstæder skjer Lov af 23 Marts 1853 kunne Valgdistrikter, forsørges som fælles Valgdistrikter for hele det bygning bestaaende Distrikt efter Reglerne i Lov af 28 februar 1872, § 17. For de Provstegaards Vedkommende, hvor der i 1873 skjer fordagens en fuldstændig

eller efter gyldig 6 Aars Alder ikke have haft sædvanlig 5 Aars Ophold i samme Kommune, kan Justitsministeriet mellem Samtykke til, at den fremtidig forholder paa samme Maade som hidtil.

§ 33.

Ægte Børn blive at anse som førte i de Fattigdistrikter, hvor Forældrene paa den Tid, da Barnet fødtes, havde at bil Tilhørsforhold af forsørgelsesmæssig, egnet Ophold, jfr. § 31, eller, saa fremt de ikke saadant Ophold havde, eller ikke kunde påvises, i det Fattigdistrikt, hvor de til samme Tid vare forsørgelsesberettigede. Hvis dette ikke kunde påvises, skal Barnet, dog i Mangel af denne Oplysning, kun ved Bestemmelsen om, hvem Forældrenes forsørgelsespligt, kan by det Fattigdistrikt, hvori Barnet virkelig er født, ikke have de Byrder, som ville paa Kommunen, naar Barnet i sin Tid bliver trængende, ikke at have erhvervet nogen anden Forsørgelsesret, end den at forholde efter Bestemmelserne i § 40.

§ 34.

De samme Regler skulle være gældende med Hensyn til ægte Børn, og saaledes, at det Skal blive at betragte som Fødested, hvor Moderen ved Barnsnedkomsten for sin Vedkommende, havde at bil Tilhørsforhold af forsørgelsesmæssig egnet Ophold, jfr. § 31, eller saa fremt hun ikke saadant Ophold havde,

Det Maaneder forstaaes Kalendermaaneder.

§ 35.

Dersom Forældrene paa Barnets Fødselstid ikke ere ifølge Lov af 31te Juli 1845 § 2 gifte med hinanden, bør Faderen til et ægte Barn dog anmeldes for Fødselen uden Vielsesattesten, naar han ikke er forhindret derfra ved Sygdom eller andre lignende Omstændigheder.

§ 36.

Naar i Overensstemmelse med foranførte Regler et Barn skal anses at have sin Fødested paa et andet Sted end der, hvor det virkelig er født, har Præsten paa sidstnævnte Sted uopholdelig at gjøre Anmeldelse om Fødselen til Præsten paa det førstnævnte Sted saavel som til vedkommende Politimyndighed; og efterat Barnets Fødselsdag er erindret eller fornyet, bør saavidt muligt af højere Øvrighedsmyndighed, skal der om Sagens Udfald gjøres Bemærkning i begge Stedets Kirkebøger.

Ligesom vedkommende Præst foranstaaende eller Skriftlighed med Hensyn til hvad han har i nærværende § paalagte Pligt, bliver han af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet at anse med en Bøde af indtil 200 Kr., der tilfalder Fattigkassen i den Kreds Kap. II omhandlede „frivillige Fattigpleie" for det Fattigdistrikt, i hvilket Fødselen har fundet Sted.

§ 37.

Gifte Kvinder bliver altid, om de undertiden befinde sig paa et andet Sted, at forrette af det Fattig-

den Enke eller fraskilt Kone beholder det Forældremyndighed, hvis hun ved Mandens Død, eller da Ægteskabet opløses ved Skilsmisse, indtil hvis selv dersom under Forældremyndighed ved andet Skud.

Ugift Barn under 18 Aar er forældremyndighedsløst paa det Skud, hvor dets Forældre eller hun længst levede i hvis Fald ved Døden havde Forældremyndighed.

Skulde en indtil det fyldte 18de Aar forældremyndighedsløst paa det Skud, hvor Skifteretten eller Skifteretten, som er forpligtet til at forsørge dens Fald ved Døden havde Forældremyndighed. Ugift Barn og Barn, der forliver hos en fraskilt Kone, er indtil det fyldte 18de Aar forældremyndighedsløst paa det Skud, hvor Moderen Fald eller ved Døden havde Forældremyndighed.

Adoptivbarn under 18 Aar er forældremyndighedsløst paa det Skud, hvor Adoptanten Fald eller ved Døden havde Forældremyndighed.

Naar en Kvinde, der har Barn, hvis Forældremyndighed hende, gifter sig med en anden end Barnets Fader, bliver hun, saavel Ægteskabet, indtil dens fyldte 18de Aar Moderen tilligemed Forældremyndighed, saafremt hun i det ikke Aar før Ægteskabet har modtaget Samtykke dertil.

§ 38.

Vilkaarlige, der opholde sig paa Forældremyndighed hos, naar de erholde samme

vedkommende i det Valgdistrikt, hvor de paa det Vedkommende Sessionssted, som indskrives ikke have Bopæl eller Forretningsbestilling.

Udenlandske Svinder vinde ved Nytelsen af Borgerretten paa Betingelser som

§ 39.

Personer, der ere hjemmehørende paa Færøerne have deres Borgerret her, naar de ere danske Statsborgere i et fremmed Land. Naar de paany vende tilbage, til Færøerne blive de at anse forøvrigt ubetingede paa det Sted, hvor de forinden deres Udvandring af Statsborgerret i Udlandet senest havde Borgerret, indtil de efter de almindelige Regler have erhvervet ny Borgerret.

§ 40.

Er der intet Valgdistrikt, der i Medfør af de i dette Kap. indeholdte Regler kan anses for hvor vedkommende Borgerret skal have foreligge af det Distrikt, hvori han sidste Gang for offentlig Embedsstilling, eller for paa vist Sted forfattet Valgret havde Bopæl eller regnes at have Bopæl, eller i Mangel af det Distrikt hvor Borgerret først, senest i Aar paakommende Befalkningsliste var ført af Lagtinget, forbeholdt af Amtsraadet at tilslaa ge vedkommende Distrikt en tilbørlig Godtgørelse for de Udgifter, der herved paaføres det. (jfr. § 9) Der saa vidt der fra Udlandet tilflytte vedkommende om Modtagelse til Borgerret: Sammes af en vedkommende, der intet Borgerretssted har i nogen Kommune eller noget fornødt Valgdistrikt, og dette Vedkommende af Indenrigsministeriet skønnes at maatte imødekommes, og vedkommende vedkommende efter Overenskomst mellem Indenrigsministeriet og Justitsministeriet henvises til Borgerret i et Valgdistrikt paa Færøerne, skal de ved Borgerretens foran-

Om Forsørgelsesmaaden.

§ 41.

De fattige forsørges enten ved Understøttelse i Hjemmet eller Anbringelse i Pleje hos private. Det skal herefter være forbudt at sætte fattiges Modtagelse til Pleje og Forsørgelse til offentlig Auktion eller mellem Fattigvæsenets Bestyrere. Ligeledes forsørges fattige ved at lade dem gaa fast Omgang imellem distriktets Skattydere saa kaldet fattig fattig skal finde Sted. Fattigbestyrelsen kan i forvejen Valg til Hjælp ved Tilsynet udvalgte dertil skikkede Mænd og Kvinder, der efter Fattigbestyrelsens Instruks jævnlig skulle tilse de fattige, særlig de gamle eller svagelige, og for saa vidt angaar dem, der understøttes i Hjemmet, føre Tilsyn med hvorledes de anvende den ydede Understøttelse og forsørge og opdrage deres Børn, samt hvorledes deres Forhold i det hele er. Den forefundne Mangler gøres Indberetning til Fattigbestyrelsen bekjendt af Forslag til dens Afhjælpelse.

§ 42.

Fattigbestyrelsen kan efter hvert Regnskabsaar

paa Vor Amts Hospital i Thorshavn eller i Sygehuse, som senere maatte blive oprettede paa Øerne.

§ 43.

Børn, der ikke forsørges i Forbindelse med deres Forældre, skulle anbringes i Pleje hos paalidelige Plejeforældre og tilsees saavel af Fattigforstanderskabet og dens Underbestyrelser som af Sundhedskommissionen. Efter deres Udskrivning af Skolen ere de under almindelig Forhold i fast Tjeneste eller Lære, men forblive stadigvæk under Fattigforstanderskabets Tilsyn og Myndighed indtil de have fyldt deres 18 Aar.

§ 44.

For saa vidt der paa Øerne maatte blive oprettet en Fattig- og Arbejdsanstalt skal det være Pligt for en del af denne særlig ved indrettet paa at modtage Personer, der ved Ufærdighed, Doven skab, Drikfældighed eller anden Uorden give Forstanderen og dets Eksempel. Indtil en saadan Anstalt maatte blive oprettet, har Fattigforstanderskabet saa vidt muligt at sørge for at saadanne Trængende anbringes paa afsides og ensomme Steder under Streng Opsigt.

Tvangsmyndighed

## Kap. VI.

### Om Fattigvæsenets Myndighed og om Fattigunderstøttelsens Virkning paa den Understøttedes retslige Stilling m. m.

§ 45.

Den Understøttelse, som en Person efter

dette forbo anlaldet saavel af hans eds i hans levende live som i hans dödsbo. Og skal den Fattigvæsenet her tillagte Forfatningsforpligtelse ikkun kunne gøres gældende i paagældende levende live, saafremt det af Fattigvæsenet paa hans Opholdssted skønnes, at han har lovlig til at udrede Forsørgelsen uden selv at komme til at mangle det fornødne til eget Underhold eller Opfyldelse af hen hans paahvilende Forsørgelsespligt. Ligeledes skal Pligten til at forbo Forsørgelsen i den umyndiggjordes dödsbo, for saa vidt han efterlader sig Børn eller Børnebørn, overfor hvilke den paahvilende hans fulde Forsørgelsespligt, være betinget af, at den efter Skifterettens Skøn ikke derved bliver ude af stand til at yde Børnene det fornødne til deres Underhold. Fattigvæsenets og Skifterettens Skøn i saadanne Henseender kan indan ken til Overvirkelsen Afgørelse.

Den Umyndiggjordes, der af Fattigvæsenet er yde, til forskjellig Barn, som bor, forinden det har fyldt sit 18de Aar, skal Fattigvæsenet være berettiget til at sige ansvarlig i den paagældende dödsbo.

§ 46.

Naar en Person, der tidligere har modtaget Fattighjælp, ikke i de sidst forløbne 5 Regnskabsaar har modtaget saadan Hjælp til sig selv eller dem, hvis Forsørgelse helt eller delvis paahviler ham, skal den Umyndiggjorte, som i sin Tid har modtaget, paa hans derom fremsatte Begæring, eftergives hans saafremt han ikke ved

erende Handling, for hvilken han ikke har erholdt Anvisning, eller er under Tiltale for en saadan Handling, og det derhos ikke af Fattigbestyrelsen paa hans Opholdssted skjønnes, at han har Evne til at tilbagebetale Understøttelsen uden ved at komme til at mangle det fornødne til eget Underhold eller Opfyldelsen af sin hans juridiske Forsørgelsespligt.

Sygdomstilfælde kan finde Sted, naar den paagældende ikke har modtaget Fattighjælp i Aaret af et ikke saa.

§47.

Fattigvedtægtens Bestemmelser staar tilbage for enhver den paagældende tilkommende fremtidige Gæld for saa vidt denne hidrører fra Forpligtelser, der er paadragne før Understøttelsens Ydelse.

§48.

Fattigvedtægten er berettiget til, naar vedkommende Fattigunderstøttelse er ydet, at registrere den understøttedes Gæld samt dens forefaldne Registreringsforrentning hvorledes med den Virkning, at de senere af gjælden uden Disposition over det registrerede er ugyldige i Forhold til Fattigvedtægten. For Tinglysningen erlægges intet Gebyr.

§49.

Enhver, der nyder Fattigunderstøttelse, staar, saalænge Hjælpen varer, under Fattigvedtægtens Tilsyn.

Ingen tilflyttende kan undgaa sig ved at lade sig forsørge uden for det forsørgelsesberettigede distrikts Grænser.

Staar en Fattig- og Arbejdsanstalt [illegible]

ikke Pedelag at iføre ethvert til hans Embed og Skyldighed
værende Arbejde vaaret: som ikkenfor Omstændighed, naar
det paalægges hans af Omstændighedens Beskaffenhed; og kan han
ikke ikkejes til Arbejde for privates med sin Villje.

§ 50.

Ethvert Slags Fattigvæsen har at føre sine Tilsyn
med, hvorledes Kostbørn, der nyde vedvarende Fattigunderstøt-
telse opdrages deres Børn, og naar de, saaledes givnes Un-
derstøttelse, ikke forvarliges forsømge eller behandle Børnene,
eller naar de vedblivende unddrage sine hos sig lovbefalede Un-
derviisning, eller naar de ikke afholde sine fra Skolen,
bør Børnene efter Anmeldelse fra Overøvrigheden ethvert Sam-
fundslag tages fra Forældrene og anbringes andet Sted paa
forsvarlig Maade.

§ 51.

For Forseelser, der skede mod Orden og Sædelig-
hed, saasom Overtrædelse af Kyskhed med forsætlig, Drik-
fældighed, Uforligelighed, Modvillighed til Arbejde og Forgang
fra anvist Arbejde eller Opholdssted ikke sjelden ethvert
Tilfælde, for skjødesløs Omgang med eller Forsømmelse af
Fattigvæsenets Ejendele samt for anden offentlig eller huslig
Uskyd og Uorden, kan Fattigbestyrelsen paa det Sted, hvor
de Personer, som nyde offentlig Fattighjælp, og have deres
sig i, have Opholds, med Samtykke: hvert enkelt Tilfælde af
vedkommende Politimyndighed idømme Straf af Husarrest:
Fængsel, dog ikke udover 6 Maaneder. I Tilfælde af, at vedkommende

§ 52.

Naar en Mandsperson i Løbet af de sidste 5 Aar indenfor Aldersgrænsen har nydt Fattigunderstøttelse, som ikke er tilbagebetalt, er han ikke berettiget til at indgaa Ægteskab, med mindre Fattigbestyrelsen for hans Bopælsdistrikt derfor meddeler Samtykke.

En udenlandsk Mandsperson, som ikke har vundet Indfødsret i et dansk Fattigdistrikt, kan ikke indgaa Ægteskab paa Øerne, forinden han fra sit Hjemland har tilvejebragt Bevis for, at han med Familie og i Tilfælde af hans Død hans Enke og umyndige Børn i Fremtiden ville blive modtagne i dette.

Præsten er gejstlig eller verdslig Landsbyfogd forpligtet til at nægte Kirkelig Vielse eller Skifteforhandling med Hensyn til Fattigforsørgelsen af fremmede Regler, uden han af vedkommende Minister med et Bøde af indtil 200 Kr., der tilfalder det i Kap. II omhandlede Fællesfattigvæsen for det Fattigdistrikt, hvor Brudefolkene have sit Ophold.

## Kap. VII

### Om Forholdet mellem Distrikterne med Hensyn til Fattigunderstøttelsens Afholdelse, Tilbagebetaling m. v.

§ 53.

Det Fattigdistrikt, hvori en Person bliver fremmed til offentlig Understøttelse, skal, saa længe det med dette paahviler det endelige at afholde de dertil medgaaende

indtil det endelig ved Overværelsen af vedkommende Kommunalbestyrelse, eller i fornødent Fald ved højere Myndigheds Afgørelse er bestemt, hvilket Sidstnævnte der vil have at overtage Forsørgelsen. Kommunalbestyrelsen skal drage Omsorg for, at den trængende, naar han begynder Underholdelsen, samt ved Gjentagelse, straks afhøres om:

a) Navn, Alder og Fødested, samt for gifte Personers Vedkommende Vielsesdag og Vielsessted.

b) i hvilke Kommuner han siden sit fyldte 18de Aar har haft fast Ophold og hvor længe i hvert af disse.

c) ved hvilken Kommune han først har faaet Understøttelse af Kommunen og i hvilket Distriktet.

d) hans Navn og Stavnsgaard-Nummer.

Ved ovenfornævnte Afhøring, hvori ogsaa de øvrige Oplysninger, der maatte være af Betydning for Undersøgelsen af hans Forsørgelsespligt, skal straks indkræves, noteres og forsynes med Underskrift saavel af den, der har optaget samme, som ogsaa saa vidt muligt af den trængende selv, der herhos tillige skal opfordres til Legitimationspapirer, hvoraf han maatte være i Besiddelse.

Afsendelsen af den bepalede Afhøring medfører Forpligtelse af Kommunen til at forøge Godtgjørelsen for den ydede Understøttelse, for saa vidt Kommunalbestyrelsen ikke paa anden fyldestgjørende Maade kan godtgjøre, at den paagjældende

Fattighusbygning, hvor en Trængende opholder sig, at Lage Bestemmelse om Understøttelsesmaaden og Størrelsen af den Understøttelse, den skal tilkjendes hans, uden Hensyn til om Udgiftenne endelig skulle afholdes af Fattig-Distriktet eller ikke.

§ 54.

Genstand for Forfølgning er enhver Understøttelse, der inden det for Ydelsen af Fattighjælp dagen Gronen og inden Sagsanlægget af Forskrifterne i den foregaaende Paragraf er ydet af et Fattig-Distrikt til en ikke samme Sted forsørgelsesberettiget Person.

Herfra undtages dog:

a) Udgifter til Læge og Jordemoder samt Begravelsesomkostninger.

b) enhver Understøttelse, som har bestaaet i en Ydelse, der som Genstand for Tilgodehavende eller af andre Grunde ikke tilkommer at overføre. Udbetaling af Distriktets Fattigkasse, f. Eks. Befordring til og Tilbagebringelse efter Lægs og Jordemoders, afsindiges Bevogtning m. m.

c) de til Brevveksling i Fattigsagen medgaaende Udgifter.

De under a, b og c nævnte Understøttelser betragtes i Forhold til den understøttede overhovedet ikke som Fattighjælp. Ved Begravelser, der ske for Fattigvæsenets Regning og ved Salg af Liig, der ere eller have været under Fattigvæsenets Forsørgelse, erlægges ingen Betaling til Præsten, Klokkerbetjentene eller Kirken.

§ 55.

Af de Omkostninger, der i Medfør af foregaaende 3 ere Genstand for Refusion, kunne 3/4 forlanges godtgjorte af

af en trængende Ophold paa Hospitalet skulle dog fuldt refunderes det vedkommende Fattigdistrikt. Har Understøttel. sen bestaaet i Naturalydelser, og Enighed ikke er opnaaet imellem de interesserede Fattigdistrikter om Størrelsen af Beløbet, bestemmes den af Amtmanden, der ligeledes har at afgjøre eventuelle Spørgsmaal, der maatte opstaa om, hvorvidt en ydet Understøttelse har været nødvendig og om de anvendte Omkostninger kunne anses for passende.

§ 56.

I eventuelle Tilfælde, hvor et Fattigdistrikt vil kræve Godtgjørelse af et andet for ydet Understøttelse, paahviler det Fattigbestyrelsen, under Erstatningspligtens Tabelse, inden Ophold af to Maaneder, at anstille den fornødne Undersøgelse for at afgjøre det erstatningspligtige Distrikt, og ufortøvet meddele dette Fattigbestyrelsen Underretning om det indtrufne Tilfælde og de i denne Anledning iværksatte Foranstaltninger samt at andrage paa Erstatning af de til Understøttelsen medgaaede Omkostninger, saavel som efter Omstændighederne paa den trængendes Bortsendelse, saa snart hans Hjemsendelse kan finde Sted. Meddelelsen skal være ledsaget af den i § 53 ommeldte Afskrift samt af de til Stede værende Legitimationspapirer eller bekræftede Afskrifter af samme.

§ 57.

Det Fattigdistrikt, til hvilket det i den foregaaende § ommeldte Andragende retter, har snarest mu-

Andragendets Modtagelse af fyldestgørende Svar, har dette det, for saa vidt det har Vorelrgelsesfrigelse, fortabt enhver Ret til Indsigelse mod den ydede Understøttelse, og kan i de Tilfælde, hvor der er skiftet Vorlangende om den strengere Modtagelse, og hvor denne er bleven opholdt ved Undladelsen af at svare i rette Tid, efter Omstændighederne tilpligtes at erstatte det Distrikt, hvorfra Andragendet er kommet, det Udgiftes med hvad fulde Beløb for det Tidsrum, hvor Hjemsendelsen saaledes er bleven opholdt.

Bliver Svaret benægtende, paahviler det det sidstnævnte Fattigdistrikt ifortiden at foretage de videre fornødne Skridt til det erstatningspligtige Distrikts Afhjemlelse og Omkostningernes Erstatning.

§ 58.

I det ovenfor § 56 omhandlede Tilfælde, hvor Regning over de medgaaede Omkostninger at tilskrive det erstatningspligtige Fattigdistrikt, for saa vidt dette har Hjemmel til Afhjemlelse, og Omkostningerne have Hjemmel til at gives. Betingelserne for denne Hjemmel have Hensyn til Fordringen paa Omkostningernes Erstatning ligesom ogsaa: dette som i §§ 53, 56 og 57 omhandlede Tilfælde vedkommende Fattigbestyrelses eller de af denne Medlemmer, hvem det paahviler paa forsvarlig Maade at besørge Regningen, holdes det skadesløs derfor.

Paa Regningen bliver de enkelte Udgiftsposter saavidt muligt hver især at angive.

Over den ene af Personer, som paa Grund af Familie- og Lediges Forhold (jfr. Kap III) ere følelige til at forsørge den, der ellers for sit Forsørgelseshjem bliver henvist til offentlig Understøttelse, kan og det Vedkommende, der foreløbig maatte komme have til Hjælp, med Regress til hans Modtagelse og Forplejning for de anvendte Bekostninger holde sig til det Distrikt, hvori han er forsørgelsesberettiget, og dette vil herefter have at sørge Forplejning for vedkommende.

§ 60.

Naar den ikke paa anden Maade kan tilvejebringe Bevis for de faktiske Omstændigheder, hvorpaa Afgørelsen af Spørgsmaalet om en trængende Forsørgelsesret beror, tilkommer den Paagældende. Det paahviler i saa Henseende at anse som tilstrækkelig, naar det er fuldkommen troværdigt, samt saa fuldstændigt og nøjagtigt, at det kan danne Grundlag, at han har tilforladelig Oplysning herom, og der heller ikke er andre Omstændigheder for Haand, som ville kunne svække Troværdigheden af hans Forklaring, hvilken iøvrigt, for at den kan tillægges den den omtvistede Betydning, bør være afgivet til et Politiforhør under Ed eller Edsvidt.

§ 61.

Opholds- og Forsørgelsesretten have lige Gang for at fordre den, der modtager Fattigunderstøttelse, hjemsendt til dette.

fast Arbeide og ikke samtykke med nye Regninger, saa
Fattige, Børn, Syvende eller med lige saa stor Omsorg,
saavel som for Uskyldige og for Utilregnelige samt for
Personer, der i Løbet af det sidste Aar have været dømte
for Forgangen eller Vellen, skal Sk være tilstrækkelig
lik til at Kommunebestyrelsen, naar de modtage
offentlig Fattigunderstøttelse.

Fremdeles skal Fattigvæsenets Ret til at forlange
Kommunebestyrelsen overtaget vore betingelse af, at Understøttelsen
udgør en overskydig del af, hvad den modtager til sin
trængende Livsophold, at den i Løbet af de to sidste
Aar, for Fattigvæsenet ens Kommunebestyrelse regnes, har
udstrakt sig over et Tidsrum af 6 Maaneder, eller at
der er Grund til at antage, at den vil være vedvarende
for et saa langt Tidsrum, samt at Kommunebestyrelsen
kan ske ikke overskydig at forringe den trængendes Ar-
bejds-Lyst til at skabe sig selvstændigt Erhverv. Saar Afhjælp-
hvis Afhjælpet ikke endelig er ophørt, men adskilles fra
hinanden, skal den Understøttelse, der ydes Tidsrum,
kunne begrænde Kommunebestyrelsen af hvilke, men begyndt
ikke af Maaneder. Ligeoms Meningsuligheder mellem
Opholds- og Forsørgelsesdistrikter om, hvorvidt Betingelser
ne for en Kommunebestyrelses Bortskaffelse foreligge, vil være
at afgøre efter Reglerne i nærværende Lov 368 saaledes
skulle de der nærmere Myndigheder, hvor sådanne
Afgørelser bør træffes, saaledes at den trængende i de 2 sidste
Aar har haft fast Bopæl i Distriktet, uden at have nydt Fattig-
understøttelse, kunne bortvises, at han ikke mod sin Villie kan

hjemvendte.

Enhver den, der nyder ordnende Understøttelse i sit Forsørgelsesdistrikt, hagde Ophold i et andet Distrikt uden Samtykke af begge Distriktets Fattigbestyrelser, en Opholdsdistriktet berettiget til at lade hans Hjemsendelse, og det ved saadant Ophold og Hjemsendelse paadragne Udgifter blive at udrede af Forsørgelsesdistriktet med dets fulde Beløb.

Børn, som efter Bestemmelsen i § 37 ikke skylde, ere forsørgelsesberettigede i det andet Fattigdistrikt end deres Moder eller Stedmoder, hvorved, saalænge hun eller hendes Mand lever, ikke fordres Hjemsendelse til Forsørgelsesdistriktet, men blive i Overensstemmelse at underkastes af Forsørgelsesdistriktet med det Begrænsning, som fastsættes af Overøvrigheden.

§ 62.

Forinden en trængende Hjemsendes fra Opholdsstedet til det underholdningspligtige Fattigdistrikt, bør vedkommende Sindsyges nærmeste Hjemsendelsen finde Sted, og paa hvilken Maade den iværksættes. Hjemsendelsen skal ikke ske paa den efter Omstændighederne tidligste Maade, som vil være mulig til Stede.

§ 63.

Ved Hjemsendelsen af en trængende bliver det at paase, at han er forsynet med de fornødne Beklædningsgjenstande, at han ikke er beføjet med Brug eller andre utilbørlige Egenskaber, samt at have tilbørlig Underholdning

Modtaget kan Arrangements eig Hjemmeboende, er Fattigvæsenet berettiget til at kræve Politiets Bistand til dens Overholdelse.—

§ 65.

Udgifterne ved Arrangements Hjemmeboelse, derunder indbefattet Udgifter til Beklædningsgjenstande og Bespisning, blive med de §§ 61 og 66 angivne Undtagelser at afholde med ¼ af det afvendte Distrikt og ¾ af Forsørgelsesdistriktet.

§ 66.

Personer, der skulle løslades efter udstaaet Straf i Thorshavn, ville af Landsfogden være at hjemsende til deres Forsørgelsessted; for saa vidt saadanne Personer ikke selv kunne afholde Udgifterne ved deres Hjemsendelse, har vedkommende Fattigvæsen at erstatte disse med den fulde Beløb. Hjemsendelse fra Strafforanstalter udenfor Færøerne sker for Statskassens Regning.

§ 67.

Fattigforstanderskabet paa et Sted, hvor en Person er forsørgelsesberettiget, er pligtig til paa dennes Begæring at skaffe Brev i Udlandet at meddele hans Slægtninge herne saavel som ude, at han med Familie og i Tilfælde af han dør hans Enke og umyndige Børn ville blive nødsagede til Forsørgelse i Forsørgelsesdistriktet, saalænge de ikke ere blevne Statsborgere i et fremmed Stat eller i Udlandet har vundet Forsørgelsesret efter Lovgivningen.

§ 68.

Meningsforskjelligheder mellem Fattigdistriktsstyrelserne

paadrivende Forpligtelser afgjøres ikkun for saa vidt i § 56 omhandlede Tilfælde af Amtsmanden, hvis Afgjørelse kan indankes for Fjeldkommissionen, men ikke, forsaa vidt som Justitsministeriets Afgjørelse, indbringes for Domstolene.

§ 69.

For saa vidt nogen Bestemmelse af nærværende Skyldes i sin Virksomhed som saadan gjør sig skyldig i et Forhold, der maa ansees i Klasse med b: §§ 133, 134 og 141 af almindelig borgerlig Straffelov af 10de Februar 1866 omhandlede Embedsforbrydelser, kan han anses med Straf efter bemeldte Lovs § 144.

## Kap. VIII

### Om Afgiftene i Anledning af visse Overgangstilfælde m. m.

§ 70.

De Afgifter, der indrøves af det offentliges til Opdragelse, Understøttelse og Forsørgelse af blinde, døvstumme, Spedalske og vanvittige betragtes ikke, som Fattigbyrde, forsaa vidt som der i denne Anledning ydes Bidrag af Landsfattigkassen i Overensstemmelse med § 9.

§ 71.

Afgiftene til Skur og Pleje af Fyrenes, der som tilhørende af vedvarende Sygdom ere blevne dagvis under Kur for offentlig Regning i Henhold til Forskrifterne i den nye Overenskomst til at modarbejde den vedvarende Sygdom

Udgifterne ved Behandling af andre smitsomme Sygdomme, der lage under offentlig Behandling, udredes for saa vidt angaar Lægehjælp af Sundhedsautoriteterne, medens alle andre Udgifter, saasom til Medicin, Lægens Befordring o.s.v. udredes af de enkelte Fattigvæsener, naar vedkommende ikke selv er i Stand til at afholde dem. Saadan Hjælp bliver ikke at betragte som Fattighjælp.

§ 72.

Naar en paa Grund af forsørgelsesberettiget Person, der som Medlem af en Sygekasse, har modtaget Understøttelse af bemeldte Kasse: Samtlige de for samme gældende Regler siges ved Siden heraf at have oppebaaret Fattigunderstøttelse ydet Sygekassehjælpens Ophør fornødent er bragt til Understøttelses, og Trangen vedvarende er begrundet i Sygdom eller i, at paagældendes Erhvervsevne som Følge af samme er væsentlig forringet, skal den Hjælp, der af hans Opholdskommune Fattigbestyrelse ydes hans lidt forbedt Hustru og Børn eller til hans Families nødvendige Underhold, ikke betragtes som Fattighjælp, for saa vidt og saa længe den ikke i Vanskelighed og Omfang overstiger den hans af Sygekassen ydede Understøttelse. Er hans ikke forsørgelsesberettigede paa Opholdsstedet, skulle de ¾ af de anvendte Bekostninger refunderes af Forsørgelsesstedet efter de for Refusion af Fattighjælp gældende Regler.

§ 73.

Naar Sygdom foreligger paa Grund af samme Smitte til at hjælpe sig selv frem, har Landstyret at drage

befalder Arrest og Forfølgning, samt de nødvendige Afskrivninger skylder. Naar Sagen er bragt til Endelig Afgjørelse, bliver de herfor medgaaende Udgifter, der afholdes af Fordringshaveren, at refundere af Skibsrederen, for saa vidt de ikke skulle betales af Rhederiet eller Bjergningsmanden, eller de kunne paalægges Medhandlinger, har Ret til at drage Omsorg for, at Udgifterne ikke bliver refunderede af det Land, hvortil Sagen hører.

Den Sagen vedkommende gjorte Hjælp bliver ikke at betragte som Fattighjælp.

## Kap. IX

### Om Forenes Straffebydelse og Anvendelse samt om Ophævelse af ældre Forbestemmelser.

### § 74.

Denne Lov træder i Kraft den . . . . . .

Med denne Straffelovs Ophævelse Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22 Marts 1865, Lov om Ændringer af Forordningen i Fattigvæsenet i Øerne Island af 16de Februar 1856, Lov af 9de Februar 1883 om Ændringer i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22de Marts 1865 samt alle andre hertil gaaende Forbestemmelser, Anordninger o. s. v., der ere i Strid med nærværende Lov.

### § 75.

Bestemmelserne i denne Lov om Fattigvæsenet kunne indbyrdes Forhold til hverandre, og Forpligtelsen overfor hverandre finde paa Forholdet imellem Fattigdistrikterne paa Færøerne og Kommunerne i det øvrige

Forhandling af Grundighed gælder, at Regjeringen, foranlediget ved Henvendelse fra Island til Norge eller muligvis eller andre forbundne ophørte Valgjerdsgjeldere, bliver at bero af Overingsvedtægten med dens fulde Gyldighed. Meningsuligheder mellem et fælles Valgdistrikt og en Islandsk Kommune eller en islandsk Kommune angaaende Valgsagen bliver at afgjøre henholdsvis af Indenrigsministeren og af Ministeren for Island.

---

Dette Lovforslag sattes ved 2 Gangsbehandlinger uden endelig Behandling:

Hansen: Efter at Udvalget til en ny Valglov: Hvor vidt forelagt Lagtinget, vil det min efter grundig at vore gennemgaaet fortigt til at sende til Regjeringen den saadan gaaende vist nogle faa Enkeltheder i Forslaget, som Talerne ikke gaaende kunde samtykke mig, men ikke, som han fandt absolut formaalstjenlige. Talerne troede, at denne Lov maatte kunde betegnes som heldigere end den nye Lovtekst, idet den samlede alle Valgfølelsesbestemmelserne i sig, medens den Lovtekst kunde til dels indeholde den og lod en del gamle Bestemmelser vedblive at gælde. Han haabede, at denne vaar den blev vedtaget, skulde vore til Gavn for den fattige Befolkning paa Øerne og et Fremskridt paa den første Lovgivnings Omraade.

saaledes truffet under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemmede „ja" (fraværende vare Pedersen, Pastoff og Petersen) og var Forslaget i Ikke Skikket saaledes ved Lov vedtaget ved 17 Stemmer.

Den 6te September oplæstes og understreves saaledes Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget indsendes i forrige Aars Samling en Henstilling fra Lagtingsmand Syvertsen Klausen, om hvorvidt, efter at Lov af 9de April f.A. om Fattigvæsenet i det ydre Amtsrige var iværksat, måtte være Anledning til at indføre hvad forøvrigt Forbindelse vedrørende, saaledes at opnaa paa forskjellige Kommuner og mere tidsvarende Bestemmelser paa Fattigvæsenets Område kunde blive indført.

Sagen blev overgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der udarbejdede Udkast til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne, i hvilket var søgt samlet alle Bestemmelser om Fattigvæsenet vedrørende; saaledes at de ældre dertil hørende Love af 22 Marts 1855 og Lov af 16de Februar 1866, kunde ophæves. For at dette kunde ske, var det imidlertid nødvendigt ikke blot at følge Loven af 9de April f.A. og dens forskjellige Forandringer og Tillæg, men de lokale Forhold maatte gøre sig gjældende, men tillige at forskjellige Bestem-

kaldes og det saakaldte frivillige Fattigvæsen. Det udarbejdede Udkast kom saaledes til at bestaa af følgende 9 Afsnit.

Kap. I. Om Fattigvæsenets Bestyrelse og Forholdet samt. ogsaa Amtsfattigvæsenet.

Kap. II Om det frivillige Fattigvæsen.

Kap. III Om Forsørgelsespligten.

Kap. IV. Om Forsørgelsesstedet.

Kap. V Om Forsørgelsesmaaden.

Kap. VI Om Fattigvæsenets Myndighed og om Fattigindenrettelsens Virkning paa den borgerlige Stilling m. m.

Kap. VII Om Forholdet mellem Sidestykkerne med Hensyn til Fattigunderstøttelsens Udredelse, Tilbagebetaling m. v.

Kap. VIII Om Udgifterne i Anledning af særlige Trangstilfælde m. m.

Kap. IX. Om Lovens Straffebestemmelser og Ansaarsret samt om Afhændelse af ældre Forsørgelsesanstalter.

Dette Udkast blev, efter at være underkastet en kort almindelig Behandling i forrige Aar Lagtingsamling i Norge, Gjenstand for Overveielse i Lagtingets Fattigkomité, Grundlovskomiteen, samtlige Sognefogder, Christiania Kommunalbestyrelse og samtlige Landkommuners Forstanderskaber til Udtalelse og Erklæring. Tilligemed de indkomne Udtalelser paany forelagt Lagtinget i dette Aars Samling. Ligesom det ogsaa i Aar henvistes til et Udvalg paa 5 Medlemmer, og valgte Tinget til dette Udvalg de samme 5 Medlemmer, som forrige

gaaet i Forhandlerne med de indkomne Erklæringer, afgav Udvalget, under tilbørlig Hensyn saavel til hvad som til de i Tinget fremkomne Udtalelser, Bemærkninger i Sagen og forbeholdt Tinget at vedtage Udkastet med nogle Ændringer, som ere mere ville findes nødvendige i Lov med nøjagtig Overholdelse af Udvalgets Betænkning, hvorhos man tillader sig at henvise til Udvalgets Forslag blev behandlet i Tinget paa sædvanlig Maade, og fremkom der mellem Sagens 2den og 3die Behandling Ændringsforslag, dels fra Udvalget gaaende ind paa en forandret Affattelse af § 5 og en mindre Tilføjelse til § 8, dels fra enkelte Medlemmer til §§ 2, 11, 34 og 43. Medens Udvalgets Ændringsforslag, der næsten vare Redaktionsændringer, vedtoges af Tinget med 57 Stemmer for og ingen imod, forkastedes Ændringsforslagene til §§ 2 og 11, der ikke vare af nogen indgribende Betydning, med henholdsvis 7 Stemmer mod 4 og 7 Stemmer mod 3. Ændringsforslagene til §§ 34 og 45, der havde en større Betydning, fremkaldte en ivrig Drøftelse i Tinget. Til § 34 var der af Udvalget foreslaaet en Tilføjelse, der, i Overensstemmelse med det høje Justitsministeriums Afgørelse af forskellige Landsthingsspørgsmaal her paa Øerne fastslog, at Personer, der blev tvungne, og som vel havde erhvervet Borgerretten i et af de gamle Herreder til Lov af 22de Marts 1865 fastsatte Valgdistrikter, men derimod ikke i nogen af de enkelte Sogne, saaledes som disse ved Kommunalloven af 28de Februar 1872 ere afgrænsede, skulde forsørges som fuldt Valgbemyndigede for hele det tidligere Distrikt. Hvilket var foreslaaet principalt i Tilføjelse

i Oktober 1873 kan vort fælles Valtigjennem, saa vidt det vil fjelde os, at Justitsministeriet skulde kunne give Samtykke til, at der i Prostegaldt, hvor der i 1873 var foretaget en fuldstændig Deling af Valtigjenmer og hvor ikke Personer, der ikke havde erhvervet Forsørgelsesret, i nogle utkelt Sogn, var blevne indskrevne af Politiet og ikke som fælles Valtigjenmer af hele Prostegaldt, vedblivende forholdes paa samme Maade. De principale Ændringsforslag bl. lemne 8 forkastedes med 7 Stemmer mod 4, medens det subsidiære vedtoges med 11 Stemmer mod 1.

Ved § 43, hvor bestemt: Ordning af forgjemadet Mås fælliges Forsørgelse ved Omgang havde ført sig: et Mindretal, der holdt paa, at de vedblivende skulde være de kommunale Forstandskaber tillagt at anvende denne Forsørgelsesmaade, og et Mindretal, der foreslog saadan Forsørgelse forbudt, var der stillet 2 Ændringsforslag, hvoraf det ene gik ud paa, at Forsørgelse ved Omgang i visse nærmere bestemte Tilfælde skulde kunne tillades af Amtet, medens det andet foreslog: at Adgangen skulde, at saadan Forsørgelse skulde kunne finde Sted med Forsørgelsens Tillatelse. Medens det førstnævnte Ændringsforslag forkastedes med 9 Stemmer mod 4, vedtoges subsidiært med 7 Stemmer mod 4.

Efter at Formanden ifølge Forretningsordenen af den paagjældende Afstemning havde ladet fremlegge et Exemplar af Forslaget, saaledes som det blev vedtaget ved de enkelte Afstemninger, talte det: Det skulde ændre Forhandling og Afstemning og vedtoges ved Stavnsgraad Afstemning

Ministeriums det ovenfor nævnte Forhold, tillader mig ej, idet man iøvrigt henviser til nedenstående 2 Udtalelser og øvrige Sagens Oplysninger, at udtale, at man har den Overbevisning, at der ikke vare ekstraordinære og meget betydelige Skridt fremmede paa den fornævnte Sabbatsforretning, hvorfor dette Udkast ikke at kunne anbefales til det høje Ministeriums Billigelse ved nærmere gaaende Foranledning maatte blive indbragt til dets.

Lagthingssalen i Thorshavn,
den 6te September 1892.

L. H. Bærenholdt.

Chr. A. Hansen.
Protokolf.

Jens Poulsen.

Til
Justitsministeriet!

A. Andragende om Skatteinderholdelse til Færøernes gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug.

---

Den 13. August fremlagdes en saalydende Skrivelse:

Ved herved følgende Andragende til Justitsministeriet om, at der maa ønskes bevilget af Skatekassen en aarlig Tilskud af 2000 Kr. til den oprettede Assuranceforening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug paa Færøerne tillader man sig erbødigst at lade bebaget af Lagtingets Anbefaling.

Bestyrelsen for Færøernes gensidige Forsikrings-forening for Sejlfartøjer til Fiskeribrug.

Thorshavn, d. 8 August 1892.

P. B. V.

Til
Færøernes Lagting!

E. Müller.

---

Andragende til Ministeriet om saalydende:

Til
Justitsministeriet!

Bestyrelsen for Færøernes gen. Samme at en Aktieselskab

hos Justitsministeriet om, at der Premier, han vorde stærkt følt af hos Bevillingsmyndighederne maa han holde som et Baand paa Listevognene, at der kjøres ikke mere af end Listen med ugaarde Foreninger en aarlig Undersøgelse Fartøjer af Skibskarene.

De Forhandlinger, som i sin Tid maatte ende, at de kunde ogsaa faa Adgang for vore Listerfartøjer til at indtræde i Forsikringen af saadanne Fiskerfartøjer til Listerbrug, som ønskede, da, dansk Listerforening ikke har mindst at kunne vore tjent med at have forøget Listerfartøjernes og dermed Præmiernes Ophævelse af disse.

Paa Grund af de meget høje Præmiesatser, som saavel Kjøbenhavnske som udenlandske Selskaber have opstillet, have de fleste forøkte Listerfartøjer i Aarene 1916 ophørt med Forsikring, idet Rhederierne ofte ligefrem have været ude af Stand til at betale den høje Præmie. Flere Listerskibe ere da ogsaa forlist uden at have været forsikrede. Ikke blot for Ejere og Førere til et Selskab, hvori der kunde forbydes Rhederierne Forsikring med en billig Præmie, har ens Kreds af Medlemmer, der ejer Listerskibe og regner

paa Vorherre hjemmehørende Søefartøjer til Forsikring.

Foreningens Navn er „Vorherre gensidige Forsikringsforening for Sejlfartøjer til Forsikring", hans Sæde er i Thorshavn og hans Formaal er gensidig Forsikring af paa Vorherre hjemmehørende Forsikringsfartøjer (Søefartøjer) samt i Forbindelse hermed at tilbyde Skibsforsikring henhørende Rangtvistsager, Provisorier, Salg og Rangsti.

Den aarlige Præmie er sat til 3% af Forsikringsværdien. Dette er ganske vist tilstrækkeligt, og det skaar klart for Foreningens Medlemmer, at her, naar større Uheld indtræffe, maa skrides til yderligere Paalegning.

Efter en udarbejdet Statistik for Aarene 1868-92 over de paa Vorherre indregistrerede Skibe, der have været anvendte til Forsikring, for hvilken den samme Præmiesats er lagt til Grund, som nu er vedtaget af Foreningen, viser det sig ogsaa, at en Præmie af 3% næppe vil være tilstrækkelig til gennemsnittlig Dækning af Tabene, idet Statistikken viser, at Summen af Tabene overstiger den og til Summen af Præmien, og naar en Række ved sær stor Skade ikke iberegnes. At denne Statistik imidlertid ikke kan give et paalideligt Skøn for, hvorvidt Forholdene i Virkeligheden ville komme til at stille sig, er en Selvfølge. I saa Henseende skal maa Grund bemærke, at Skibene overhovedet ere satte til 100 Kr. pr. Tons og at ikke virkelig Værdi er lagt til Grund.

Meden det saaledes er Meningen, at Tabe

Præmie 3% og eventuelt ved yderligere Saalegning blandt Foreningens Medlemmer, har man antaget, at lade Adm. strationsudgifterne bestride af Renten af Foreningens Kapitaler og af Præmiegrunden (1% Tillæg for Lade, der regnes i Aften fra 1 November til sidstnævnte Februar)

At disse sidste Indtægter imidlertid ikke ville være tilstrækkelige til Dækning af Administrationsudgifterne, synes klart, og man har derfor troet sig, at Staten ikke bør nægte hjælpende til ved at yde et aarligt Tilskud, hvilket Tilskud i Betragtning af, at det for Foreningen vil være af stor Betydning, at den Statens ene bekyggende Administration — maa tillades sig at foreslaa lat til 2000 Kr. aarlig.

Man tillader sig derfor ærbødigst at andrage hvor det høje Ministerium vil, at der ved nærmere gennemlig Indskrænkning maatte af Statskassen bevilges en aarlig Understøttelse til Foreningens af 2000 Kr.

Afskrift af Foreningens Love og den omtalte Statistik medfølger tilligemed en Fortegnelse over de med faa Undtagelser hjemmehørende Fiskerfartøjer, der anvendes til Fiskeri og som antages at ville blive optagne i Foreningen.

Bestyrelsen for Foreningen gensidig Forsikringsforening for Fiskerfartøjer til Fiskeribrug.

Thorshavn, d 6 August 1892.

E. Müller. Jens Andreasen.

I Fraværelse, Kr. Hilmand. A. W. Restorff. Evaldsen.

Jens Rasch.

nettoges efter Forslag af O. P. Iversen at henvise den til den
dertil Udvalg, der var nedsat i Fiskerisagen. (N. IV).

Den 29de August fremlagde saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til Dagligt er indsendt et Andragende
til Justitsministeriet fra Bestyrelsen for Bornnes gensidige
Forsikringsforening for Fiskefartøjer til Fiskeribrug, hvori anbage
faas, at den hos Vedkommende maatte søges ændret,
at, den tilstaaes Foreningen en aarlig Understøttelse af Stats-
midler. Dette Andragende er henvist til undertegnede Udvalg
for derover at afgive Betænkning.

Udvalget anser det for et højst
ønskeligt, at en Forsikringsforening, som den omhandlede,
maatte komme i Gang, skal man tillade sig at foreslaa til Vedta-
gelse, at Andragendet indsendes til Justitsministeriet med
følgende Indstillingsskrivelse.

Bestyrelsen for Bornnes gensidige
Forsikringsforening for Fiskefartøjer til Fiskebrug har Dag-
lingt indtaget Henvendelse om at fremsende til det høje
Justitsministerium nedfølgende Andragende, gaaende ud paa,
at den søgte hensigt et aarligt Tilskud af Statskassen paa
2000 Kr. til den omtalte Forsikringsforening

af [illegible] Assurance-Forening og for Forsvarets ved Anskaffelsen af passende Dampfartøjer, og fortjener Opmærksomhed: Udkast af de ældre 30 à 40 Aar siden gjorte Beregninger, med Hensyn til de senere Aar er man kommen saa vidt, at man nu kan sige at der i Verden er ikke en lille Maade passende Fiskerifartøjer, som ikke og for Forsvarets Øiemed Fiskere. - Staten betaler for Tiden af 37 Fartøjer med tilsammen af over 1700 Tons Drægtighed, som antages at repræsentere en Kapitalværdi af c. 200,000 Kr. den Udgift, der i de senere Aar har været gjort for de fleste Fartøjer, kan man vente, at der anskaffes flere og større Fartøjer, som forhaabentlig ville bidrage meget til denne Statens Udgift. Af Fartøjerne have været assurerede, dels: Danmark og dels: Utrecht, men de høje Præmier i Forbindelse med de mange Ansvarsbetingelser, der nu forbindes ved at holde Fartøjer assurerede i fremmede Assurancer har medført, at de fleste Fartøjer have ladet den Risiko at gaa uassureret, da Udgiften af Fiskeriet lønner tilbage forøgede Udgifter ved flere Fartøjer nu tilkommer, har imidlertid savnet af en billig og billigere Assuranceforening gjort sig gældende, navnlig ogsaa at forøge Fiskerfartøjer nogenlunde Tilskadekomne i den danske Forsikringsforening for Fiskefartøjer til Fiskeribrug, og man henholder sig til Oplysninger af en herværende Forsikringsforening.

Den ovenfor danske Forsikringsforening fik i Løbet Finansaaret for 1888/89 en Understøttelse af Statskassen paa 20,000 Kr., hvoraf de 10,000 Kr. henlagdes til Foreningens Fond

Efter [illegible] Forening var for 1889/90 og 1890/91 [illegible]

til de Bevillinger, der forøvrigt aarlig gives til Kirkernes Fremme, forekommer det Udvalget, at den ved nærværende Andragende søgte Skadeshjælp af 2000 Kr. aarlig ikke kan falde uberettiget og man haaber paa, at Bevillingsmyndighederne skulle sig ligeaa beredvillige overfor den foreliggende, som overfor den lignende Brandforsikringsforening.

Idet man forøvrigt henviser til Andragendet med Bilag, skal Udvalget tillade sig at anbefale denne for de foreliggende Kirkers vedkommende Sag til det høje Justitsministeriums gunstige

Tagtingesalen, den 29 August 1892.

J. L. Jürhüüs. Jens Poulsen. Chr. A. Hansen. M. Danielsen

Østjen.

---

Den 31te August forelagdes Tagets 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Jürhüüs) havde refereret Betænkningen, vedtoges Tagets Overgang til 3die Behandling enst. med 18 St.

Den 2den September forelagdes Tagets 3die Behandling. Udvalgets Forslag til en Landsfogedskrivelse til Ministeriet sattes under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemmede „ja", hvorved vare: Nielsen, Rechoff, Petersen og Schröder, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 6 Stemmer.

Den 3. September afsluttes og underskrives følgende

Bekjendtgjørelse i Sagen:

I Anledning af de til Lagtinget indkomne Andragender fra Bestyrelsen for Kvindernes gensidige Forsikringsforening for Sygekassers Vel, Aktieselskabet af Skibsrhedere, samt Borgerforslaget indeholdende med 16 Medlemmer, medens 4 vare fraværende, at indbede det høje Justitsministerium, følgende Anbefalinger at ville (vide Udvalgsbetænkningen)

Lagtingssalen, d. 3 September 1892.

L. H. Bachmann. J. C. Jacobsen.

Jørgen Pedersen.

Til

Justitsministeriet.

---

Den 29de August fremlagde saalydende Skrivelse:

Til

Lagtinget.

Allerede for flere Aar siden, medens Forhandlingen imellem Danmark og Norge indskrænkede paa Klipfisk til Spanien, var dette 5 Kr. pr. Skp., blev der andraget hos Lagtinget om at foranledige, at Regjeringen fik tilbragt Handelstraktat med Spanien, hvorved vi, hvad Told paa Klipfisk angik, blev ligestillede med andre Lande, navnlig Norge, og ikke at det kun Gang imod maatte resultere.

Dette har ei beroligt i Byen ved Spaniens Forhøjelse af Tolden forrorsaget saaledes, at der for Klipfisk fra Færøerne nu maa betales 13 à 14 Kr. pr. Skp. mere end for Klipfiske fra Norge, England og Frankrig, og som en Følge heraf ere Priserne paa de Fiskesorter, som saadanne herfra udføres til Spanien, faldne med mindst en Fjerdedel siden i Fjor.

Det Færøerne udførte af Torfiske: Staa anslagelig kleine c. 150m Skp. Klipfiske, vil lette sige, at Færøerne i Aar tabe fra 195, om til 210, m Kroner ved at være saa ubeleilig stillede i Konkurrencen med andre Nationer.

Ligeledes Fiskeprodukter som: Staa og i Fjor

at vorete en hel del Misfornøjelse, men indtræffer her
ikkelige Fiskeaar, saa er man ikke sikre, ind at Befolkning
gen her i Løbet af faa Aar kan vil øre alleles forar-
met, og de Foranstalt, der kistulle er gjorte for at komme
med saa Fiskeriernes Ønskede ville være gjorte overflødt.

Saalænge Forholdene saa dan i Spanien
ikke var større end c. 5 Kr. pr. Td. Klipfisk, var der en
Mulighed for, at vi ved en omhyggeligere Behandling af Fiske
kunde fremstille et Produkt, som var saa nogle lunde, at
en del af Forbruget derigennem kunde indvindes, men
under de nuværende Forhold er dette alleles umuligt, og
der er kun den Mulighed tilbage, at Fiskene, ved at overføres
til de begunstigede Lande, Norge og England: halvforarbejdet
Fiskevare som Saltfisk, efter endt Fiskeri her, og ved hjælp af
indføre til Spanien kan gaa for norske eller engelske Produkter.
Dette er imidlertid højst kostbart, og selv om dette kunde
Forretning etableres kunne ske, saa vil Fordelene, forinden
at Fortjenesten gaar fra Hjemmene her, dele Arbejdsfortjene-
sten ved Fiskeriet, som idgør den fattigste del af Befolknin-
gen ernære Tusinder i Tiden fra Marts til Oktober, idet her om
Vinteren saa godt, som ingen Fortjeneste er for Mandens
og Børn, der saaledes udelukkende er henviste til om Som-
meren at leve af Fiskeriet, som ved en stor del af
Fiskenes Forsvinden i Dybden bliver betydelig indskrænket.

Hvorden disse Forhold, da er rigtigste
Omtrentlig kraves med Undergang, og vi selv ikke kunne afvær-
ge denne Fare, tillade vi os at andrage her det høje Ving

saaledes er en Afgiftsforhøielse for Klipfisk, der kræves, der kræves, saaledes sammenlignet er ikke Handelstraktat med Spanien, saaledes er paa lige Fod med Norge og England. En saadan Afgiftsforskjellighed burde ogsaa faa Indflydelse paa vore Klipfisk, idet vi ogsaa ikke for billigt, at Staten skulle kunne faa af det Kul, som fraanages Befolkningen her, ved at vore Interesser ere saa ikke fornedrige fuld ved øvrige Sammenligninger.

I forrige Aar blev der fra Kristiania indskibet c. 8000 Skr. Klipfisk, bestemt for det spanske Marked og selv om dette Kvantum muligvis i enkelte Aar vil kunne stige en del, saa tør man dog ikke gaa ud fra, at betydelig større Mængder vil blive indført til Spanien herfra, idet en del af den forøgede Klipfiske vel som sædvanlig vil gaa til Sammenligning og England, hvor kunne blive nødsaget selv kan indbringe og hvor Priserne saa forholdsvis ikke ogsaa vilde paavirkes af den heldigere Stilling, som Eksporten til Spanien giver os.

Stavanger, den 29de August 1892.

Ærbødigst

Jacob Kielsen.

Fiskeriselskabet. Regulirer
Jens Olsen.
J. P. Evensen.
C. Jacobsen.
Firmaet C. W. Skibsted.

N. C. Ræstad & Sønner.
John Hansen
i Firma C. C. Simonsen Handel.
Fiskeriselskabet „Fremad"
ved Eliesen Jacobsen.
for C. W. Ræstad, Eier af „Prosperine"

Den 30te August forelagde Sagen fortsatte Behandling. Hoen foreslog at der i Sagen nedsattes et Udvalg paa 3 Medlemmer, medens Bakeen foreslog et Udvalg paa 5 Medlemmer. Bakkens Forslag satte først under Afstemning og vedtoges med 8 Stemmer for 7 imod, hvorved Hoens Forslag bortfaldt.

Paa Forslag af Formanden vedtoges uden Afstemning straks af foretage Valg af Medlemmer til Udvalget. Valgte blev: Jarnæsæter, Gjerstrøm, O. P. Iversen, Jacobsen og L. L. Müller.

Den 1ste September fremlagdes saalydende

## Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er det overdraget at afgive Betænkning over et Andragende fra mange forhenværende og Medlemmer for Fiskerforbundet, hvori Regjeringen anmodes om, at andrage paa en Afstemmelsesconvention med Statsregjeringen for Middelhavet, som indgaaes med Spanien, begrundet i, at Sammenkomst er indgaaet med dette Land og vore Varer kun ihvertfald skulle ved Indførsel af Middelhavshavne, end andre fiskeridrivende Lande.

Udvalget skal i den Anledning tillade sig at anføre følgende:

Allerede i 1883 indtraadte en Told-forhøielse

over 5 Pct. for det ubetalte Beløb med andre Stater og Lykningen vedtog i 1886, efter Opfordring af Handelsstan-den, et Andragende til Regeringen om at søge Told-forskjellen, men uden Resultat, idet Regjeringen længere ikke vilde gaa ind paa den af Regeringen forelagte Traktat med Spanien. Siden den tid har man kunnet føre Varerne ufortolket ud til Spanien, begrundet i, at den foreløbige Told var større end den definitive, og det er indlysende og selvfølge, at Told-forskjellen ikke alene har bevirket, at Eksporten har været mindre paa Varerne, men den har tillige ført til Tab paa Forsendelser til Spanien, saa at store Kvantum af den Grund er udført til England og Danmark, hvorved Varen paa disse Steder ogsaa har været knyttet.

Siden 1883 har man altsaa arbeidet den under uheldigere Forhold end andre fiskeridrivende Lande, men ved Begyndelsen af indeværende Aar blev Forholdene atter forhøiet i Spanien til en saadan Høide, at de Lande, som ikke fik Varen reduceret ved Traktat, allerede nu afskaarne fra dette Marked. Saavel for Norge som England er det nu lykkedes at faa en Reduktion ved Traktat, men Danmark og, som Følge heraf, ogsaa Sverige, er nu saa godt som fuldstændig afskaarne fra al Eksport med Fiskevarer til Spanien.

Differencen imellem den Told, som England og Norge nu betale i Spanien, og den Grænse

B. Det er en Selvfølge, at denne store Forskel, som udgjør omtrent 1/3 af den for Øiet mindre Verdi af samme Kist i England og Danmark, medfører, at der ikke kan blive Tale om nogen Udførsel til Spanien, med mindre man selger til saadanne Priser, at Fiskeren ikke vil kunne bruge eller beholde sig. Under disse Forhold er økonomisk Ruin for Befolkningen, som jo hverdagelig lever af Fiskeri, uundgaaelig, hvis det paa Statens Side ikke gjøres noget for at raade Bod paa disse ulykkelige Forhold, ja, der bliver ingen anden Udvej for Befolkningen, end Udvandring af Landet, for andre Steder at søge sit Udkommen.

Fiskeriet har paa Grænsen i de senere Aar havt et stort Opsving, idet ved en bedre og større Drift og ved Anskaffelse af Fiskerskibe, saa at alt nyt lig saa lyst og lovende ud for Befolkningen, indtil man nu paa engang blev bekjendt alt Mod og Haab paa Fremtiden ved den spanske Volsforbindelse, der foranlagede en saa vidt mindelig Udgang i Fiskepriserne.

For saa vidt man kunde udføre Saltfisk til de begunstigede Lande, Norge og England, for der at bruge, saa at den dertil medgaaende udgaa som dens Lønninger, ikke forholdene tilsyneladende ikke vare helt fordrivende, men der ville dog derved fremkomme et meget stort Tab for Befolkningen. I det gode Fiskeaar udgjøre Fiskerentreringerne af Klipfisk mindst omtrent paa Grænsen over 50,000 Kr., og det ville altsaa være i høj Grad ødelæggende, hvis det ikke blev muligt at udføre Fiskene som Raafisk til den ene Halvdel af det

Arbejdsfortjeneste

Som i Undragenhed anført, ændrer Forholdene sig i Aar ikke i 15,000 Aars Tid, hvorfor det ogsaa vilde være ønskeligt, at der i Stedet for, at der hidtil i Aar kun er udført 600 Aam. af det meget ringe Brændevin, der ogsaa er dyrt, ikke maa udføres til andre Steder og erstattes med meget ringere Varer, da Markedet ikke bliver overfyldt. Tabet for Byen ved Traktat-Brændevinets Ophør anslaas til over 200,000 Kr., idet Tabet kan regnes til henved 14 Kr. pr. Aam, endog Varerne føres til Spanien eller ej, da Prisen paa de andre fiskeridrivende Lande bliver betydelig ved den større Tilførsel; selvfølgelig er dette kun et Skøn, da andre Forhold ogsaa kunne øve sin Indflydelse paa Prisen, men dog er Tabet under alle Omstændigheder, da en saadan Sum, som der anføres, udgør omtrent 16 Kr. pr. Individ af Befolkningen.

I Tilfælde det saaledes anføres, maa Undertegnede formene, at Sagen bør indgaas til Regeringen med Indstilling om at fremme Byens Tilbageholdelse af Spanien, saaledes at den ikke ligger med andre fiskeridrivende Lande. Man dette ikke ogsaa ved, at Danmark paa Traktat med Spanien for andre Varers Vedkommende stiller sig i Tilfælde, forhaabes det at ogsaa andre Varer, saaledes som i Undragenhed omhandlede ved en Tilførselspræmie, der udredes af Statskassen. Det maatte ved første Øjekast synes at være et stort Offer,

mærkes Belysning vil let nogle anses for ubillig
ikke lev er Tale om, hvorvidt Lemvis Kirkeri skal hæves
og gaa fremad eller standses og gaa til Grunde. Bliver intet
gjort, er Lemvis økonomiske Ruin en absolut Vished. Kirke-
mangler kan, saaledes som Lev tilstaaer, ikke lave ikke
Kirkeri og hvad der : kan senere Tid overgjøres for Kirkevirke-
Skatt vil være forgæves. De Kirkeforstyrer, som Lemvisboerne
have at dække ved ethvert Forsøg i, ville være ikke Værk
og Kapitalen lotte, da Kirkeri med Skib nu ikke kan
betale sig, thi det er netop kun med Skib Kirkerne være
Kirke, som dertil er indrettet for det spanske Marked.

Naar vi nu tage Hensyn til, hvad f. Eks.
kan fremføre Stat gør for sine Kirkers i Form af Premier
og Godgjørelser og hvilken Fremgang og Indtjeningsevne Norge
har gjort for at faa Traktat med Spanien og vi saa
spørge, hvad der bliver gjort for Kirkeriet i Danmark?
Jo, saa kan der svares, at der ved Finansloven aarlig
bevilges store Summer til Kirkeriets Fremme, saaledes
se det, at der i 5 Aarene 1887/88 - 1891/92 er bevilget respek-
tive 71845 Kr., 78601 Kr., 198697 Kr., 118075 - 18 Kr. og 150204-66.
Heri ikke indbefattet aarlige Beløb bevilgede til enkelte
Personer og Foretagender.

Spørge vi saa om Kirkerne have faaet noget
af disse Bevillinger, da er det os ubekendt at noget heraf.
hverken direkte eller indirekte er tilflydt Kirkerne og vi
tage det, at Tilfældet af Kirkeri i Danmark neppe er mere
end 6 Gange saa stort som paa Kirkerne —

De danske Kirkers ere derhos ganske anderledes

leb valgte i selve Landet, leb eksporteres ved Hjælp af
bekommne Samfundsdampskibe til Udlandet, hvorved de opnaar
Priser som ved en 10 à 20 Gange højere end de som de for-
ske Fiskere kunne opnaa. Det skal saaledes bemærkes,
at Priserne her paa Vorte – der ogsaa udelukkende er den
Fiskeart, som kommer i Handelen – for Fiske kun bliver
2 øre pr. ℔ levende Vegt.

Naar vi nu ere stedte i Nød, saa maae
vi henvende os, som Medlemmer af den samlede Stat, til
Regering og Beboernes Velgjørenhed med Bøn om Hjelp,
saaledes at vi kunne leve og arbeide under samme
Forhold, som andre fiskeridrivende Nationer og det kunne vi
kun ved, at Sammenskud enten paa en Generalt, som skeer
os ligesaa ved disse, eller at Stats-Kassen forskud til og ligeledes
dette Forhold enten ved Præmie paa Skibsfiske, som
bliver vedvarende indtil Fraktafstandene er hævet, eller ved
at der paa anden Maade bliver gjort Opofrelser fra Statens
Side for at komme denne lille Hjælp i denne Sag,
der for Befolkningen er af saa stor Betydning, at man
ikke kvadrivelse kan holde den et Øieblik længer.

Efter Udvalgets Mening er det nødvendigt,
at denne Sag nyder kyndig Bestyrelse og fremmes ved hvor
at Regjeringen har anmodet om at eksplicere Sagen
over nærmest med første afgaaende Post.

I Henhold til det saaledes anførte tillader
Udvalget sig at foreslaa det Vedtagelse:

lingsvejen at søge indrettet, at Kreditorerne erholde en
garanteret Godtgørelse af Statskassen, endvidere i Form
af Præmie for Udførsel af Klipfisk eller paa anden
Maade, indtil Sammenhængen ved Baklandet med Spanien
bliver stillet ligesaa med andre fiskeproducerende
Lande.

Paa Grund af Sagens Vigtighed vedtages
endvidere:

2., Rigsdagen anmoder om, saa vidt muligt at
ekspedere denne Sag til Regeringen med første
afgaaende Post."

Lagtingssalen, den 1ste September 1892.

J. P. Gjærum
Ordfører

O. B. Efferøe. L. Miller. M. Danielsen.
Jacobsen.

---

Den 2den September fortsatte Tingets 2den Behandling
efter at Ordføreren (Gjærum) havde refereret Betænkningen,
vedtog Tingets Overgang til 3die Behandling mod 14 Stemmer.

Ved Tingets 3die Behandling, den 3die September satte
Arbeidets Forslag til en Henvendelse til Ministeriet (1ste Sidde-
lingspunkt) under Afstemning ved Navneopraab med det Resul-
tat, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemmede ja, undtagen
Rechoff og Petersen, og saa Forslaget saaledes mod vedtaget med 18 St.

Udvalgets 2det Sidde-lingspunkt vedtoges med 16
Stemmer for og ingen imod.

Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget er i indeværende Samling indkommet et Andragende fra nogle Jordbrugere og Rhederier for Kystfartøjer, hvori Tinget anmodes om at anbefale, at Statskassen atholde en Kjøreslepbaad for Klipfiske, som udføres til Spanien.

I denne Sag har Jeg udvalgt nedenfor opførte 5 Medlemmer og ved Sagens 3die Behandling er undertegnet med 18 Stemmer, mødende 2 Medlemmer vare fraværende, ved Sagen følgende Indstilling:

„Tinget andrager hos Regjeringen om, at Bevillingen maatte ophøre, at Dampskibe atholdes til Passagerbefordring af Statskassen, uden i Tilfælde af Krig for Udførsel af Klipfiske eller paa andre Maader, indtil Sammenkomst ved Overkomst med Spanien bliver stillet ligt med andre fiskeproducerende Lande."

Ved herved at indsende denne Sag til det høje Fjerdelagsmindretal, skal man henholde sig til den af Udvalget afgivne Betænkning og paa det mindste anbefale den for de forskjellige Kystdistrikter Vedkommende saa vigtige Sag til Regjeringens gunstige Velvillie og Omsorg, idet man maa fremhæve, at den for Befolkningen af de Nordenfjeldske Kystdistrikter maatte have lige og ikke ulige Vilkaar, som andre fiskeriende Lande, saa meget mere som man i Henseende til Samkvems

andre Landsting.

Lagtingssalen, den 3 September 1892.

L. v. Buchwaldt  J. C. Jacobsen.

Jens Jørgensen.

Til
Justitsministeriet.

## XII. Indbragende om Skolekredsens Deling for Oprettelsen af en Skole.

---

Den 1ste August fremlagde et af ovennævnte Skolekommissions og Bestyrelsens udhjælet Indbragende for Beboere af Søndervang om Ringe Medvirkning til Oprettelse af Skolekredsen til Opførelse af en Skolehus kunde.

Ved Sagens første Behandling, den 3 August, vedtoges efter Forslag af Provsten at henvise Sagen til Skolekommissionen, som afgav følgende, den 6te August fremlagde,

### Betænkning.

Gennem Bestyrelsen for Vaagi Skolegalds Kommune er indsagt af nævnte Skolekommissions Indhjælpning er der til Ringe indkommet et Indbragende fra en del Beboere af Byglen Søndervang, hvori de anholde om Ringe Medvirkning til, at der af Skolekassen maatte blive bevilget dem et Beløb til Opførelse af en ny Skolestue i Byglen, i Stedet for den gamle, i hvis Stand af Mangel ofte, den ved det voksende Børnetal er blevet for lille og kunden behøver at udvides.

Nedenstående Udtalg, til hvilket denne Sag har været henvist, skal: Anbefaling af ovennævnte Andragende i følgende Bemærkninger.

I Byglen Søndervang ligger der, for en del af de Beboere, ved Hjælp af et af dem stiftet Lånet, opført en Skolestue, den hidtil er blevet benyttet som Skolelokale for

kunde alle berettigede Haab med Rimelighed til Opfyldelse, naar Børnetallet er i den forløbne Del tiltaget saa stærkt, at det nu maatte betragtes som ligefrem nødvendigt for Skolevæsenet, hvormed at beskytte den.

Som det vil ses af det indsendte Andragende kan der saaledes i Skolehuset ikke gjøres mere end knapt 20 Alenskoste Plads for hvert skolegående Barn – et Forhold, der utvivlsomt kan kaldes forsvarligt.

Der er saaledes stort Trang til et mere tidsvarende Skolelokale, og man har derfor tænkt sig til at afhjælpe denne Trang ved Opførelsen af en helt ny Skolebygning i Stedet for at udvide den gamle, hvilken affældig – noget, der formentlig kun kan billiges – og andrager i den Anledning om Lagtingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte bevilges Samtykke til at fastsætte Bekostningen til Opførelsen af den omhandlede Skolebygning.

Det undertegnede Udvalg ikke kan andet end tilraade at saadant Andragende og maa tilraade det ærede Lagting det samme, skjønt man tillader sig at henvende, at Ringet indgaar til Lovgivningsmagten med Andragende om det nødvendige Tilskud af 1400 Kroner til en Skolebygning af Sten, idet den gamle Tømmerbygning jo i sin Tid er blevet opført uden Hensyntagen til Børnenes selv, ved Hjælp af et af den fremtrædende og afholdt Mands, og hvilken Tilbygning er saa affældig, at den nødvendig maa betragtes ganske hojere, end at den vil betale Reparationerne ved Istandsættelser og Grundens Hjælpeliggjørelse samt Udgifterne til den eventuelle, nye Større Bygning.

Lagtinget, til Vedtagelse.

Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Anmodning om dettes gunstige Medvirkning til, at der af Statskassen maatte ydes Sandevaag Sogn et Tilskud paa 1400 Kroner til Opførelse af en ny Skoleskue i Byglens Sandevaag.

I Udvalget for de Kirkekassens vedkommende Sager.
Thorshavn, d. 6te August 1892.

J. C. Evensen. Niels Isaksen. J. H. Schrøter.
Formand

---

Ved 3dje August forelagde Sagen 2den Behandling. Efter at Udvalgets (Provstens) hertil refererede Bemærkninger, vedtoges Sagens Overgang til 3die Behandling enstemmig med 16 Stemmer.

Ved Sagens 3die Behandling, den 13 August, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med det Resultat, at samtlige til Stede værende Medlemmer stemmede "ja", fraværende vare: Isaksen, Rudolff, Weihe, Heinesgaard, Petersen og O. P. Effersøe, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 14 Stemmer.

Den 3die September oplæstes og underskreves følgende

Stemmer Kontrauderskabet for Vaagø Østre Valg-
kommune og bifalder af samme Anledning at der til Lagtingets i ind-
værende Samling indkommer et Andragende fra ens Del Beboere af
Byglen Sandvaag om Lagtets Bevirkning til at den af Statskassen
maatte blive berilget hvis et Veiskrift til Opførelse af en ny Skoleskue i Byglen

Lagtet har i sin Forklaring enstemmigt vedtat at
stemme vedtaget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæ-
senet med Anmodning om, at der ved samme gunstige Korsog maatte
af Statskassens Sandvaag Fogd et Veiskrift paa 1400 Kr. til Opførelse
af en Skoleskue, som andraget, i Byglen Sandvaag.

Idet man nu saaledes tager sig den Frihed her-
ved at henvende sig til det høje Ministerium med ærbødigst
Anmodning om, at der ved samme gunstige Korsog maatte af
Statskassen tilstaas Sandvaag Fogd et omtalte Veiskrift i den
ovenanførte Anledning, skal man som nærmere Motivering ind-
skrænke sig at henvise til det i medfølgende Andragende og i
dagsatte medfølgende Udvalgsbetænkning udtalte, idet man forøvrigt
maa anbefale den ovenanførte Sag paa det Bedste til det høje
Ministeriums gunstige Korsog.

Lagtingssalen i Thorshavn, d. 3die September 1872.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.

Jens Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Ved 17de August fremlagde følgende Indragende fra Bestyrelsen for Thorshavns Kjøbstadsforening:

Den Fremmed-Lov for det norske Kongerige Vedkommende findes i dens af 11 Februar 1863 og Lov № 21 af 4 Februar 1871 til Affattelse af Politivedtægter angaaende den offentlige Orden, har man hidtil manglet paa Færøerne.

Dette maa nu, da Befolkningen i forskjellige Kjøbstæder er blevet mere udviklet, følges som et Jetydeligt Savn. Særlig gjælder det for Thorshavn og andre større Handelsjladers Vedkommende. — Man har for flere Aar siden faaet Adgang til at oprette Brandvedtægter, ligesom der for Brandvæsenet have Bestemmelser; det synes derfor nødvendigt, at egentlige Politivedtægter ikke kunne oprettes.

Kjøbstadsforeningen, hvis Formaal er at bekæmpe Drikfældighed, mener, at man ved passende Forskrifter vedkommende Orden paa offentlige Steder og paa Steder, hvor Udskjænkning af Spirituosa finder Sted, kan virke til Gavn for god Orden i Almindelighed og for Nøjagtighedens Fremme i Særdeleshed.

For Øjemed herav tillade vi os at henstille til Høy Kongelig Øvrighed paa dette Forholds vegne

ønskede allerede nu, at Ringen vil fortsætte, at Kr. ikkommer en Dor, som gør Opfattelse af Politivæsenet muligt paa Landet.

I Bestyrelsen for Thorshavns Totalafholdsforening
Thorshavn, d. 15 August 1892.

Hjalm Isaksen. E. Andreasen. Ole Mortensen.
H. N. Jacobsen. C. L. Johannesen.

Til
Færøernes Lagting.

---

Den 18de August forelagdes Tingets foreløbige Behandling:

Isaksen: Der havde længe været talt om det ønskelige, at man kunde faa ansatte Politivæsenet paa Færøerne. Afholdsforeningens Bestyrelse havde henvendt sig, at den gennem Ansættelsen af Politibetjente d. a. muligvis kunde bidrage til Ordentligheden kommer, hvorfor den og saa havde taget Initiativet i denne Sag, som han tillod sig at anbefale til Tingets kyndige Velvillie.

O. Effersøe mente ogsaa, det var nødvendigt efterhaanden som Befolkningen steder fremad at faa saadanne Betjente, ikke faa saadanne Steder, hvor mange Folk er sammen. Thorshavn havde saaledes en meget

mente uforlig, og paa Landet havde man Vidtgaaende
eller man havde kun ikke, alt efterom de var Trang
til. Han mente, der var Trang til saadanne Vidtgaaende
autelle Skete, f. Eks. Thorshavn og Vraa. Det var nöden-
digt, at vi fik Adgang til at straffe os Vidtgaaende, og
han havde ikke; at det ville vore vanskeligt at affatte
en saadan Lov. Valeur anbefalede Indragelsen, ligeom
ogsaa, at der blev nedsat et Udvalg i Sagen.

Schröter mente, at der mandlig trangtes til en Lov, der
kunde sanne saadanne lovlöse Personer, som man
maatte sende Folk ud for at efterse. Det var nödvendigt,
at de ikke skaf fri for Straf.

Hein bemærkede til 8 Efferse, at man kunne havde
tænkt sig, at en Politivagt var nödvendig i Thorshavn
og i Vraa, det saa var mærkeligt, at han ikke havde
taget Klageord med, hvor der ogsaa kunstiges med Bren-
devin, og hvor Skibsfarten ikke var saa gunstig ringe.
Hvis der blev talt om at sanne Vidtgaaende, maatte man
tage Klageord med.

8 Efferse: Spörgsmaalet om, hvor Politivagter skulde
opstilles, forstod ikke for Øjeblikket. Man havde nemlig
Thorshavn og Vraa, havde han tænkt paa, hvor der særlig
trangtes til saadanne Vidtgaaende. Hvis der var Trang
til en saadan i Klageord, saa var det mindig, man kan
sætte en.

Efter Forlag af Svakeen vedtoges at udsætte

Til Medlemmer af Udvalget valgtes <u>vedst. Sag. Offerson</u>, <u>Isaksen</u>, <u>Jacobsen</u>, <u>P. E. Müller</u> og <u>Nees</u>.

<u>Den 29de August</u> fremlagde følgende <u>Betænkning og Lovforslag</u>.

## <u>Udvalgsbetænkning.</u>

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af et Andragende fra Bestyrelsen for Thorshavns Totalafholdsforening om, at Vinget vil foranledige, at der tilkommer os Lov, som gør Afgørelsen af Politiretsager mindre paa Grænsen, tillader sig at afgive følgende Betænkning, der indeholder et Lovforslag.

Udvalget anser med Andragerne for vigtigt, at det ikke vil være ønskeligt, om der gaves Lejlighed til at afgøre saadanne Retssager her paa Færøerne. Det er ubetvivlelig en Mangel i vor Lovgivning, at vi ikke have en dertil indrettet Ordning, hvilken ikke savnes hverken i det øvrige Kongerige eller i Island. Politiretsager ere alt nødvendige især i Thorshavn og ville blive det mere paa flere Steder, efterhaanden som vort Samfund udvikler sig, og Forholdene kræve det. Vi have ogsaa allerede i flere Aar haft Sindssygeretsager her paa Øerne.

I Henhold til det anførte have vi udarbejdet vedlagte Lovforslag herom, særlig paa Grundlag af den for Island af 3 Januar 1890 (3 Lovtidende i Tillægget Nr. 1) hvilken Lov

til

# Lov om Politivæsenet paa Færøerne

---

§ 1.

For Byen Thorshavn og for de nærmeste Sogne i Landkommunerne haves der særskilte Politivæsen.

§ 2.

I Politivæsenet optages de Bestemmelser, som efter de stedlige Forhold anses fornødne.

a. Med Hensyn til Sagtlagelse af Orden og Velanstændighed paa offentlig Sted, Vej eller Plads, Befordring af fri og uhindret Færdsel, samt Forebyggelse af Klemper og Hindringer for den offentlige Færdsel og af alt, hvad der kan volde Fare, Fredning og Bevarelse af offentlige Indretninger og Sjældenheder, Opretholdelse af Orden paa offentlige Forlystelsessteder, samt med Hensyn til offentlige Forestillinger saa vel som Skuespil;

b. angaaende Ordningen af Politiforretninger for Skibsmandskab og andre vedkommende

jfr. Lov af 4 Februar 1871, 31 og 5' samt Lov for Island af 3 Juni 1890, 31

jfr. Lov af 4 Februar 1871, 32 og 5' samt Lov for Island af 3 Juni 1890, 32. Punkt b i 32 af Loven af 1890 er ufornødent paa Grund af Lov.

Bestemmelser eller paa anden Maade.

§ 3.

jfr. lov af 4 Februar 1871, § 3 og 5 samt lov for Island af 3 Januar 1890, § 3.

Vedkommende Kommunalbestyrelse udarbejder Udkast til Vedtægter, som skal indeholde Regler for, hvorledes de Udgifter til Politivæsenet skulle afholdes, samt de fornødige optagne Bestemmelser medtages. Udkastet indsendes for saa vidt Vedtægten angaar Byen Thorshavn til Amtmandens men i andre Tilfælde til Sysselmandens eller Lagtingets Amtmandens eller Lagtinget indstiller desuden med de Bemærkninger, hvortil der maatte findes Anledning, Sagen til Justitsministeriet, af hvilket Vedtægten derefter udfærdiges. Naar Amtmanden eller Lagtinget gør Forandringer i Udkastet, skulle disse forelægges den kommunale Bestyrelse til Erklæring de Forandringer, som ikke tiltrædes af samme, maa ikke optages i Vedtægten.

jfr. lov Nr. 11 af 7 Maj 1881, § 2.

Vedtægten bekræftes paa Kommissionens eller Lagtingets Regning og skal, forinden den træder i Virksomhed, kundgjøres og paa anden hensigtsmæssig Maade bringes til almindelig Efterretning. Forandringer i Vedtægten tilvejebringes og

fjerdliggjøres paa samme Maade som
hos ophævelige Vedtægt.

§ 4.

jfr. lov af 4 Februar 1871, § 4 og 5 samt lov for Island af 3 Januar 1890, § 4.

Vedtægter gælder i Almindelighed for hele Sognet. Kunde der med Hensyn til Hele af Byen Thorshavn eller af et Sogns Anledning til at fastsættes, at Vedtægtens Bestemmelser i det Hele eller til Dels ikke, der finde Anvendelse paa samme, saavel de fornødne Regler at bemærkes i Vedtægten.

§ 5.

jfr. Lov af 4 Februar 1871, § 7 og Lov for Island af 3 Januar 1890.

Forseelser mod Vedtægternes Bestemmelser, for saa vidt Børn over 10 og under 15 Aar, anses tilregnelige, efter at have fyldt det 10de Aar, have gjort sig skyldige i en saadan Forseelse, eller have udvist en uordentlig vanartig Adfærd, straffes med Riis, dog ikke over 15 Slag, og ellers under Iagttagelse af den almindelige Straffelovs § 29 eller med simpelt Fængsel indtil 8 Dage. Dersom den af et Barn begaaede Forseelse maa tilskrives Mangel paa behørigt Tilsyn af Forældre eller andre, der have Barnet i Forældres Sted, ville disse

sedlerne.

Naar nogen indtaler, hvad der i Key Vidnesbyrd paakræves kann, skal Landfogden eller Lensmanden foranstalte det iværk eller træffe forsvarlig Foranstaltning til at forhindre, at Forbrydernes opbetalende Skade-Erstatninger herved blive, ligesom de Undersøgninger, der foranledige ved Foranstaltninger, som af Landfogden eller Lensmanden træffes for at forhindre Overtrædelse af Vidnesbyrdets Forbudsbestemmelser at udrede af den skyldige eller for saa vidt han ikke dertil er i Stand, af Kommunens eller Sognets Kasse.

§ 6.

Sager angaaende Overtrædelse af Vidnesbyrdets Bestemmelser skulle offentlige Politisager. Alle Bøder, som idømmes for Overtrædelser imod Vidnesbyrdet, tilfalde Husholdets Forstanders eller vedkommende Sogns Fattigvæsen.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft d. ----

I Althalget, angaaende Lov om Politivæsken, Thorshavn d. 27 Aug. 1892

Oliver Effersøe. C. Rasm. S. L. Müller. Heine Isaksen.

O. Efferøe refererede Lagen og gennemgik de enkelte §§.

I Anledning af § 5 bemærkede

Schrøder: Det kunde være et Spørgsmaal, om det ikke
vilde være rigtigt at arbejde paa Tilvejebringelsen af
Politivedtægter paa Landet, men hvis det skulde være
Tale om Straffebestemmelser, som de foreslaaede, maatte
Lagen betragtes som i høj Grad forkastelig. Man kunde
maaske til Nød gaa ind paa Straf ved Gjentagelser
Øjeblik. Hensyn for Tilvejebringelsen var vel haandhævet
at man ikke vilde berettiget til at forlange, at Børne-
ne skulde være vel opdragne, og den foreslaaede Straf-
febestemmelse maatte derfor betragtes som barbarisk.
Bestemmelsen angaaende Børnenes Afstraffelse var farlig
da den maatte tilvejebringe Uvillie mod Lagen.
O. Efferøe erindrede, at den eneste vigtige Sag havde
en varm Kamp ved Jagtlovens Behandling og da havde
de her paany fremsatte Grundindvendinger, som endelig
ikke blev tagne til Følge under Lagens videre Behand-
ling. Man kunde vel gaa ud fra, at Humaniteten
var lige saa stor paa Island og i de øvrige Kongeri-
ger, som hos os, hvorfor vi neppe burde frygte for at
optage Bestemmelser, som nylig vare indførte paa
norske Skove.

Det var dagen til Følge vedkommende Bestemmelser om Straf paa Forældrenes Bekostning. For øvrigt havde det ellers ved Jagtloven vist sig, at saadanne Straffebestemmelser ikke gavnede, idet man var vis paa, at Børn ikke overtraadte Bestemmelserne vedrørende Optagning af Dg, uden at det kunde falde nogen ind at gøre Anmeldelse, da det stod for Folkebevidstheden som en høj Grad strafbart at gøre en Anmeldelse, hvorved Børn kunde paadrages en barbarisk Straf.

C. Hjorth anbefalede Skriften at imødekomme med et Ændringsforslag.

O. Hjelmervik fandt det ørgeligt, at Folk med Autoritet som vedkommende Valg arbejdede paa at indføre i Folkebevidstheden en Skyhed i Respekten for Loven ved aabent at tilstaa, at de ikke ville anmelde Overtrædelser, som de havde Kundskab om.

Skriften var vis paa, at alle Mennesker med ædlere Følelser maatte være enige med ham om ikke at bringe slige regoristiske Love i Anvendelse.

O. P. Hjelmervik troede ikke, at det var heldigt at indføre lignelige Straffebestemmelser. Det at mistale Forældre af Børns Forseelser gjorde man kun nedrig haandhævede. En god Fader straffede sine Børn i Lide, fordi overlæmmet med unaa Forseelser avlede store. Mekus Anmeldelser, der skete i Følge en sund Folkebevidsthed, kunde være gavnlige, hvor Anmeldelser, der skete af Egennytte eller Hævngerighed betragtes som ihvorlige.

Isaksen mente, at Bestemmelserne i andre Skytteforeninger vare kommelig strenge. Naar Forældrene vare ikke paa Arbejde, hvorved de forhindredes fra at have Tilsyn

for Børnenes Forældre. Herimod kunde man gøre følgende Bemærkninger ved Børnes Afstraffelse, der vilde være lige saa meningsløse hos os, som andre Steder. M. Danielsen kunde i følgende Maal skænke denne Sag sin Sympathie. Barnepigeloven var netop et vragende Punkt. Det var ikke sjældent i vore Dage, at Børn døde ved, sørgelig vanartig Adfærd. Det vilde jo kunne føre til saadan Adfærd, at Børnene forestaar den umiddelbar strenge Straf. Naar man først havde skaffet et Eksempel i saa Henseende, vilde andre Børn lægge sig bedre i Øjet. Med Hensyn til Forældrenes Ansvar, da saa mange alt for ofte, at Forældre forvarede Børnene, maatte de have begaaet straffeværdige Handlinger. Det var jo nok en Selvfølge, at Forældre ikke skulde straffes, uden hvor det kunde antages, at de havde forskyldt det. Man kunde ikke noksom glæde sig ved Foranstaltninger, som den heri tilsigtede, hvorved man til dels kunde haabe at afvende den mørke Forbrydelse, som vi saa ofte gik i Møde ved Børnenes tiltagende Vanartethed.
Schrøder mente, at der ikke var noget nemmeligt Forhold mellem den Straf, som Børnene skulde være undergivne og de voksnes Straf. Vandt og Bords Straf svarede jo til Dødstraf for Barnet og Straffen maatte betragtes som saa meget større, naar Barnet skulde føres til Himlen.
Pastor Hjelmsø mente, at det ikke kunde undres saaledes, at Straffen blev skærpet i det Øjeblik, hvor Barnet

C. Johannesen anbefalede Udvalget at lade under Overvejelse en Ændring gaaende ud paa, at Børnene skulde føres ud af vedkommende Kreds.

Ingaaende 36 Kommunale

Hansen, at det frivillige Fattigvæsen nødig burde have Ret til Bøder, fordi det nødig kunde hjælpe Folk, der ikke selv er Del af de Forbrydelser, der straffes efter Politivedtægterne. Maaske kunde man lade Hensyn til, hvorledes Bøderne anvendes rette i Sammark.

C. Esperse oplyste, at Bøderne det tilfalde en særlig Politikasse, hvoraf Udgifterne i Anledning af Overtrædelserne lages.

I

Efter at den 3die Behandling i Forslaget var tilendebragt, satte Sprigemaalet paa Dagens Overgang til 3die Behandling under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

Mellem 2den og 3die Behandling fremlagde følgende Ændringsforslag:

a. Fra Schröder:

§ 1 til 53.

Begyndelsen af 5te, Vedkommende - - - - - - Udvalg til Vedtægterne, som"

affattes saaledes:

Forhans Vedkommende af Kommunalbestyrelsen
g for Landkommunernes vedkommende kommu-
nale Forhandlingsmøde. Udkastet."

2) Til § 95.

1ste Stk. „Børn over 10 — — — Længst indtil
8 Dage"

udgaar.

2det Stk affattes saaledes:

Forsaavidt Børn i en Alder af 10
til 16 Aar uden Forældres eller Værges Vidende maatte
gøre sig skyldige i Overtrædelse af Bestemmelserne,
vil der efter Omstændighederne endnu være Adgang
give dem en Advarsel til vedkommende Protokol
eller at kalde dem til Politiets Forhør; men ikke kan
Forældres eller Værges Vidende, uden disse selv
ere de ellers havde begaaet Overtrædelsen.

3. Fra O. Esperø, J. P. Müller og Rasm.

I Landkommunalloven anvendes ikke
Ordet „Kommunalbestyrelse"; det er derfor rettest
her at benytte „kommunale Bestyrelse". Den
Bestemmelse er ikke direkte kun indeholdt i
§ 3. 2. f.

Man foreslaar derfor:

1. af § 52 b.

„ Kommunalbestyrelsens

forandres til

„ den kommunale Bestyrelses

b. af § 53, 1ste Stk. i Begyndelsen

„ Kommunalbestyrelse

forandres til

„ kommunale Bestyrelse.

2. af § 55 1ste Stk.

Sidste „ 8 dage" sluttes.

„ dersom den paa nær paa Straf af Bøde, kunne

tilkjendes i Overensstemmelse med Tyveliniernes Grænser.

---

Ved 3die September fortsatte Tingets 3die Behandling

af § 1 vedtoges uden Diskussion enstemmig med

17 Stemmer.

§ 2 med den foreslaaede Redaktionsændring (b. 1.a)

vedtoges ligeledes enstemmig med 17 Stemmer.

§ 4 vedtoges uden Diskussion enstemmig med

17 Stemmer.

§ 3: Schrøder bad sig Ændringsforslag til dennes § 3 (a. 1) tilbage til Brug for Ændringsforslag b. 1. b, hvorefter § 3die med den foreslaaede Redaktionsændring ogsaa vedtoges med 17 Stemmer.

C. Ellersen: Af Hensyn til forskellige Bemærkninger, der vare fremkomne ved Sagens 2den Behandling, havde 3 Medlemmer af Udvalget stillet et Ændringsforslag til Lov 5. Marts havde ment, at det var en altfor haard Bestemmelse, at et Barn, der skulde have Ris, blev af. endt til Thorshavn for at faa sin Straf, hvorfor man her havde foreslaaet, at Straffen skulde kunne eftergives i vedkommende Tilfælde. Dette Forslag stillede sig ved Hensyn til Straf i Hjemmet til en lignende Bestemmelse i Jagtlovene, hvor var der den Regel, at medens det efter Bestemmelserne i Jagtlovene var tilstrækkeligt, at Forældrene erklærede sig villige til at give Barnet en Jagtlære i Hjemmet, blev det her bestemt, at det skulde ske i Hjemmet under Tilsynet. Hvis Forældrene ikke tilkjendte Barnet den ildørige Straf, skal altid den Udvej aabent at sende Barnet til Thorshavn.

Schrøter havde stillet et Ændringsforslag i Overensstemmelse med Hensyn til Ordningen af Ildsfuglejagten efter Udvalgets Forslag skulde Barnet straffes for en Forseelse mod Bestemmelserne, medens dette efter hans Forslag ikke var absolut nødvendigt. Dettes Forslag var altsaa noget mildere, medens Udvalgets gav mere Spillerum for Dommervirksomhed, saaledes at Forældrene kunde straffes, saasnart en overtrædelse af Forældrene fandt

Svilken var bange for, at Christen Svilag mellem samle de Fraatte, som bestk gaarde paa deres Bönn, ikke disse Fraatte, som vidste, hvor Barnet var kommet, og som derfor nu og da vilde klage det, det selfalig kunde blive Skyld til, at Barnet begik en Overtrædelse af Ostlegten. Men forresigt troede Valerius, at de Bönn, som fik et anhyggeligt Skilsmys, gjaldt vilde begaa en saadan Overtrædelse.

Jacobsen fandt, at Forslaget nu, at Bönn skulde kunne straffes i Hjemmet og under Sysselmandens Opsyn var bedre end Udvalgets Forslag; men det kunde maaske blive bedre endnu: Skulde Straffen gavne Barnet noget, kunde den ikke komme strax, thi Barnet maatte vide, hvorfor det blev straffet. Det var derfor ikke nok, kun at sende Hjemmet til Sysselmandens Kone, hvilket kunde være indtil et halvt Aar. Valerius mente, at naar et Medlem af Lagtkommissionen var til Stede ved Barnets Afstraffelse, maatte det være tilstrækkeligt.

Ø Efferø, indrömmede, at skulde det gaa for længe inden Sysselmandens Kone til Stede, kunde det være galt nok; men han antog, at det kun vilde være sjeldent det, at den omhandlede Straffeforanstaltning kom i Anvendelse, og var det absolut nödvendigt, kunde Sysselmanden forelægge en skriftlig Rejse til Stede. Men han holdt paa, at Sysselmanden kunde være til Stede, da der ellers maatte blive klaget altfor let paa Barnet. - Der var gjort saa mange Indvendinger imod denne Bestemmelse, at Valerius fandt Anledning til at henstille Spörgsmaalet,

fået, at blive i sin Stilling og den ærværdige Konge-
ning var disse Straffebestemmelser for samme, som
de af Udvalget oprindelig foreslaaede.
O. Jacobsen ville ikke foreslaa nogen Forandring, men
ville gentage, at han ville nøies ved Forslaget,
hvis det bestemte, at det var tilstrækkeligt, at en
Medlem af Sognekommissionen var til Stede.
Poulsen erklærte, at Bestemmelsen var, at Sysselmanden
kun skulde være til Stede ved Barnets Afstraffelse ikke,
ville heraf nogen Vanskelighed, da den ogsaa i nogen
saa fremmed ville blive gjældet Vidnesbyrd for andre
Steder, end hvor Sysselmanden bor.
Schrøder fandt det uanstændigt, at Forældre, som vare
nødte til at gaa paa Arbejde, skulde straffes, fordi
Børnene overtraadte Vedtægten, hvor Forældrene ikke kunde
blive kjendt.
Isaksen erklærte, at der var noget i Schrøders Begrun-
delse af Andringsforslaget, som var berettiget, idet f. Eks.
Forældre for Øjeblikket Skyld kunde være nødsagede til at
gaa i Arbejde, ligesom det ogsaa kunde tænkes, at Bar-
net, medens Forældrene vare i Skole, skulde,
og forbrød sig imod Vedtægten. Og fandt Talerne det
heldigt, at et Barn kunde straffes, hvilket ikke ville
blive tilfælde i saamange særlig paakrævende Tilfælde. Udval-
gets Forslag var heldigere end Schrøders, idet det fore-
slog Sædvanlige for første Gang begaaet Forseelser,
medens det efter Schrøders Forslag skulde finde Sted, at

Schröders Ændringsforslag (a.1) sattes først
imod Afstemning, men forkastedes med 12 Stemmer
mod 2, medens Ændringsforslaget fra O. Esserius m. fl.
(b.2) vedtoges med 13 St. for og ingen imod, hvorefter §5
i det Hele saaledes endnu vedtoges med 16 St. mod 1.

§6 vedtoges uden Diskussion med 16 St. for
og ingen imod.

§7. Udbragtes ens vedtagen uden Afstemning.

---

Derefter sattes Forslaget i dets Helhed under Behandling:

Schröder ville ikke benegte, at Forslaget i sin Hensigt
kunde være ret godt. Det var blevet sagt, at vi nemlig
vis kun ville faa Vedtægter, hvor Syndsmanden bø, men
der var ingen, der garanterede Hensyn: Straffebestemmelsen
om Børn synes han heller ikke om.

O. Esserius: Loven om Vedtægt maatte i Kraft, skulde
den vedtages af det Kommunale Bestyrelse, Lagtinget g.
Justitsministeriet, derved havde man formodet Sikkerhed
for, at dens Bestemmelser ville være hellige.

Danielsen var ikke, som Schröder, bange for at faa Ved-
tægter faa flere Steder, saaledes som Børnevedtægterne var
nu. Kunde det ikke være nødvendigt, at Børnene undergaa
Straf.

Schröder bemærkede, at Børnevedtægternes Tilligemed gik ud
paa, at Børn altid skulde have Kropslig Revselse, som

galdende, at man herved let kunde hjælpe ind i Maaltiden, og at man ofte kunde indbringe hele Aarets Børnene ved Middag.

Rasmussen havde ikke, mend, at Børn altid skulde hjælpe, men de skulde ligesaa vel kunne ordentlig Maade, naar Forældre ikke hjalpe og hvis dette heller ikke hjalpe, saa var det, godt at have Vedtægter indeholdende Straffebestemmelser.

Schröder: Ved den borgerlige Straffelov var det klart fastsat, at Børn under 15 Aar ikke maatte straffes for Forseelser, der for en voksen kunne medføre Straf af Bøder eller simpelt Fængsel; nu havde man jo kunnet finde paa, at straffe Børn med Ris for mindre Forseelser.

Endelig vedtoges Forslaget i dets Helhed saaledes endvidere ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Thorsen, H. C. Møller, Hansen, Jacobsen, Rasmussen, Nielsen, Johannesen, Ulrik, Hansgaard, H. C. Møller, O. P. Pedersen, Gjerløv, Olsen, O. Pedersen og Formanden, - Schröder stemte ikke, medens Rostoft og Petersen vare fraværende; og var Forslaget i dets Helhed saaledes endeligt vedtaget med 11 Stemmer.

---

Den 6te September afholdtes og overværedes følgende

Forbilling i Lagen.

Fra Bestyrelsen for Thorshavns Totalafholdsforening er i Aar indkommet, til Lagtinget at indrage for os, at Tinget vil forandre, at den indkommer ved Lov, indeholdende den fornødne Hjemmel for Gjennemførelsen af Totalafholdsvedtægter paa Færøerne.

Det i Anledning heraf nedsatte Udvalg har til Tinget afgivet en Betænkning, som man foreslaar taget med følge. Betænkningen indeholder et Lovforslag, hvilket med en mindre Ændring til §5 vedtages af Tinget.

Kun med Hensyn til et enkelt Punkt i Forslaget var der ikke fuld Enighed i Tinget, idet den ene Udvalgets Forslag gjorde gældende, at Straffen for Forseelser begaaede af Børn var for streng. Det af et Medlem stillede Ændringsforslag bortfaldt, hvilket Forslaget medfølge, blev forkastet ved Afstemning med 12 Stemmer mod 4, medens ligeledes vedtagne Ændringsforslag i lignende Retning fra den af Udvalgets Medlemmer blev vedtaget med 15 Stemmer mod ingen.

Afstemningen over de enkelte §§ i Lovforslaget havde følgende Udfald. §§ 1–4 vedtoges med 17 Stemmer mod ingen, §5 med foreslaaede Ændring med 16 Stemmer mod 1, § 6 med 16 Stemmer mod ingen, medens §7 bortfaldt ved Stemmelighed. Lovforslaget i sin Helhed vedtoges endelig med

Idet man ærbødigst tillader sig at henvise til Udvalgsbetænkningen og ærbødigst bede det saaledes vedtagne Forslag, skal man anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Omsorg.

Løgtingssalen, den 6 September 1892.

L. H. Buchwald  Niels Winther.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.